

ОСНОВИ

НА

БИБЛИЯТА

ДЪНКАН ХИЙСТЪР

Основи на Библията

Част 1: “Нещата, отнасящи се до Божието Царство”

Урок 1:

Бог..... 1

- 1.1 Съществуването на Бог
- 1.2 Личността на Бог
- 1.3 Божието име и характер
- 1.4 Ангелите

Отклонение 1: "Бог е Дух"

Отклонение 2: Употребата на Божието име

**Отклонение 3: Проявлението на
Бог**

Урок 2: Божият Дух..... 25

- 2.1 Определение
- 2.2 Вдъхновение
- 2.3 Дарбите на Светия Дух
- 2.4 Оттеглянето на дарбите
- 2.5 Библията – единствен властник

Отклонение 4: Светият Дух
същество ли е?

Отклонение 5: Принцип на олицетворяване

Отклонение 6: Калвинизъм

Отклонение 7: “Ще приемете тоя
дар, Светия Дух”

*Отклонение 8: "И тия знамения ще
придружават..."*

Урок 3: Обещанията на Бог..... 75

3.1 Въведение

3.2 Обещанието в Райската градина

3.3 Обещанието към Ной

3.4 Обещанието към Авраам

3.5 Обещанията към Давид

Отклонение 9: Унищожението на
Небето и Земята

Отклонение 10: Случаите на
‘Британския Израел’

Урок 4: Бог и Смъртта..... 107

- 4.1 Същността на човека
- 4.2 Душата
- 4.3 Човешкият дух
- 4.4 Смъртта е безсъзнание
- 4.5 Възкресението
- 4.6 Съдът
- 4.7 Мястото на наградата: Небето или Земята?
- 4.8 Отговорност към Бог
- 4.9 Ад

Отклонение 11: Чистилице

Отклонение 12: Духове и превъплъщение

Отклонение 13: Какви сме по природа при възкресението?

Отклонение 14: Възторженост

Урок 5: Божието Царство.....

143

- 5.1 Какво представлява Божието Царство?
- 5.2 Царството не съществува сега
- 5.3 Божието Царство в миналото
- 5.4 Божието Царство в бъдещето
- 5.5 Хилядолетието

Отклонение 15: Описанията на
Царството

Отклонение 16: Обобщение на
историята на Израел

Урок 6: Бог и Злото..... 167

6.1 Бог и злото

6.2 Дяволът и сатаната

6.3 Демони (бесове)

Отклонение 17: Магии

Отклонение 18: Какво се случи в
Райската градина?

Отклонение 19: Луцифър

Отклонение 20: Изкушенията на
Исус

Отклонение 21: Война на небесата

Част 2:
"Благовестване..."

Исус Христовото име” (Деяния на Апостолите 8:12)

Урок 7: Произходът на Исус..... 207

7.1 Пророчества за Исус от Стария Завет

7.2 Раждане на девица

7.3 Мястото на Исус в Божият план

7.4 В началото бе Словото

Отклонение 22: Историческият Исус

Отклонение 23: “(Аз) слязох от Небето”

Отклонение 24: Исус ли е създал Земята?

Отклонение 25: ”Преди да се е родил Авраам, аз съм”

Отклонение 26: Мелхиседек

Урок 8: Природата на Исус..... 233

8.1 Природата на Исус: Въведение

8.2 Различията между Бог и Исус

8.3 Природата на Исус

8.4 Човешкото в Исус

8.5 Отношението на Бог към Исус

Отклонение 27: “Който беше в Божия образ”

Урок 9: Делото на Исус.....

249

- 9.1 Победата на Исус
- 9.2 Кръвта на Исус
- 9.3 Жертва за Себе Си и нас
- 9.4 Исус като наш представител
- 9.5 Исус и законът на Мойсей
- 9.6 Шабатът

Отклонение 28: Разпятието

Отклонение 29: Исус на 25-ти декември ли е роден?

Урок 10: Кръщение в Христос.....

275

- 10.1 Кръщението с жизненоважно значение
- 10.2 Как трябва да бъдем кръстени?
- 10.3 Значението на кръщението
- 10.4 Кръщение и спасение

Отклонение 30: Повторно кръщение

Отклонение 31: Какво трябва да знаем преди да се кръстим

Отклонение 32: Злодеят на кръста

Отклонение 33: Службата при кръщение

Урок 11: Живот в Христос..... 307

- 11.1 Въведение

- 11.2 Святост
- 11.3 Практически християнски живот
- 11.4 Женитба
- 11.5 Общение

ОСНОВИ

НА

БИБЛИЯТА

УЧЕБНО РЪКОВОДСТВО

разкриващо радостта и миролюбивостта на истинското християнство

ВЪВЕДЕНИЕ

Всеки, който признава, че има Бог и Библията е Неговото откровение към хората, трябва сериозно да се захване с разкриването на основното ѝ послание. Повечето хора, наричащи се християни са непоследователни, защото прочитат по някоя строфа от Новия Завет само в неделя или пък имат Библия някъде вкъщи, но никога не я отварят и бегло си спомнят няколко библейски истории. Не е учудващо, че при подобно пренебрежително отношение към могъщото Божие Слово на истината, светът е толкова объркан и несигурен в живота и съзнанието ни.

От друга страна, има много хора, израстнали в християнството, опитващи се да разберат посланието на Библията, но всички, до които се докоснат, им предлагат доктрини и човешка философия, които не отразяват словата в Библията.

Целта на ‘Основи на Библията’ е да анализира систематично това послание. Написана е така, че да се чете като книга или да служи като учебник за кореспондентския ни курс. Отговорите на въпросите след всяка тема можете да изпращате на посочения

адрес и те ще бъдат предадени на личния Ви учител, който ще поддържа кореспондентна връзка с вас, докато напредвате с обучението. Някои биха желали да не отговарят, а да зададат въпроси по неясни теми, или просто да изразят несъгласие с нашата интерпретация на текста. Ако зададете въпросите на посочения адрес, ще получите личен отговор.

Авторът на тази книга е убеден, че посланието на Библията е съвсем ясно. Винаги, обаче, ще има пасажи, които изглеждат противоречиви и не съвсем на място по отношение на основната тема в Писанието. Някои от тях, както и други страни на Благовестието, които биха заинтригували читателите, са разгледани в отклоненията от темата. Възможно е да разгадаете посланието без да четете отклоненията, но се очаква да им обърнете внимание. Преведените пасажи от Библията са ползвани от Ревизираното издание на Библията.

Трябва да благодарим на много хора, които подпомогнаха издаването на тази книга. Лично съм задължен на Клаив Ривърс за професионалните снимки, които ни дари и на всички, които участваха в поравките на първото копие на книгата. Главно съм задължен на хората от Африка, Западна Индия, Филипините и Източна Европа, чиито въпроси и жажда за истината ме стимулираха да премисля многократно Библейските постулати. Силата и красноречието им се повишава докато се разглеждат под различни ъгли. Те са били дискутирани от хора с различни съдби, изучаващи Библията, като започнем от претъпканите таксита, камиони и конферентни зали до задушни хотелски тераси и осветени от звездите селища.

Кристаделфийските ми братя, с които имах привилегията да работя, бяха постоянен източник на сила и помощ. Съдържанието на отклоненията в тази книга често бяха обсъждани в хотелски стаи с група обучавани по кореспонденския курс. Общението и приятелството, което се формира на базата на основните Библейски доктрини, са ненадминати. Така, че на всички “мои сътрудници, работещи за Царството на Бог” искам да изразя благодарността си, надявайки се този том да им послужи в представянето на истинското Благовестие “пред всички народи”.

Разбирането на истината за Благовестието, както е представено на страниците на Библията ще преобърне живота ни във всяко отношение и ще накара хората по света да възхвалят Бог, както Той се е надявал, сега и навеки. Всеки, който открие “ценната перла” ще разбере какво е чувствал Еремия: “Като намерих твоите думи, изядох ги” (Ерем. 15:16). За да го постигнем, трябва да се молим на Бог да ни помогне да разберем Словото, преди да се захванем с учението.

“И сега препоръчвам ви на Бог и на словото на Неговата благодат, което може да ви назидава и да ви даде наследството между всичките осветени” (Деяния 20:32).
D.H.

УРОК 1

БОГ

1.1 Съществуването на Бог

“Който дохожда при Бога трябва да вярва, че има Бог, и че Той възнагражда тия, които го търсят” (Евреи 11:6). Целта на тези уроци е да помогне на идващите при Него да повярват, че “Той възнагражда”, следователно няма да разглеждаме доказателства, засягащи въпроса дали съществува. Изучаването на сложното устройство на телата ни (Псалм 139:14), разглеждането сложното устройство на едно цвете, вглеждането в необятния космос в ясна нощ и много други напълно

изместват атеизма. Очевидно е необходима по-силна вяра да повярваме, че Бог не съществува, отколкото обратното. Той съществува. Без него няма ред, цел и обяснение за вселената, а това ще окаже влияние в живота на атеиста. Повечето хора признават, че вярват донякъде в Бог, дори в общества, където преобладаващият ‘бог’ е материализма.

Има разлика между беглата вяра в съществуването на висша сила и увереността, че Той ще ни отвърне, ако сме му вярни. Евреи 11:6 изтъква, че ние

“трябва да вярва(ме), че има Бог

и

че Той възнагражда тия, които го търсят”.

Библията разказва за историята на божият народ – Израел. Постоянно се повтаря, че те вярвали в съществуването Му, но не и на обещанията Му. Моисей им казал: “Познай, прочее...и вложи в сърцето си, че Иеова е Бог на небето горе и на земята долу; няма друг. И пази повеленията Му и заповедите Му” (Второзак. 4:39,40).

Дори и да вярваме, че Бог съществува, това не означава, че Той ни приема. Ако яовек се съгласи, че има създател, той трябва да “пази повеленията Му и заповедите Му”. В следващите уроци ще обясним какви са тези заповеди и как да се спазват. Докато четем из Писанието ще забележим, че вярата ни се засилва.

“Вярването е от слушане, а слушането – от Христовото слово” (Римл. 10:17). Подобно на Исаия 43:9-12, където пророчествата на Бог за бъдещето ни карат да вярваме “че аз съм Той” (Исаия 43:13), и че това е Божието име “аз съм Оня, Който съм.” Апостол Павел дошъл в град Берия в северна Гърция както обикновено за да проповядва Благовестието за Бог. Хората възприели не думите на Павел, а “пъзприеха учението (на Бог) без всякакъв предрасъдък, и всеки ден изследваха писанията да видят дали това е вярно. И така мнозина от тях повярваха” (Деяния 17:11,12). Вярата им се дължи на отковеното, редовно (“всеки ден”) и систематично изследване на Библията. Получената вяра не е дадена от Бог по биологичен път, а чрез духовна сърдечна операция. Липсата на истинска вяра, базирана на Библията без съмнение води до празнота, която притежават много от новодошлите християни и обяснява защо много от тях се отвърщат от религията.

Целта на тази книга е да посочи систематично изучаване на Библията, за да може и вие да повярвате. В проповядването на Благовестието често се посочва връзката между истинската вяра и това да се чуе истинското Благовестие.

- “Мнозина от коринтяните, като слушаха, вярваха и се кръщаваха” (Деяния 18:8)
- Людете “чрез моята уста да чуят евангелското учение и да повярват” (Деяния 15:7)
- “Така проповядваме и ти и аз, и вие така сте повярвали” (1 Коринт 15:11)

- “Семето” в притчата за сеяча е Божието слово (Лука 8:11). Това в притчата са синаповото дърво е вярата (Лука 17:6). Ето защо вярата идва от приемането на “словото на вярата” (Римл. 10:8) или “думите на вярата и доброто учение” (1 Тимот. 4:6) в сърцето, което е отворено да повярва в Бог и Неговото слово (Галат. 2:2; сравн. Евреи 4:2)
- Апостол Йоан казва за живота на Господ, че “той знае, че говори истината, за да повярвате и вие” (Йоан 19:35). Божието слово е наречено “истина” (Йоан 17:17), за да можем да повярваме и ние.

1.2 Личността на Бог

Магична и славна е темата в Библията, където Бог е представен като истинско същество. Основен християнски принцип е, че Исус е Синът Божи. Ако Бог не бе истинско същество, не би било възможно да има Син, който да бъде “отпечатък на Неговото същество” (Евреи 1:3). Би било трудно и да развие лична, жива връзка с ‘Бог’, ако този ‘Бог’ съществува само като представа. Жалко е, че мнозинството религии вярват в тази нереална, неосезаема представа за Бог.

Бог е необозримо по-велик от нас и вярата на някои се възпира от страха, че ще Го видим един ден. Грешникът не може да види Бог (Изход 33:20), което означава, че ако не бяхме грешници, щяхме да виждаме Бог (Йоан 5:37). Израел не вярвал, че ще види Божия “образ” (Йоан 5:37). Вярата идва от познанието и вярата в словото Му:

“Блажени чистите по сърце, защото те ще видят Бога” (Матей 5:8).

“Неговите слуги ще Му служат. Те ще гледат лицето Му; и Неговото име (Божие име – Откров. 3:12) ще бъде на челата им” (Откров. 22:3,4).

Такава чудесна надежда, ако наистина вярваме, ще има голямо влияние в живота ни:

“Търсете мир с всички и онова осветение, без което никой няма да види Господа” (Еврей 12:14).

Не трябва да се кълне, защото “който се кълне в небето, заклева се в Божия престол и в Онзи, Който седи на него” (Матей 23:22).

“Ще Го видим както е и всеки, който има тая надежда на Него, очиства себе си, както е Той чист” (1 Посл. на Йоан 3:2,3).

В объркващия мрак на настоящия ни живот е трудно да разберем за Отца, но трябва да се надяваме, че ще Го видим накрая. За да Го ‘видим’ трябва да сме Го приели с ума си. И в най-дълбоките човешки терзания Йов се е радвал на личната си връзка с Бог, която напълно ще изживее в последния ден:

“И, като изтлее след кожата ми това тяло, пак въвн от плътта си ще видя Бога: Когото сам аз ще видя, и очите ми ще гледат, и то не като чужденец” (Йов 19:26,27).

Апостол Павел извикал от живот подобен, изпълнен с мъка и тревоги:

“Сега виждаме нещата неясно, като в огледало, а тогава ще ги видим лице с лице” (1 Коринт. 13:12).

Доказателства на Стария Завет

Обещанията в Новия Завет са на базата на тези от Стария Завет за личността на Бог. Трябва да разберем природата на Бог, за да имаме основание да вярваме в религия, базирана на Библията. В Стария Завет за Бог се говори като за човек. Уникално за християнството е вярването във връзката човек-Бог. Следват няколко силни аргумента в полза на това:

- “И Бог каза: Да създадем човека по нашия образ, по наше подобие” (Битие 1:26). Тока е създаден човек по облика на Бог, както ни е възвестено чрез ангелите. В Посл. Яковово се говори за “човеците създадени по Божие

подобие”. Щом сме създадени по Негово подобие, значи можем да си представим истинския обект, който наподобяваме. Бог, когото отразяваме, не е нещо мъгляво, което не можем да си представим. Езекиил видял Бог на престола му над един ангел, чийто силует “наподобявал човешкия”. Тъй като носим образа на Бог с телата си, трябва да Му ги предадем, така както хората са давали на Цезар монетите с неговия лик (Лука 20:25).

- “Той (Бог) познава нашия състав” (Псалм 103:14). От нас изисква да го възприемаме като човешко същество, Отец, към когото можем да се обърнем.

- Описано е обиталището на Бог: “Бог е на небесата” (Еклес. 5:2); “Той надникна от Своята света висина, от небето Господ погледна на земята” (Псалм 102:19,20); “Ти послушай от небето, от местообиталището си” (3 Кн. на Царете 8:39). Също така се споменава за Божият “престол” (2 Летоп. 9:8; Псалм 11:4; Исаия 6:1; 66:1). Това не приляга към нещо несъществуващо някъде в небесата. За Бог се говори като за “слизащ от небето”, когато се проявява. Това означава, че Той обитава небесата. Не може да възприемаме идеята за проявленията Му, ако не вярваме в Божието съществуване.

- Исаия 45 изброява Божиите намеси в живота на Неговия народ: “ Аз съм Господ, освен Мене няма никой... Аз Господ съм, Който правя всичко това... Аз Господ създадох това. Горко на онзи, който се препира със Създателя си... Моите ръце разпростряха небето... Към Мене погледнете и спасени бъдете всички земни краища”. Последното доказва съществуването на Бог – Той желае хората да погледнат към Него, да видят съществуването Му с окото на вярата.

- Бог ни се разкрива като прощаващ Бог, който говори на хората. Опрощение и слова идват само от мислещо същество, защото това са мисловни деяния. Така Давид следвал божие сърце (1 Кн. на Царете 13:14), показвайки че Бог има ум (сърце), който хората притежават в известна степен, но чиято природа не съзнават напълно. Бог чувства и съзнава: “Разкая се Господ, че беше направил човека на земята, и огорчи се в сърцето Си” (Битие 6:6).

Подобно на децата спрямо родителите си, ние радваме и огорчаваме Бог.

Ако бог не е същество...

Ако Бог не е реално съществуваща личност, трудно можем да разберем духовността. Ако Бог е праведен, но не е същество, не можем да възприемем праведността Му, проявена у хората. Отстъпниците християни и еврейството вярват, че Божията праведност навлиза в нашия живот чрез мъгляв 'свети Дух', който по някакъв начин ни прави приемливи за Него. И обратно, ако повярваме, че съществува Бог, ние работим върху характеристиките си с Негова помощ и влиянието на Словото Му, за да отразим Неговите качества в нашия живот.

Божията цел е да се прояви чрез множество славни същества. Името му Яхова Елохим ('Този, който ще бъде могъщите', е преводът на името). Наградата за вярващите при Божието завръщане на земята ще е осезаемо, телесно съществуване, макар неподвластни на слабостите на човешката природа. Йов мечтаел за "последният ден", когато тялото му ще бъде възкресено (Йов 19:25-27). Авраам е един от "множеството от спящите в пръстта не земята ще се събудят... за вечен живот" (Даниил 12:2), за да получи обещаното вечно наследство - Ханаанската земя, която съществува на земята (Битие 17:8). "И светиите му ще възкликават от радост... ще тържествуват славно, ще се радват на леглата си... за да отдават възмездие на народите и наказание на племената" (Псалм 132:16; 149:5,7). Погрешното тълкувание на подобни пасажии е довело до вярата в "безсмъртната душа" като истинска форма на съществуване на човека. Библията не потвърждава това. Бог е безсмъртен и славен и Той проявява своята цел хората да могат един ден да населят Царството Му на земята, да споделят неговата природа и характер в телесна форма.

На вярващите е обещано, че ще наследят Божията природа (2 Посл. на Петър 1:4). Всички ще имаме тяло като това на Исус (Филип. 3:21) и знаем, че той ще има физическо тяло в царството. Учението за личността на Бог е свързано с Благовестието за Царството.

Няма смисъл от религия, поклонничество или връзка с Бог, ако не вярваме, че Той съществува и ние сме Негов образ и подобие.

Трябва в съзнанието си да сме като него, за да сме напълно еднакви в Царството Му. Успокоение и разум можем да получим от пасажите, в които се говори за Бог като любящ отец, който ни порицава като баща синовете си (напр. Второзак. 8:5). За страданията на Христа четем: “Господ благоволи той да бъде бит” (Исаия 53:10), макар Исус сам да казва: “и към Бога мой виквах... Той чу гласа ми и викането ми пред Него стигна в ушите Му” (Псалм 18:6). Божието обещание пред Давид за наследник, който ще бъде Божи син изисква ражднето на човешко същество, което да е пълно подобие на отца.

Правилното разбиране на Бог открива много други важни неща в учението на Библията. Една лъжа води към друга, затова неправилното разбиране на Бог скрива истината и води до въпроса: ‘Наистина ли познаваме Бог? Сега ще разгледаме какво Библията ни разкрива за Него.

1.3 Божието име и характер

Ако Бог съществува, логично е да мислим, че би намерил начин да ни извести за това. Вярваме, че Библията е Неговото откровение към нас и в нея се разкрива Божият характер. Ако и позволим да навлезе в съзнанието ни, у нас се създава нов човек, който носи характера на Бог (Посл. Яковово 1:18; 2 Коринт. 5:17). Затова колкото повече прилагаме Божието слово и учим от него, толкова повече ставаме “съобразни с образа на Сина Му” (Римл. 8:29), който в характера си

бил безпогрешен като Бог (Колос. 1:15). Затова си заслужава да изучим историческата част от Библията, която е пълна с поуки как Бог се отнесъл с народите и людетe, като винаги проявявал своя единен характер.

На гръцки и иврит имената обикновено сочат характера на човека и носят информация за него. Ето няколко примера:

- **'Исус'** = 'Спасител' – защото "Той е който ще спаси людетe си от греховете им" (Матей 1:21).
- 'Авраам' = 'Отец на множество народи' – "защото те направих отец на множество народи" (Битие 17:5).
- 'Ева' = 'Жива' – "защото тя беше майка на всички живи" (Битие 3:20).
- 'Симеон' = 'Послушание' – "Понеже чу Господ, че не съм любима, затова ми даде и тоя син" (Битие 29:33).

В Еремия 48:17 знанието за Моав означава да знаем името му. Псалмите често правят паралел между Самият бог и името Му, Словото Му и деянията Му (Псалм 103:1; 105:1; 106:1,2,12,13).

Божие то име и названията Му ни дават информация за Него. Препоръчително е след кръщението те да се изучат подробно. Цял живот трябва да се придържаме към Божия характер, изразен чрез названията Му, за да го оценим напълно. Това, което следва е по-скоро въведение.

Когато Моисей поискал да узнае повече за Бог, за да подсили вярата си в един труден период от живота си, ангелът възвестил Божието име: “Господ, Господ, Бог жалостив и милосерд, дълготърпелив, Който избилва с милост и с вяност, Който пази милост за хиляди поколения, прощава беззаконие, престъпление и грях, но никак не обезвинява виновния” (Изход 34:5-7).

Това е достатъчно доказателство, че Божието име включва неговите черти на характера.

Бог е избрал едно име, с което да се знае и помни от Своя народ, което е обобщение и олицетворение на Неговата цел относно людете.

Израилтяните били роби в Египет и трябвало да им се напомни за Божията цел спрямо тях. Моисей е бил пратен да им съобщи Божието име, което да ги мотивира да напуснат Египет и да предприемат пътуването до Обетованата земя (сравн. 1 Коринт. 10:1). Ние също трябва да проумеем основните принципи относно Божието име преди кръщението и започването на нашето пътуване към Божието Царство.

Бог казал на Израел, че името Му е Яхова, което означава “Аз съм оня, Който съм” или по-скоро “Аз ще съм оня, Който ще бъде” (Изход 3:13-15). Има и още към него: “Бог рече още на Моисея: така ще кажеш на израилтяните: Господ, Бог на бащите ви, Бог Авраамов, Исааков и Яковов... Това е Името Ми до века, и това е Името Ми из род в род” (Изход 3:15).

Пълното име на Бог е “ГОСПОД Бог”.

Старият Завет е писан главно на иврит и затова нашите Библии пропускат детайлите при превода на еврейските думи за ‘Бог’. Една от често срещаните думи, преведени ‘Бог’ е ‘Елохим’, която означава ‘могъщите’. Името, с което Бог иска да го помним е

ЯХОВА ЕЛОХИМ

означаващо

този, Който ще се прояви в множество МОГЪЩИ

Божия цел е да разкрие характера и същността Си пред множеството. Ако му се подчиняваме, можем да добием някои негови черти, така че той да се прояви във вярващите в този живот. Божието име е пророчество за времето, когато земята ще бъде населена с хора, които са като него в характера и природата си (2 Посл. на Петър 1:4). Стига да поискаме да се свържем с Божията цел и да станем като Него, да пожелаем да сме вечни и да живеем безупречно, трябва да се свържем с Неговото име чрез кръщение в Него, т.е. Яхова Елохим (Матей 28:19). Това ни превръща в поколението (‘семето’) на Авраам (Галат. 3:27-29), на които е

обещано вечното наследство на земята (Битие 17:8; Римл. 4:13) – групата ‘могъщи’ (‘Елохим’), чрез които ще се изпълни пророчеството за Божието име. По-подробно обяснение следва в Урок 3.4.

1.4 Ангелите

Дотук разглежданото се дължи в не малка степен на ангелите.

- Истински същества
- Носещи Божието име
- Същества, водени от Божия Дух, за да изпълняват волята Му
- В съответствие с характера и целите Му
- Чрез които Той се проявява.

В Урок 1.3 споменахме, че най-често използваното име на ‘Бог’ е ‘Елохим’, което означава ‘могъщите’. Това име се отнася и за ангелите, които са Божиите ‘могъщи’ и носят това име, представлявайки Бог.

Отразеното в Битие 1 сътворение на света ни посочва, че Бог е напътствал създанието и “то е станало”. Ангелите са били тези, които са го извършили.

“Благославяйте Господа, вие ангели Негови, мощни със сила, които изпълняват словото Му” (Псалм 103:20).

Разумно е да мислим, че щом четем как Бог е сътворил света, то всъщност ангелите са действителните извършители. Йов 38:4-7 подчретава същото. Ето накратко обобщение на сътворението, описано в Битие 1:

Ден 1-ви “И Бог каза: да бъде светлина. И стана светлина” (строфа 3)

Ден 2-ри “И Бог каза: да бъде простор посред водите, който да раздели вода от вода... и стана така” (строфи 6,7)

Ден 3-ти “И Бог каза: да се събере на едно място водата... та да се яви сушата; и стана така” (строфа 9)

Ден 4-ти “И Бог каза: да има светлина на небесния простор...и стана така” (строфи 14,15)

Ден 5-ти “И Бог каза: да произведе водата изобилно множества одушевени влечуги, и птици да хвърчат над земята... и Бог създаде... всяко одушевено

същество” (строфи 20,21), т.е. “и стана така”
Ден 6-ти “И Бог каза: да произведе земята одушевени животни... добитък, влечуги... и стана така” (строфа 24).

И човекът бе създаден на шестия ден. “И Бог каза: да създадем човека по Нашия образ, по Наше подобие” (Битие 1:26). Тази строфа коментирахме в Урок 1.2. трябва да отбележим, че “Бог” не е самата личност на Бог. “Да създадем (ние) човека” посочва, че Бог се обръща към повече от една личност. Еврейската дума, преведена ‘Бог’ в тези строфи е ‘Елохим’, означаваща ‘могъщите’ и се отнася за ангелите. Те са реални създания, споделящи Божията природа.

В Библията се говори за два вида ‘природи’ и поради значението на думата става ясно, че те не могат да съществуват едновременно.

Божията природа (‘божествена природа’)

- Той не съгрешава (безупречен е) (Римл. 9:14; 6:23; сравн. Псалм 90:2; Матей 5:48; Посл. Яковово 1:13)
- Той не умира, т.е. безсмъртен е (1 Тимот. 6:16)
- Той е изпълнен със сила и енергия (Исаия 40:28)

Такава е природата на Бог и ангелите. Такава получава и Исус след възкресението (Деяния 13:34; Откров. 1:18; Евреи 1:3). Такава природа е обещана и на нас (Лука 20:35,36; 2 Посл. на Петър 1:4; Исаия 40:28, сравн. строфа 31).

Човешката природа

- Изкушени сме от греха (Посл. Яковово 1:13-15) от своя податлив на изкушение ум (Еремия 17:9; Марк 7:21-23)
- Осъдени сме на смърт, т.е. смъртни сме (Римл. 5:12,17; 1 Коринт. 15:22)
- Силата ни е ограничена, физически (Исаия 40:30) и умствено (Еремия 10:23)

Такава природа притежават всички хора, добри или лоши. Краят на такава природа е смъртта (Римл. 6:23). Такава природа е имал и Исус през тленния си живот (Евреи 2:14-18; Римл. 8:3; Йоан 2:25; Марк 10:18).

Думата 'природа' е с доста широк смисъл, тъй като я използваме и в изречения като 'Джон е по природа щедър, не му е присъщо да бъде подъл, но би могъл да се гордее с колата си, което, предполагам, е нещо съвсем човешко'. Не в този смисъл използваме думата 'природа' в тези уроци.

Прояви на ангелите

Ангелите с природата на Бог са безгрешни и нетленни и знаят, че грехът води до смърт (Римл. 6:23). Когато ангели са идвали на земята, те са били в образа на обикновени хора.

- Ангели дошли при Авраам и му говорили Божии слова. Описани са като “трима човека”, които първоначално Авраам помислил за хора заради външността им: “Нека донесат малко вода, та си омийте нозете и си починете под дървото” (Битие 18:4).
- Двама от тях по-късно посетили Лот в град Содом. Отново ги помислили за хора. “Привечер дойдоха двама ангела в содом”, които Лот поканил да пренощуват при него. Но хората от Содом дошли в дома му и казали: “Где са мъжете, които дойдоха у тебе тази вечер?”. Лот ги умолявал: “Не правете такова нечестие”. Библията нарича ангелите “мъже”: “Мъжете простряха ръце” и спасили Лот; “Тогава мъжете рекоха на Лот... Господ ни изпрати да го съсимем (Содом)” (Битие 19:1,5,8,10,12,13).
- В Новия Завет се потвърждава, че ангелите се явяват в човешки образ: “Не забравяйте гостолюбието; понеже чрез него някои (Авраам и Лот напр.) са приели на гости ангели” (Евреи 13:2).
- Яков се борил цяла нощ с един непознат (Битие 32:24), за който по-късно се споменава, че е бил ангел (Осия 12:4).
- Двама мъже в светещи бели дрехи присъствали на възкресението (Лука 24:4) и възнесението (Деяния 1:10) на Исус. Те били ангели.
- Помислете за “човешка мярка, употребена от ангела” (Откров. 21:17).

Ангелите не грешат

Ангелите притежават Божията природа и затова не умират. Грехът носи смърт, значи те не могат да грешат. Гръцката и еврейска думи за ‘ангел’ означават ‘пратеник’. Ангелите са пратеници или слуги на Бог, подчинени на Него, затова не можем и да мислим, че те могат да сгрешат. Гръцката дума ‘агелос’, която се превежда ‘ангели’ се превежда и ‘вестоносци’, когато говорят на хората, напр. Йоан Кръстител (Матей 11:10) и неговите пратеници (Лука 7:24); пратениците на Исус (Лука 9:52), и мъжете, които

шпионирали Йерихон (Посл. Яковово 2:25). Възможно е, обаче, ‘нгелите’ да сгрешат в смисъл, че са човешки пратеници.

Следните пасажии показват, че ангелите се подчиняват на Бог и не грешат:

“Господ е поставил престола си на небето; и Неговото царство владее над всичко. Благославяйте Господа, вие ангели Негови, мощни със сила, които изпълняват словото Му, като слушате гласа на словото Му. Благославяйте Господа, всички Негови воинства, Негови служители, които изпълняват волята Му” (Псалм 103:19-21).

“Хвалете Го, всички ангели Негови... всички воинства Негови” (Псалм 148:2).

“Ангелите... не са ли те всички служебни духове, изпращани да слугуват на ония, които ще наследят спасение?” (Евреи 1:13,14).

Повторението на думата ‘всички’ показват, че ангелите не се делят на групи, на добри и грешни. Вярващите ще споделят природата на ангелит: “Ония, които се удостоят да достигнат онзи свят... нито се женят.. не могат вече да умират, понеже са равни на ангелите” (Лука 20:35,36). Това е важно да се разбере. Ангелите не умират: “Смъртта...не властва над ангелите” (Евреи 2:16, в полето на гръцкия вариант). Ако ангелите грешаха, то тези, които са заслужили награда при завръщането на Христа ще могат все още да грешат. Виждайки, че грехът носи смърт (Римл.6:23), те няма да

имат веен живот; ако имаме способността да грешим, значи сме смъртни. Ако кажем, че ангелите могат да грешат, означава, че Божието обещание за вечен живот няма смисъл, защото наградата е да споделим природата на ангелите. Обръщението *“ангелите”* (Лука 20:35,36) показва, че няма категории ангели – добри и грешни, а има само една категория ангели.

Ако ангелите грешаха, Бог нямаше да може да се намесва в живота и света ни, тъй като той върши намеренията си чрез ангелите (Псалм 103:19-21). Бог постига всичко чрез силата на духа Си, който действа чрез ангелите (Псалм 104:4). Не е възможно те да не му се подчиняват. Християните трябва ежедневно да се молят за Божието Царство да се установи на земята, за да се осъществи такова, каквото е и на небето (Матей 6:10). Ако Божиите послушни ангели трябва да се борят с грешни ангели на небето, значи болята Му не се е осъществила там и същото ще стане в бъдещото царство. Да прекараш вечността на бойното поле между греха и подчинението едва ли е окуражаващо за нас като бъдеща перспектива.

Ангели и вярващи

Има причина да мислим, че всеки вярващ има ангели – или поне един – който му помага в живота.

- “Ангелът на Господа се опълчва около ония, които Му се боят, и ги избавя” (Псалм 34:7).
- “...малките, които вярват в Мене (т.е. слабите последователи – Захарий 13:7, сравн. Матей 26:31) ... техните ангели на небесата винаги гледат лицето на Отца Ми” (Матей 18:6,10).
- Ранните християни ясно вярвали, че Петър имал ангел пазител (Деяния 12:14,15).
- Израилтяните преминали Червено море, водени от ангел през пустинята към Обетованата земя. Преминаването през водите на Червено море олицетворява кръщението им (1 Коринт. 10:1) и можем да вярваме, че ние също сме подпомагани от ангел през пътуването ни към обещаното Божие Царство.

Ако ангелите бяха зли и грешни, не биха могли да напътстват и влияят на живота ни, който би бил проклет, а не благословен.

Видяхме, че ангелите са същества, които:

- Са с Божията вечна природа
- Не грешат
- Изпълняват Божиите заповеди
- Предават Божият дух-сила, говорят и работят вместо Него (Псалм 104:4).

Но...?

Много църкви смятат, че ангелите са грешни и те са отговорни за съществуването на греха и проблемите на земята. По-подробно ще разгледаме тази погрешна теория в Урок 6. Засега ще отбележим само някои моменти.

- Имало е създание преди нас, от записаното в Битие 1. ангелите разграничават “добро и зло” (Битие 3:5), защото са в ситуация подобна на нашата. Живелите в онзи век са грешили, но можем само да гадаем. Библията не разказва за това, но със сигурност ни казва, че трябва да знаем за сегашната ни ситуация, т.е. че няма грешни ангели и всички те се подчиняват на Бог.
- Не може да има грешни същества на небето, тъй като Бог е “с твърде чисти (очи), за да гледа злото” (Авакум 1:13). Псалм 5:4,5 обяснява: “Нечистият няма да живее при Тебе. Нито ще устоят горделивите пред твоите очи” в Божието обиталище. Идеята за бунт срещу Бог в небесата от грешни ангели противоречи на тези строфи.
- Гръцката дума, преведена ‘ангел’ означава ‘пратеник’ и се отнася и за хората. Хората-пратеници могат да грешат.
- Вярата в съществуването на изцяло грешни и зли същества, на които се дължат нещастията, е типично за езичеството. По подобен начин и празнуването на Коледа е свързано с езичеството, но е възприето като християнски ритуал (погрешно).

- Само няколко пасажа в Библията биха могли да ни заблудат, че има грешни ангели. За тях ще споменем в “В търсене на Сатаната” (от същия издател). Не може да бъде допуснато подобни пасажи да противиречат на Библейското богатство от учения, което представяме.

Отклонение 1: “Бог е дух” (Йоан 4:24)

В Урок 2 ще разгледаме подробно Божия дух. Божият дух е Неговата сила или дъх, чрез които Той Самият или характера Му се проявяват пред нас чрез деянията на духа Му. “Бог е дух” (Йоан 4:24), тъй като духът Му отразява личността Му.

Бог е описан в различни форми:

- “Нашият Бог е огън, който пояжда” (Еврей 12:29)
- “Бог е светлина” (1 Посл. на Йоан 1:5)
- “Бог е любов” (1 Посл. на Йоан 4:8)
- “Словото (гръцки ‘логос’ – план, цел, идея) бе Бог” (Йоан 1:1).

Така “Бог е” своите характеристики. Грешно е да твърдим, че абстрактното качество ‘любов’ е ‘Бог’, само защото четем, че “Бог е любов”. Можем да наречем някого ‘самата доброта’, но не буквално, че този човек няма физическо тяло, а че проявява доброта в отношението си към нас.

Често четем как Бог е пратил или насочил Своя дух, за да изпълни неща, хармонизиращи с волята и характера Му. Многобройни са примерите за това, които разкриват разликата между Бог и Неговия дух.

- “Оня (Бог), който положи Светия Си Дух сред тях” (Исаия 63:11)
- “Ще положи (Аз, Бог) Духа Си на Него” (Матей 12:18)
- “Небесният Отец ще даде Светия Дух” (Лука 11:13)
- “Над когото видиш да слиза Духът” (Йоан 1:32)
- “Ще излея Духа Си на всяка твар” (Деяния 2:17).

“Божият Дух” се споменава често, което е достатъчно доказателство, че духът не е самият Бог. Вярващите в триединството не проумяват разликата, за тях Бог-Отец се равнява на Исус и Божия Дух.

Молитвата е диалог между съзнанието ни и представата ни за Бог, и тя не носи смисъл ако не вярваме в Бог като същество. постоянно ни се напомня, че Бог, на когото се молим е на небето (Еклес. 5:2; Матей 6:9; 5:16; 3 Кн. на Царете 8:30) и Исус сега е до десницата Му, за да Му предава молитвите ни (1 Посл. на Петър 3:22; Евреи 9:24). Ако Бог не бе същество, подобни пасажии нямаше да съществуват. Щом приемем Бог за истински, любящ Отец молитвите към него стават осезаеми сякаш говорим на друго същество, за което сме сигурни, че ще ни отвърне.

Отклонение 2: Употребата на Божието име

Божият име и това на Сина Му Исус имат свое дълбоко значение. Когато говорим за ‘Бог’ ние се обръщаме към всеки аспект от чудесната Му цел за любов и истина. Името Му не трябва да използваме като израз на гняв, защото това е едно от най-обидните неща за Сътворителя ни. Не трябва без повод да употребяваме името Му ако искаме да Му отдадем радост и чест. В много общества по света подобни изрази са част от ежедневието и няма да е лесно да се откъснем от този навик. Сърдечните молитви към Него да ни помогне в това няма да останат нечути. Тези, които са под наш контрол, като децата например, трябва да се стимулират да разумеят сериозността на тези сквернословия: “Не изговаряй напразно Името на Господа твоя Бог; защото Господ няма да счита за безгрешен онзи, който изговаря напразно Името Му” (Второзак. 5:11).

От друга страна, някои настояват да бъдат използвани еврейските думи Яхве или Яхова в името. Те използват свещеното име да разпалят духовен елитизъм, като пренебрегват различното произношение от другите хора на тази дума. Не че Божието име е грешно. Новият Завет не ни дава указания, че това е необходимо

или, че Бог го желае. Той вдъхновил писанието на Новия Завет на гръцки, където е употребена една дума за ‘Бог’ – ‘теос’, означаваща ‘великият’. Не е направено разграничение между ‘Бог’ и ‘Яхова’, нито има конкретна заповед как вярващите да се обръщат и към самите себе си като общност. Петър говори за вярващия човек като за ‘християнин’, а не като за ‘Яховец’ или нещо подобно (1 Посл. на Петър 4:16). Прекомерната употреба на името Яхова води до пренебрегване на Исус, както ‘евангелистите’ от своя страна възхваляват делата на Исус и пренебрегват Бог.

Другите названия на ранните общества от християни не включват името ‘Яхова’.

- “Израилевото гражданство” (Ефес. 2:12)
- “Събора на първородните” (Евреи 12:23)
- “Църквата на Бога” (Деяния 20:28)
- “Църква на живия Бог, стълб и подпора на истината” (1 Тимот. 3:15)
- “Божия дом” (1 Тимот. 3:15).

Обърнете внимание, че вярващите не се наричат ‘християни’. Това е било обидно за тях – ‘хората на Христос’ е измислено от враговете им.

Отклонение 3: Проявлението на Бог

Това, което следва трудно ще бъде разбрано при първи прочит, но темата ще се окаже важна с по-задълбоченото разглеждане на Писанието. Въвеждаме го на този етап, за да прочетете тази книга и да се докоснете до основното откровение за Самия Бог.

Божие име може да бъде носено от всеки, чрез когото Той реши да се ‘появи’ или да се разкрие. Така че хора и ангели, както и Исус могат да носят името Му. Това е явен признак, който обяснява приликите с Отца Му, с когото имат общо първо име, но не са едно. Както представител на една група, компания или общество може да говори от името на останалите, така и Исус.

Ангели с името на Бог

В Изход 23:20,21 Бог казал на израилтяните, че един ангел ще ги води и казал: “Моето име е в него”. Личното име на Бог е ‘Яхова’. Значи ангелът е носел това име, и може да бъде наречен ‘Яхова’ или ‘Господ’. В Изход 33:20 ни се казва, че човек не може да види лицето на Бог и да живее, но в Изход 33:11 четем: “Господ говореше на Моисея лице с лице, както човек говори с приятеля си”, т.е. директно. Не може да е бил Господ, Яхова или Тий Самият лично, този, който е говорил с Моисей, защото човек не може да види Бог. Бил е ангел с Божието име, затова четем, че Господ е говорил лице в лице с Моисей, а всъщност е бил ангел (Деяния 7:30-33).

Има множество примери с думите ‘Бог’ и ‘Господ’, когато се отнасят за ангели, а не Самия Бог. Един от тях е Битие 1:26: “И Бог (ангелите) каза: Да създадем човека по нашия образ”.

Хора с името на Бог

Йоан 10:34-36 е показателен за това. Евреите направили грешка, която допускаме и днес. Помислили, че Исус твърди, че е самият Бог. Исус ги поправил, казвайки: “Не е ли писано във вашия закон:”Аз рекох, богове сте вие”? Ако са наречени богове ония... казвате ли (на мен), богохулстваш, защото рекох, Аз съм Божий Син?” Исус твърди: ‘в Стария Завет хората са наречени ‘богове’. Аз казвам, че съм божият Син, тогава защо се възмущавате?’ Исус цитира Псалм 82, където съдиите на Израел са наречени ‘богове’.

Цялото име на Бог е ‘Яхова Елохим’, което означава ‘този, Който ще се прояви в множество могъщи’. В тесен смисъл Бог се проявява чрез вярващите на този свят. В Царството, обаче, те ще са ‘могъщите’, в които Господ ще се прояви напълно. Виждаме го в сравнението между Исаия 64:4 и 1 Коринт. 2:9 “До уши не е стигнало, око не е видяло друг бог, освен Тебе. Да е извършил такива дела за ония, които го чакат”. Апостол Павел цитира в 1 Коринт. 2:9,10: “Според каквото е писано: - “Каквото око не е видяло, и ухо не е чуло, и на човешко сърце не е дохождало, всичко това е приготвил Бог за тия, които Го любя. А на нас Бог откри това чрез Духа”. Откъсът в Исаия 64 показва, че само Бог знае

какво е подготвил за вярващите. В 1 Коринт. се казва пък, че те са ни били разкрити.

Исус и Божието име

Не е изненада, че Исус, Божият Син и най-висшето Му проявление сред хората, също носи Неговото име. Би могъл да каже: “Аз дойдох в името на Отца си” (Йоан 5:43). Поради подчинението си, Исус се възкачил на небето и Бог “му подари името, което е над всяко друго име” (Филип. 2:9). Затова Исус казва в Откр. 3:12: “Ще напиша на него името на Моя Бог...ще напиша и Моето ново име”. При съда Исус ще ни даде Божието име и ще носим изцяло името Му. Той го нарича “Моето ново име”. Нека помним, че Исус ни дава книгата за Откровението години след като се възкачва на небето и след като е получил Божието име, както е обяснено във Филипяни 2:9. затова нарича Божието име “Моето ново име”, това, което наскоро е получил. Вече правилно разбираме Исаия 9:6, където за Исус се казва: “Името му ще бъде: Чудесен, Съветник, Бог могъщ, Отец на вечността...”. Това е пророчество, че Исус ще носи всички имена на Бог и ще е пълното проявление на Бог за нас. В този смисъл е наречен “Емануел”, което означава “Бог с нас”, макар персонално да не е Бог. Предсказанието в Йоил 2, че хората ще викат името Яхова се е сбъднало за кръстените в името на Исус Христос (Деяния 2:21, сравн. 38). Така е изпълнена и заръката за кръщаване в името на Отца, както детайлно се описва в Деяния на Апостолите, чрез кръщение в името на Исус.

Урок 1: Въпроси

1. Какво ще ни помогне да развием вярата си към Бог?
  - а) Да ходим на църква
  - б) Да се молим и четем Библията
  - в) Да разговаряме с християни
  - г) Да се вглеждаме в природата
2. Кое от следните твърдения е правилно разбиране за Бог?
  - а) Той е само представа в ума ни
  - б) Той е неясно определено влияние горе от небесата
  - в) Няма Бог
  - г) Реално съществува, което разказва за себе си в Библията
3. Бог какво е?
  - а) Единство
  - б) Триединство
  - в) Много божества в едно
  - г) Невъзможно е да се определи
4. Какво означава Божието име 'Яхова Елохим'?
  - а) Този, който ще бъде
  - б) Този, който ще се разкрие в множество могъщи
  - в) Великият
  - г) Сила

5. Какво означава думата 'ангел'?
- а) Човеко-подобен
  - б) С крила
  - в) Пратеник
  - г) Помощник
6. Грешат ли ангелите?
7. Какво ви убеждава най-много, че Бог съществува?

УРОК 2

БОЖИЯТ ДУХ

2.1 Божият дух

Бог е реална личност с чувства и емоции и се очаква да ги споделя с нас, чадата Му, и да се намесва в живота ни по начин, съобразен с характера Му. Бог прави това чрез “духа” Си. Ако желаем да имаме връзка с Него, трябва да разберем какъв е “Божият Дух” и как действа.

Не е лесно да определим с точност значението на думата “дух”. Ако, например, отидете на сватба, може да отбележите, че “Добър дух витаеше на сватбата”, с което казвате, че е била приятна обстановката и всичко е минало добре, всички са били добре облечени, храната е била хубава, хората си говорили с добър тон, булката била красива и т.н. по подобен начин думата “дух” обобщава всичко за Бог. Еврейската дума, преведена “дух” в Сатрия Завет означава точно “дихание” или “сила”, затова Божият дух е Неговото “дихание”, самата същност на Бог, отразяваща съзнанието Му. В Урок 4.3 ще посочим примери за това как думата “дух” е употребена да изрази нечие разположение на духа или ума. Духът не се отнася само за силата на Бог и това е видно в Римл. 15:19: “силата на Светия Дух Божий”.

Общозвестно библейско учение е, че човешките помисли се разкриват в действията (Притчи 23:7; Матей 12:34) и ако се замислим за собствените си деяния, ще установим, че е така. Мислим за нещо, а после го и правим. ‘Духът’ или умът ни съзнава, че сме гладни и се поражда желанието за храна. Виждаме един банан в кухнята и желанието на ‘духа’ се превръща в действие – посягаме към банана, белимго и го изяждаме. Този елементарен пример показва защо еврейската дума ‘дух’ означава и дихание и ум, а също и сила. Нашият дух се отнася за мислите и действията ни, които ги отразяват. Същото се отнася и за Божия дух – силата, с която Той изразява Себе Си, разположението Си и целите Си. Бог мисли и действа. “Непременно, както мислих, така ще стане” (Исаия 14:24).

Силата на Бог

В много пасажи силата на Бог се равнява с духа Му. За да създаде земята “Божият Дух се носеше над водата. И Бог каза: да бъде светлина. И стана светлина” (Битие 1:2,3).

Божият дух е силата, чрез която е създадено всичко. “Чрез духа Си украсява небесата; ръката му пробжда бягащия змей” (Йов 26:13). Сравнението на Матей 12:28 и Лука 11:20 показва “Божия пръст” и “Божия дух” като равнозначни – Бог действа чрез духа Си. “Чрез словото на Господа станаха небесата, и чрез дишането на устата Му цялото им множество” (Псалм 33:6). Божият дух е описан като:

- **Неговия дъх**
- **Неговото слово**
- **Неговия пръст**
- **Неговата ръка**

Чрез силата Си постига всичко. Затова и вярващите са родени чрез волята Му (Йоан 1:13), която е духа Му (Йоан 3:3-5). Влята Му се проявява чрез духа Му. За цялото сътворение четем: “Изпращаш ли духа Си, те се създават; и подновяваш лицето на земята” (Псалм 104:30). Тази сила/дух е създала всичко живо и го поддържа. Лесно е да мислим, че трагичния ни живот преминава без намесата на Бог. Пророкът казал на Йов, изнурен от живота: “Ако... оттегли към Себе Си духа Си и дишането Си, то ще издъхне заедно всяка плът, и човекът ще се върне пак в пръстта” (Йов 34:14,15). Давид

също помолил Бог да го поддържа чрез духа Си, т.е. да го остави жив (Псалм 51:12).

В Урок 4.3 ще видим, че духът, който ни е даден поддържа всичко живо. На нас ни е дадено “жизнено дихание” (Битие 7:22), което Бог ни е дал при рождението ни (Псалм 104:30; Битие 2:7). Това го прави “Господ Бог на духовете на всяка твар” (Числа 27:16, сравн. Евреи 12:9). Бог поддържа всичко живо и духът Му е навсякъде. Давид видял, че чрез духа Си Бог е винаги с него където и да отиде и чрез тази сила/дух Бог е познавал помислите му. Чрез духа Си Бог присъства навсякъде, макар да обитава небесата.

“Ти познаваш сядането ми и ставането ми; разбираш помислите ми от далеч... Къде да отида от Твоя дух? Или от присъствието ти къде да побягна? (Ако) се зеюаселя в най-далечните краища на морето, и там ще ме води ръката Ти, и Твоята десница ще ме държи” (Псалм 139:2,7,9,10).

Ако разберем това правилно, Бог ще ни се представи като могъщ деятел в живота ни. Много хора са израстнали със смътната ‘вяра’ за Бог, който е само неясна идея в ума им. Ако правилно разберем Бог и присъствието на духа

Му около нас, живота ни ще се промени осезаемо. Неговият дух ни обкръжава и във всичко откриваме действието Му. За Давид това откритие било нещо прекрасно: “Това знание е пречудно за мене: високо е; не мога да го стигна” (Псалм 139:6). Знанието, че мислите и деянията ни са открити пред Бог носи отговорност. Трябва да не го забравяме особено ако се готвим да пристъпим към кръщение. Чудесните думи на Бог към Еремия се отнасят и за нас: “Може ли някой да се скрие в тайни места, та Аз да го не видя? кзва Господ. Не Аз ли изпълням небесата и земята? кзва Господ” (Еремия 23:24).

Светия Дух

Божият дух е всеобхватно понятие. Той е Неговият ум, разположение и сила, с която Той проявява помислите. “Защото, каквито са мислите в душата му – такъв е и той” (Притчи 23:7). Така и Бог е каквито са помислите Му, т.е. Той е Духа Си (Йоан 4:24), което не означава, че Той не е същество (виж Отклонение 1). За да разберем широтата на понятието ‘Божия дух’ понякога използваме “Светия Дух”.

Фразата “Свети Дух” се среща само в Новия Завет. Тя се равнява на фразите “дух Божи” и

“Дух Господен”, използвани в Стария Завет. Това става ясно от Деяния 2, където е описано как на Петдесетница Светия Дух се спуска към апостолите. Според Петър се изпълва пророчеството на Иоил, където се говори как “Моят (на Бог) дух” се излива (Деяния 2:17). То ще се изпълни изцяло когато Исус се завърне (Исаия 32:15,16). В Лука 4:1 се казва, че “Исус е изпълнен със Светия дух” като се върнал от река Йордан, а по-късно в същата глава Исус го свързва с Исаия 61: “Духът на Господ Бог е в Мене”. В тези и много други случаи Светия дух е равносилен на “Духът Божи” от Стария Завет.

Обърнете внимание, че Светия дух е приравнен и със силата на Бог в следните пасажи:

- **“Светия Дух ще дойде върху ти (Мария), и силата на Всевишния ще те осени” (Лука 1:35)**
- **“Чрез силата на Светия дух... със силата на знамения и чудеса, със силата на Светия Дух (Божий)” (Римл. 15:13,19)**
- **“Нашето благовестване...не беше само от думи, но и със сила, със Светия Дух” (1 Посл. към Солун. 1:5)**
- **В обещанието за Светия Дух към учениците се казва: “докато се облечете със сила от горе” (Лука 24:49).**

- **Исус е бил “помаза(н) със Светия Дух и със сила” (Деяния 10:38).**
- **Апостол Павел подкрепил проповедта си с неоспорими проявления на Божията сила: “И говоренето ми, и проповядването ми... са доказателство от Дух и от сила” (1 Коринт. 2:4).**

2.2 Вдъхновение

Разгледахме Божия дух като Неговата сила, помисли и разположение, които се разкриват чрез деянията му, които духът извършва. Споменахме, че Божият дух извършва сътворението: “Чрез духа Си украсява небесата” (Йов 26:13). Божият дух се движи по водата и сътворява света (Битие 1:2). Четем също така, че “чрез словото на Господа” е сътворен света (Псалм 33:6), описан в Битие чрез “Бог каза” нещата да станат и те стават такива. Следователно, божият дух е изразен чрез словото Му, така както нашите думи отразяват точно мислите и желанията ни – истинското “нас”. Исус е казал мъдро: “Защото оннова, което препълва сърцето, говорят

устата" (Матей 12:34). Така, че за да контролираме словата си, трябва да контролираме мислите си. Божието слово отразява помислите Му чрез духа Му. Истинско богатство е, че Библията ни предава Божиите слова, за да можем да ги четем и да разберем Божиите мисли и дух. Давид казва, че Божието слово и "самото Му сърце" са едно (2 Кн. на Царете 7:21) и Божиите мисли/дух са предадени в словото Му. Бог извършил това чудо – да предаде Духа Си в писание чрез т.нар. ВДЪХНОВЕНИЕ. Тази дума идва от думата Дъх /дух/.

В-ДЪХ-НОВЕНИЕ

"Дух" означава "дъх" или дихание, а "вдъхновение" означава "вдишване". Следователно, словата, които хората са записали под Божие вдъхновение са словата на Божия дух. Апостол Павел насърчавал Тимотей да не забравя, че Библията е чудото на Божия дух и ни дава всичко, което трябва да знаем за Бог.

"И че от детинство знаеш свещените писания, които могат да те направят мъдър за спасение чрез вяра в Исуса Христа. Всичкото писание е

боговдъхновено и полезно за поука, за изобличение, за поправление, за наставление в правдата; за да бъде Божият човек усъвършенстван, съвършено приготвен за всяко добро дело” (2 Тимот. 3:15-17).

Щом Писанията ни дават цялото знание, нямаме нужда от `вътрешна светлина`, която да ни показва истината за Бог. Но колко често хората говорят за чувствата си и случилото им се като се ръководят от знанието за Бог! Ако приемането на вярата в Божието вдъхновено Слово е достатъчно да ни въведе в християнския живот, то нямаме нужда от праведност. Ако имаме такава нужда, то значи Словото не е достатъчно, а Павел казва, че Словото ще ни въоръжи. Изисква се вяра, за да държим в ръце Библията и да сме сигурни, че тя наистина е Божието Слово, дадено от Духа Му. Израилтяните били заинтригувани от това какво пише в Библията, както и много днешни `християни`. Всички ние трябва внимателно да се задълбочим върху Евреи 4:2:

“Защото на нас се донесе едно благовестие, както и на тях; но словото, което те чува, не ги ползува, понеже не се съедини чрез вяра в ония, които го чува”.

Вместо да нараства вярата ни в силата на Божието слово-дух, много по-лесен е краткият път – да вярваме, че изведнъж ни връхлита силата на праведността, което ни прави приемливи за Бог без да изстрадваме съзнателно и да се подчиняваме на Божието Слово и да позволяваме Божият дух да влияе на сърцата ни.

Нежеланието на много да повярват в духовната сила на Бог го довежда до съмнението дали Библията е боговдъхновена. Казват, че повечето, което е записано в нея е лично откровение на авторите. Петър оборва подобни твърдения по следния начин:

“Пророческото слово повече се потвърждава за нас; и вие добре правите, че внимавате на него... и това да знаете преди всичко, че никое пророчество в писанието не е частно на пророка обяснение на Божията воля; защото никога не е идвало пророчество от човешка воля, но светите човеци са говорили от Бога; движими от Светия Дух” (2 Посл. на Петър 1:19-21).

Трябва “преди всичко” да вярваме, че Библията е вдъхновена. Затова това твърдение е основата на Кристаделфийското изявление за вяра. Учението за вдъхновението често се споменава в Библейския текст, напр. Матей 15:4; Марк 12:36; Деяния 1:16; 28:25; Евреи 3:7; 9:8; 10:15.

Авторите на Библията

Трябва да вярваме, че Библията е вдъхновена. Хората, които са я написали са били водени от духа, който ги вдъхновявал, така че записаното не е тяхно слово. Словото Божие е истината (Йоан 17:17) и ни укорява и поправя (2 Тимот. 3:16,17). Не е учудващо, че много хора не вярват в това, защото истината боли. Пророк Еремия страдал, защото говорел Божиите слова, които му били вдъхновени и бил решен да не ги записва. Но тъй като записването на Божиите слова не било избор на човека, той бил “воден от Светия Дух” и нямал избор. “Аз станах за присмех цял ден; всички се подиграват с мене... но ако река: Няма да спомена за Него, нито ще продумам вече името Му, тогава Неговото слово става в сърцето ми като пламнал огън затворен в костите ми; уморявам се да го задържа, но не мога” (Еремия 20:7,9). Петър пише за писалите Библията като за “водени”, като в гръцкия

текст същата дума е употребена в Деяния 27:17,27 за кораб, “воден” от вятъра, извън (човешки) контрол.

Също както когато Валаам искал да прокълне Израел, Божият дух го накарал да ги благослови вместо това (Числа 24:1-13), сравн. Второзак. 23:5). Не можел да избяга от Божието слово (Числа 22:12).

Много от хората, които Бог вдъхновявал, за да напишат словото Му преминали през периоди на нежелание да сторят това. Списъкът е внушителен:

- Моисей (Изход 4:10)
- Еремия (Еремия 1:6)
- Езекиил (Езекиил 3:14)
- Йона (Йона 1:2,3)
- Павел (Деяния 18:9)
- Тимотей (1 Тимот. 4:6-14)
- Валаам (Числа 22-24)

Това потвърждава наученото от 2 Посл. на Петър 1:19-21, че Божието слово не е личното мнение на записващите го, а резултат от тяхното вдъхновение. Пророк Амос размишлява: “Господ Иеова изговори; кой не ще пророкува?”

(Амос 3:8). Толкова силно е вдъхновението на Моисей, че на моменти губи собственото си “аз”: “Господ говори още на Моисея, казвайки...” (Числа 15:22,23), а тези думи ги изрича сам Моисей (строфа 17). Еремия казва: “из Господните уста”, а също и “чрез устата на Еремия” (2 Кн. на Летоп. 36:12,22) – ето колко близка е била връзката между Бог и хората, чрез които е говорел. Тяхната уста е била Божията уста. На места е трудно да се разбере дали личното местоимение се отнася до Бог или пророка (напр. Еремия 17:13-15), защото Божието проявление чрез тях е толкова близко. “Когато Бог почна да говори чрез Осия” (Осия 1:2) предхожда заповедта на Бог Осия да отиде и покаже Божията любов към невярващия Израел, като се ожени за една безчестница. Осия бил Божието слово към хората, така както Господ Исус бил “словото, направено плът” и така ние трябва да прилагаме духа, който е в Божието слово.

От друга страна писалите Библията съзнавали, че не разбират всичко, което им се диктува. Те “търсели” правилното тълкуване: “изследваха пророците, които пророкуваха за благодатта, която бе назначена за вас” и която те записвали (1 Посл. на Петър 1:9-12). Записаното било думите на Бог и те искали да ги разберат по-

ясно. Ето няколко очевидни примера: Даниил (Даниил 12:8-10); Захарий (Захар. 4:4-13); Петър (Деяния 10:17). Детето Смуил не разбираше божият глас, но го чуваше (1 Кн. на Царете 3:7).

Ако тези хора са били само частично вдъхновени, тогава ние не познаваме истинското Слово или духът Божи. Ако написаното от тях е наистина Божието слово, следователно те са били напълно обзети от чистия Дух Божи. Щом приемем, че Божието слово е само Негово, ние сме мотивирани да го четем и да му се подчиняваме. “Твое слово е добре пречистено, затова слугата Ти го обича” (Псалм 119:140).

Това означава, че Библията е творение на Бог чрез духа Му, а не литература, съставена от хората. Истината четем в писанията на Новия Завет, когато става въпрос за Стария Завет.

- Матей 2:5 гласи: “е писано чрез пророка” – Бог е писал чрез него. Винаги се казва “чрез”, за да подсказва, че Бог пише чрез тях.
- Матей 2:15 цитира Михей и казва: “реченото от Господа чрез пророка...”. А също и Евреи 2:6: “някой (всъщност

Давид) е засвидетелствал нейде... “. Без значение е кой е пророка, защото става въпрос за Божието слово, което Бог говорил. И на други места е спестено името на пророка, за да покаже, че не е от значение (Матей 1:22; 2:23; 21:4).

- “Светия Дух предсказа чрез Давидовите уста” (Деяния 1:16). Така Петър цитирал псалмите (сравн. Евреи 3:7).

- “Добре е говорил Светия дух чрез пророк Исаия” (Деяния 28:25 – така Павел цитира Исаия). Лука 3:4 споменава “книгата с думите на пророк Исаия”, а не просто ‘книгата на Исаия’.

За ранните християни не е било от значение кой записва Словото. Важно е било, че са вдъхновени от Божия дух.

Ще приключим това разяснение със списък от стофи, които показват, че Божият дух ни се проявява чрез Божието записано слово.

- Исус казал ясно: “Думите, които съм ви говорил... дух са” (Йоан 6:63). Той говорил под Божието вдъхновение (Йоан 17:8; 14:10).

- Описани сме като родени отново чрез духа (Йоан 3:3-5) и Божието слово (1 Посл. на Петър 1:23).
- “Думите, които Господ на силите бе пратил чрез духа Си чрез предишните пророци” (Захар. 7:12).
- “Аз ще излея духа си на вас, ще ви направя да разберете словата ми” (Притчи 1:23) говори за я сното разбиране на Божието слово под действието на духа Му върху нас, които четем Библията. Ако четем без разбиране – смисъл няма и ако не съзнаваме, че духът/ум на Бог не ни се разкрива.
- Паралели между Божият дух и слово се срещат на много места в Библията: “Духът Ми, който е на тебе, и словата Ми, които турих в устата ти...” (Исаия 59:21); “Заради Своето слово и според Своето сърце (дух)...” (2 Кн. на Царете 7:21); “И ще вложи Духа Си вътре във вас (вашиите сърца – контекст)...”; “Ще положи закона Си... в сърцата им” (Езекиил 36:27; Еремия 31:33).

Бог е Духът Си (Йоан 4:24) и Бог е Словото Си (“словото бе Бог”), следователно думите Му отразяват духа Му. Отношението ни към словото Му е отношението ни към Него.

Словото е пречисто и го обичаме (Псалм 119:140). Ако нарушаваме заповеди, значи презираме Божието Слово (Амос 2:4). Ето защо е необходима вяра във вдъхновението.

Силата на Божието Слово

Божият дух не се отнася само за Неговия ум/разположение, но и до силата, с която изразява тези помисли. Духът-слово не е просто изявление на мислите Му; той съдържа огромна сила.

Правилното разбиране на тази сила би ни тласнала към използването ѝ. трябва да преодолеем объркването, свързано с това, знаейки, че подчинението на Бог ще ни даде сили, които ще ни помогнат в този живот и за спасението. Павел преживял това и написал:

“Защото не се срамувам от благовестието Христово; понеже е Божия сила за спасение на всекиго” (Римл. 1:16).

Лука 1:37 известява за същото: “Защото за Бога няма невъзможно нещо”.

Изучаването на Библията и приложението ѝ в живота ни е динамичен процес. Няма нищо

общо с академичното изучаване на теолозите и обикновените учения на християнските църкви, които бегло цитират някои пасажки, но не се задълбочават да ги разберат и приложат. “Защото божие слово е живо, деятелно”; “Своего могъщо слово” (Евреи 4:12; 1:3). “Словото на Божието послание... действа между нас, вярващите” (1 Посл. към Солун 2:13). Чрез Словото Бог действа в умовете на вярващите по всяко време.

Благовестието, което изучавате, е истинската сила на Бог. Ако му позволите да действа, може да промени живота ви и да ви превърне в чадо Божие и ви подготви чрез духа/ум Божи за духовната промяна, която ще претърпим при завръщането на Христос (2 Посл. на Петър 1:4). Проповедите на Павел “са доказателство и от Дух и от Сила” (1 Коринт. 2:4).

Навсякъде срещаме хора, които не вярват напълно, че Библията е Божието слово, макар да твърдят, че са Му посветени. Те твърдят, че вярват в Бог, но не го приемат като живо същество. Отричайки вдъхновените Писания и влиянието им на чувствата и убежденията ни, те отричат Силата Божия. Да си припомним думите в 2 Тимот. 3:5: “имащи вид на

благочестие, но отречени от силата му”, т.е. силата на Благовестието.

Светът се присмива на нашия фундаментализъм (‘Да не би да си вярвате?’), така е било и по времето на Апостол Павел: “Защото словото на кръста е безумие за тях, които погиват; а за нас, които се спасяваме, то е Божия сила” (1 Коринт. 1:18).

Имайки това предвид, не можем ли да държим Библията, да я уважаваме и да се засилва у нас желанието да я разбираме все по-пълно и да се подчиняваме?

Отношението на Божиите люде към Словото Му

Ако внимателно четем Библията ще видим, че тези, които са я писали са знаели, че те и останалите писатели са вдъхновени. Исус го изразява, казвайки: “Давид чрез духа...” (Матей 22:43) и показва, че знае за думите на Давид, които са вдъхновени. Исус говори и за “писаното” от Моисей (Йоан 5:45-47), показвайки вярата си, че Моисей лично е написал Петокнижието. Някои спорят, че Моисей не е можел да пише, но думите Христови противоречат на това твърдение. Исус нарекъл написаното от Моисей “Божии заповеди” (Марк

7:8,9). Твърди се също така, че голяма част от Стария Завет е мит, но нито Исус, нито Павел някъде споменават това. Исус говори за Южната царица като за историческа личност (Матей 12:42), а не казва ‘според легендата за царицата...’.

Отношението на апостолите е подобно на това на Исус. Петър заявява, че Христовите думи в ушите му били заглушени от “пророческото слово, (което) повече се потвърждава за нас” (2 Посл. на Петър 1:19-21). Петър вярвал, че писмата на Павел били “Писанието”, също като останалите “Писания”, дума често използвана да обозначи Стария Завет. Петър ценял писмата на Павел като достоверни, също както Стария Завет.

На много места в Деяния на Апостолите, Посланията и Откровението се говори за Благовестието (напр. Деяния 13:51; Матей 10:14), което показва, че не само те са вдъхновени от същия дух, но и самото Благовестие е вдъхновено от записалите Новия Завет. В 1 Тимот. 5:18 Павел цитира Второзаконие 25:4 (от Стария Завет) и Лука 10:7 като “Писание”. Той твърди, че посланието му е от Христос, а не от самия него (Галат. 1:11,12; 1 Коринт. 2:13; 11:23; 15:3). Това

разбирали и останалите апостоли, затова Яков 4:5 цитира думите на Павел от Галат. 5:17 като “Писание”.

Бог “ни е говорил” чрез Христа и няма нужда от друго откровение (Евреи 1:2). Библията говори и за други писания, с които не разполагаме (напр. книгата на Ясер, писанията на Натан, Илия, послание на Павел към Коринт), а третото послание на Йоан загатва, че той е написал още едно писмо към църквата, но не е запазено. Защо тези писания не са били запазени за нас? Вероятно, не са били предназначени за нас.

Понякога се твърди, че в книгите на Новия Завет вдъхновението претърпява градуация, но фактът, че апостолите считали писанията на останалите апостоли за вдъхновени, изключва това. Имало е дух, който да следи, че записаните думи са наистина вдъхновени (1 Коринт. 14:37; 1 Посл. на Йоан 4:1; Откров. 2:2). Това означава, че вдъхновените писма били приемани като такива. Ако никой не е следял за това, което се записва в Библията, тогава тя не притежава никаква достоверност.

2.3 Дарбите на Светия Дух

На места Бог признава, че използва Силата Си (“Светия Дух”) върху хората. Но никога не е отдавял хората да вършат каквото решат за добре, винаги Светия Дух е използван с определена цел. Когато целта се изпълни, Светия Дух се оттегля. Трябва да помним, че Божият Дух изпълнява целите Му, т.е. помислите Му. Това може и да позволи страдание в живота на хората, но то е с цел да се довърши Неговия замисъл (виж Урок 6.1), затова не трябва да очакваме, че Светия Дух идва, за да ги облекчи. Ако по някакъв начин постигне облекчение, то това е Божият план за нас.

Светия дух се разглежда по различен начин от популярното християнство в наши дни. То учи, че си струва да вярваме в Христос заради ползата като изцеление от болести или духовното ‘израстване’, което Светия Дух ще ни даде. Затова в страни като Уганда, например, много хора твърдят, че притежават дар за изцеление, а и исторически погледнато подобни твърдения са изобилствали във време на нужда, но днес е подозрително, ако някой твърди, че притежава такава дарба.

Бог е пращал духа Си, за да постигне на каква определена цел. Тези, които са били споходени от него са знаели точно за какво им е даден и само частично са се възползвали от него. Това не съвпада с днешната ситуация, когато много твърдят, че имат подобни дарби.

Следните примери цитират случаи и конкретни причини, поради които дарба е била дадена някому. Никъде не се среща субективен елемент, свързан с притежанието на дарба, нито пък притежателите са могли да ги използват както преценят за добре. Говорим за Божия дух и е разбираемо, че хората могат да го насочват, защото им е даден, за да извършват нещо конкретно според намеренията на Бог, а не се говори за тези, които временно са го притежавали (сравн. Исаия 40:13).

- От историята на Израел знаем, че им е било наредено да издигнат една обширна палатка (“скиния”), в която да се съхраняват олтара и светите вещи. Дадени са им подробни инструкции как да я направят и всичко, което им е необходимо, за да се прекланят пред Бог. За да стане това, Той изпраща духа Си на определени хора. Тях Господ Бог**

“изпълни с Дух на мъдрост, да направят одежди на Аарон...” (Изход 28:3).

- Един от тях бил Веселеил, за който Бог казва: “изпълних го с Божия дух в мъдрост, в разум, в знание и във всякакво изкуство, за да... работи злато... и да изсича камъни... за изработването на всякаква работа” (Изход 31:3-5).

- Числа 11:14-17 показва как част от духа, изпратен на Моисей е предаден на старейшините в Израел, за да отсъдят по-правилно оплакванията на хората, и да се окаже по-малък натиск на Моисей. Точно преди съртния час на Моисей, духът-дарба се предава на Исус Навиев, за да може той сега да води хората по правилния път (Второзак. 34:9).

- Когато израилтяните пристигат в земите си, преди управлението на първия им цар Саул, те са ръководени от съдии. Тогава често претърпявали вражески нападения, но книгата на Съдиите описва как Божият дух спасява Израел от нашествениците – Готониил (Съдии 3:10), Геденон (Съдии 6:34) и Ефтая (Съдии 11:29) са примери за това.

- Един друг съдия, Самсон, получава духа, за да убие един лъв (Съдии 14:5,6), за да убие 30-има (Съдии 14:19) и за да

разкъса въжетата, с които е бил вързан (Съдии 15:14). Но той не притежавал постоянно "Светия Дух", а духът го посещава, когато трябва да изпълни нещо и после се оттегля.

- Когато Бог иска да каже нещо на хората, Той вдъхновява някого, за да предаде словата Му. Когато това стане, Божията дарба да се говори от името Му се оттегля, и въпросният човек пак говори само от свое име. Ето един от множеството примери:

“Тогава Божият Дух дойде на Захария... и рече им: Така казва Бог: Защо престъпвате Господните заповеди?...” (2 Летоп. 24:20)

Погледнете и 2 Летоп. 15:1,2 и Лука 4:18,19 за други примери.

Оттук следва, че получаването на дарба, чрез която действа Божия дух не е:

- Гаранция за спасение
- Нещо, което продължава през целия живот на дарения човек
- Мистична сила, която те притежават
- Нещо, добито чрез ‘собствен опит’.

Трябва да споменем, че има много неясноти относно дарбите на Светия Дух. Хората твърдят, че ‘са получили Светия Дух’ и в много църкви проповедниците говорят за ‘получаване на дарба от духа’ преди дори да са помислили ‘да повярват в Исус’. Но трябва да зададем и въпроса ‘Кои дарби?’ Човек знае какви дарби притежава. Самсон е получил дарба от духа да убие лъв (Съдии 14:5,6), а докато гледал ревящото животно се е сетил защо му е била дадена дарбата. Едва ли се е породило съмнение у него. Днес хора твърдят, че са получили дарба от духа, но не знаят какво да правят с нея, нито пък предполагат с какви дарби разполагат.

Можем да заключим само, че такива хора са имали приеи по странен начин християнството и подобен завой в отношението им към живота ги е оставил със странното усещане за нещо ново, но необяснимо. Съзнавайки това, са грабнали Библията, прочели са за дарбите, свързани със Светия Дух и са си помислили ‘Това е, което се случва и на мен!’

Борейки се със собствените си заблуди (Еремия 17:9), трябва да се уповаваме на Библията. Необходимостта от това проличава най-ясно от учението за Божия дух. На всички ни е приятно да мислим, че Божията сила ни ръководи в нашия живот. Но как и защо го прави Бог?

Наистина ли притежаваме дарбите на духа, както хората от Библията? Ако искаме да опознаем Бог и връзката ни с него да е жива, трябва да знаем колко е важно да тълкуваме правилно на всичко това.

Причини за дарбите от първи век

Вече знаем основните принципи относно дарбите на Божия дух, а сега ще насочим погледа си към записаното в Новия Завет във връзка с тях сред членовете на ранната църква (т.е. поколението вярващи, живяло непосредствено след времето на Исус).

Последната заповед на Христос била към апостолите, а именно да тръгнат по света и да проповядват Благовестието (Марк 16:15,16). Така и направили, като основно говорели за смъртта и възкресението на Христос в посланията си. Но знаем, че по това време не е имало Нов Завет, такъв какъвто го знаем ние. По пазарища и синагоги говорели за човека Исус от Назарет и историята им може и да е звучала странно – за един дърводелец от Израел, който бил непогрешим, умрял и бил възкресен според точното пророчество на Стария Завет, и който сега ги моли да се покръстят, следвайки примера му.

В онези дни имало хора, които пък разпространявали различни култове. Трябвало да има начин да се докаже на света, че посланието, проповядвано от християните идвало от самия Бог, а не е философията на група рибари от северен Израел.

В наши дни към Новия Завет се обръщаме, за да прочетем за деянията и ученията на Исус, доказвайки, че посланието идва от Бог. Но тогава, преди да е бил написан, Бог позволявал да използват Светия Му Дух, за да се подчертае истината в думите им. За пред света били използвани дарбите. Липсата на писмен Нов Завет възпрепятствал вярващите да укрепват вярата си. Множеството практически проблеми, които се пораждали, не получавали своевременно ясно разрешаване. Не са разполагали със средство за укрепване на вярата в Христа. Поради тези причини Светия Дух идвал и насочвал ранните вярващи чрез вдъхновени послания, докато не бил записан Новия Завет с ученията и всички тези послания на Исус.

Причините за идването на Светия Дух са посочени ясно.

- **“Когато (Исус) възлезе на високо (в небесата)... даде дарове на човеците... да се усъвършенстват светиите, докле всички достигнем единство на вярата и на познаването на Божия Син, в пълнолетно мъжество, в мярката на ръста на Христовата пълнота” (Ефес. 4:8,12)**
- **така Павел пише на вярващите в Рим: “Копнея да ви видя, за да ви предам някоя духовна дарба за вашето утвърждаване” (Римл. 1:11).**

По отношение употребата на дарбите, които утвърждават проповядването на Благовестието, четем:

- **“Нашето благовестване между вас не беше само с думи, но и със сила, със Светия Дух и с голяма увереност” чрез чудесата, които той извършва (1 Солун. 1:5, сравн. 1 Коринт. 1:5,6).**
- **Павел говорел за “онова, което Христос е извършил чрез мене за привеждане езичниците в покорност на вярата чрез моето слово и дело, със силата на знамения и чудеса, със силата на Светия Дух Божий” (Римл. 15:18, 19).**
- **За проповядващите Благовестието четем: “свидетелстваше и Бог чрез**

знамения и чудеса, чрез разни велики дела и чрез раздаване Светия Дух по волята Си” (Евреи 2:4).

- **Проповядването в Кипър било съпътствано с чудеса и “тогава управителят, като идя станалото, повярва, смаян от Господното учение” (Деяния 13:12).**

Чудесата го накарали да повярва в ученията. В Икония става същото: “Господ... свидетелстваше за словото на Своята благодат, като даваше да стават знамения и чудеса” (Деяния 14:3).

Това всичко се обобщава от посвещението на апостолите на подчинение: “И те излязоха и проповядваха на всякъде, като им съдействаше Господ, и потвърдяваше словото със знаменията, които го придружаваха” (Марк 16:20).

Всичко с времето си

Даровете са били дадени, за да извършат нещо конкретно в определено време. Ето защо е грешно да се твърди, че те са постоянно притежание на дадения човек. Апостолите, вкл. Петър, били “изпълнени със Светия Дух” на

празника Петдесетница, скоро след Христовото възнесение (Деяния 2:4). Говорели са много езици, за да могат да разнесат Благовестието. Когато управници се опитвали да ги разколебаят, “Петър, изпълнен със Светия Дух” им отговарял убедително (Деяния 4:8). След освобождаването им от затвора, те продължили да проповядват чрез дарбите – “и всички се изпълниха със Светия Дух, и с дързост говореха Божието слово” (Деяния 4:31).

Наблюдателният читател ще забележи, че Бог не казва ‘те вече бяха изпълнени с духа’ и тогава са извършвали всичко. Духът ги е изпълвал само когато е трябвало да извършат определено деяние и допълнително са получавали дух, за да вършат по-нататъшни цели от Божия план. По същия начин Павел “се изпълнил със Светия Дух” при кръщението му, но години по-късно трябвало пак да бъде споходен от Светия Дух, за да накаже един злодей със слепота (Деяния 9:17; 13:9).

Говорейки за чудните дарби, Павел пише, че ранните вярващи ги притежавали: “според мярката на това, което Христос ни е дал” (Ефес. 4:7). Гръцката дума за ‘мярка’ означава ‘ограничено количество или степен’. Само Исус притежавал дарове безмерно, т.е. имал пълна

свобода да ги ползва според решенията Си (Йоан 3:34).

Сега ще разгледаме тези дарове, които са най-често срещани сред вярващите от първи век.

Даровете на Духа от първи век

Пророкуване

Гръцката дума ‘пророк’ означава човек, който пред-сказва Божието Слово, т.е. всеки, който е вдъхновен да говори от името на Бог, което понякога включва и предсказване на бъдещи събития (виж 2 Посл. на Петър 1:19-21). Така “пророците” – надарените да пророкуват – слезли “от Ерусалим в Антиохия, един от които на име Агав, стана и обяви чрез Духа, че щеше да настане голям глад по цялата вселена; какъвто и стана в дните на Клавдия. Затова учениците наредиха да изпратят всеки според състоянието си, помощ на братята, които живееха в Юдея” (Деяния 11:27-29). Това специфично пророкуване, което се изпълнило след години, липсва на тези, които сега твърдят, че притежават тази дарба. Ранните вярващи дотолкова вярвали, че притежават този дар, че дали времето и парите си, за да облекчат предсказаните трудности. Рядко се среща такъв

пример в съвременните църкви. Ако притежавахме такава дарба, щяхме да записваме всичко, което да бъде със силата и въздействието на самата Библия.

Изцеление

Апостолите пророчески обявявали Благовестието за Божието Царство на земята и вършели чудеса, за да покажат какво ще бъде то, когато “очите на слепите ще се отворят, и ушите на глухите ще се отпуснат, тогава куцията ще скача като елен...” (Исаия 35:5,6). Виж Урок 5 за други примери, относно бъдещото царство. Щом се установи Божието Царство, тези пророчества няма да се изпълнят наполовина, нито ще има двусмислие дали съществува или не. Чудното потвърждение на Бог за това е крайно и пълно. Изцеленията, които били показани на ранните вярващи ще се отнасят за всички.

Класически пример е изцелението от Петър на един куц просяк, който всяка сутрин заставал на вратите на храма. Деяния 3:2 описва как всеки ден го занасяли там и той бил обичайна гледка. Петър го изцелил с помощта на дарбата си: “и той като скочи, изправи се и проходи... и всички люде го видяха да ходи и да слави Бога, и познаха го, че беше същият, който седеше за

милостиня при Красната порта на храма; и изпълниха се с учудване и удивление за това, което беше станало с него. И понеже изцеленият куц човек се държеше за Петра... всичките люде смаяни се стекоха при тях...” (Деяния 3:7-11).

Петър веднага започнал да говори за възкресението Христово. С неоспоримото доказателство за изцеления куц човек, можем да сме сигурни, че думите на Петър звучали като от Божията уста. Портите на храма “в часа за молитва” (Деяния 3:1) се изпълвали с хора. На такова място избрал Бог да потвърди проповядването на Словото Си чрез явно чудо. Подобно четем и в Деяния 5:12: “И чрез ръцете на апостолите ставаха много знамения и чудеса между людете”. Често за лечителите се твърди, че правели чудеса в малки църкви пред очите на ‘вярващи’, очакващи чудо, а не на улицата и пред всички хора.

Авторът на настоящата книга често е дискутирал с хора, които твърдят, че притежават дарби и е свидетел, че ‘изцелението’ съвсем не е пълно или е само частично. Често съм споменавал на мои приятели от църквата на Пентекоста: “Не че не искам да повярвам, че имате подобни дарби. Но Бог винаги ясно е показвал кой притежава силата Му и кой – не.

Има причина да ви помоля да ми покажете, защото вярвайки в Писанията, не мога да вярвам на вас”. Никога не получих ясно “доказателство за духа и силата му”.

Ортодоксалните евреи от първи век не отричали, че християните притежавали дарбите на Божия дух. Те дори признали: “Този човек върши много знамения” (Йоан 11:47) и “На всичките ерусалимски жители е известно, че бележито знамение стана чрез тях; и не можем да го опровергаем” (Деяния 4:16). Когато чули апостолите да говорят на различни езици, хората “Се смутиха” (Деяния 2:6). Хората, които видяли знаменията на Христос коментирали: “Никога не сме виждали такова нещо” (Марк 2:12), сякаш са видяли множество псевдо-знамения, за каквито говорят много днешни църкви, но Господ Исус попада в другата категория. Същото страхопочитание както някога го няма днес. Днешните членове на църквата на Пентекоста не правят същите чудеса. Чудеса са ставали в Ерусалим, но ако това се случи на площад Трфалгар в Лондон, в парка Няхаруру в Найроби или Червения площад в Москва чак тогава ли ще бъде признато, че притежаваме и днес дарбите да вършим чудеса? Членовете на църквата на

**Пентекоста се уповават на следното във
вярванията си:**

- **Лечението на стомашни язви, чието излекуване започва след обща молитва.**
- **Криви крайници, които започват да се изправят.**
- **Подобрение на зрението или слуха, макар често да се възвръща старото състояние.**
- **Премахване на депресията.**

Често на публични места срещаме постери, призоваващи: “Елате и очаквайте чудото!”. После всичко се оказва случай на автосугестия. Никъде в Новия Завет не се казва, че подобно психологическо подстрекателство е необходимо, за да повярват хората като го видят. Очевидно някои от изцелените в първи век са нямали вяра; един дори не знаел кой е Исус (Йоан 5:13; 9:36).

Човешката психика може да се повлияе чрез повтарянето на молитви, от ритъма на барабани или музика. Авторът е присъствал на няколко подобни сбирки и всеки път си е тръгвал с разтърсващо главоболие в опита си да запази рационалната, улегнала вяра в Библията в лицето на изкушението да се поддаде на ритъма

на барабаните и ръкопляскането. Това е задължителната прелюдия на чудесата, извършвани в църквата на Пентекоста, следователно, изцелението, което се постига , е чисто психологическо и емоционално по характера си, а не е резултат от дарбите на Божия Дух. Петър можел да лекува хората, докато лежали по улиците (Деяния 5:15). Чудодейните дарби на Павел били наблюдавани от невярващия управник (Деяния 13:12,13), както и от множество езичници, живеещи в град Листра (Деяния 14:8-13). От дарбите на духа се изисква чудесата да се вършат пред хората и не може да се отрече Божията сила, която открито се демонстрира пред слугите Му.

Подобно нещо се случило, когато Христос, извършил чудо: “Така щото всички се зачудиха и славеха Бога, и думаха: Никога не сме виждали такова нещо” (Марк 2:12).

Езиците

Апостолите, част от които били обикновени рибари, получили мисията да тръгнат по света и да проповядват Благовестието (Марк 16:15,16). Вероятно първо си помислили “Но аз не говоря на чужди езици!”. Дори не са имали възможността да кажат “Не бях добър по

езиците в училище”, тъй като нямало училища по това време. На тях сякаш пишело, че са “неграмотни и неучени човечи” (Деяния 4:13). Дори и за по-образованите като Павел езиковата бариера съществувала. Неразбирането на езика на другия се оказало голям проблем, особено при необходимостта да се привлекат вярващи, на които да бъде обяснено.

За да се избегне това била пратена дарбата за говоренето на чужди езици. Ще покажем, че щом в Библията се споменава думата ‘езици’ става въпрос за ‘чужди езици’, на които проговарят ‘наноно родените’ християни.

На еврейския празник Петдесетница, скоро след Христовото възнесение, апостолите “се изпълнихасъс Светия Дух, и почнаха да говорят чужди езици... една навалица се събра; и смутиха се, защото всеки един ги слушаше да говорят на неговия език. И всички смаяни и зачудени, си думаша: Ето всички тия, които говорят, не са ли галилеяни? Тогава как ги слушаме да говорят всеки на собствения наш език, в който сме родени? Партияни, мидяни... слушаме ги да говорят на нашите езици... и те всички се смаяха” (Деяния 24:4-12). Два пъти се набляга на учудването на хората, което означава, че те наистина са чували своите родни езици.

Думата ‘езици’ в Деяния 2:4-11 и на много други места в Новия Завет означава ‘говоримите езици’. Фразата “народи, племена и езици” е употребена 5 пъти в Откровение, като се отнася за всички хора на планетата (Откр. 7:9; 10:11; 11:9; 13:7; 17:15). Същата се появява в Стария Завет и означава ‘езици’ (Битие 10:5; Второзак. 28:49; Даниил 1:4).

1 Коринт. 14 представлява списък със заповеди относно дарбите за езиците. Строфа 21 цитира Исаия 28:11 относно употребата на тази дарба като доказателство за юдеите: “В закона е писано:”Чрез другоезични човечи и чрез устните на чужденци ще говоря на тия люде”.Исаия 28:11 споменава нашествениците, които говорели на неznайни за юдеите езици. Става въпрос за чужди езици. 1 Коринт. 14 е вдъхновената критика на Павел за злоупотребата с тази дарба в ранната църква. Нека представим кратък коментар. Основна строфа е 37:

“Ако някой мисли, че е пророк или духовен, нека признае, че това, което ви пиша, е заповед от Господа”.

**Щом някой твърди, че има дарба духовна,
трябва да приеме заповедите относно дарбите,
вдъхновени от Бог. Всеки, който се възпротиви
на тях, открито признава, че презира Божиите
вдъхновени слова.**

Строфи 11-17:

**“Ако, прочее, не разбере значението на гласа, ще
бъда другоезичен на този, който говори; и тоя,
който говори ще бъде другоезичен за мене.**

**Така и вие, понеже копнеете за духовни дарби,
старайте се да се преумножат те у вас за
назидание на църквата.**

**Затова, който говори на непознат език, нека се
моли за дарбата и да тълкува.**

**Защото, ако се моли на непознат език, духът ми
се моли, а умът ми не дава плод.**

**Тогава що? Ще се моля с дъха си, но ще се моля
и с ума си; ще пея с духа си, но ще пея и с ума си.**

**Иначе, ако славословиш с духа си, как ще
пече:Амин, на твоето благодарение оня, който е
в положението на простите, като не знае що
говориш?**

Защото ти наистина благодариш добре, но другият не се назидава.”

Няма смисъл да се говори на език, които слушателите не разбират. Как можем да завършим с “Амин” молитвата си, която не разбираме? “Амин” означава “Да бъде”, т.е. напълно съм съгласен с казаното в молитвата. Павел казва, че ако братята ни не разбират езика ни, не могат да се поучат.

Докато раздавах брошури в подкрепа на християнството, базирано на Библията, една жена ме обяви за “воден от дявола”, като говори след това на някакъв странен език за около 10 минути. Нищо не разбирах и не можах да се “поуча” и може би това е имал предвид и Павел.

Строфа 18:

“Благодаря Богу, че аз говоря повече езици от всички ви”.

Павел се нуждаел от тези езици в пътуванията си, проповядвайки Христа.

Строфа 19:

“Обаче, в църквата предпочитам да изговоря пет думи с ума си, за да наставя и други, а не десет хиляди думи на непознат език.”

**Напълно ясно е, че проповед на родния език има смисъл, а не на неразбираем или объркан език.
Строфа 22:**

“Прочее, езиците са белег не за вярващите, а за невярващите; а пророчеството е белег не за невярващите, а за вярващите.”

Чуждите езици били използвани да се проповядва Благовестието. Днес много твърдят, че притежават тази дарба, но се проявява като са сами. Няма примери за това, че някой говори много чужди езици, за да разпространява Благовестието. В началото на 90-те години Източна Европа отвори врати за проповядване на Христос, но т.нар. ‘евангелски’ църкви разпространявали литературата си на английски, заради езиковите бариери. Със сигурност дарбата за езиците щеше да бъде използвана, ако я имаше. Големият евангелист Райнхард Сайбер, който твърди, че притежава духа, говорел на хората в Кампала, Уганда, чрез преводач.

Строфа 23:

“И тъй, ако се събере цялата църква, и всички говорят на непознати езици и влязат хора прости или невярващи, не ще ли кажат, че вие сте полудели?”

Това и станало. Мюсюлмани и езичници се присмяли на странното поведение на твърдящите, че имат дарбата на езиците из Западна Африка. Дори и един уравновесен християнин, присъстващ на събиране на църквата на Пентекоста, ще си помисли, че са полудели.

Строфа 27:

“Ако някой говори на непознат език, нека говорят по двама, или най-много потрима, и то по ред; а един да тълкува.”

При всяка служба е достатъчно, ако двама или трима говорят на езици. Едва ли има публика, състояща се от хора, които говорят повече от два-три езика. Такава служба би загубила ефекта си, ако всяко изречение трябва да се превежда повече от два пъти. Ако някой притежава дарбата за езици и проповядва в централен Лондон, като го слушат англичани, и

само някои друг френски или немски турист, ще звучи така:

Пастор: Добър вечер (на английски).

Първи превод: Добър вечер (на френски).

Втори превод: Добър вечер (на немски).

Те трябва да говорят един след друг. Ще се получи обърване, ако всички говорят едновременно.

Дарбата за езиците се използва във връзка с вдъхновените послания на Бог (дарбата за пророкуване), за да бъдат предадени на езика, който слушащият разбира. Такъв пример има в Деяния 19:6. Ако пак в Лондон предположим, че има събиране, на което присъстват повече французи, и проповедта се води на френски, англичаните няма да “се поучат”. Нито пък ако французин зададе въпрос ще бъде разбран от пастора, защото той самият има дарбата да говори на френски, но не го знае. Затова трябва някой да притежава и дарбата за превод.

Ако не присъства човек с дарбата за превод, не може да се използва дарбат на езиците: “... един да тълкува. Но ако няма тълкувател, такъв нека мълчи в църква” (1 Коринт. 14:27,28).

Твърдящите, че говорят ‘езици’, но никой не ги

разбира и нямат тълкувател със сигурност нарушават заповедта.

Строфа 32,33:

“И духовете на пророците се покоряват на самите пророци. Защото Бог не е Бог на безредие, а на мир, както и поучавам по всичките църкви на светиите”.

Притежаването на дарбите на Светия Дух не е свързано с нещо, отвъд нормалното съзнание. Духът е по контрола на употребяващия го, а не е сила, която внезапно го завладява без неговото съгласие. Често се твърди, че демони или ‘зли духове’ са обсебили ‘неспасените’ (виж Урок 6.3), но Светия Дух изпълва вярващите. Силата на духа, за който се говори в 1 Коринт 14:32 е под контрола на притежателя му и е с определени цели. Не е добра сила, контрастираща на злото, което се таи в човешката природа. По-горе показахме, че тези сили се появяват само когато трябва да изпълнят в определено време определена задача, а не са с тях постоянно.

Молбата на притежателите на дарби да ги използват по начин, който съвпада с Божията

любов към мира и омраза към безредието, не е чута от днешните църкви на Пентекоста.

Строфа 34:

“Жените нека мълчат в църквите, защото не им е позволено да говорят; а нека се подчиняват, както казва и законът.”

Ако жена притежава дарбата на езиците не бива да я използва по време на служение. Това не се отнася, обаче, за случаите, когато се говори на объркани езици в резултат на емоционална възбуда, когато говорът се пренася на всички от публиката. Жени, деца и всички присъстващи могат да бъдат завладяни чрез подбни стимули и да достигнат до произнасянето на думи в резултат на екстаза, които минават за ‘други езици’.

Твърдението на много жени, че притежават ‘дарбата за езиците’ и ‘пророкуването’ в днешните църкви противоречи на горе-посочената строфа. Насмешливото твърдение, че Павел е мразел жените, се оборва в поредната строфа: “Ако някой мисли, че е пророк или духовен, нека признае, че това,

което ви пиша, е заповед от Господа" (1 Коринт. 14:37), а не лично слово на Павел.

Всеки, който вярва в Библията трябва да приеме сериозно тези заповеди в 1 Коринт. 14, ако ги нарушаваме открито, означава, че не вярваме във вдъхновените Писания, или изразяваме, че не сме духовни, тъй като щом ги отричаме, ние отричаме и Божиите заповеди в 1 Коринт. 14 като такива. Как би могъл човек да остане верен на подобна църква, или да се стреми да общува с нея?

Хората от секти, които твърдят, че притежават дарбите за говорене на езици, са изследвани научно и е доказано, че страдат от повече депресивност в сравнение с останалите. Киит Мийдър, който е професор по психиатрия в университета Вандербилт, САЩ, е анализирал съотношението между депресивността и религиозното минало на хората. Заключил е, че "съотношението на сериозните случаи на депресия... сред християните на Пентекоста е 5,4% към 1,7% за всички останали религиозни общности от изследването". Резултатите от него са публикувани в специализираното издание "Болнична и общинска психиатрия", Дек., 1992.

Интересна статия, която води до същия извод, публикуван в Интернешънъл Херълд Трибюн, 11 Февруари, 1993. заглавието говори само за себе си: "Църквата на Пентекоста е водеща по отношение на депресиите" . А защо? Вероятно, има връзка с твърдението за притежанието на духа, но е само болезнена илюзия.

2.4 Оттеглянето на дарбите

Великолепните дарби пак ще се използват от вярващите, за да сътворят от днешния свят Божието Царство. Дарбите са наречени "великите дела, които въвеждат бъдещия век" (Евреи 6:4,5). Иоил 2:26-29 описва голямо отприщване на духовни дарби след покаянието на Израел. Фактът, че те ще бъдат дадени след завръщането на Христа, е достатъчно доказателство, че не ги притежаваме сега. А ние виждаме, с очи отворени към Писанията и световните събития, че завръщането на Исус скоро предстои (виж Приложение 3).

От записаното в Библията за дарбите на духа става ясно, че са били давани по определено време с определена цел и Бог ги е оттеглил след изпълнението на съответната задача.

“Другите дарби, обаче, пророчества ли са, ще се прекратят; езици ли са, ще престанат; знание ли е, ще се прекрати. Защото отчасти знаем и отчасти пророкуваме; но когато дойде съвършеното, това, което е частично, ще се прекрати.” (1 Коринт. 13:8-10).

Дарбите са “отчасти”, т.е. временни.

Ефесяни 4:8-14 ни помага да го разберем.

“Като възлезе на високо... и даде дарове на човеците... за назиданието на Христовото тяло... докле всички достигнем в единство на вярата и на познаването на Божия Син, в пълнолетно мъжество... за да не бъдем вече деца, блъскани и завличани от всеки вятър на учение”.

Дарбите от първи век били дадени докато се получи зрелия човек. В Ефес. 4:14 ни оприличава на хора в духовно детство, под ръководството на чудодейните дарби, които

според пророчеството ще бъдат отнети. 1 Коринт. 13:11 твърди същото. Да се говори, че притежаваме дарби сега е признак за липса на духовна зрялост. Всеки, който чете Словото Божие би трябвало да оцени по-дълбоко Неговото откровение и разкритие чрез Словото и да Му отвърне с покорство и подчинение.

Съвременни твърдения за притежаване на духа

Ще допълним темата за тези, които упорито мислят, че носят чудодейни дарби.

- Съвременното "говорене на чужди езици" като че ли повтаря еднакви срички: "Лала, лала, лала, шама, шама, Исус, Исус...". Това не се среща в синтаксиса на никой език. Когато чуем някой да говори на чужд език обикновено различаваме поредица от думи, чрез които се провежда комуникацията, макар и да не ги разбираме. Съвременното "говорене на чужди езици" не се отнася за това, нито пък води до поучение, каквато е била целта в първи век.
- Някои привърженици на църквата на Пентекостатвърдят, че говорят езици и това означава, че са "спасени" и трябва

да присъстват на всяко истинско обръщане към вярата. Ранната църква е описана като тяло, на което притежателите на отделните дарби били частите му. Не всички са били ръце и крака и т.н. и не всички са притежавали дарби, напр. говоренето на езици. 1 Коринт. 12:17, 27-30 ни разяснява.

“Ако цялото тяло беше око, где щеше да е слухът? Ако цялото беше слух, где щеше да е обонянието?... А вие сте Христовото тяло, и по отделно части от Него. И Бог е поставил някои в църквата да бъдат: първо апостоли, второ пророци, трето учители, други да правят чудеса, някои имат изцелителни дарби, други с дарби на помагания, на управлявания, на говорене разни езици. Всички апостоли ли са? Всички пророци ли са? Всички учители ли са? Всички вършат ли велики дела? Всички имат ли изцелителни дарби? Всички говорят ли езици? Всички тълкуват ли?”

По-горе в същата глава става дума за същото.

“Защото на един се дава чрез Духа да говори с мъдрост, а на друг да говори със знание, чрез същия Дух; на друг вярва чрез същия Дух, а пък

на друг изцелителни дарби чрез единия дух; на друг да върши велики дела, а на друг да пророкува; на друг да разпознава духовете; на друг да говори разни езици; а пък на друг да тълкува езици. А всичко това се върши от един и същи Дух, който разделя на всеки по особено, както му е угодно. Защото, както тялото е едно, а има много части, и всичките части на тялото, ако и да са много, пак са едно тяло, така е и Христос” (1 Коринт. 12:8-12).

Не може да пренебрегнем това. Не казваме и че всеки ред от Новия Завет се отнася еднакво за всички вярващи (виж Матей 10:9,10; Марк 16:17; Лука 10:4; Деяния 15:23-29). Логично е да заключим с факта, че само някои са говорели на езици в ранната църква.

Друг проблем на църквата на Пентекоста е аргументът, че Филип привлякъл много хора в Самария, кръстил ги във вода след като разбрали Благовестието, но те не получили дарбите на духа. След това Петър и Йоан дошли при тях: “Които, като слязоха, помолиха се за тях, за да приемат Светия Дух... А Симон, като видя, че с полагането на апостолските ръце се даваше Светия Дух” (Деяния 8:4-18). Възможно е

дарбите на духа да са се предавали чрез полагане на ръце, за което не говорят съвременните притежатели на духа. Затова и Павел искал да посети Рим и да им предаде дарби (Римл. 1:11, сравн. Ефес. 4:12). Щом поколението, което притежавало дарбите си отиде, дарбите престават. Ако можеше само чрез молитва да се достигнат, нямало е нужда Павел да ходи до Рим, за да ги предаде. А и защо ще пише “с полагането на апостолските ръце се даваше Светия Дух”?

Други привърженици на Пентекоста твърдят, че говоренето на езици не е доказателство за спасение. Има разминаване в учението с тези, които твърдят, че притежават дарби. Някои от тези “чародейци” вярват, че Царството ще е на земята, а други, че ще е на небето. Католическите “чародейци” твърдят, че Светия Дух им казва да почитат Мария и Папата, докато някои “чародейци” на Пентекоста казват, че притежаваните от тях дарби ги принуждават да обявят Папата за антихрист и да прокълнават католическото учение. Без съмнение Исус е казал, че тези, които притежават Утешителят, “който е Светия Дух” ще бъдат упътвани “на всяка истина... и в онзи ден няма да ме питате за нищо... Утешителят... ще ви научи на всичко, и ще ви напомни

всичко, което съм ви казал” (Йоан 16:13,23 ; 14:26).

Не трябва да има разногласия между тези, които споделят Утешителя, и фактът, че има хора, които твърдят притежаването му, не може да бъде приеман на сериозно. Неспособността Библията да оправдае твърденията им показва, че те не са получили цялата истина и пълно знание от Утешителя.

Важността, която някои придават на говоренето на езици, не се подкрепя от Библиейското писание. Изброените дарби в Ефесяни 4:11 не споменават дори този вид дарба, а тя е спомената в края на един подобен списък в 1 Коринт. 12:28-30. В Новия Завет се споменават само три случая на използването на тази дарба (Деяния 2:4; 10:46; 19:6).

Твърденията на съвременниците ни, че говорят езици и вършат чудеса трябва да се пресяват чрез информацията, която посочихме в този урок във връзка с деянията на Божия дух. Каквото и да твърдят такива хора, то не е резултат от притежаване на Светия Дух. Който го заявява си отваря доста работа, за да отговори на посочените Библейски аргументи.

Трябва да обясним на какво се дължат частичните изцеления и ‘говоренето на езици’.

Доказано е, че хората използват само малка част от умствената си сила – само около 1% според изследванията. Също така, умът може да упражнява ‘физически’ контрол върху тялото. Ето как индусите успяват да си внушат, че огънят не изгаря тялото и успяват да вървят боси по жаравата без да получат изгаряния. При подходящ стимул, можем да използваме далеч по-голям процент от умствената ни сила и дори да постигнем физически ефект върху тялото си, което е извън нормалното му функциониране. Както, например, един войник може да не усети, че е бил ранен докато не стихне еуфорията, която го е обзела, породена от битката.

В условията на силна религиозна вяра, под влиянието на стимулираща музика и чародеен пастор е възможно да се достигне състояние, нетипично за нормалното състояние на духа и тялото. ‘Чудесата’ постигнати днес са само от такова естество, подобно на паранормалните явления на други религии. Привържениците на ‘вуду’ танците, например, изпитват същото явление като ‘объканите езици’. Мюсюлманите също могат да твърдят, че преживяват подобни ‘чудеса’ като християните. Идеята за дарбите в

първи век била да покаже на останалите религии, че християнството държи върховенството спрямо тях. Щом днес ‘чудесата’ на християнството приличат на тези от другите религии, значи те не са предизвикани от Светия Дух, както е било в първи век.

Много съществена информация на тази тема се съдържа в книгата на Уйлям Кембъл “Църквата на Пентекоста” (Църквите на Христос, 1967). Той показва, че в много езически религии се споменава за ‘говоренето на езици’. Така например, жреците на бог Оро разкриват волята му като произнасят нечленоразделни звуци, които се тълкуват от други жреци. Това става и на сбирките на Пентекоста. В първи век, езическите жреци са изпадали в състояние на обезумялост и са твърдяли, че Христос е прокълнат. Павел критикува няколко църкви в Коринт, които имитират това състояние на обезумялост на езичниците, при използването на дарбите. Това не е ли явно доказателство, че екстазът не е притежание на духа? Трябва да помним, че притежаването на дарба не означава, че сме приемливи за Бог и не е знак за спасение (Псалм 68:18, сравн. Ефес. 4:8 и помислете как Саул от Израел имал дарби, но не бил спасен). Дори и молитвата, на която ни е било отговорено, не означава, че имаме връзка с Бог

и че Той отвърща на молитвите на някои според прищявките им и да ги подстрекава да вървят по грешно избран от тях път (Езекиил 14:4).

Продължаващата победа на исляма над християнството в по-голямата част от Африка нямаше да е налице, као чудесата от първи век ставаха и в наши дни. Тези, които наистина притежават “Утешителя” на дарбите на Светия Дух биха извършвали дори още по-велики знамения отколкото Исус (Йоан 14:12,16). Извинението, че християните щяха да вършат знамения ако вярваха по-силно, поражда известни проблеми. Те или притежават дарба, или не, и ако твърдят, че имат такава – “делата, които върша Аз, и той ще ги върши (Йоан 14:12), а не “би ги вършил”!

В първи век не е имало нужда от физически контакт с болния, за да бъде излекуван – чудесата действали от разстояние. Дори не изисквали вяра у болния, за да се проявят (Лука 22:51). Нямамо е несполуки за разлика от днес. Било е възможно дори да се предскаже чудото, за което днес не можем да говорим. Приключваме темата с въпроса: Кои са неистинските учители, извършващи неистински чудеса като се представят за християни, според привържениците на ученията на евангелските

църквни тези на Пентекоста (Матей 7:22,23; 24:24; 2 Посл. към Солун. 2:9,10)?

2.5 Библията – единствен властник

Дотук изяснихме, че Божият дух се отнася за Неговия ум и цели, а също и за силата, с която те се проявяват. Подчертахме, че духът ни се разкрива от страниците на Божието Слово. Проблемите на днешното християнство се дължат на липсата на разбиране. Трудно е за вяране, че такава огромна сила се съдържа в страниците на една книга, част от която едва схващаме и е угодно да мислим, че Бог ни се разкрива и по други начини, не само чрез Библията. Грешната ни човешка природа (Ерем. 17:9) намира чистата истина на Божието Слово (Йоан 17:17) за твърде сложна за ‘преглъщане’ и затова много не устояват на изкушението да повярват, че има и други проявления, по-привлекателни за ума ни. Ето няколко примера.

Религия	Твърдения за други проявления	Предимство/привлекателност за хората
Свидетелите на Йехова	Публикации в Обществото на Наблюдателната Кула, на които се гледа като на вдъхновени писания	Не се налага на човек да мисли, за да тълкува правилно Библията; отговор на всички въпроси
Римски католицизъм	Изявленията на Папата и останалите духовници са пълно отражение на помислите на Бог, според тях	Не е необходимо да се чете Библията – в миналото те не са подкрепяли това, дори е било забранявано. Доверие към хората, а не опити сам човек да докаже всичко за себе си

Мормони	Книгата на Мормоните	Библейското учение е ненужно и трудно за приемане – книгата на Мормоните предлага шанс за универсално спасение, докато Библията твърди, че много живеят и умират без шанс за спасение, ако не са получили знания за Благовестието
Чародейно християнство	'Вътрешна светлина', за която се твърди, че е Светия Дух	Вярват в правилните си чувства и че Бог ги води и вдъхновява по начини, нямащи нищо общо с Библията

Всичко това потвърждава необходимостта от всеобщо приемане на Библията като Словото Божие и на страниците ѝ да се търси истинското послание. Следва въпроса: "Една Библия, а много църкви? Защо е така?", на който в известна степен отговорът е, че всяка

църква е добавила към Библията по нещо от себе си – за проявленията на Божия дух, волята Му, ученията Му, мислите Му и т.н.

Ако желаете да откриете единствената вяра и църква, и единственото кръщение (Ефес. 4:4-6), отговорът е един: "Библията!". Прочетете началните глави на Деяния на апостолите. Очевидно е, че логичното и базирано на Библията учение на Петър трогва сърцата на хората и те се приобщават, а не заради чудесата, които върши.

Отклонение 4: Светият Дух съществото ли е?

Уроци 2.1 и 2.2 дават доста доказателства, че Божият дух е Неговата сила, която изразява мислите Му в по-широк смисъл. Понеже толкова точно отразява личността на Бог, някои твърдят, че Божият Дух е лице, което също е Бог. Внимателното препрочитане на предишните уроци ще покаже, че Божият дух е Неговият ум и сила. Електричеството е невидима сила, която върши нещо за човека, който я контролира, но не е човек. Обичта е

**част от характера, но не е отделен човек.
Божият дух включва любовта Му, като част от
характера Му, но се отнася и за силата Му, но
със сигурност не се отнася до друго същество,
освен Самият Него.**

Също толкова очевидно погрешно е учението за 'триединството', в което вярват много християни. Според тях има трима богове, а същевременно те са едно – Бог Отец, Светия Дух и Исус.

Триединството е езическо вярване, навлязло в християнството, защото думата не се среща в Библията. Ако приемем, че Бог е триединство, значи приемаме, че Божията сила/дух е отделно същество, което също е бог, но не Бог Отец. Когато им се посочи, че подобно твърдение е лишено от логика, вярващите в триединството казват, че Бог е загадка и че тези неща трябва да ги приемаме безрезервно. Такова твърдение пренебрегва Новия Завет, защото там се казва, че загадката на Бог се разкрива чрез словото и деянията на Христос.

- "Защото, братя, за да не се мислите за мъдри, искам да знаете тая тайна" (Римл. 11:25).

- “Проповедта на Исуса Христа... откриването на тайната” (Римл. 16:25).
- “Ето, една тайна ви казвам...” (1 Коринт. 15:51).
- “Като ни е открил тайната на волята Си” (Ефес. 1:9; 3:3).
- Павел проповядвал за “да оповести дръзновено тайната на Благовестието” (Ефес. 6:19; Колос. 4:3).
- “Тайната... се откри на Неговите светии” (Колос. 1:26,27).

Само човек, който не е просветен може да твърди след всички тези доказателства, че има някакво тайнство по този въпрос. И не е ли тревожно за такъв човек, че библейското име на “Вавилон” – неистинските религии, описани в Откровение – е “Тайна” (Откр. 17:5)? Вярванията на тези религии са загатка (тайна), но истинските вярващи разбират тайната на тази жена (Откр. 17:7).

Хора, чиято вяра е базирана на субективната реалност на човешкия опит или на неясни и неопределени дейности, извън духовните ни сили, могат да твърдят това. Ако сме покорени от учението за Божието Слово, от нас се

изисква единствено разумно да размишляваме и да заключаваме, за да стигнем до посланието му.

Никой проповедник на Благовестието не е казал: 'Това е пълна загадка, едва ли някога ще я разберете'. Напротив, те насърчават хората да влагат разум и да правят изводи от прочетеното в Писанията.

Учейки хората на основите на Благовестието, Павел "разискваше с тях от писанията, та им поясняваше и доказваше, че Христос трябваше да пострада и да възкръсне от мъртвите" (Деяния 17:2,3). Писанието започва с изречението: "И по обичая си Павел... разискваше" с обичайния си стил (виж също Деяния 18:19). Повреме на голямата кампания в Коринт, Павел "всяка събота разискваше в синагогата с юдеи и гърци... но понеже и те се противяха..." (Деяния 18:4-6). Обърналите се към вярата са убедени в библейските разисквания на Павел.

Вдъхновеното слово също апелира към логика и рационалност, посочвайки, че те се "противяха". В Антиох Павел и Варнава "които, като се разговаряха с тях, увещаваха ги..." (Деяния 13:43). Следващата спирка била

Икония, където те "говориха, че повярваха голямо множество" (Деяния 14:1).

Изживявайки изпитанията на своя живот, Павел продължавал да се вдъхновява от бъдещата надежда: "Той говореше за правда, за себеобуздание и за бъдещия съд" с такава пронизваща яснота, че дори съдията "уплашен отговори" (Деяния 24:25).

Обръщането ни към вярата трябва да бъде основано на размисъл, затова ще дадем логическа обосновка на вярата ни и учението.

"Бъдете винаги готови да отговаряте на всекиго, който ви пита за вашата надежда" (1 Посл. на Петър 3:15).

Ако трезво разсъждаваме са собствения си опит не дава причина за надеждата ни в Благовестието. Да се осланяме на "личните доказателства" като начин на проповядване както правят множество 'евангелски' християни подчертава липсата на 'логически отговор' за "тяхната надежда". Цял речник се е породил сред тях, с който 'споделят' какво Господ е направил за тях в живота им' и т.н. Това остро контрастира с думите на Павел: "Ние не проповядваме себе си, но Христа

Исуса" (2 Коринт. 4:5) и това е твърде убедително, защото е казано от човек, който е имал лична връзка с Исус'.

Обръщането ни към вярата трябва да е базирано на логика и Библията, за да утвърди по-широко връзката ни с Бог в оставащите дни. За пример, както винаги, вземаме първите християни, които използвали 'разум', за да намерят отговор на административните си проблеми (Деяния 6:2). Посланията на Новия Завет също предполагат, че читателите приемат и използват Библейската логика. Ето защо "чрез" това, което първосвещениците представлявали при Моисеевия закон, можем да съдим за делата на Исус (Евреи 5:3). Говорейки за преливащата любов на Бог към Исус, Павел ни подсеща, че това е "ваше духовно (от гръцки 'логикос' – логика) служение", т.е. да се посветим на Него в отговор (Римл. 12:1). Думата 'логикос' произхожда от гръцката 'логос', която обикновено се превежда 'слово, дума' и се отнася за Божието Слово. Нашият "логически" отговор по отношение на Библията произхожда от Божието Слово.

Ако не правим логически заключения на базата на Библията, напразно е да четем. Нямаме нужда от нея, ако тя за нас е литературно произведение или сладки приказки. За много християни, обаче, представлява точно това.

Някои се опитват да обосноват вярата си, че Божият дух е отделна същност. Те цитират строфите, в които духът говори в първо лице за себе си, като за "утешителят" в Йоан 14-16, или че духът "се е натъжил".

В Урок 4.3 показваме, че човешкият "дух" може да се възмуцава (Деяния 17:16), да се тревожи (Битие 41:8) или да е щастлив (Лука 10:21). Човешкият дух, същността му, умът и целта му са тези, които действат, но това не се приема буквално. Същото важи и за Божия дух.

Често Библията персонифицира абстракциите, напр. за мъдростта се говори като за жена в Притчи 9:1. Това само образно ни показва какъв би бил човек, ако притежава мъдростта. 'Мъдростта' съществува само в представите ни и това само е средство за олицетворение. Повече по този въпрос вижте в Отклонение 5 "Принцип на олицетворяване".

Посланията на Павел съдържат в началните си строфи поздравии към Бог и Исус, но не и към Светия Дух (Римл. 1:7; 1 Коринт. 1:3; 2 Коринт. 1:2; Галат. 1:3; Ефес. 1:2; Филип. 1:2; Колос. 1:2; 1 Посл. към Солун. 1:1; 2 Посл. към Солун. 1:2; 1 Тимот. 1:2; 2 Тимот. 1:2; Тита 1:4; Филимон 3). Това би звучало странно, ако за него Светия Дух бе отделен Бог, както предполага учението за 'триединството'. *Част* от Светия Дух се излива върху хората (Деяния 2:17,18; същата дума на гръцки се среща и в Марк 12:2; Лука 6:13; Йоан 21:10 и Деяния 5:2). Как можем да получим част от същество? Даден ни е "от Духа Си (на Бог)" (1 Посл. Йоаново 4:13). Би било нелепо, ако Светия Дух е отделно същество. Друго доказателство против тази идея е, че в гръцкия оригинал за Светия Дух се говори в среден род (както в 1 Посл. Йоаново, където се използва "то"). Ясно личи, че щом четем за Светия Дух като за "той/него", то той е олицетворен като сила, а не се отнася до същество.

Отклонение 5: Принцип на олицетворяване

За някои може и да е трудно да възприемат олицетворението на дявола, тъй като в Библията за него често се говори като за същество. Обяснението е лесно, защото в нея неодушевените и неживи неща като мъдрост, богатство, грях и църквата са олицетворени. Само случая на дявола, обаче, е обвит с невероятна теория. Сега илюстрираме тези случаи по отделно.

МЪДРОСТТА Е ОЛИЦЕТВОРЕНА

“Блажен оня човек, който е намерил мъдрост, и човек, който е придобил разум, защото търговията с нея е по-износна от търговията със сребро, и печалбата от нея по-скъпа от чисто злато. Тя е по-скъпа от безценни камъни и нищо, което би пожелал ти, не се сравнява с нея.” (Притчи 3:13-15).

“Мъдростта съгради дома си, издяла седемте си стъпала” (Притчи 9:1).

Тези строфи и останалите глави, в които се споменава, показват мъдростта, олицетворена като жена, но поради това никой не си я представя като красавица, бродеща по земята.

Всички си представят мъдростта, като желателна характеристика, която трябва да придобием.

БОГАТСТВОТО Е ОЛИЦЕТВОРЕНО

“Никой не може да слугува на двама господари, защото или ще намрази единия, а ще обикне другия, или към единия ще се привърже, а другия ще презира. Не можете да слугувате на Бога и на мамона” (Матей 6:24).

Богатството е оприличено на *господар*. Много хора се стараят да се домогнат до него и така му стават господари. Исус ни казва, че не можем едновременно да правим това и да служим на Бог. Учението е простичко и ефектно, но никой не разглежда богатството като човек, наречен Мамон.

ГРХЪТ Е ОЛИЦЕТВОРЕН

“Всеки, който върши грях, слуга е на греха” (Йоан 8:34). “Грехът бе царувал и докара смъртта” (Римл. 5:21). “Не знаете ли, че комуто предавате себе си като послушни слуги, слуги те на оня, комуто се покорявате, било на греха,

който докарва смърт, или на послушанието, което докарва правда” (Римл. 6:16).

Подобно на богатството, греха е оприличен на господар и които го вършат, стават негови слуги. Павел няма основание и никъде не споменава, че грехът е същество.

ДУХЪТ Е ОЛИЦЕТВОРЕН

“А когато дойде *онзи*, Духът на истината, (*той*) ще ви упътва на всяка истина; защото няма да говори от *себе си*” (Йоан 16:13).

Исус казва на учениците си, че ще получат Светия Дух и това става на Петдесетница, както гласи Деяния (2:3-4): “и явиха им се езици като огнени, които се разделяха, и седна по един на всеки от тях. И те всички се изпълниха със Светия Дух”. Това им дава забележителна сила да вършат чудеса и да докажат, че силата им идва от Бог. Светият Дух не е същество, а сила, но щом Исус говори за духа използва личното местоимение “Той”.

СМЪРТТА Е ОЛИЦЕТВОРЕНА

“Ето един блед кон и името на яздеция на него беше смърт” (Откров. 6:8).

НАРОДЪТ НА ИЗРАЕЛ Е ОЛИЦЕТВОРЕН

“Пак ще те съградя, и ще бъдеш съградена *девице Израилева*; пак ще се украсиш с тъпанчетата си...” (Еремия 31:4). “Наистина чух Ефрема да си оплаква участието, казвайки: наказал си ме, и бидох наказан като теле неучено на хомот; върни ме и ще бъда върнат; защото Ти си Господ мой Бог” (Еремия 31:18).

От контекста на тези пасажии става ясно, че пророкът не говори буквално за девица или за Ефрем като за лица. Те олицетворяват Израелския народ, така както Великобритания се олицетворява понякога чрез названията ‘Британия’ или ‘Джон Бул’. Тази жена и този мъж не са действителни лица, но когато се споменават в книги или са нарисувани, всички знаят, че се има предвид Великобритания.

ВЯРВАЩИТЕ В ХРИСТА СА ОЛИЦЕТВОРЕНИ

“Докле всички достигнем в единство на вярата и на познаването на Божия Син, в пълнолетно мъжество, в мярката наръста на Христовата вяра” (Ефес. 4:13). “Има едно *тяло*” (Ефес. 4:4).

“А вие сте *Христово тяло*, и по отделно части от него” (1 Коринт. 12:27). “... Христос е глава на църквата, като само Той е спасител на *тялото*” (Ефес. 5:23). “И глава на *тялото*, т.е. на църквата... сега се радвам в страданията си за вас, като от моя страна допълням недостатъка на скърбите на Христа в моето тяло заради *Неговото тяло*, което е църквата” (Колос. 1:18,24). “Понеже ви сгодих с един мъж, да ви представя като *чиста* девица на Христа” (2 Коринт. 11:2). “...Дойде сватбата на Агнето, и *Неговата жена* се е приготвила” (Откров. 19:7).

Всички тези строфи очевидно се отнасят за истинските вярващи в Христа, понякога наричани “църквата”, което не трябва да се бърка със съвременните ортодоксални църкви, които много отдавна са престанали да приютяват истинските вярващи в Христос.

Истинските вярващи са тези, които подкрепят и вярват в истинските учения на Библията и са наречени “чиста девица”, което посочва чистотата на живота, който водят, и “тяло”, което е подходяща метафора, защото тялото има множество функции, така като истинската църква носи множество отговорности и има много функции. Когато църквата е наречена “тяло”, никой не си мисли за отделен човек,

нито пък, че дяволът или сатаната са гротескни чудовища или паднали ангели, ако думите са правилно преведени или ако хората не са им придали погрешно тълкувание, произхождащо от неистински църковни учения в миналото. Адаптацията е базирана на книгата на Робърт Робъртс “Изгубеният християнски свят”.¹

Отклонение 6: Калвинизъм

Преди около сто години Калвин изразил идеята, че нашият живот е предопределен. Според него нашите решения нямали отношение към спасението ни. Или ни е писано да бъдем спасени, или не. Това мнение е породило следните няколко съвременни идеи:

- **Не е необходимо да се чете задълбочено Библията или да се учи религия, защото ако сме избрани да бъдем спасени, то ще се осъществи и без това.**

---

¹ Макар написана на английския език от 19-ти век, книгата е ненадмината, по мнението на автора, тъй като ясно изразява основната Библейска Истина, за разлика от християнската митология. Може да получите копие от издателите.

- Има същество, наречено дявол, което ни тласка към греха и ни носи проблеми, независимо от волята ни. Тази лъжлива идея се разглежда подробно в Урок 6.
- Не е необходимо да молим Бог да ни закриля, когато напр. пътуваме, защото всичко е предопределено. Има и поговорка, която често се чува по летищата ‘Ако ти излязат числата, ще излязат’.
- Евангелските църкви учат, че не можем да повярваме и разберем Библията, ако Светия Дух не ни подтиква към това.

Има множество причини, посочени в Библията, да отхвърлим подобна философия.

- Няма смисъл да се подчиняваме на Бог. Постоянно ни се повтаря в Библията да спазваме Божиите заповеди, за да го радваме или не. Заповедите са безсмислени, ако Бог ни насилва да ги спазваме. Христос предлага спасение “за всички, които Му са послушни” (Евреи 5:9).
- Евреи 11 показва, че намесата на Бог в нашия живот и крайното спасение зависят от вярата ни. Многото молитви в

Библията за спасение във време на несгоди биха били безсмислени, ако всичко бе предопределено. Това би обезсмислило и идеята, че спасението ни е в резултат вярата ни в Христос.

▪ Кръщението е предпоставка за спасение (Марк 16:16; Йоан 3:3-5). Калвинистите отричат това. Спасението, обаче, дължим на делото на Христос (2 Тимот. 1:10), а не на абстрактната идея за предопределеността. Трябва съзнателно да изберем Него, което правим чрез кръщението. В Римл. 6:15-17 се казва, че сменяме господаря си при кръщението, от живот в грях встъпваме в послушание. “Комуто предавате себе си като послушни слуги, слуги сте на оня, комуто се покорявате”. Предаването е според волята, а не е предопределение. Предаването е чрез подчинение от сърце на ученията на Благовестието (Римл. 6:17).

▪ Няма смисъл, ако сме предопределени, Бог да изпраща Слвото Си. Няма смисъл и от проповядване, но въпреки това Библията учи, че за да дойдем до спасението ние трябва да чуем проповедите. “Вестта на това спасение” (Деяния 13:26) трябва да се чуе от хората.

▪ Ще бъдем съдени според делата си (Откров. 22:12). Защо ако волята и желанията ни нямат нищо общо със спасението? Павел казал, че юдеите не се считали заслужаващи вечен живот, защото отхвърляли словото Божие (Деяния 13:46). Те сами се съдели и Бог не ги спирал. Ако кажем, че Бог предопределя спасение за едни, а за други проклятие, би означавало, че Бог тласка едните гъм грях, така както води другите към праведност. Заради греха на Адам “смъртта мина във всичките човечи, понеже всичките съгрешиха” (Римл. 5:12). Затова хората са смъртни, наказани за греха (Римл. 6:23), а не защото Бог ги е направил грешници някога преди Адам да съгреша.

▪ 1 Коринт. 10 и много други пасажии дават пример за тези в миналото, които са имали връзка с Бог, но се отдалечили от Него, за да служи като предупреждение за вярващите. Възможността да ‘отпаднем от благодатта’ (Галат. 5:4) означава, че ‘не сме спасени завинаги, щом веднъж сме се спасили’ както твърдят Калвинистите. Спасени сме ако упорито се придържаме към истинското учение (1 Тимот. 4:16).

- Исус учел, че разбирането на Божието Слово зависи от волята ни за това. “Който чете, нека разбира” (Матей 24:15). Оставени сме да повярваме в словото, а не сме принудени. Често се прави паралел между това и словата на Исус: “Който има уши да чува... нека чува”, или разбира. Да чуваме означава да четем Божието слово. Божият дух се проявява чрез словото Му и Исус казва, че Неговите вдъхновени думи са “дух” (Йоан 6:63). Не е възможно Светия дух да работи върху човек, с изключение на словата Му, за да накара този човек да се подчинява на Словото.
- “Който иска, нека вземе даром водата на живота” (Откров. 22:17) като отвърща на Словото на живот в Благовестието. Не свободната воля, а предопределението звучи нелогично по отношение на волята ни за спасение. Така звучи и Деяния 2:21: “Всеки, който призове името Господно, ще се спаси” като се кръсти в това име.

Отклонение 7: “Ще приемете този дар, Светия Дух” (Деяния 2:38)

Павел се обръща към събралите се на Петдесетница и заключава чрез строфа 38, за да им каже да се покаят, кръстят и да получат в дар Светия Дух. Този дар е като притежаваните от апостолите дарби на духа да говорят на различни езици. Обяснили, че така ще се изпълни пророчеството на Йоил за даването на чудните дарби (Деяния 2:16-20). Събралите се били юдеи (Деяния 2:5). За тях се отнасяло това пророчество. Затова Петър им казва: “На вас е обещанието и на чадата ви”. Обещанието може и да се отнася за присъстващите и децата им – за тези две поколения.

Показахме, че към края на първи век (около 70 год. след речта на Петър) дарбите се отнемат. Историята потвърждава този факт. При тези две поколения дарбите са били достъпни и за другите хора: “На всички далечни, колкото Господ, нашият Бог, ще призове при себе си” (Деяния 2:39). Които не са юдеи са наречени “далечни” и в Ефесяни 2:14-17.

Имаме основателни причини да вярваме, че случилото се, описано в Деяния 2, е само част от изпълненото пророчество в Йоил 2. Напълно това ще се случи когато Израел бъде нападнат и армията бъде унищожена (Йоил 2:20) и когато Израел се покае и заживее в радост с Бога (Йоил 2:27). “И след това ще изляе духа си на всяка твар...” (Йоил 2:28). Докато не видим това да се изпълни не може да очакваме друго да се случи, с изключение на по-дребното обещание в деня на Петдесетница, описан в Деяния 2.

Обещанието за дарбите на духа след кръщението се отнасят и за нас. Има един дух, но той се проявява по различни начини (1 Коринт. 12:4-7; Ефес. 4:4). През първи век това става чрез чудодейните дарби, а сега ю, когато са оттеглени виждаме това обещание да се осъществява по друг начин. “Дарбата на Светия Дух” се отнася за “Дарбата, която е Светия Дух”, или за “дарбата, за която Светия Дух говори” – тази за опрощение и спасение, които ни са обещани от вдъхновеното слово. По различен начин се употребява предлогът “на” (за притежание). “Познаването на Бог” (Колос. 1:10) може да означава знанието, което Бог има или знанието (ни) за Бог. “Обичта на Бог” и “Обичта на Христос” (1 Посл. Йоаново 4:9; 3:17; 2 Коринт. 5:14) могат да означават обичта, която Бог и Исус имат към нас, а и тази, която ние отдаваме на тях. “Словото на Бог” може да бъде слово за Него или това, произнесено от Него. Дарбата на Светия дух, съответно, може да бъде тази, която той осъществява, така както и тази, която представлява неговата мощ.

Дарбата на духа: опрощение?

В Римл. 5:16 и 6:23 спасението е описано като “дарба”, което можем да сравним с “дара” на духа в Деяния 2:38. Всъщност Деяния 2:39 цитира Йоил 2:32 за спасението, което като че ли е самият дар на духа. Обръщението на Петър за обещания дар към неюдеите (“далечните”) ни води към Исаия 57:19: “Мир (с Бог чрез опрощение) на далечния”. Ефесяни 2:8 описва дара като спасение, казвайки: “Чрез Него и едните и другите имаме своя достъп до Отца в един Дух” (Ефес. 2:18). Ефесяни 2:13-17 прави паралел с Исаия 57:19: “Вие, които някога сте били далеч, сте поставени близо чрез кръвта на Христос. Защото Той е нашият мир... (който) като дойде благовества мир на вас, които бяхте далеч”. Исаия 30:1 проклина юдеите за това, че търсят опрощение сами, а не чрез дара на Божия дух: те “склучват договори, но не чрез Моя Дух, та притурят грях на греха”. Исаия 44:3 описва опрощението за Израел така: “Ще изливам... реки на сухата почва (духовно суха – Исаия 53:2): Ще изливам Духа Си на потомството ти; и благоволенията Си на рожбите ти”. Благословието на потомството Авраамово е в опрощението чрез Христа (Деяния 3:25,26), което е като изливането на дух върху юдеите. Това ясно личи в Йоил 2 и Деяния 2. Галат. 3:14 изразява многословно същото: “Така щото благословието, дадено на Авраама, да дойде чрез Христа Исуса на езичниците, за да приемат обещания Дух чрез вяра”. Затова 1 Коринт. 6:11 говори за измиване от греховете “чрез Духа на нашия Бог”. Паралелно са описани в Римляни получаването на “благодат... примирение... дух” (Римл. 1:5; 5:11; 8:15),

за да се посочи връзката на даровете (“благодат”) на духа и опрощението, което носи примирение. Постоянно в Петокнижието се казва, че Бог е обещал земя на хората Си: “земята, която Господ Твоят Бог ти дава да имаш” се среща много често. В Новия Завет тази “земия” е спасението, затова то е дарът, който Бог ни е обещал, заедно с опрощението на греховете.

В Галат. 3:2,5 и 3:8-11 е направен паралел между получаването на духа и благодатта за спасение и опрощение. “Обещаният Дух” (Галат. 3:14) е в контекста на обещанията към Авраам. Като че ли Павел основава аргументите си на по-ранното проповядване на Петър.

Петър в Деяния 2	Павел в Галатяни 3
Кръстете се в името на Исус Христос	Кръстени в Христа
Всеки един от вас, колкото се	Множеството от вас
На вас... и всички далечни (езичници)	Нито юдеи, нито гърци (езичници)
Всички, които повярваха (и бяха кръстени) бяха заедно и получиха всичко общо... в единомислие... единство в сърцето	Вие всички сте едно (чрез кръщение в Христа) в Исус Христос
Когато чува (се кръстиха и получиха обещанието на духа)	Получихте (обещанието) на духа, вслушвайки се във вярата
Обещанието на Светия Дух... е върху ти	Тогава сте... наследници според обещанието (на Авраам)

Обещаният дар на Светия Дух трябва да се разбира като обещанието на Авраам, за опрощение въз основа на преведност и спасение в Царството на потомството Му Христово. Петър в Деяния 3:19 апелира към хората “покайте се... и обърнете се (кръстете се)..., за да получите дара на Светия Дух”. ‘Дарът’ е заличаването на греховете.

Петър помолил евреите да се покаят преди да могат да получат дара, а това е било възможно само чрез молитва. Дарба на духа е молитвата. Даването на “добри неща на тия, които искат от Него” в молитва е като даването на дара на Светия Дух (Матей 7:11, Лука 11:13). Филип. 1:19 добавя: “Вашата молитва и даването на мене Духа Исус Христов”. 1 Посл. Йоаново 3:24 ни казва, че получаваме духа щом се подчиняваме на заповедите. Строфа 22 казва, че спазването на тези заповеди води до изпълнение на молитвите ни. Можем да сме убедени, че молитвите ни са чути (1 Посл. Йоаново 5:14) и че притежаваме духа (1 Посл. Йоаново 3:21,24; 4:13).

Гръцката дума, преведена “благодат” е “чарис” и се употребява във връзка с дара на духа.

“Ние ще се спасим чрез благодатта на Господа Исуса” (Деяния 15:11). Идеята за “благодатта” често е свързана с молитвата, на която сме получили отговор (напр. Езекиил 33:12; 34:9; Числа 32:5; Псалми 84:11; 2 Коринт. 12:9; евреи 4:16; Посл. Яковово 4:3,6). Захарий 12:10 говори за изливането в последния ден на “духа на благодат и на моление” върху юдеите. Това обобщава казаното от нас – молитвата (“молението”) носи духа на опрощение.

Даването на дух да отвърне на молитвите е представено чрез покаянието на юдеите от първия век и в последните дни. Затова Павел говори за “Даровете и призванието от Бога са неотменими” (Римл. 11:29).

Утешителят

Същото се отнася и за обещания Утешител в Йоан 14 и 16. Първоначално ставало дума за чародейните сили, дадени на учениците, които първи получили обещанието, като косвено се отнася и за нас, изключвайки чудодейството. Даовете били, за да “ви научи на всичко, и ще ви напомни всичко, което съм ви казал” (Йоан 14:26), вероятно за да се напише Благовестието. Думата “напомни” ограничава елемента на обещанието за чудеса на Утешителя, отправен към учениците, които живеели с Исус. Само те могат да си спомнят думите му чрез Утешителя. Обещанията на Утешителя се отнасят и за завършената Библия. Можем да заключим, че тези и други обещания на духа са били изпълнени в първи век, а сега се проявяват пред нас чрез духа, вплетен в Божието Слово – Библията.

Вярно е, че и в миналото Божия дух се е проявявал чрез Писания, но тогава е било само частично откровение в сравнение с цялостността на Божието Слово в наши дни (1 Коринт. 13:9-13). Следва, че след оттеглянето на дарбите след написването на Новия Завет, не е имало друго писмено откровение от Бог. Книгата на мормоните и подобни издания биха означавали, че Библията не е пълното откровение, но липсата на духовни дарби днес го отхвърлят като вероятно. За да използваме напълно *пълното* Божие откровение в Библията, трябва да ползваме всяка част от нея, Стария и Новия Завет, за да ни се разкрие откровението в цялата му пълнота.

Отклонение 8: “И тия знамения ще придружават повярвалите” (Марк 16:17)

Някои твърдят, цитирайки този пасаж, че всеки, който вярва ще получи чудодейните дарове. Това се оказва твърде много, обаче: “Змии ще хващат; а ако изпият нещо смъртоносно, то никак няма да ги повреди; на болни ще възлагат ръце и ще оздравяват” (Марк 16:18). Това не са фиктивни обещания към вярващия, а сигурни, за това какво ще умеят вярващите. Ако днес можем да извършваме тези неща, то тогава строфата щеше да се отнася за нас днес. Спомнете си как Павел държал отровна змия без тя да го ухапе (Деяния 28:3-7), което доказало, че проповядването му е от Бога.

Всички християни, които през последните сто години твърдят, че вършат чудеса и притежават дарби, нямат реалистични доказателства, че имат подобни сили². това обещание ще бъде считано за изпълнено, когато всички вярващи получат чудодейни дарби. Отново стигаме до заключението, че тези дарби са били притежавани само от вярващите християни в първи век, но дарбите са били отнети след написването изцяло на Новия Завет.

Последната строфа в Марк 16 загатва, че чудесата “придружават” вярващите и са имали за цел да потвърдят словата на Благовестието: “И тия знамения ще придружават повярвалите... а те излязоха и проповядваха навсякъде, като им съдействаше Господ, и потвърждаваше словото със знаменията, които го придружаваха” (Марк 16:17,20). Щом Словото е било завършено, такова каквото представлява днес Новия Завет, не е имало нужда повече от чудодейни знамения да придружават вярващите.

---

² Широко са разпространени твърдения, че има случаи на притежание на дарби. Затова през 1989 бе проведен дебат между един чародеен християнски пастор, г-н Джон Олфри и настоящият автор. Въпросът бе “Притежават ли се чудодейни дарби на Светия Дух днес?” бяха изпратени покани до много църкви във Великобритания и се събраха около 1 000 души. Бяха посочени най-ярките примери като доказателство за притежаваните днес дарби. Записките по разговорите можете да поръчате от: The Christadelphian Advancement Trust, PO Box 3034, South Croydon, Surrey CR2 0ZA, UK.

УРОК 2: Въпроси

1. Кое от следните означава 'дух'?
  - а) Сила
  - б) Свят
  - в) Дъх
  - г) Пръст
2. Какво е Светия Дух?
  - а) Същество
  - б) Сила
  - в) Божията сила
  - г) Част от триединството
3. Как е написана Библията?
  - а) Хора записвали собствените си мисли
  - б) Хора записвали това, което си мислели, че Бог казва
  - в) Хора записвали Божиите слова, вдъхновени от духа Му
  - г) Някои части от нея са вдъхновени, други – не
4. Кои от следните са причина за изпращането на чудодейни дарби на духа?
  - а) Да подкрепят устното проповядване на Благовестието
  - б) Да създадат ранната църква
  - в) Да принудят хората да бъдат праведни

г) Да спасят апостолите от лични проблеми

5. От къде можем да научим истината за Бог?

а) Частично от Библията, частично от нашето собствено мислене

б) От Светия Дух, който ни говори директно, освен четенето на Библията

в) Само чрез молитви и четене на Библията

г) От религиозните водачи/пастори

6. Назовете някои от дарбите на духа, притежавани в първи век.

7. Кога са били оттеглени? Възможно ли е да ги има сега?

8. Светия Дух намесва ли се в живота ни днес?

--

УРОК 3

ОБЕЩАНИЯТА НА БОГ

3.1 Обещанията на Бог: Въведение

На този етап вече имаме по-широка представа за Бог и деянията Му. Изяснили сме множество погрешни представи. Сега ще погледнем това, което Бог “е обещал на ония, които Го любя” (Посл. Яковово 1:12; 2:5) ако спазват заповедите Му (Йоан 14:15). Ако отворим Новия Завет, първата книга, която ще зачетем е писанието на Благовестието, проповядвано от Матей. В най-първата строфа той ни запознава с Исус Христос като син на Давид и Авраам, следвано от родословието му, за доказателство. Подобно е писанието на Лука. На пръв поглед може и да изглеждат странно. Целта е да се покаже, че за ранните вярващи изпълнението на обещанието към Авраам и Давид чрез Исус Христос е основата на християнското послание. Същото проповядвал и Павел (Галат. 3:8).

Божии обещания в Стария Завет съставляват истинската християнска надежда. По време на изпитание в своя живот, Павел говорел за бъдещата награда, за която бил готов да загуби всичко. “И сега стоя пред съда понеже имам надежда на обещанието, което Бог е дал на бащите ни... нашите дванадесет племена се

надяват... За тая надежда... ме обвиняват” (Деяния 26:6,7). През по-голямата част от живота си той проповядва “блага вест за обещанието, дадено на бащите ни, че Бог го изпълни... като възкреси Исуса” (Деяния 13:32,33). Павел обяснява, че вярата в тези обещания дава надежда за възкресение от мъртвите (Деяния 26:6-8, сравн. 23:8), знанието за завръщането на Исус и съда, за идващото Царство Божие (Деяния 24:25; 28:20,31). От самото начало трябва да е ясно, че истинската християнска надежда е “надеждата на Израел”. Бог изпратил Сина Си преди всичко, за да спаси евреите (Галат. 4:4,5), но Бог не желае останалите да загинат, а чрез благодатта Му и езичниците да споделят обещанието за спасение.

Това развенчава мита за Стария Завет като разбъркана история на Израел, в която не се говори за вечен живот. Да разберем обещанията за спасение означава да разберем християнското Благовестие. Бог не решил изведнъж преди 2 000 години, че ще ни предложи вечен живот чрез Исус. Тази цел била с Него от началото.

“Надежда за вечен живот, който преди вечни времена е обещал Бог, Който не лъже, а в своите времена яви словото Си чрез посланието” (Тита 1:2,3).

“Вечния живот, който беше у Отца и се яви нам” (1 Посл. Йоаново 1:2).

Целта на Бог да дари Своя народ с вечен живот е била с Него от самото начало. Не би било логично да не спомене за нея през тези 4 000 години взаимодействие с хората, описани в Библията. всъщност Стария Завет съдържа повече подробност за надеждата, която Бог приготвил за народа Си. Важно за спасението ни е да разберем Божиите обещания към еврейските праотци. Павел напомня на Ефесяни, че преди да научат това те били “отделени от Христа, странни на Израилевото гражданство и чужденци към заветите на обещанието, без да имате надежда и без Бога на света” (Ефес. 2:12), макар несъмнено предишната им езическа вяра им е давала някаква надежда и знание за Бог. Ето колко сериозно е да не се знае обещаното от Бог в Стария Завет:

тогава сме “без... надежда и без Бога на света”. Помнете как Павел определя християнската надежда: “надежда на обещанието, което Бог е дал на бащите ни” (Деяния 26:6).

За съжаление малко църкви обръщат внимание на тези глави от Стария Завет. Християнството се е превърнало в религия, осланяща се на Новия Завет и даже използва само някои части и от него. Исус ясно е казал:

“Ако не слушат Моисея и пророците, то и от мъртвите да възкръсне някой, пак няма да се убедят” (Лука 16:31).

Практичният ни ум може да реши, че вярата във възкресението на Исус е достатъчна (сравн. Лука 16:30), но Исус е казал, че без пълно разбиране на Стария Завет, това няма да е напълно възможно.

Липсата на вяра у учениците му след възкресението за Исус се дължи на недостатъчното внимание, което са обърнали на Стария Завет.

“И Той им рече: О несмислени и мудни по сърце да вярвате на всичко, което са говорили пророците! Не трябваше ли Христос да пострада така и да влезе в славата Си? И като почна от Моисея и от всичките пророци, тълкуваше им писаното за Него във всичките писания” (Лука 24:25-27).

Обърнете внимание как в целия Стар Завет се говори за него. Не че учениците не са чели или чували словата на Стария Завет, а че не са го разбрали правилно и затова не вярват истински. Затова правилното разбиране, а не четене е необходимо, за да се развие истинска вяра. Юдеите като фанатици четяли Стария Завет (Деяния 15:21), но не разбирали същността за Исус и Благовестието, не вярвали и ето какво им казал Исус:

“Защото ако вярвахте Моисея, повярвали бихте и Мене; понеже той за мене писа. Но ако не вярвате неговите писания, как ще повярвате Моите думи?” (Йоан 5:46,47).

Въпреки, че четяли Библията, те не виждали истинското послание за Исус, макар да се блазнали от мисълта за спасението. Исус им разяснил: “Вие изследвате писанията, понеже мислите, че в тях имате вечен живот, и те са, които свидетелстват за Мене” (Йоан 5:39).

Така става и с хората, които имат бегла представа от някоя случка или ученията в Библията. Това са несъществени знания, а посланието за Христос и Божието Царство все още им убягва. Тази книга има за цел да покаже истинското значение на основните обещания в Стария Завет.

- В Райската градина
- На Ной
- На Авраам
- На Давид

Информация за тях има в първите пет книги на Библията (Битие – Второзаконие), написани от Моисей и в пророците на Стария Завет. Всички елементи на християнското Благовестие се срещат там. Павел

обяснява, че неговото проповядване на Благовестието било “без да говоря нищо друго освен това, което пророците и Моисей са говорили, че щеше да бъде, сиреч, че Христос трябваше да пострада, и че Той, като възкръсне пръв от мъртвите, щеше да проповядва светлина и на юдейския народ и на езичниците” (Деяния 26:22,23).

Надеждата на Павел, един велик християнин, е надеждата, която трябва да мотивира и нас. Тя е великолепната светлина в края на тунела на живота му, така трябва да бъде за всеки християнин. Запалени от мотивацията му, вече можем да започнем “търсенето ни из Писанията”.

3.2 Обещанието в Райската градина

Историята за грехопадението на човека е разказана в Битие, глава 3. Змията бил проклета, защото погрешно цитирала Божието слово и изкушила Ева да го наруши. Мъжът и жената били наказани за

непослушанието си. Но един лъч светлина се прокрадва, когато Бог казва на змията:

“Ще поставя и вражда между тебе и жената и между твоето потомство и нейното потомство; то ще ти нарани главата, а ти ще му нараниш петата” (Битие 3:15).

Трябва внимателно да дефинираме нещата, за които се говори в тази строфа. “Потомството” (семето) са наследниците или децата, в единствено и множествено число. По-късно ще видим, че потомството на Авраам е Исус (Галат. 3:16), но ако сме в Исус чрез кръщение и ние сме това потомство Галат. 3:27-29). Думата “потомство” (семе) се отнася и за човешкото семе (1 Посл. на Петър 1:23), така че истинското семе ще носи чертите на бащата.

Потомството (семето) на змията ще има прилика със семейството на змията:

- Да изопачава Божието слово
- Да лъже
- Да води другите към грях.

В Урок 6 ще докажем, че няма същество, което да причинява това, а е вътре в нас.

- “нашето старо естество” плътта (Римл. 6:6)
- “естественият човек” (1 Коринт. 2:14)
- “стария човек, който тлее по измамнителните страсти” (Ефес. 4:22)
- “стария човек с дялата му” (Колос. 3:9).

Този “човек” на греха в нас е Библейският “дявол”, змията.

Потомството на жената е трябвало да бъде специален човек – “ти (змията) ще му нараниш петата” (Галат. 3:15). Този човек трябва винаги да се пребори със змията, т.е. греха, който “ще ти нарани главата”. Да удариш змия по главата е смъртоносно, защото мозъкът е в главата. Единственият кандидат за потомък на жената е Исус.

- “Христос Исус, Който (на кръста) унищожи смъртта (и силата на греха – Римл. 6:23) и осия живот и безсмъртие чрез Благовестието” (2 Тимот. 1:10).
- “Бог изпрати Сина Си в плът подобна на греховната плът и в жертва за грях, и осъди греха в плътта”, т.е. Библейския дявол, змията (Римл. 8:3).

- Исус “се яви да носи греховете” (1 Посл. Йоаново 3:5).
- “Когото ще наречеш Исус (“Спасител”); защото Той е който ще спаси людете Си от греховете им” (Матей 1:21).

Исус буквално “се роди от жена” (Галат. 4:4). Той бил син на Мария, а Бог бил негов Баща. В този смисъл е потомък на жена, но не на мъжа, тъй като нямал човешки баща. Потомъкът на жената трябвало временно да усети греха (змията) - “ти ще му нараниш петата” (Галат. 3:15). Ухапване от змия по петата образува временна рана, в сравнение с дълготрайния ефект от удар по главата на змията.

Грехът (змията) е осъден чрез саможертвата на Христос на кръста. Обърнете внимание в горепосочените строфи как за победата на Христос над греха се говори в минало време. Временната рана на петата се отнася за смъртта му в продължение на три дни. Възкресението показва, че раната е само временна в сравнение със смъртоносния удар, който Той нанася на греха. Интересно е, че в историческите небиблейски документи се описва разпъването на кръст на осъдени, които са заковани за него през петите. Така Исус бил “наранен в петата” при смъртта си. Исаия 53:4,5 описва Христос като ‘наранен’ от Бог при смъртта си на кръста. Това прилича на Битие 3:15, където е казано, че змията ще нарани Христос. Накрая Бог премахва злото, с което се сблъсква Исус, и е описан *Той* като Този, който го наранява (Исаия 53:10), като управлявал силите на злото, които наранили Сина Му. Така Бог контролира злото в живота на Своите чада.

Днешният конфликт

Може и да сте се запитали: “Ако Исус е унищожил греха и смъртта (змията), защо ги има и днес?” Отговорът е, че Исус унищожил на кръста силата на греха у себе си. Пророчеството в Битие 3:15 е за конфликта между Исус и греха. Това означава, че щом ни е поканил да споделим победата му, мие също ще надвием греха и смъртта. Които не са поканени или откажат ще продължат да живеят с тях. Въпреки че и вярващите преминават през греха и смъртта те се обединяват с потомството на жената като се кръстят в Христос (Галат. 3:27-29). Опрошават им се греховете и ще бъдат спасени от смърт, която е

резултат от греха. Така Исус “премахнал смъртта” на кръста за в бъдеще (2 Тимот. 1:10), макар смъртта да бъде премахната окончателно от Бог след Хилядата години от изпълнението на Божията цел на земята. “Защото Той трябва да царува, докато положи всички врагове под нозете Си. И смъртта, най-последен враг, и тя ще бъде унищожена” (1 Коринт 15:25,26).

Ако сме “кръстени в Христа” обещанията за Исус като това в Битие 3:15 се отнасят лично за нас. Вече не са само част от Библията, а са обещания и пророчества, които са за нас! Правилно кръстените в Христа чрез потапяне във вода се свързват със смъртта и възкресението, символизиращи от излизането от водата (Римл. 6:3-5).

Ако сме наистина в Христа, животът ни ще отразява думите в Битие 3:15 – ще чувстваме постоянен конфликт (“омраза”) у себе си между правилно и неправилно. Апостол Павел описва една почти шизофренна борба вътре в себе си между греха и истинската му същност (Римл. 7:14-25).

След кръщението в Христа борбата с греха нараства и продължава през целия ни живот. От друга страна, не е така, точно защото сме *в Христа*, който вече е надвил в борбата.

Най-първият потомък на змията е Каин. За разлика от змията, която не разбираше моралност, Каин разграничавал истина от лъжа, знаел какво Бог иска от него, но избрал мисленето на змията, довело го до убийство и лъжи.

Юдеите осъдили на смърт Исус, т.е. да бъде наранено потомството на жената в петата, следователно те били потомство на змията. Йоан кръстител и Исус го потвърждават.

“А като видях, че мнозина от фарисеите и садукееите идеха да се кръстят от него, рече им:Рожби ехидници! Кой ви предупреди да бягате от идещия гняв?” (Матей 3:7).

“А Исус като знаеше техните помисли, рече им:... Рожби ехидници! Как можяхте да говорите добро, като сте зли?” (Матей 12:25,34).

Тези характерни за змията черти се срещат навсякъде по света. Само кръстените се обединяват в Исус, с потомъка на жената. Останалите с потомъка на змията. Ето как Исус се отнасял към последните:

- Той все пак им проповядвал в дух на обич и загриженост
- Не им позволявал да му влияят
- Показал им Божествената обич по начина, по който живял.

Те го мразели и за това. Старанието му да бъде покорен към Бог пораждало ревността им. Дори семейството му (Йоан 7:5; Марк 3:21) и близките приятели (Йоан 6:66) поставяли бариери и дори се отдръпвали. Това преживял и Павел, когато се оплакал на старите си приятели.

“Аз неприятел ли ви станах, понеже постъпвам вярно с вас?” (Галат. 4:14-16).

Истината никога не е предпочитана. Ако я знаем и живеем с нея винаги ще ни носи проблеми и дори гонение.

“Както тогава роденият по плът гонеше родения по Дух (чрез познаване на истината в Божието Слово – 1 Посл. на Петър 1:23), така е и сега” (Галат. 4:29).

“Несправедлив човек е мерзост за праведните; и който ходи в правия път е мерзост за нечестивите” (Притчи 29:27). Това е постоянната вражда и непоносимост между вярващия и света.

Ако наистина сме свързани с Христа ще преживеем някои от неговите страдания, за да споделим великолепната му награда. Павел ни дава безупречен пример:

“Вярно е това слово: Защото ако сме умрели с Него (Христос); то ще и да живеем с Него; ако устоим, то ще и да царуваме с Него... затова аз всичко издържам” (2 Тимот. 2:10-12).

“Ако Мене гониха, и вас ще гонят... но всичко това ще ви сторят поради Моето име” (Йоан 15:20,21).

Като четем подобни строфи може и да се запитаме: “Ако това ще струва да бъда свързан с Исус, потомството на жената, по-добре да се въздържа”. Няма да се очаква от нас да преминаваме през изпитания, с

които не можем да се справим. Саможертва се изисква, за да сме с Исус и това ще ни донесе награда и “стрданията от този живот ще са нищо в сравнение със славата, която ще ни се открие”. Дори сега Неговата саможертва ни води чрез молитва през трудния живот и ни дава сила. Нека добавим тези великолепни слова:

“Бог е верен, Който няма да ви остави да бъдете изпитани повече, отколкото ви е силата, но заедно с изпитанието ще даде и изходен път, така щото да можете да го издържите” (1 Коринт. 10:13).

“Това ви казах, за да имате в мене мир. В света имате скръб; но дерзайте Аз победих света” (Йоан 16:33).

“И тъй, какво да кажем за това? Ако Бог е откъм нас, кой ще бъде против нас?” (Римл. 8:31).

3.3 Обещанието към Ной

След времето на Адам и Ева хората станали зли. Цивилизацията станала толкова подкупна, че Бог решил да унищожи системата с изключение на Ной и семейството му (Битие 6:5-8). Казал му да построи ковчег, в който да постави от всички живи твари и да преживее в него докато потопа унищожи останалия свят. Научно е доказано, че потоп е имало, този, който е описан в Библията. Земята не е била разрушена, а само злата човешка раса на нея: “И всяка твар, която се

движеше по земята умря” (Битие 7:21). Исус (Матей 24:37) и Петър (2 Посл. на Петър 3:6-12) виждат общо между стореното в света на Ной и при завръщането на Христос. Злото в света на Ной е наказано и това в известен смисъл ще се повтори при завръщането на Христос.

Греховността на хората и самоунищожението, към което сме се втурнали поражда дори сред християните мисълта, че земята ще бъде унищожена. Такава мисъл показва, че не сме разбрали Библията и че Бог се намесва в случващото се на планетата, и че скоро Исус Христос ще се завърне да установи Царството Божие тук на земята. Ако човек бъде оставен да унищожил планетата, то тогава обещанията няма да се изпълнят. В Урок 4.7 и 5 ще посочим достатъчно примери и доказателства за това, че Царството *ще бъде* на земята. Засега, ето няколко от примерите, че земята и Слънчевата система ще ги има:

- “Земята, която е утвърдил за винаги” (Псалм 78:69).
- “А земята вечно стои” (Еклес. 1:4).

- “Слънце и луно... звезди... небеса... и утвърди ги от века и до века. Като издаде постановление, което няма да премине” (Псалм 148:3-6).
- Земята ще се изпълни със знание за Господа както водите покриват дъното на морето” (Исаия 11:9; Числа 14:21) – би било трудно, ако Бог позволи земята да бъде разрушена. Още не е изпълнено обещанието.
- “Тоя Бог, Който създаде земята, направи я, и я утвърди. Който не я сътвори пустиня, но я създаде, за да се населява” (Исаия 45:18). Ако я бе създал, за да я види унищожена, делото му би било напразно.

В Битие Бог обещал това на Ной. В новия свят, създаден от потопа, Ной може би се е страхувал да не бъде отново разрушен. Когато започвало да вали (след потопа) тази мисъл винаги го завладявала. И Бог направил завет (поредица от обещания), че това няма да се случи отново.

“Вижте, Аз поставям завета Си с вас...
Поставям завета Си с вас, че няма да се

изтребе вече никоя твар от водите на потопа, нито ще настане веч потоп да опустоши земята” (Битие 9:9-12).

Завета бил потвърден от една дъга.

“Когато докарам облак на земята, дъгата ще се яви в облака и ще спомня завета Си... между Мене и вас... всегашния завет между Бога и всичко живо от всяка твар, която е на земята... Това (дъгата) е белег на завета” (Битие 9:13-17).

Понеже е вечен завет между Бог, хората и животните на земята, значи те ще живеят на нея завинаги. Това само по себе си потвърждава, че Божието Царство ще е на земята, а не на небесата.

Обещаното на Ной е основата на Благовестието за Царството. Показва, че вниманието на Бог е насочено към земята и вечният Му план за нея. Дори и в гняв Той има милост (Авакум 3:2) и е загрижен за животните (1 Коринт. 9:9; сравн. Йона 4:11).

3.4 Обещанието към Авраам

Благовестието, което Исус и апостолите проповядват не се различава от разбиранията на Авраам. Бог чрез Писанията “изяви предварително благовестието на Авраама” (Галат. 3:8). Толкова важни са тези обещания, че Петър започвал и завършвал проповедите си за Благовестието с тях (Деяния 3:13,25). Ако разберем какво е бил учен Авраам ще схванем основната идея за християнското Благовестие. Ето още доказателства, че “благовестието” не е нещо, което е започнало с Исус:

- “И ние ви донесохме блага вест (Благовестието) за обещанието дадено на бащите ни (юдеи), че Бог го изпълни” (Деяния 13:32,33).
- “Благовестието от Бога, което по-напред Той беше обещал чрез пророците Си (напр. Авраам, Битие 20:7) в светите писания” (Римл. 1:1,2).

- “Понеже затова се проповядва благовестието и на мъртвите” (1 Посл. на Петър 4:6), т.е. вярващите, които са живели и умрели преди първи век.
- “Защото на нас ни се донесе едно благовестие, както и на тях (Евреи 4:2), т.е. на Израел в пустинята.

Обещанията към Авраам са две:

1. за потомството на Авраам
2. за земята, която му е обещана.

Те са коментирани и в Новия Завет. Ще оставим Библията сама да разясни ученията и на двата Завета, за да ни представи пълна картина на завета, сключен с Авраам.

Авраам живял в Ур, богат град в днешен Ирак. съвременната археология разкрива високоразвита цивилизация по времето на Авраам. Имало е банкова система, граждански услуги и съответната инфраструктура. Авраам знаел за Бог и Словото Му, но бил единствен верен на Него (Исаия 51:2; Неемия 9:8). Тогава дошло призванието от Бог – да остави този живот и да тръгне към Обетованата земя. Било е

**пътуване около 1 500 мили. Земята била
Ханаанската – днешен Израел.**

Бог се явявал в живота на Авраам, повтарял и допълвал обещанията Си. Те са основата на Благовестието за Исус. По подобен начин сме призовани и ние да оставим преходното в живота и да тръгнем към живот във вяра, приемайки Божиите обещания и живеейки чрез Словото Му. Можем да си представим как Авраам е премислял обещанията по време на пътуването си. "С вяра Авраам послуша, когато бе повикан да излезе (от Ур) и да отиде на едно място (Ханаан), което щеше да получи в наследство, и излезе без да знае къде отива" (Евреи 11:8).

Обмисляйки за пръв път Божиите обещания може да ни се стори, че и ние не знаем какво ще бъде Божието Царство. Вярата ни в Божието Слово ще ни води към покорство.

Авраам не бил скитник без цел, а се възползвал от обещанията. Семейството му било подобно на нашите днес. Трудните му решения са подобни на нашите – дали да приемем и да работим за Божиите обещания – странно отношение на колегите ни, странните

погледи на съседите ("Той е религиозен!")... И Авраам е чувствал същото. Трябва да е събрал огромен кураж, за да премине през изпитанията. Единствената подкрепа през дългото пътуване била словото за обещаното. Запомнил е тези слова и ежедневное разсъждавал върху значението им.

С подобна вяра ще получим същата чест като Авраам – да се наричаме приятели на Бога (Исаия 41:8), да узнаем за Бог (Битие 18:17) и да имаме сигурност в надеждата за вечен живот в Царството. Отново подчертаваме, че Благовестието за Христос е основано на обещанията, дадени на Авраам. За да повярваме истински на християнското послание, трябва да познаваме обещаното на Авраам. без него, вярата ни не е истинска. Трябва да четем и препрочитаме диалозите между Авраам и Бог.

Земята

1. “Излез от отечеството си... та иди в земята, която ще ти покажа” (Битие 12:1).
2. Авраам “минаваше... до Ветил (в Централен Израел)... И Господ каза на Авраама... Подигни сега очите си от мястото гдето си, та погледни към север и юг, изток и запад; защото цялата земя, която виждаш, ще дам на тебе и на потомството ти до века... обходи земята... защото на теб ще я дам” (Битие 13:3,14-17).
3. “И в същия ден Господ направи завет с Авраама, като каза: на твоето потомство давам тая земя, от Египетската река до голямата река, реката Ефрат” (Битие 15:18).
4. “На тебе и на потомството ти след тебе ще дам за вечно притежание земята, в която си пришълец, цялата Ханаанска земя” (Битие 17:8).
5. “Обещанието към Авраама... , че ще бъде наследник на света” (Римл. 4:13).

Постепенно Авраам получава откровението.

1. ‘Има една земя, в която искам да отидеш’.
2. ‘Вече пристигна. Ти и чадата ти ще живеят в нея завинаги’. Записано е обещанието за вечен живот без излишно да се подчертава. Ако авторът бе човек, то със сигурност щеше да го доукраси в значителна степен.
3. По-точно се описва Ханаанската земя.
4. Авраам не е трябвало да очаква получаването на земята в този си живот – той щял да бъде “пришълец” в нея, макар после да живее там завинаги. Това показва, че ще умре и после ще бъде възкресен, за да получи обещаното.
5. Павел под вдъхновение виждал обещанията към Авраам като наследство за цялата земя.

Писанието ни посочва, че Авраам не получил обещаното по време на своя земен живот.

“С вяра се засели (което означава ‘временно’) в обещаната земя като в чужда, и живееше в шатри (палатки)”
(Евреи 11:9).

Живеел като чужденец заради несигурността и неспособността да се приобщи, така както се чувства един бежанец. Живеел трудно със своето потомство в своята земя. Потомците му Исак и Яков (които също получили обещанието), както и той: "умряха във вяра, тъй като не бяха получили изпълнението на обещанието; но ги видяха и поздравиха отдалеч, като изповядваха, че са чужденци и пришълци на земята" (Евреи 11:13). Ето четирите етапа:

- Узнал обещанията – както правим ние сега чрез това учение.
- "Убедил се" – и ако нему е било необходимо време да се убеди, колко ни трябва на нас?
- Приел ги – като бил кръстен в Христа (Галат. 3:27-29).
- Признание пред света, че не този е истинския свят, а този, за който се надяваме в бъдеще да се установи на земята.

Авраам е наш герой, чийто пример да следваме. Напълно се убедил, че обещанията ще се изпълнят когато умира жена му и трябвало да закупи част от земята, за да я

погребе (Деяния 7:16). Бог наистина “не му даде наследство в нея ни колкото една стъпка от нога, а обеща се да я даде за притежание нему” (Деяния 7:5). Съвременните наследници на Авраам може да чувстват същото – сякаш купуват имот от земя, която им е била обещана за вечно наследство!

Бог спазва обещанията си. Ще дойде ден, когато Авраам и останалите ще бъдат възнаградени. В Евреи 11:13,39,40 пише:

“Всички тия умряха във вяра, тъй като не бяха получили изпълнението на обещанието; защото за нас Бог промисли нещо по-добро, да не би да постигнат в съвършенство без нас”.

Всички вярващи ще бъдат наградени след време в деня на съда (2 Тимот. 4:1,8; Матей 25:31-34; 1 Петър 5:4). Авраам и другите, знаещи обещанията ще бъдат възкресени преди съда. Ако не са получили обещаното, а това ще стане след възкресението и осъждането им при завръщането на Христос, значи няма алтернатива, а да приемем, че подобните на Авраам сега не са в съзнание, но чакат завръщането на Христос. В стъклописите на

много църкви виждаме Авраам, изобразен на небето, вече получил награда за живот във вяра. Хиляди хора с години виждат това и приемат подобно тълкувание. Бихме ли могли да не се придържаме към Библията?

Потомството (семето)

В Урок 3.2 обяснихме, че обещанието за семето се отнася за Исус и тези, които са “в Христа” и се считат за наследници Авраамови...

1. “Ще те направя голям народ; ще те благословя... и в тебе ще се благославят всички земни племена” (Битие 12:2,3).
2. “И ще направя потомството ти многочислено като земния прах; така щото, ако може някой да изброи земния прах, то и твоето потомство ще изброи... защото цялата земя, която виждаш, ще дам на тебе и на потомството ти до века” (Битие 13:15,16).
3. “Погледни сега на небето и изброй звездите, ако можеш ги изброи... Толкова ще бъде твоето потомство... на твоето потомство давам тая земя” (Битие 15:5,18).

4. "На тебе и на потомството ти след тебе ще дам за вечно притежание земята... и ще им бъде Бог" (Битие 17:8).

5. "Ще преумножа потомството ти като небесните звезди и като пясъка на морския бряг; и потомството ти ще завладее портата на неприятелите си; в твоето потомство ще се благославят всичките народи" (Битие 22:17,18).

Отново, знанията на Авраам за "семето" нарастват прогресивно.

1. Първо му се казва, че ще има безброй много наследници и чрез тях цялата земя ще бъде благословена.

2. По-късно му се казва, че едно от семената ще включва много други и те заедно с него ще се радват на вечен живот в Ханаанската земя.

3. семето му ще стане многобройно като звездите в небето. Може и да означава, че ще има много духовни последователи (звездите в небето), така и много наследници ("пръстта на земята").

4. Дадените обещания се подсилват от това, че хората, които станат част от семето, ще имат лична връзка с Бог.

5. Семето ще победи неприятелите си.

Семето ще донесе "благословия" за хората по земята. В Библията благословията се свързва често с идеята за опрощение на греховете. Това е най-големият благослов, който човек, обичащ Бога, може да получи. Ето какво четем: "Блажен оня, чието престъпление е простено" (Псалми 32:1); "Чашата, която биде благословена" (1 Коринт. 10:16), описваща чашата вино, която представлява кръвта на Исус, чрез която получаваме опрощение.

Единственият наследник Авраамов, който донесъл опрощение на греховете е Исус. Ето как Новият Завет тълкува и подкрепя обещанията към Авраам.

"Не казва (Бог): "и на потомците", като на мнозина (в мн. число), но като за един (в ед. число): "и на твоя потомък", Който е Христос" (Галат. 3:16).

"...завета, който Бог направи с бащите в, когато каза на Авраама: "В твоето потомство ще се благославят всички земни племена". Бог като възкреси Служителя Си (семето), първо

на вас Го изпрати, като отвърща всеки от вас от нечестието ви " (Деяния 3:25,26).

Ето как Петър цитира и тълкува Битие 22:18.

Семето = Исус

Благословията = опрощение на греховете

Обещанието, че Исус, семето, ще победи неприятелите си, вече звучи на място, тъй като грехът е най-големият враг човешки, а също и Исусов.

Присъединяване към семето

Вече трябва да сме разбрали, че Авраам е знаел основните елементи на християнското благовестие.

Обещанията били за Авраам и семето му, Исус. Ами другите? Ако сме физически потомци на Авраам не ставаме автоматично част от семето (Йоан 8:39; Римл. 9:7). Трябва да станем част от Исус, за да ги споделим. Това става чрез кръщение в името му (Деяния 2:38; 8:16; 10:48; 19:5). Ясно четем това в Галат. 3:27-29:

“Понеже всички вие, които сте се кръстили в Христа, с Христа сте се облекли. Няма вече юдеите, нито грък, няма роб, нито свободен, няма мъжки пол, ни женски; защото вие всички сте едно в Христа Исуса. И ако сте Христови, то сте Авраамово потомство, наследници по обещание”.

Обещанието е за вечен живот на земята чрез “благослова” на опрощение чрез Исус. Ако сме кръстени в Христа, семето, ще споделим обещаното му, затова в Римл. 8:1 сме наречени “сънаследници с Христа”.

Благослова ще дойде на много хора по света чрез семето, което ще стане една светона група от хора, многобройна като звездите в небето и пясъка по брега на морето. “Ще се приказва за Господа на идното поколение (от много хора)” (Псалми 22:30).

Можем да обобщим две насоки в обещанията към Авраам.

1. Земята

Авраам и семето му, Исус, и тези в него ще наследят Ханаанската земя, а после и цялата земя, ще живеят вечно. Ще я получат не в този живот, а в последния ден, когато Исус се завърне.

2. Семето

Това преди всички е Исус. Чрез Него греховете (“неприятелите”) на човечеството ще бъдат победени, за да стане благословът достояние на всички по земята.

Чрез кръщение в името на Исус ставаме част от семето.

Тези две насоки се появяват и в проповедите на Новия Завет. Щом хората ги чуели, кръщавали се. Това е начина обещанията да стигнат до нас. Сега виждаме защо Павел на смъртния си одър определя надеждата си като “надеждата на Израел” (Деяния 28:20) – основната християнска надежда е тази на юдеите. Христос казал, че “спасението е от юдеите” (Йоан 4:22) и трябва духовно да станем такива, за да

получим обещанията за спасение чрез Христос, дадени на юдейските бащи.

Четем, че ранните християни проповядвали:

1. “Който благосветваше за Божието Царство

и

2. за Исус Христовото име” (Деяния 8:12).

Това са двете неща, обяснени на Авраам, но под друго название.

1. Обещания за земята

и

2. Обещания за семето.

“Нещата” (мн. число) за Царството и Исус са обобщени като “прорповеди за Христос” (Деяния 8:5, сравн. строфа 12). Много често това означава “Исус ви обича! Кажете само, че вярвате, че е умрял за вас и че сте спасени!” Думата

“Христос” обобщава цяло учение за него и идващото Царство. Добрата вест за Царството, проповядвана на Авраам играла съществена роля в проповядването на ранното Благовестие.

В Ефес Павел “три месеца разискваше с хората и ги увещаваше за неща отнасящи се до Божието Царство” (Деяния 19:8; 20:25). Песента му в Рим била същата: “Той им излагаше с доказателства Божието Царство и ги уверяваше за Исуса... от закона и от пророците” (Деяния 28:23,31). Многословието му показва, че не може само да се каже “Вярвай в Христа”. Божието откровение към Авраам било по-подробно и обещанията към него са основа на истинското християнско Благовестие.

Показахме, че кръщение в Исус ни прави част от семето и ни дава възможността данаследим обещанията (Галат. 3:27-29), но само кръщение на е достатъчно да получим обещаното спасение. Трябва да останем ‘в семето’, в Христа, за да го получим.

Кръщението е само началото. С него навлизаме в състезание, което трябва да спечелим. Нека не забравяме, че да сме само физическо потомство на Авраам не означава, че Бог ни приема. Израилтяните са потомци на Авраам, но това не значи, че не трябва да се кръстят и да живеят, съобразно примера на Христос и Авраам, за да бъдат спасени (Римл. 9:7,8; 4:13,14). Исус казал на юдеите: “Зная, че сте Авраамово потомство; но пак искате да Ме убиеете... Ако бяхте Авраамови чада, Авраамовите дела щяхте да вършите” (Йоан 8:37,39). Кое то значи живот във вяра в Бог и Христос, обещаното семе (Йоан 6:29).

“Семето” трябва да прилича по характер на праотците си. Ако ще бъдем Авраамово семе трябва да се кръстим, но и да имаме истинска вяра в Божиите обещания, също като него. Затова е наречен “отец на всички, които вярват... (и) ходят в стъпките на оная вяра, която нашият отец Авраам е имал” (Римл. 4:11,12). “Тогавата познайте, че тия, които упражняват

вяра (т.е. носят я в сърцето), те са авраамови чада” (Галат. 3:7).

Истинската вяра се отразява в действията, инак в очите на Бога не е вяра (Посл. Яковово 2:17). Показваме вярата си в наученото за обещанията първо като се кръстим, за да се отнасят и за нас лично (Галат.3:27-29). Наистина ли вярвате на Божиите обещания? Това е въпрос, който трябва постоянно да си задаваме.

‘Старият’ и ‘Новият’ Завет

Трябва да е ясно, че обещанията към Авраам обобщават Благовестието за Христос. Другите обещания Бог дал на юдеите в Моисеевия закон. Според него ако юдеите му се подчиняват ще бъдат благословени в този живот (Второзак. 28). На тях не им е обещал директно вечен живот. Затова виждаме, че са направени два “завета”.

1. На Авраам и потомството му с обещание за опрощение и вечен живот в Божието Царство, когато Исус са завърне. Това е обещано и в Рая и на Давид. Това е “новия завет”. Когато е

даде и на Израел, когато Христос се появи, той ще включва и обещаното на Авраам, че “Аз ще им бъда Бог” (Ерем. 31:33, сравн. Битие 17:8).
2. На юдеите по времето на Моисей с обещание за мир и щастие в настоящия им живот, ако спазват закона, даден им чрез Моисей.

Бог обещал на Авраам опрощение и вечен живот в Царството, но това е станало възможно само след саможертвата на Исус. Затова четем, че смъртта му на кръста потвърждава обещанията към Авраам (Галат. 3:17; Римл. 15:8; Даниил 9:27; 2 Коринт. 1:20), ето защо кръвта му е наречена “кръвта на новия завет” (съглашение, Матей 26:28). Трябва да помним, че Исус ни е казал редовно да пием от чашата с вино, символизиращо кръвта му, и да помним това (виж 1 Коринт. 11:25): “Тази чаша е новият завет (съглашение) в Моята кръв” (Лука 22:20). Няма смисъл да разчупваме хляба, ако не разбираме това.

Саможертват на Исус прави възможни опрощението и вечния живот в Божието Царство. Той потвърдил

обещанията към Авраам. Той бил “по-добър завет (, на който) Исус стана поръчител” (Евреи 7:22). Евреи 10:9 описва Исус, който “отмахва първото (стария завет), за да постанови второто (новия завет)”. Когато той потвърдил обещанията към Авраам, той премахва стария Моисеев завет. Цитираните строфи, че чрез смъртта си утвърждава новия завет означават, че е премахнал стария завет (Евреи 8:13).

Макар първият завет да се отнася до Христос, той започва да действа едва след смъртта му, затова е наречен “нов”. Целта на “стария”, даден чрез Моисей е да подчертае делото на Исус и важността от вяра в обещанията за Христос (Галат. 3:19, 21). И обратно, вярата в Христос потвърждава истината на закона, даден на Моисей (Римл. 3:31). Павел обобщава: “Законът стана наш детеводител, да ни доведе при Христа, за да се оправдаем чрез вяра” (Галат. 3:24). Затова е бил пазен закона на Моисей, за това ни е полезен и днес.

На първо четене не е лесно да разберем. Нека обобщим.

- Обещания за Христос са дадени на Авраам – Нов Завет.
- Обещания към Израел, свързани със закона на Моисей – Стар Завет.
- Смъртта на Исус – край на Стария Завет (Колос. 2:14-17); Новия Завет започва да действа.

Затова даването на десетък, спазването на Шабат (съботата) и пр., които са част от Стария Завет, не са необходими – виж Урок 9.5. Новият Завет ще бъде сключен с Израел, когато се покае и приеме Христа (Ерем. 31:31,32; Римл. 9:26,27; Езек. 16:62; 37:26). Разбира се, всеки евреин, който го стори сега и се кръсти в Христа приема Новия Завет (, в който няма разграничение между евреи и езичници – Галат. 3:27-29).

Ако наистина приемем тези неща ще сме убедени колко сигурни са Божиите обещания. Скептиците неправилно обвиняват раннохристиянските проповедници, че не предлагат позитивно послание. Павел отвърща, че

чрез потвърждението на Божиите обещания в смъртта на Исус, надеждата, за която се говори е сигурна: “Заради Божията вяност, проповядването ми към вас не е било Да и Не? Защото Божият Син, Исус Христос, Който биде проповядван помежду ви от нас... не стана Да и Не, но в Него стана Да; понеже в Него е Да за всичките Божии обещания... и чрез Него е Амин” (2 Коринт. 1:17-20).

Това със сигурност оборва мнението “Предполагам, че има нещо вярно във всичко това...”.

“Аз ще бъда с тебе”

Има още две неща, обещани на Авраам и потомството му: “Аз ще им бъда Бог... Аз ще бъда с тебе” (Битие 17:8; 26:3; 28:15, сравн. Изход 6:7). Господ Исус Христос е ‘Бог с нас’ (Емануил, Исаия 7:14). За нас, които сме част от обещанията за Исус Христос и Божието Царство, Бог ще бди и ще ни води до щастливия край. Често във време на отчаяние Божият народ се е връщал към обещанията към Авраам,

разбирайки, че Бог *наистина* е с тях (напр. 2 Летоп. 32:7,8). Заветното отношение на Бог означава, че ще ни предупреди за бъдещото спасение като е наш Бог *сега* и ни води към спасение *сега* (Псалми 111:9). Ние ще му отвърнем и ще изпълним истината на 2 Коринт. 1:20, където е казано, че Го славим, за да покажем, че Той работи за изпълнението на Своите обещания.

3.5 Обещанията към Давид

Давид, също като Авраам и другите, получили обещания, не е живял лесно. Той израствал като най-малкия син в голямо семейство в Израел от 1000 год. пр. Хр., отглеждал овце и вършел услуги за братята си (1 Кн. на Царете 15-17). По това време той научил за вярата в Бог, която малко хора достигнали.

Дошъл денят, в който агресивните съседи, Филистинците, нападнали Израел. Предизвикани били да пуснат един от великаните си на име Голиат, шампион на Филистинците, да се бори с един израилтянин и който победи, неговият народ ще властва над другия. С Божията помощ Давид победил Голиат, използвайки примка, което му донесло много повече слава, отколкото на техния цар (Саул). "Ревността е силна като преизподнята"

(Песен 8:6), което се потвърдило от преследването на Давид от Саул чак до пустинята в южен Израел.

Накрая Давид става цар и за да покаже, че цени Божията обич към него в живота му в пустинята, решил да построи храм на Бога. Бог отвърнал, че сина на Давид Соломон ще построи храма, а на *Давид* Бог пожелал да построи дом (2 Кн. на Царете 7:4-13). Следва обещание, което повтаря вече казаното на Авраам, и допълнило някои неща.

“Когато се навършат дните ти и заспиш с бащите си, ще въздигна потомца ти подир тебе, който ще излезе чрез чреслата ти, и ще утвърдя царството му. Той ще построи дом за името Ми; и аз ще утвърдя престола на царството му до века. аз ще му бъда Отец и той ще Ми бъде син: ако стори беззаконие, ще го накажа с тояга, каквато е за мъже и с биения каквито са за човешкия род; но Моята милост няма да го остави, както я отнех от Саула, когото отмахнах от преди тебе. И домуъ ти и царството ти ще се утвърдят пред тебе до века; престолът ти ще бъде утвърден до века” (строфи 12-16).

Водени от предните уроци, бихме заключили, че "семето" е Исус. Описанието му като Син Божи (2 Кн. на Царете 7:14) го потвърждава, както и в много други откъси от Библията.

- "Аз съм... потомъкът Давидов" (Откров. 22:16).
- "(Исус), Който по плът се роди от Давидовото потомство" (Римл. 1:3).
- "От неговото (Давидовото) потомство Бог според обещанието Си, въздигна на Израиля Спасител, Исус" (Деяния 13:23).
- Ангелът казал на Дева Мария за сина ѝ Исус: "Господ Бог ще Му даде престола на баща Му Давида... и Царството Му не ще има край" (Лука 1:32,33). Ето как обещаното на Давид се отнася за Исус в 2 Кн. на Царете 7:13.

Семето със сигурност вече е Исус и ето още няколко важни пояснения в тази връзка.

1. Семето

"Потомеца ти... който ще излезе из чреслата ти... Аз ще му бъда Отец, и той ще Ми бъде син", "... от рожбата на тялото ти ще положи на престола ти" (2

Кн. на Царете 7:12,14; Псалми 132:10,11). Исус, семето трябвало да бъде буквално телесен наследник на Давид, и въпреки това Бог да му е Отец. Това можело да се осъществи само чрез девственото рождение, описано в Новия Завет. Майката на Исус Мария била потомка на Давид (Лука 1:32), но той нямал човешки баща. Чрез Божия Дух Мария зачева Исус и Ангелът казал: “За туй, и светото Онова, Коего ще се роди от тебе, ще се нарече Божий Син” (Лука 1:35). “Девственото рождение “ било единственият начин да се изпълни обещаното на Давид.

2. Домът

“Той ще построи дом за името Ми” (2 Кн. на Царете 7:13) показва, че Исус ще построи храм на Бог – в буквален и преносен (духовен) смисъл. Езекиил 40-48 описва как ще бъде построен храм в ерусалим през Хилядата години (първите 1 000 години от Божието Царство след завръщането на Исус). Божият “дом” е там, където Той иска да живее, а Исаия 66:1,2 ни казва, че Бог иска да живее в сърцата на хората, които се покоряват на словото Му. Затова Исус строи духовен храм, който Бог да обитава, изграден от истински вярващи. Исус е основата на храма (1 Посл. на Петър 2:4-8), а християните се камъните на храма(1 Посл. на Петър 2:5).

3. Престолът

“Аз ще утвърдя престола на царството му (на Христос) до века... и домът ти и царството ти (Давидови)...престолът ти ще бъде утвърден до века” (2 Кн. на Царете 7:13,16, сравн. Исаия 9:6,7). Христовото царство ще се основава на Давидовото в Израел. Идващото Царство Божие ще се установи на старото царство в Израел – виж Урок 5.3 за подробности. За да се изпълни това Исус трябва да царува от Давидовия “престол” или мястото на управление. Това е Ерусалим. Това е поредното доказателство, че царството ще е на земята, за да се изпълни обещаното.

4. Царството

“И домът ти и царството ти ще бъдат утвърдени до века” (2 Кн. на Царете 7:16) показва, че Давид ще е свидетел на установяването на Христовото вечно царство. Това загатва, че тогава Давид ще бъде възкресен при завръщането на Христос, за да види с очите си световното установяване на царството и Исус на престола в Ерусалим.

Обещанията, дадени на Давид, са особено важни. Давид сам ги определя като: “завет вечен... който е всичкото ми спасение и всичкото ми желание” (2 Кн. на Царете 23:5). Те се отнасят и за нашето спасение. Трябва да се радваме и това да е всичкото ни желание. Както обещанието към Авраам, ние сме в Христа, и така всичко обещано на Давидовото семе се отнася за нас, ако сме в Христа (Исаия

55:3, сравн. Деяния 13:34). Ето защо учението е важно. Тргедията идва от факта, че християнството учи на доктрини, които противоречат на тези истини.

- Ако Исус е "съществувал преди" т.е. преди да бъде роден, тогава обещанията са лишени от логика, че той ще бъде Давидово "потомство", или наследник.
- Ако Царството Божие ще е на небето, тогава Исус няма как да изгради отново царството Израилево, нито да царува на Давидовия "престол" или място на управление. Това са неща на земята и установяването им отново трябва да е на земята.

Изпълнение при Соломон?

Синът на Давид, Соломон, изпълнил част от обещанието към Давид. Той построил храм на Бога (1 Кн. на Царете 5-8) и имал успешно царуване. Всички народи пращали представители да покажат уважение към Соломон (1 Кн. на Царете 10) и получил духовен благослов заради храма. Царуването на Соломон сочело към изпълнението на

обещанията към Давид, които ще видим в Царството на Христос.

Някои твърдят, че при Соломон са били изпълнени обещанията към Давид, но то се опровергава от следното:

- Много доказателства в Новия Завет показват, че "семето" е Христос, а не Соломон.
- Давид е свързал обещанията към него с тези към Авраам (1 Летоп. 17:27 = Битие 22:17,18).
- Царството на "потомъка" трябва да е вечно, каквото не било царството на Соломон.
- Давид разбирал, че обещанията се отнасяли за вечен живот, което изключвало тогавашното му семейство: "Ако домът ми и да не е такъв пред Бога, пак Той е направил с мене завет вечен" (2 Кн. на Царете 23:5).
- Потомъкът на Давид е Месията, Спасителят от грях (Исаия 9:6,7; 22:22; Ерем. 33:5,6,15; Йоан 7:42). Но Соломон се отвърнал от Бога по-късно (1 Кн. на Царете 11:1-13; Неем. 13:26) защото се

сближил с тези, които не са в надеждата за Израел.

***Отклонение 9: Унищожението на
Небето и Земята (Откров. 21:1; 2
Посл. на Петър 3:6-12)***

Целта на Бог е да установи Царството Си на земята (виж Урок 5). Немислимо е да унищожи планетата и в Урок 3 показхме, че твърдо е обещал да не го прави. Следователно ако четем за унищожение на небето и земята, трябва да го приемаме метафорично.

Откъсът от Посл. на Петър показва приликата между осъждането на земята по времето на Ной и какво ще се случи в "деня на Господ" в бъдеще. "Тогавашния свят, потопен от водата загина... и днешните небе и земя са натрупани с огън, пазени до деня на страшния съд" (2 Посл. на Петър 3:6,7).

Петър посочва разликата между водата и огъня като средства за унищожение по времето на Ной (водата) и второто пришествие на Исус (огъня). "Небето и земята" не били

буквално унищожени по времето на Ной – “всяка твар” греховна била унищожена (Битие 7:21, сравн. 6:5,12). “Небето и земята” се отнася за системата на човешка организация. Тези, които не разбират този пасаж, не могат да проумеят унищожението на ‘небесата’, за което се говори. Не можем да го разбираме буквално, защото там обитава Бог (Псалми 123:1), където няма греховност (Авакум 1:13; Псалми 65:4,5) и което слави Бога (Псалми 19:1). Ако е метафорично, значи същото важи и за ‘земята’.

В следващите пасажии ще посочим местата в Библията, където за ‘небето и земята’ не се говори в буквалния им смисъл, а по-скоро се отнасят до различни ситеми на земята.

- “Погледнах на земята, и ето я, тя беше пуста и празна, - на небето, и нямаше светлината му... Защото така казва Господ: Цялата страна ще запустее... Затова земята ще жалее и небето горе ще се помрачи” (Ерем. 4:23-28). Това е пророчество за присъдата на Израел, заради която ‘небето и земята’ ще жалеят.

- Моисей по-рано се обърнал към цял Израел: "Слушай, небе, и ще говоря; и да чуе земята думите на устата ми" (Второзак. 32:1). Има две категории хора, на които говори: 1) "Старейшини на племената" и 2) "Цялото израилево общество" (Второзак. 31:28,30). Старейшините са 'небесата', а обикновените хора – 'земята'.
- Исаия започва пророчествата си по подобен начин: "Чуйте небеса, и дай ухо, земя... Чуйте словото Господно, князе... слушайте поуката на нашия Бог, люде" (Исаия 1:2,10). Отнова има паралел между небесата и управляващите, и между земята и хората.
- "Ще призове небесата отгоре, и земята, за да съди людете Си" (Израел) (Псалми 50:4). Това говори само за себе си.
- "Ще разтърся и всичките народи... Аз ще разтреса небето и земята" (Агей 2:7,21) е същото.
- "Понеже ножът ми се напи в небесата, затова, ето, ще слезе за съдба върху Едом... Ножът Господен е пълен с кръв... защото Господ има... голямо клане в Едемската земя" (Исаия 34:5,6). 'Небето' е

Едом в този цитат. Предишното пророчество, че "И цялото небесно множество ще се разложи" (Исаия 34:4) се отнася за разложението на Едом.

- Небето и земята, за които пише, че се разлагат в Исаия 13, се отнасят за Вавилон. В словата за Вавилон четем, че Бог казва: "ще разклатя небето и земята от тресене ще се премести... като гонена сърна... ще се връщат всеки при хората си и ще бягат всеки на земята си" (Исаия 13:13,14). Бягането на небето и земята олицетворява бягането на хората. Евреи 9:26 говори за "края на света" в края на първи век сл.Хр. в смисъл, че юдейския свят свършва тогава.

Новите небе и земя, за които се говори в Новия Завет са всъщност новите системи, които ще се установят при завръщането на Исус и създаде Царството Си.

Вглеждането в 2 Посл. на Петър го потвърждава. Сегашните 'небе и земя' ще свършат и строфа 13 продължава така: "А според обещанието Му очакваме ново небе и нова земя, в която да живее правда". Тук е

цитирана Божията цел от Исаия 65:17: "Ето, създавам ново небе и нова земя". По-нататък Исаия 65 описва новата безгрешна система на земята:

"Ето, създавам Ерусалим за радост... Няма те да построят, а друг да живее там... дете ще умре стогодишният... вълкът и агнето ще пасат заедно" (Исаия 65:18-25).

Тези благословии са свързани с идването на Божието Царство на земята – новите 'небеса и земя' само ще заменят старите.

Отклонение 10: Случаите на 'Британския Израел'

Организацията на Х.У. Армстронг 'Чиста истина' предлага идеята, че обещанията към Авраам са се изпълнили чрез британците и американците, за които се твърди, че са от племената на Ефраим и Манасий. Членове на 'Британския Израел' вярват, че Британското кралско семейство произхожда от Юда, който е потомък на Давид. За да потвърдят теориите

си те приемат, че Бог е изоставил евреите, а е избрал британците.

Библейски погледнато, тези твърдения са необосновани. Ето защо:

- *Всички* хора са еднакво грешни (Римл. 3:23), затова Христос умира, за да даде на народите път към спасението. От каквато и националност да сме, ние сме в Христа ако се кръстим и станем част от духовен Израел (Галат. 3:27-29). Наредено ни е да проповядваме Благовестието на всички народи и да кръстим повярвалите (Марк 16:15,16). Затова новият Израел е съставен от хора от всички нации, не само от британци.
- Трудно е да се докаже произхода на британците и американците. Те са смесица от народи от разни части на света. Ако сме родени в тази страна, не означава, че сме богоизбрани.
- 'Британският Израел' твърди, че обещанията към Авраамовото потомство са изпълнени в британския народ, независимо от това дали му са покорни. Това противоречи на често повтаряния принцип, че благословията на Бог е

условна и в зависимост от покорството ни. Левит 26 и Второзак. 28 изброяват благословиите над Израел, ако спазват Словото Господно, и проклятията, ако Го пренебрегват. Не е възможно Бог да ги е дал на британците без да има съответните изисквания и към тях.

- Идеята, че Бог е загърбил Израел и го е заменил с британците противоречи на Римл. 11:1,2: "Отхвърлил ли е Бог Своите люде? Да не бъде! Защото и аз (Павел) съм израилтянин, от Авраамовото потомство...не е отхвърлил Бог людете Си, които е предугнал".

- Царството Божие било Царството Израилево в миналото (2 Летоп. 9:8). Неподчинението им води края му, но то ще бъде възстановено (Езек. 21:25-27). Царството ще се върне в Ерусалим (Михей 4:8) и Исус ще царува от престола на Давид (Лука 1:32).

- Разпръснатия Израел в днешно време ще се събере: "Аз ще взема израилтяните изсред народите гдето са отишли... и ще ги доведа в земята им. И ще ги направя един народ в земята, върху Израилевитв планини" (Езек. 37:21,22). Това се изпълни, когато евреите се върнаха в

земята си, но пълното ще се случи в Царството, което ще е скоро, ако съдим по това, че Израел вече се събра.

Урок 3: Въпроси

1. Кое от Божиите обещания говори за конфликт между силата на греха и Исус?
  - а) Обещанията към Ной
  - б) Обещанието в Рая
  - в) Обещанието към Давид
  - г) Обещанието към Авраам

2. Кое от следните изявления е вярно по отношение обещанието в Рая?
  - а) Семето на змията е Луцифър
  - б) Христос е потомък на жената
  - в) Семето на змията е временно ранено от Христос
  - г) Семето на жената е ранено от Христовата смърт

3. Къде ще живее завинаги потомството на Авраам?
  - а) В небесата
  - б) На земята, в царство с център Израел
  - в) Някои на небето, някои на земята

4. Кое е обещано на Давид?
  - а) Че великият му наследник ще царува завинаги

б) Че 'потомъкът' му ще има царство на небето

в) Че семето ще бъде Син Божи

г) Че смето му, Исус, ще живее в небето преди рождението си на земята

5. Как можем да станем потомци на Авраам?

6. Ще бъде ли унищожена земята някога?

7. Как Божиите обещания доказват въпрос No. 6?

8. Обяснете обещанието, направено в Рая в Битие 3:15.

УРОК 4

БОГ И СМЪРТТА

4.1 Същността на Човека

Повечето хора много рядко се замислят за смъртта или за своята същност. Тази липса на самонаблюдение води до липса на самопознание, затова хората преминават през живота, вземайки решения базирани на собствените им желания. Проявява се и отрицанието, макар и дълбоко скрито, да приемем факта, че животът е твърде кратък и че твърде скоро ще ни застигне смъртта.

“Що е животът ви? Защото вие сте пара, която се явява, и после изчезва.” (Посл.Яковово 4:14) “Защото е неизбежно ние да умрем, и сме като вода разляна по земята, която не се събира пак.” (2 Кн. на царете 14:14) “Заран са като трева, която пораста; заран цъфти и пораста; вечер се окосява и изсъхва.” (Псалм 90:5,6). Мойсей, който разбирал това, помолил Бог: “Научи ни така да броим дните си щото да си придобием мъдро сърце.” (Псалм 90:12) Ето защо, имайки предвид колко кратък е животът, трябва да приемем като първостепенна задача усвояването на истинската мъдрост.

Отношението на хората към смъртта е различно. Някои култури разглеждат смъртта и погребението като част от живота, за да намалят чувството на загуба и край. Множеството от християнските култури са приели, че човек притежава “безсмъртна душа” или че някаква част от него надживява смъртта, пренася се на друго място, за да бъде наградена или наказана в последствие. Смъртта е най-основният проблем и трагедия на човешкото битие. Човешкият ум е добре трениран да намалява въздействието ѝ. За тази цел са били създадени ред лъжливи теории по отношение на смъртта и човешката природа. Те трябва да бъдат проверени по отношение на Библията, за да се открие самата истина по тази жизненоважна тема. Не трябва да се забравя, че първата лъжа, записана в Библията е тази за змията в Райската градина. Противно на Божшите слова, че човек “умира” ако прегреша (Битие 2:17), змията твърди “Никак няма да умрете” (Битие 3:4). Този опит да се отрече смъртта като самият край се поддържа от неистинските религии. Очевидно, една фалшива доктрина по този въпрос води до други подобни убеждения. И обратно, истината води към истина, както е описано в 1 Послание към Коринт 15:13-17. Тук Апостол Павел върви от една истина към друга (обърнете внимание “ако...ако...ако...”).

За да разберем истинската си природа трябва да видим какво казва Библията за създаването на човека. Записано е на обикновен език и ако го приемаме буквално, без съмнение ще разберем каква е нашата истинска природа. “И Господ Бог създаде човека от пръст из земята...от нея(земята) си взет, понеже си пръст и в пръстта ще се върнеш.” (Битие 2:7;3:19). Никъде не се загатва, че човек притежава безсмъртие и че част от него продължава да живее след смъртта.

Набляга се на факта, че човек основно е изграден от пръст: “Ние сме глината”(Исаия 64:8); “човек е от земята, пръстен”(1 Коринт. 15:47); човешката “основа е в пръстта”(Йов 4:19); “и човекът ще се върне пак в пръстта”(Йов 34:14,15). Авраам признал, че е “прах и пепел”(Битие 18:27). Веднага след нарушаването на Божията заповед в Райската градина, Бог “изпъди Адама...за да не простре ръката си да вземе и от дървото на живота, да яде и да живее вечно”(Битие 3:24,22). Ако човек притежаваше елемент на безсмъртие по естествен начин, това щеше да е излишно.

Условно безсмъртие

Постоянно напомняното послание на Евангелието е, че човек може да намери пътя към вечен живот и безсмъртие като работи за Бог. Това е единственото безсмъртие, което Библията споменава и означава, че идеята за вечност от осъзнато страдание за греховете не се поддържа от Библията. Единственият начин да получим безсмъртие е чрез спазване на Божиите заповеди, а тези които са толкова последователни ще преживеят безсмъртието в състояние на съвършенство – наградата за праведност.

Следните пасажи са достатъчно доказателство, че това безсмъртие е условно и ние не го притежаваме като нещо естествено.

- “Исус Христос...донесе живот и безсмъртие чрез благовестието.”(2 Посл. към Тимотея 1:10; 1 Посл. на Йоан 1:2).
- “Ако не ядете плътта на Човешкия Син, и не пиете кръвта му, нямате живот в себе си. Които се храни с плътта Ми и пие кръвта Ми, има вечен живот; и аз ще го възкреса в последния ден – да му дам този “вечен живот”(Йоан 6:53,54). Христос дава разяснение в Евангелието на Йоан, глава 6, че

той е “хлябът на живота” и само чрез правилно отношение към него може да има надежда за безсмъртие(Йоан 6:47,50,57,58).

- “Бог ни е дал вечен живот, и че тоя живот е в Сина Му.”(1 Посл. на Йоан 5:11). Няма надежда за безсмъртие за тези, които не са “в Христос”. Безсмъртието е възможно само чрез Христос; той е “началника на живота (вечен)”(Деяния на Апостолите 3:15) – “стана причина за вечно спасение за всички, които Му са послушни”(Посл. към Евреите 5:9). Човешкото безсмъртие е дело на Христос.
- Истински вярващият търси безсмъртието и ще бъде възнаграден за това с вечен живот – нещо което не притежава по право (Римл.2:7; 6:23; Йоан 10;28). Нашето тленно тяло “трябва да се облече в нетление”(1 Коринт. 15:53); така безсмъртието е нещо обещано, а не притежавано(1 Посл. на Йоан 2:250).
- Ако Христос не бе възкръснал, тези които са починали в Него “са погинали”(1 Коринт. 15:18). Следва, че те не са имали ‘безсмъртни души’ които да бъдат наградени на Небето след смъртта.
- Само Бог притежава безсмъртие(1 Тимотея 6:16).

4.2 Душата

В светлината на по-горе изследваното е немислимо да се твърди, че човек има “безсмъртна душа” или друг елемент на безсмъртие у себе си. Ще се опитаме да изясним объркването свързано с думата “душа”.

Еврейската дума и гръцката дума, които в Библията се превеждат 'душа' (съответно 'нефеш' и 'психе') се превеждат същевременно и по други начини:

Тяло	Дъх
Създание	Сърце
Ум	Човек
Той	

Ето защо "душа" се отнася за човека, тялото или същността му. Известната фраза "Спасете Нашите Души" (S.O.S.) означава "Спасете ни от смъртта!" или сумата от всичко, което изгражда човека. Разбираемо е, че много съвременни версии на Библията като Новата международна версия рядко използват думата 'душа' като я заменят с 'ти' или 'човек'. Животните, които Бог е създал са наречени "същества, които се движат...всяко одушевено същество"(Битие 1:20,21).Еврейската дума преведена тук е 'нефеш', която също се превежда 'душа'; например в Битие 2:7: "и човекът стана жива душа".Така човек е 'душа', както и животните са 'души'. Единствената разлика между хората и животните е, че човек умствено ги превъзхожда, създаден по

подобие на Бога (Битие 1:26, виж Глава 1.2) и някои са призовани да познаят благовестието, чрез което надеждата за безсмъртие им се разкрива (2 Тимотея 1:10). Няма разлика между човека и животните що се отнася до природата ни и природата на смъртта.

“Защото каквото постига човешките чада, постига и животните (обърнете внимание на повторението): една участ имат. Както умира единият, така умира и другото...И човек не превъзхожда в нищо другото...Всички (хората и животните) отиват в едно място (гроба). Всички са от пръстта, и всички се връщат в пръстта” (Еклисиаст 3:19,20). Вдъхновения писател на Еклисиаст се молил Бог да помогне на хората да проумеят този факт “да видят те, че в себе си са *като* животни” (Еклиз. 3:18). Много хора трудно биха приели този факт, дори би могло да бъде унизително да се приеме, че по природа сме просто живи твари с инстинкт за самосъхранение, способни да се размножаваме в свят, в които най-приспособените оцеляват. Преводът на Еклисиаст в Новата международна версия твърди, че Бог ‘тества’ човек като го принуждава да разбере, че е просто жива твар, но малкото избрани да бедат негови

довереници ще го осъзнаят, а останалите ще се провалят в "теста". Философията на хуманизма – идеята, че човек е от голяма важност и значение – тихо се разпространява през 20 век из целия свят. Значима задача е да прочистим мисленето си от влиянието на хуманизма. Голяма помощ се оказват думите в Псалм 39:5: "Защото всичко е суета". "Не е дадено на човека, които ходи, да оправя стъпките си." (Еремия 10:23).

Едно от основните неща, които знаем е, че всички човешки тела – същност всички 'живи същества' накрая умират. 'Душата' умира, напълно противно на идеята за безсмъртието. Еврейската дума 'нефеш' се появява 754 пъти като 652 пъти за да обозначи душа, която умира. Не е учудващо, че 1/3-та от думите, преведени 'душа' в Библията са свързани със смъртта и унищожението на душата. Фактът, че се използва по този начин сочи, че не би могло да бъде нещо вечно и неразруσιμο.

- "Душата, която е съгрешила, тя ще умре." (Езекиил 18:4)

- Бог може да унищожи душата (Матей 10:28). Примери за умиращи души има в Езек.22:27; Притчи 6:32; Левит 23:30.
- Всички 'души', които са били в град Асор са загинали от нож (Исус Навиев 11:11, сравн. Исус Нав. 10:30-39).
- "...всяка жива твар умря"(Откр. на Йоан 16:3, сравн. Псалм 78:50)
- Еврейската дума 'нефеш' преведена 'душа' се превежда и с 'мъртво тяло' в Числа 9:6. Никой не може да спре умирането на душата, т.е. отиването в гроба(Псалм 89:48).
- Често законът на Моисей проповядвал, че всяка 'душа', която наруши определени закони трябва да бъде умъртвена(Числа 15:27-31).
- Примери за това как душата е била удушена или залавяна са логични само ако се има предвид, че тя умира (Притчи 18:7; 22:25; Йов 7:15).
- Никой "не може да запази живота си" (Псалм 22:29).
- Христос "изложи душата Си на смърт" така, че 'душата' му, или живота, е бил даден в жертва на греха (Исаия 53:10,12).

‘Душата’ се отнася за човека или за тялото, а не за някаква безсмъртна искра в нас и това е показано в много откъси, в които думата се появява. Ето няколко очевидни примера:

- “Кръвта на души” (Еремия 2:34).
- “Ако някой цъгреши в това...и чуе че го попитат с думи на клетва...той не обажда...или някой се допре до какво да е нечисто нещо...или ако някой се закълне и обявинесмислено с устните си” (Левит 5:1-4).
- “Благославяй, душе моя, Господа, и всичко що е вътре в мене нека хвали светото Му име...които насища с блага душата ти” (Псалм 103:1,2,5).
- Числа 21:4 показва, че група хора могат да притежават една ‘душа’. ‘Душата’ тогава не може да бъде искра на личното безсмъртие вътре в нас.

“Защото който иска да спаси живота (душата) си, ще го изгуби; а който изгуби живота (душата) си заради Мене...ще го спаси”(Марко 8:35)

Това е достатъчно доказателство, че душата не е духовен елемент, който е част от човека. Тук ‘душа’ (гр. ‘психе’) означава физическият живот. Ние трябва да отдадем своя

живот/душа както Исус го е направил на кръста и "изложи душата Си на смърт" (Исаия 53:12).

4.3 Човешкият дух

За жалост много хора не успяват да разграничат душата от духа. Това се усложнява от факта, че на някои езици и в някои преводи на Библията думите 'душа' и 'дух' имат един единствен еквивалент.

'Душата', възприемана като всичко що изгражда човека, понякога може да се отнася и за духа. Естествено разлика има между 'душа' и 'дух' и те могат да бъдат "пронизва(ни) до разделяне" (Евреи 4:12).

Еврейската дума и гръцката дума за 'дух' са съответно 'руах' и 'пнеума' и се превеждат по няколко начина:

Живот	Дух
Разсъдък	Вятър
Дъх	

Ние разгледахме идеята за 'духа' в Глава 2.1. Бог използва Своя дух, за да запази създаденото, включващо човека. Духът божи, който е в човек е живителната му сила. "Тялото отделено от духа е мъртво"(Посл. Яковово 2:26). "И Господ Бог...вдъхна в ноздрите му жизнено дихание; и човекът стана жива душа" (Битие 2:7). Йов говори, че Духът Божий е "в ноздрите ми" (Йов 27:3, сравн. Исаия 2:22). Жизненото дихание сме получили при своето рождение и остава при нас докато сме живи. Когато Божият дух се оттегли от нещо, то мигновено умира, защото духът е живителна сила. Ако Бог "прилепи сърцето Си само към Себе Си, и оттегли към Себе Си Духа Си и дишането си, то ще издъхне заедно всяка плът и човекът ще се върне пак в пръстта. Сега, ако си разумен, чуй това" (Йов 34:14-16). Последното ни показва, че на човек му е трудно да приеме истинската си природа.

Щом Бог оттегли духа Си от нас когато умрем, умира не само тялото, а и цялото ни съзнание. Давид приел това, затова отдал вярата си на Бог, а не на хората. Потвърждение на това четем в Псалм 146:3-5, 'Не повавайте на князе, нито на човешки син, в когото няма помощ. Излиза ли духът му, той се връща в земята си; в тоя същи ден загиват намеренията му. Блажен оня, чийто помощник е Яковият Бог, чиято надежда е на Господа неговия Бог."

При смъртта "(ще) се върне пръстта в земята както е била, и духът (ще) се върне при Бога, който го е дал" (Еклес. 12:7). Вече говорихме,

че Бог присъства навсякъде чрез духа Си. Така "Бог е Дух" (Йоан 4:24). Когато умрем 'издъхваме последно дихание' в смисъл, че Божият дух ни напуска. Той отлита при Божия дух, който е навсякъде около нас. Така при смъртта "духът се завръща при Бог".

Понеже Божият дух поддържа цялото съзидание, същият процес се наблюдава и при животните. Хората и животните притежават еднакъв дух или жизнена сила: "Защото каквото постига човешките чада постига и животните: една участ имат. Както умира единият, така умира и другото; Да! Един дух имат всичките; и човек не превъзхожда в нищо животното." Авторът продължава, че няма очевидна разлика между това къде отива духът на човек и на животните (Еклес. 3:21). Описанието, че хората и животните притежават един и същ дух, умират по един и същ начин, тъй като са получили духът на живота от Бога, ни връща към Битие 2:7 и 7:15, където те са унищожени от една и съща смърт – потопа: "И всяка твар, която се движеше по земята, умря – птици, добитък, зверове, всички животни, които пълзят по земята и всеки човек...всичко, което имаше в ноздрите си жизнено дихание, умря." (Битие

7:21-23). В Псалм 90, строфа 5 смъртта е оприличена на потоп. Битие 7 показва, че човек спада към универсалната категория на "всяка твар...от всякакъв вид", което ни потвърждава, че човек притежава същия дух на живота като животните.

Някои спорят, че щом Бог е вдъхнал Духа Си на човек, то ние притежаваме безсмъртие. Това не е така. Фактът, че Бог е вдъхнал на Адам дух/сила на живот означава само, че той се е превърнал в живо същество. В 1 Послание към Коринтяни се цитира като доказателство, че Адам е смъртен; той е само живо създание, живо същество, но е смъртен в сравнение с безсмъртието, което притежава Исус.

4.4 Смъртта е безсъзнание

От наученото дотук за душата и духа би следвало, че когато човек е мъртав е в пълно безсъзнание. Действията на тези, които са били отговорни към Бог ще бъдат запомнени от Него (Малахия3:16; Откровение 20:12; Евреи 6:10). Никъде в Библията не се споменава, че съзнанието ни продължава и след смъртта. Трудно бихме оборили следните ясни изявления по този въпрос.

- "Излиза ли духът му, той се връща в земята си; в тоя същи ден загиват намеренията му" (Псалм 146:4)

- Мъртвите не знаят нищо...любовта им, и омразата им и завистта им са вече изгубени" (Еклисиаст 9:5,6). Няма "мъдрост в гроба" (Еклисиаст 9:10) – ни замисъл, ни съзнание.
- Йов казва, че при смъртта би бил "като че не съм бил" (Йов 10:18-19). Той разглеждал смъртта като забрава, безсъзнание и пълна липса на съществуване, така както преди да сме били родени .
- Човек умира така както умират и животните (Еклис. 3:18). Ако човек по някакъв начин надживява смъртта, то той не е споменат в Библията, нито науката знае за него.
- Бог "познава нашия състав, помни, че ние сме пръст. Дните на човека са като трева; като полски цветя, така цъвти...и няма го и мястото му го не познава вече" (Псалм 103:14-16)

Смъртта е пълно безсъзнание дори за праведните. Многобройните молитви на божните служители към Него да удължи живота им, защото знаят, че след смъртта няма да могат да се молят и да Го славят са показателни, тъй като това е състояние на безсъзнание. Езикиил (Исаия 38:17-19) и Давид (Псалм 6:4,5; 30:9; 39:13; 115:17) са добър пример за това. Смъртта се счита за състояние на сън или почивка за праведните и за неверниците (Йов 3:1,13,170; Даниил 12:13).

Има достатъчно доказателства в Библията, че праведните не получават блаженство и награда на небето след смъртта си. Истинската доктрина за смъртта и човешката природа ни дарява с чувство на успокоение. След травмите и болките на живота, гробът е място на пълно забвение. За тези, които не са научили Божиите изисквания това състояние ще продължи завинаги. Нигога няма да бъдат споменати старите болки и изпитания; напразните надежди и страхове на човешкия ум няма да бъдат проявени, нито възродени с нова сила.

При изучаване на Библията тръбва да се открие истината. За съжаление има и много погрешни схващания по отношение на религията поради недостатъчното внимание отделено на Библията. Отчаяните опити на човек да смекчи тежестта от това, че смъртта е краят, са довели до вярата, че той има безсмъртна душа. Щом веднъж се приеме за вярно, следва въпроса къде отива тя след смъртта. Това навежда на мисълта, че има разлика в съдбите на праведните и неверниците. За да се обясни това се приема, че има място за 'добрите безсмъртни души'

отиваци в Рая, а 'лошите безсмъртни души' отиват в Ада. Вече показахме, че според Библията това е невъзможно. Сега ще разгледаме подобни широко разпространени лъжливи идеи.

1. Наградата за живота ни се дава при смъртта и 'безсмъртната ни душа' се пренася на друго място.
2. Разделението на праведни и неверници се проявява при смъртта.
3. Наградата за праведните е Рая.
4. Всеки притежава безсмъртна душа и отива в Рая или Ада.
5. Неверните 'души' ще се преселят на място за наказание, наречено Ад.

Целта на нашият анализ не е само да отричаме, а чрез подробното разглеждане на отделните точки да изразим Библейската истина, която е основна част от истината, засягаща човешката природа.

4.5 Възкресението

Библията подчертава, че наградата за праведните ще бъде дадена при възкресението, когато Исус се върне (1 Посл. към Солун 4:16). Първо ще бъдат възкресени вярващите (виж Урок 4.8) от завърналия се Исус и тогава ще последва съд. Ако 'душата' отиваше в Рая при смъртта, нямаше да има нужда от възкресение. Апостол Павел казва, че ако няма възкресение, последването на Бог би било безсмислено (1 Коринт. 15:32). Със сигурност нямаше да мисли така, ако вярваше, че ще бъде награден 'душата' му да отиде в Рая. Идеята е, че вярвал във възкресението като единствената награда. Христос ни окуражава с надеждата, че компенсацията за живот във вяра ще бъде дадена при възкресението. (Лука 14:14).

При завръщането си Христос "ще преобрази нашето унищожено тяло, за да стане съобразно с Неговото славно тяло" (Посл. към Филипяни 3:20,21). Както той притежава телесна форма, която получава енергия от Духа, а не от кръвта, така и ние ще споделим тази награда. Починалите и превърнали се в пръст ще "се събудят и пеят радостно" (Исаия 26:19). Съдът ще определи наградата ни според това как сме живели в този живот (2 Коринт. 5:10). Които са живяли плътски живот ще получат смъртно тяло, което пак се връща в пръстта. Останалите "от Духа ще пожънат) вечен живот" (Посл. към Галатяни 6:8) по формата на одухотворено тяло.

Има много доказателства за телесната награда на праведните. Щом се приеме този факт, възкресението приема жизненоважно значение. Настоящите ни тела престават да съществуват при смъртта. Ако живеехме вечен живот в телесна форма, означава, че смъртта е състояние на безсъзнание в очакване тялото да бъде пресътворено и дарено с Божия природа.

1 Послание към Коринтяни описва подробно възкресението и си струва да се прочете внимателно. 1 Коринт. 15:35-44 обяснява как семето се засява, покарва от земята, за да получи тяло от Бог и по подобен начин ще се изправят и мъртвите, за да получат телесната си награда. Както Исус възкръсна и смъртното му тяло се превърна в вечно, така и истински вярващият ще бъде възнаграден (Посл. към Филипяни 3:21). Чрез кръщението ние се свързваме със смъртта и възкресението на Христос, показвайки вяра, че и ние ще споделим наградата, която той е получил при своето възкресение (Посл. към Римляни 6:3-5). Споделяйки изпитанията му сега, ние също ще получим тази награда: "Всякога носим на тялото си убиваното на Исус, за да се яви на тялото ни и живота на Исуса" (2 Коринт. 4:10).

“Същият, Който възкреси Исуса от мъртвите, ще съживи и вашите смъртни тела чрез духа Си” (Римл. 8:11). С тази надежда очакваме “изкупването на нашето тяло” (Римл. 8:23), което да бъде овековечено.

Надеждата, че ще получим телесна награда е била позната на хората от най-ранни времена. Авраам е обещал, че той лично ще наследи Ханаанската земя завинаги, така както със сигурност е крачил по нея (Битие 13:17; виж Урок 3.4). Бил е убеден в тези обещания, което изисква да е вярвал, че тялото му ще бъде възродено и превърнато в безсмъртно.

Йов ясно е заявил, въпреки че тялото му ще бъде проядено от червеи в гроба, че ще получи наградата си в телесна форма: “Защото зная, че е жив Изкупителят ми, и че в последно време ще застане на земята; и като изтлее след кожата ми това тяло, пак въвн от плътта си ще видя Бога: когото сам аз ще видя, и очите ми ще гледат, и то не като чужденец. За тая гледка дробовете ми се топят дълбоко в мене” (Йов 19:25-27). Надеждата на Исаия е била подобна: “Моето мъртво тяло ще възкръсне” (Исаия 26:19).

Същите слова откриваме в разказа за смъртта на Лазар, личен приятел на Исус. Вместо да успокои сестрите му, казвайки, че душата му е отишла на небето, Исус говори за деня на възкресението "Брат ти ще възкръсне" (Йоан 11:23). Отговорът на Марта показва вярата на ранните християни: "Казва му Марта: Зная, че ще възкръсне във възкресението на последния ден" (Йоан 11:24). Като Йов, за нея смъртта не е била преход към блаженство на небето, напротив, с нетърпение е очаквала възкресението "на последния ден". Господ обещава: "Всеки, който е чул от Отца, и се е научил, дохожда при мене...и аз ще го възкреса в последния ден."(Йоан 6:44,45).

4.6 Съдът

Библейското учение за съда е един от основните принципи на вярата, което трябва да бъде добре разбрано преди кръщението (Деяния 24:25; Евреи 6:2). Често в писанието се споменава за "деня на съда" (напр. Посл. Петрово 2:9; 3:7; 1 Посл. Йоаново 4:17; Посл. Юдово 6) като време, когато тези узнали за Бога ще получат своята награда. Те трябва "да застан(ат) пред Божието съдилище" (Римл. 14:10); ние "трябва да застанем пред Христовото съдилище" (2 Коринт. 5:10), за да получим компенсация за тленния си живот.

Виденията на Даниил за завръщането на Исус представят съдилището като престол (Дан. 7:9-14). Притчите помагат да се опишат подробностите. Историята с талантите оприличава завръщането на господар, който свиква слугите си и преценява колко разумно са употребили оставените им пари в негово отсъствие (Матей 25:14-29). Притчата с рибарите оприличава благовестието на рибарска мрежа, събираща всякакви хора; след което хората сядат и отбират хубавата риба от лошата (Матей 13:47-49). Интерпретацията е ясна: "При свършека на света ангелите ще излязат и ще отличат нечестивите измежду праведните."

Дотук видяхме, че щом се завърне Исус при възкресението ще бъдат събрани всички на определено място в определено време и те ще срещнат Христа. Те ще разкажат за живота си, а Исус ще рече дали да получат наградата – да влязат в Царството. Само тогава праведните получават наградата си. Това е предадено с притчата за овцете и козите: "А когато дойде Човешкият Син в славата Си и всичките свети ангели с него, тогава ще седне на славния си престол (Давидовия престол в Йерусалим, Лука 1:32,33) и ще се съберат пред него всичките народи (т.е. хора от всички нации, сравн. Матей 28:19) и ще ги отличи един от други, както овчарят отличава овцете от козите; и ще постави овцете от дясната Си страна, а козите от лявата. Тогава царят ще рече на тях, които са от дясната Му страна: Дойдете вие благословени от отца ми, наследете царството, приготвено за вас" (Матей 25:31-34).

Наградата за праведните е да наследят Божието Царство и да получат обещанията на

Авраам. Всичко това ще бъде след съда при завръщането на Исус. Затова е невъзможно да получим обещаната награда преди завръщането на Христос и заключаваме, че времето от смъртта до възкресението за вярващия не е съзнателно съществуване.

Често се повтаря Библейският принцип, че *когато* Исус се завърне, *тогава* ще бъде дадена наградата – не преди.

- “И *когато* се яви Пастиреначалникът, ще получите венеца на славата, който не повяхва” (1 Посл. на Петър 5:4, сравн. 1:13).
- “Христа Исуса, който ще съди живите и мъртвите, и пред вид на явлението Му и царуването му...венецът (правдата), който Господ, праведният съдия, ще ми въздаде в оня ден” (2 Тим. 4:1,8).
- При завръщането на Месията “множеството от спящите в пръстта на земята (сравн. Битие 3:19) ще се събудят, едни за вечен живот, а едни за срам и вечно презрение” (Дан.12:).
- Когато Исус започне да отсъжда, “мъртвите...ще излязат; ония, които са

вършили добро, ще възкръснат за живот, а които са вършили зло, ще възкръснат за осъждане” (Йоан 5:25-29).

- “Ето, ида (Исус) скоро; и у мене е наградата, която давам, да отплатя на всекиго, според каквито са делата му” (Откров. 22:12). Не отиваме на небето, за да получим награда – Христос сам ни я носи от небето.

Това означава, че тя е била подготвена за нас на небето, но ще ни бъде дадена на земята при второто идване на Исус. Нашето ‘наследство’ – земята, обещана на Авраам е в такъв смисъл “запазено на небесата за вас, които с Божията сила сте вардени чрез вяра за спасение, готово да се открие в последно време”(1 Петър 1:4,5). Толкова е сигурна нашата награда, сякаш вече ни е дадена; толкова сигурни са Божиите обещания за неща, които не съществуват, а сякаш ги има (Римл. 4:17).

Тъй като наградата ще бъде дадена при завръщането на Исус по време на съда, то праведните и неверниците означава, че отиват на едно и също място, когато умрат, т.е. гроба. Няма разлика в смъртта им. Ето и доказателствата:

- Йонатан бил праведен, а Саул – грешен и въпреки това “и в смъртта си не се разделиха”(2 Кн на Царете 1:23).

- Саул, Йонатан и Самуил са отишли на едно и също място при смъртта им "(1 Кн на Царете 28:19).
- Праведният Авраам бил "прибра(н) при хората си", или предшествениците си, които били идолопоклонници (Битие 25:8; Исус Навиев 24:2).
- Мъдрите духовно и глупавите срещат еднакво смъртта (Еклиз. 2:15,16).

Това противоречи на твърденията на широко разпространеното 'Християнство'. Учението им, че праведните отиват направо в Рая премахва нуждата от възкресение и съд, а това са съществени моменти от Божият план за спасение и благовестието. Според популярното схващане праведните умират и са наградени с Рая, където ще отидат и други на следващия ден следващия месец, догодина. Това твърдение противоречи на Библейското учение, че всички праведни ще бъдат събрани заедно, по едно и също време.

- Овцете ще бъдат избрани от козите в съдилището, една по една. Щом свърши съдът, Христос ще нареди на *ВСИЧКИ* овце да се съберат от дясната му страна: "Дойдете вие благословени от Отца Ми, наследете Царството, приготвено за вас" (Матей 25:4). Така всички овце ще наследят Царството по едно и също време (сравн. 1 Коринт. 15:52).
- По 'жътва' при завръщането на Христос и съда, всички работили за

Благовестието ще "се радват заедно" (Йоан 4:35,36, сравн. Матей 13:39).

- Откровение 11:18 определя "времето да се съдят мъртвите" като време, когато Бог ще "даде наградата на слугите Си пророците и на светиите и на ония, които се боят от Твоето име" – т.е. всички вярващи.

- Посланието към Евреите, глава 11, изброява много от праведните хора от Стария завет. Строфа 13 гласи: "Всички тия умряха във вяра, тъй като не бяха получили изпълнението на обещанията" дадени на Авраам за спасението и Божието Царство (Евреи 11:8-12). При смъртта си тези хора не са отишли на небето един по един, за да получат наградата си. Причината за това е посочена в строфи 39 и 40: "Те пак не получиха изпълнение на обещанието, да не би да постигнат съвършенство без нас; защото за нас Бог промисли нещо по-добро". Забавянето на наградата е план божи, за да могат всички праведни да "постигнат съвършенство" заедно, в един и същ момент. Това ще се случи при завръщането на Исус по време на съда.

4.7 Мястото на наградата: Небето или Земята?

Освен горепосочените причини, за тези, които са убедени, че небето ще е мястото на Божието Царство като обещана награда, а не земята, трябва да посочим и следното:

- 'Божията молитва' моли за установяването на Божието Царство (т.е. да се завърне Христос), където ще се установи ред, такъв, какъвто е на небето (Матей 6:10). Затова се молим за Божието Царство. Жалко е, че хиляди хора се молят, вярвайки, че то вече е установено на небето и че земята ще бъде унищожена.
- "Блажени кротките, защото те ще наследят земята" (Матей 5:5, а не 'душите им ще отлетят в небето'. Това ни напомня Псалм 37, който подчертава, че последната награда за праведните ще е на земята. Там, където злите са се радвали временно на злодеянията си, праведните ще получат вечен живот и ще притежават същата земя, в която някога са властвали злите (Псалми 37:34,35). "Но кротките ще

наследят земята... защото благословените от Господа ще наследят земята... праведните ще наследят земята. И ще живеят на нея до века" (Псалми 37:11,22,29).

- "Давида... че и умря и биде погребан... защото Давид не се е възнесъл на небесата" (Деяния 2:29,34). Петър обяснил, че надеждата му е да бъде възкресен при Христовото завръщане (Деяния 2:22-36).

- Бог действа на земята: "Небесата са небеса на Господа; а земята Той даде на човешките чада" (Псалми 115:16).

- Откровение 5:9,10 разказва какво ще кажат праведните в деня на съда: "И направил си ги (Христос) на нашия Бог царство и свещеници: и те царуват на земята". Картината на управление в Божието царство се различава от беглата ни представа за 'благодат' на небето.

- Пророчествата на Даниил, глави 2 и 7, изброяват поредицата от политически сили, които накрая ще бъдат победени от Божието Царство при завръщането на Исус. Царството ще бъде "под цялото небе" и ще изпълва "цялата земя" (Даниил 7:27; 2:35, сравн. строфа 44). Това вечно

Царство “ще се дад(е) на хората, които са светиите на Всевишния” (Даниил 7:27). Наградата им е вечен живот в Царството, което ще е на земята, *под* небесата.

4.8 Отговорност към Бог

Ако човек притежаваше ‘безсмъртна душа’ би имал вечен живот завинаги – дори и на място за вечно наказание. Това означава, че всички сме отговорни пред Бог. Библията учи, че човек е като животните, т.е. не притежава вродено безсмъртие. Някои хора, обаче, стоят пред избора за вечен живот в Божието Царство. Трябва да е ясно, че не всички, които са живяли, ще бъдат възкресени. Като животните човек живее и умира, за да се разгради до пръст. Понеже ще има съд, където някои ще получат награда – вечен живот, а други – присъда за смърт, трябва да заключим, че има определени хора, които ще бъдат съдени.

Дали ще бъдем възкресени зависи от това колко отговорно се отнасяме към съда. Основата за оценка ще е дали сме откликнали на знанията си за Божието Слово. Христос обяснил: “Който ме отхвърля, и не приема думите Ми, има кой да го съди; словото, което говорих, то ще го съди в последния ден” (Йоан 12:48). Тези, които не са узнали или разбрали Словото Божие или не са имали възможност да го приемат или отхвърлят, няма да подлежат на съд. “ Защото тия, които са съгрешили без да имат закон, без закон ще и погинат; и които са съгрешили под закон, под закона ще бъдат съдени” (Римл. 2:12). Тези, които не са узнали Божиите изисквания ще загинат като животните. Тези,

които са нарушили закона, за който знаят, ще бъдат съдени.

В Божиите очи “грех не се вменява, когато няма закон”; “грехът е беззаконие”; “чрез закона става само познаването на греха” (Римл. 5:13; 1 Посл. Йоаново 3:4; Римл. 3:20). Ако не познаваме законите, дадени в Божието Слово “грех не се вменява” на човек и този човек няма да бъде възкресен, нито съден. Те ще останат мъртви както животните и растенията, защото са в същото положение. “Човек, който... не разбира, прилича на животните, които загиват” (Псалми 49:20). “Назначават се като овце за преизподнята” (Псалми 49:14).

Познаването на Божиите изисквания ни прави отговорни и ще бъдем възкресени и съдени. Не само праведните и кръстените, обаче, ще бъдат възкресени, а всички, които чрез знанието си за Него са отговорни. Това често се повтаря в Библията.

- Йоан 15:22 показва, че знанието за Словото носи отговорност: “Ако не бях (Исус) дошъл и не бях им говорил, грех не биха имали; сега, обаче, нямат извинение за греха си”. Римл. 1:20-21 също сочи, че щом познаваме Бог “няма извинение”.
- “Всеки, който е чул от Отца, и се е научил... Аз (Исус) ще го възкреса в последния ден” (Йоан 6:44,45).
- “А който не слуша думите Ми... Аз ще искам ответ от него” (Второзак. 18:19).
- Бог “намига” на тези, които знаят, но не спазват думите Му. Тях Той ги следи и очаква да Му отвърнат (Деяния 17:30).
- Валтасар знаел, че трябва да се подчинява на Бог, но отказал и *затова* бил наказан (Даниил 5:22).
- “И онзи слуга, като е знаел волята на Господаря си, но не е пригответил нито постъпил по волята му, ще бъде много бит. А онзи, който не е знаел и е сторил нещо, което заслужава бой, малко ще бъде бит. И от всеки, комуто много е дадено, много и ще се изисква; и *комуто* са много поверили, от него повече ще изискват” (Лука 12:47,48).
- “Ако някой знае да прави добро и го не прави, грех е нему” (Посл. Яковово 4:17).

- Израел бил отговорен пред Бог, заради откровенията Му пред тях (Амос 3:2). “Ще ви определя за нож, вие всички ще се наведете за клане; защото когато виках не отговаряхте, и когато говорех не слушахте: но вършехте онова, което бе зло пред мене” (Исаия 65:12).
- Заради отговорността “по-добре би било за тях да не бяха познали пътя на правдата, отколкото след като са го познали, да се отвърнат от предадената на тях света заповед” (2 Посл. на Петър 2:21). Подобни са и пасажите Йоан 9:41; 3:19; 1 Тимот. 1:13; Осия 4:14; Второзак. 1:39.

Ако познаваме Бога, значи сме отговорни пред Него. Тези, които не знаят за Него, няма да бъдат възкресени, защото не могат да бъдат съдени и те “прилича(т) на животните, които загиват” (Псалми 49:20). Има доказателства, че не всички, които са живели ще бъдат възкресени.

- Хората от древен Вавилон няма да бъдат възкресени, защото те не знаели за Бог (Ерем. 51:39; Исаия 43:17).
- Исаия се окуражавал: “Господи Боже наш, освен Тебе други господари са владели над нас (филистинци, вавилонци и др.)... Те са мъртви, няма да живеят; те са сенки, няма да се издигнат... и си направил всеки спомен за тях да изчезне” (Исаия 26:13,14). Ето трикратно потвърждение, че няма да бъдат възкресени: “няма да живеят... няма да се издигнат... всеки спомен за тях да изчезне”. Израел ще бъде възкресен, защото знаел за Бог: “Твоите (на Израел) умрели ще оживеят; моите мъртви тела ще възкръснат” (Исаия 26:19).
- За Божият народ при завръщането на Христос е казано: “и множеството от спящите в пръстта на земята ще се събудат, едни за вечен живот, а едни за срам и вечно презрение” (Даниил 2:12). Много, но не всички юдеи ще бъдат възкресени, защото са отговорни пред Бог, който ги е избрал. Тези, които все пак не Го познават “Те ще паднат и никога няма да станат вече”, защото няма да намерят “словото Господно” (Амос 8:12,14).

Научихме, че:

1. Познаването на Божието Слово носи отговорност
2. Само отговорните ще бъдат възкресени

3. Тези, които не познават истинския Бог ще бъдат мъртви като животните

Това заключение е удар по гордостта ни и желанието да мислим, че милиони хора, сега и в миналото, не са знаели за Бог и не са отговорни пред Него – хора със сериозни умствени заболявания, които не разбират посланието на Библията; деца, които са починали преди да стигнат до съзнаването на Благовестието и др. Те няма да бъдат възкресени, независимо дали това спохотва родителите им. Това е противно на хуманизма и чувствата ни, но ако сме покорни към Божието слово и неговата истина, и като знаем що за природа е нашата, ще можем да приемем този факт. Ако сме искрени в преценката си към споменатите групи хора, ще стигнем до извода, че те нямат надежда за бъдещото спасение.

Нерзумно от наша страна е да изпитваме Бог: “Но, о човече, ти кой си, що отговаряш против Бога?” (Римл. 9:20). Може да признаем, че не разбираме, но не и да обвиняваме Бог в несправедливост или неправилно поведение спрямо нас. Не е логично всемогъщият Бог, Отец и Създател да се отнася несправедливо или по необоснован начин към нас. Полезно е да прочетем за цар Давид, който загубил детето си в 2 Кн. на Царете 12:15-24, където той се моли за него докато е още живо, но реалистично приема смъртта му: “докато детето беше още живо, постих и плаках, защото си рекох: Кой знае? Може Бог да ми покаже милост, и детето да остане живо. но сега то умря. Защо да постя? Мога ли да го върна подире?... то няма да се върне при мене”. Давид успокоил жена си и скоро му се родило друго дете.

Много хора, водени от принципа за отговорността, не пожелават да добият повече знания за Него, за да не се обвържат с тази отговорност и да бъдат съдени след това. В известна степен те вече са отговорни пред Бог, щом знанието им за Божието Слово им е донесло вестта, че Той ръководи живота им и им предлага

връзка с Него. Трябва винаги да помним, че “Бог Е любов”, “(Той) не иска да погинат някои” и “даде Своя Единороден Син, за да не погине нито един, който вярва в Него, но да има вечен живот” (1 Посл. Йоаново 4:8; 2 Посл. на Петър 3:9; Йоан 3:16). Бог желае да сме в Царството Му.

Щом разберем, че сме призовани чрез Словото Му, знаем, че сме сред хората, но Бог ни следи и търси знаците ни на отговор на любовта Му, а не да се провалим в отговорността си към Него. Това око винаги гледа към нас, не можем да го забравим, нито да върнем назад знанието за Него, за да угаждаме на плътта, без задължение към Него. Напротив, трябва да се радваме и да вярваме в любовта Му и да търсим по-задълбочено знание за Него. Любовта ни към Бог и желанието да узнаем повече, за да сме Негово отражение, трябва да преобладава пред естествения ни страх от Него заради висшата Му святост.

4.9 Ад

Популярната представа за ада е място на наказание за злите ‘безсмъртни души’ веднага след смъртта им; или място на мъчения за тези, които са отхвърлени на съда. Ние сме убедени, че Библията учи друго: адът е гроба, където всички отиват след смъртта си.

Оригиналната еврейска дума ‘шеол’, преведена ‘ад’ означава ‘покрито място’. ‘Ад’ е английската версия на ‘шеол’ и когато четем за ‘ада’ четем за дума, която не е била преведена с точност. Библейски погледнато, това

`покрито място' или `ад' е гроба. На много места оригиналната дума `шеол' е преведена `гроб'. Всъщност, малко съвременни Библии използват думата `ад' и по-точно я предават като `гроб', което доказва, че адът не е място, където огън наказва злите.

- “Нека нечестивите... млъкнат в преизподнята” (шеол, Псалми 31:17), те няма да викат в агония.
- “Бог ще изкупи душата ми от силата на преизподнята” (шеол, Псалми 49:15), Давидовото тяло и душа ще бъдат възкресени от гроба, или `ада’.

Идеята, че ада е място на наказание, от което няма спасение, не пасва на тези цитати. Праведните отиват в ада (гроба), и после излизат оттам. Осия 13:14 потвърждава: “От силата на преизподнята ще ги (Божии хора) изкупя, от смърт ще ги избавя”. Това е цитирано в 1 Коринт. 15:55 и се отнася за завръщането на Христа. Представата за завръщането на Христа в Откров. 20:13 е подобна: “смъртта и адът предадоха мъртвите, които бяха в тях”. Забележете паралела между смъртта, т.е. гроба и ада (виж също и Псалми 6:5).

Думите на Анна в 1 Кн. на Царете 2:6 са много ясни: “Господ умъртвява, и съживява (чрез възкресение); сваля в ада (шеол) и възвежда”.

Виждаме, че 'адът' е гроба. Праведните ще бъдат спасени от него чрез възкресение за вечен живот. Възможно е да влезем в 'ада', или гроба, но ще го напуснем чрез възкресението. Пример за това ни е даден чрез Исус, който не "беше оставен в ада, нито плътта му видя изтление" (Деяния 2:31), защото бе възкресен. Вижте паралела между Христовата 'душа' и 'плът', т.е. тяло. Тялото му не "беше оставено в ада" означава, че само временно е било там, за три дни той е бил в гроба. Това, че Христос е отишъл в 'ада' е достатъчно доказателство, че не е място само за злите хора.

Всички отиват в 'ада', т.е. гроба. "И определиха гроба Му между злодеите" (Исаия 53:9). Има и други примери за праведни хора, които са отишли в ада, т.е. гроба. Яков казва: "ще сляза при сина си в гроба. И... го оплакваше" (Битие 37:35).

Един от Божиите принципи е наказанието за грях чрез смърт (Римл. 6:23; 8:13; Посл. Яковово 1:15). Вече показахме, че смъртта е състояние на пълно безсъзнание. Грехът води до пълно унищожение, а не вечно наказание (Матей 21:41; 22:7; Марк 12:9; Посл. Яковово

4:12) със сигурност, с каквато хората са били унищожени от Потопа (Лука 17:27,29), и както израел е загинал в пустинята (1 Коринт. 10:10). И в двата случая грешниците *погиват*, а не отиват за вечно наказание. Не е възможно грешниците да отидат на място за вечно наказание и страдание.

Бог не ни държи отговорни за греховете ни, ако не знаем за Словото Му (Римл. 5:13). Хората в това положение ще останат мъртви. Само тези, които знаят Божиите изисквания ще бъдат възкресени и съдени при завръщането на Христос. Грешниците ще получат вечна смърт. На съда ще получат тази си присъда и ще умрат завинаги. Това ще е тяхната "*втора смърт*", за която се споменава в Откров. 2:11; 20:6. те вече ще са били умрели веднъж в състоянието на пълно безсъзнание. Ще бъдат възкресени при завръщането на Исус, за да бъдат наказани с втора смърт, подобна на първата, и пак ще са в пълно безсъзнание, но този път завинаги.

В този смисъл наказанието за греха е 'вечно', защото няма да има край на смъртта им. Да бъдат мъртви завинаги е вечно наказание. Такъв пример има във Второзак. 11:4.

Решението на Бог за армията на Фараона в Червено море е вечно унищожение в смисъл, че вече няма да преследва Израел: "Направи да ги потопят водите на Червеното море... Господ ги погуби".

Една от притчите за завръщането на Христа и съда разказва как злите ще бъдат "посечени" пред Него (Лука 19:27). Едва ли злите ще живеят вечно в съзнание, като постоянно бъдат изтезавани. Би било необосновано наказание – да получат вечно изтезание за злодеяния, извършвани в рамките на около 70 години. На Бог не Му е приятно да наказва злодеите и затова няма да им налага вечно изтезание (Езек. 18:23,33; 33:11, сравн. 2 Посл. на Петър 3:9).

Отстъпниците от християнството често свързват 'ада' с огън и изтезания. Това противоречи на Библията. "Назначават се като овце за преизподнята (ада); смъртта ще им бъде овчар" (Псалми 49:14) показва, че гробът е мирно забвение. Макар Христовото тяло, или душа, да е било в ада за три дни, то не се разлага (Деяния 2:31). Не би било възможно, ако в ада имаше огън. Езек. 32:26-30 описва воините, лежащи в гроба: "силните паднали (в битка)...които слязоха в преизподнята с

бойните си оръжия и туриха ножовете си под главите си...те ще лежат... и с ония, които слизат в ямата". Това показва обичая да се погребват воините с оръжията им като главата се полага на ножа. И все пак това е описание на "ада" – гроба. Тези силни мъже лежат в ада (т.е. гробовете си) и едва ли се пържат в огън. Физически обекти (напр. ножовете) също отиват в ада (гроба), което показва, че адът не е арена на вечен тормоз. Това казал Петър на един злодей: "Парите ти с тебе заедно да погинат" (Деяния 8:20).

Случилото се на Йона също противиречи. Бил е погълнат жив от огромна риба, той "се помоли на Господа своя Бог из вътрешностите на рибата, като каза:... извиках към Господа... из вътрешността на преизподнята извиках" (Йона 2:1,2). "Вътрешността на преизподнята" е тази на кита. Неговия корем е 'покрыто място', което е основното значение на думата 'шеол', преведена 'ад'. Очевидно, не е място на бушуващ огън и Йона излязал от "вътрешността на преизподнята", когато китът го изхвърлил. Това ни напомня възкресението на Христос от 'ада' (гроба) в Матей 12:40.

Пречистващият огън

Библията често използва представата за вечен огън, за да представи Божия гняв към греха, който ще унищожи грешниците в гроба. Содом бил наказан с “вечен огън” (Посл. Юдово строфа 7), т.е. бил опожарен заради злодеянията на жителите му. Днес градът е в руини под водите на Мъртво море и със сигурност не е в огън, ако буквално схващаме “вечен огън”. По подобен начин е бил заплашен Ерусалим с вечния огън на Божия гняв, заради греховете на Израел: “Тогава ще запаля огън в портите му, който ще пояде ерусалимските палати, и няма да угасне” (Ерем. 17:27). Ерусалим е предреченият главен град на бъдещото Царство (Исаия 2:2-4; Псалми 48:2) и Бог не го е казал, за да го четем буквално. Палатите били опожарени от огън (2 Кн. на Царете 25:9), но той не е продължил вечно. Огънят представлява Божият гняв/наказание срещу греха, но гневът му не е вечен (Ерем. 3:12). Огънят опожарява и превръща всичко в прах. Крайното наказание за греха е смърт и всичко също се превръща в прах. Ето защо метафорично е използван огън, за да обозначи наказанието за греха.

Така Бог наказал земята на Едом с огън, който “няма да угасне ни нощем, ни денем; димът ще се издига непрестанно; из род в род ще остане опустошена... кукумявката и гарвана ще живеят в нея... тръни ще поникнат в палатите му” (Исаия 34:9-15). Животни и растения ще живеят в опустошената земя на Едом, значи вечния огън се отнася за Божия гняв и пълното унищожение на мястото, което не се приема буквално.

Еврейската и гръцка фрази, които се превеждат "за винаги" означават конкретно "до века". Понякога наистина се има пред вид безкрайността, например щом става дума за Царството, но не винаги. Исаия 32:14,15 е пример за това: "Крепостта и кулата ще станат до века пещери... докато духът се излее на нас". Този е един от начините да тълкувамв 'вечността' на 'вечния огън'.

Отново и отново Божият гняв за греховете на Ерусалим и Израел е оприличен на огън: "Гневът Ми и яростта Ми ще се излеят на това място (Ерусалим)... и ще пламне, и няма да угасне" (Ерем. 7:20; и на други места: Плачът на Ерем. 4:11; 4 Кн. на Царете 22:17).

Огънят се свързва и с деня на съда при завръщането на Христос: "Защото, ето, иде денят, който ще гори като пещ; и всичките горделиви, и всички, които вършат нечестие, ще бъдат плява. И този ден, който иде, ще ги изгори" (Михей 4:1). Когато плява, или човешко тяло, са застигнати от огън, те се превръщат в пепел. Не е възможно каквото и да е вещество да гори вечно, дори и човешкото тяло. 'Вечният огън' не може да се отнася за вечно изтезание. Огънят не трае

вечно, ако няма какво да се гори (вечно). Трябва да отбележим, че 'адът' е "хвърлен в огненото езеро" (Откр. 20:14). Значи 'адът' не е едно и също с "огненото езеро", което представлява пълното унищожение. От символиката на цялото Откровение разбираме, че гробът ще бъде напълно унищожен, защото след края на Хилядата години смъртта няма да съществува.

Геената

В Новия Завет има две думи, преведени "ад". 'Хадес' е еквивалентна на еврейската 'шеол', за която вече говорихме. 'Геена' е името на отпадната яма извън Ерусалим, където са изгаряли отпадъците на града. Такива отпадни ями са типични за градовете днес (напр. 'Димната планина' извън Манила във Филипините). Като собствено име (името на дадено място), е трябвало да остане непреведено 'Геена' вместо да се превежда като 'ад'. 'Геена' е арамейския еквивалент на еврейската 'Гебен-хинон'. Намирала се е близо до Ерусалим (Исус Нав. 15:8) и повремето на Христос е било градското бунище. Мъртвите тела на злодеите са били хвърляни в пламъците, които постоянно горели там. Затова Геена е станало символ на пълното унищожение и отхвърляне.

Отново трябва да подчертаем, че каквото е било хвърлено, не оставало там за винаги, защото телата ставали на пепел. "Нашият Бог (ще бъде) огън, *който пояжда*" (Евреи 12:29) в деня на съда. Гневът Му за греха ще погълне

грешниците до пълно унищожение, а няма да ги опари и те да останат живи. При предишните осъждания на Божия народ Израел в ръцете на вавилонците, Геена е била изпълвана с мъртвите тела на грешниците от Божия народ (Ерем. 7:32,33).

Исус обединил тези идеи от Стария Завет за Геена като казвал, че там ще бъдат изхвърлени тези, които в деня на съда са отхвърлени: "в пъкъла, в неугасимия огън, дето червеят им не умира" (Марк 9:43,44). Тази дума би повикала в представата на евреите мисълта за изхвърляне и унищожение на тялото, а вече видяхме, че вечният огън е идиоматичен израз, който означава гневът на Бог за греха и вечното унищожение на грешниците чрез смърт.

"Дето червеят им не умира" е също част от идиоматичния израз, който означава пълно унищожение, защото е немислимо съществуването на червеи, които не умират. Геена е мястото, където преди са наказвали злодеите сред Божия народ, затова и Исус използва метафората за Геена.

Отклонение 11: Чистилище

Римският католицизъм учи, че душите на Божиите люде след смъртта отиват на място, наречено 'чистилище', което представлява нещо средно между 'небе' и 'ад'. Учат, че това е място на пречистване, където душата страда известно време, преди да получи спасение на небето. Молитвите, паленето на свещи и финансовото подпомагане на църквите се счита за намаляване на времетраенето на 'престоя' в 'чистилището'. Ето в какво се състои погрешното виждане за това:

- Библията не споменава за подобно място.
- Показахме, че душата се отнася за тялото, а не за някакъв безсмъртен елемент в нас, и че 'адът' е гроба, а не място за наказание.
- На праведните не им е обещано спасение на небето. Спасение ще бъде дадено в деня на съда при завръщането на Христос, а не някога след смъртта, когато напуснем 'чистилището' (Матей 25:31-34; Откров. 22:12).
- Всички праведни ще получат наградата си по едно и също време, а не всеки по различно време (Евреи 11:39,40; 2 Тимот. 4:8).

- Смъртта е последвана от пълно безсъзнание, а не от действията, заложиени в ученията за чистилицето.
- Пречистваме се от греховете чрез кръщението в Христа и като развиваме вяра в делата Му в сегашния ни живот, а не като вярваме в страдания след смъртта. Наредено ни е: "очистете стария квас (греха), за да бъдете ново тесто" в настоящия ни живот (1 Коринт. 5:7) и да се пречистим от стореното от греха (2 Тимот. 2:21; Евреи 9:14). Времето за пречистване е сега, а не на някакво място за пречистване ('чистилице'), където отиваме след смъртта. "Сега е благоприятно време, ето, сега е спасителен ден" (2 Коринт. 6:2). Подчинението ни на Бог чрез кръщение и развиването на духовен характер в настоящия ни живот ще доведе до спасение (Галат. 6:8), а не до прекарване на определен период от време в 'чистилице'.
- Опитите на католиците за спасение чрез палене на свещи и други, не оказват влияние на спасението. "Ония, които уповават на имота си... ни един от тях не може никак да изкупи брата си, нито да

даде Богу откуп за него... та да живее вечно" (Псалми 49:6-9).

Отклонение 12: Духове и превъплъщение

Човек от самото начало е опитвал да се убеди, че смъртта на е пълният край, а той продължава да съществува под формата на друг човек или животно, което приема духа му.

Показахме, че човешкият дух се отнася за дъха/живителната му сила у него, които се връщат при бог при смъртта (Еклес. 12:7). Значи духът му не витае наоколо като 'дух-привидение', нито може да обземе друг човек или животно, така че да продължи да съществува личността му. Ние ще бъдем съдени за собствените си дела (2 Коринт. 5:10). Ако те се дължаха на друг човек, който преди е притежавал този дух, тогава идеята, че Бог съди по нашите собствени деяния е лишена от логика.

Духът се връща при Бог след смъртта и съзнанието спира. Опитите за контакт с мъртвите противоречат на Библейското учение (виж Исаия 8:19,20; Левит 19:31;

20:6). Според него хората не се връщат в къщите или градовете си след смъртта си. Не съществуват 'духове', които обитават мястото на смъртта. Ако покорно приемем този факт, няма да ни е трудно да отхвърлим всички твърдения за видяни 'духове' на мъртъвци, които бродят из старите си домове. Те със сигурност са плод на въображението.

Отклонение 13: Какви сме по природа при възкресението?

Показахме, че вечен живот и Божията природа ни се дават след съда. Христос ще възкреси първо тези, които подлежат на съд, ще ги събере и ще отсъди. Наградата за вечен живот ще бъде дадена в деня на съда, което означава, че ще бъдем възкресени с човешката си природа. Ако възкресението ни носеше безсмъртно тяло, нямаше да има нужда от наградите.

Влизаме в Божието Царство веднага след отсъждането (Матей 25:34), което значи, че вярващите не отиват в Божието Царство преди съда. "Плът и кръв не могат да наследят Божието Царство... всички ще се изменим... защото това тленното трябва да се облече в нетление" (1 Коринт. 15:50,51,53). Промяната на природата ни от тленна в нетленна ще

стане в деня на съда, когато влизаме в Божието Царство.

Вдъхновеният Апостол Павел често споменава "възкресението" в смисъл "възкресението на живота" за праведните, които ще получат вечен живот на съда. Той разбирал, че "ще има възкресение на праведни и неправедни" (Деяния 24:15). Той е знаел, че отговорните "ще излязат (от гроба); ония, които са вършили добро, ще възкръснат за живот, а които са вършили зло, ще възкръснат за осъждане" (Йоан 5:29).

Павел често е говорел за "възкресението на живота", когато е споменавал "възкресението". Праведните излизат от гробовете си "за възкресението на живота" след като са напуснали земята, съдени са и ще получат вечен живот. Целият този процес е "възкресението на живота". Има разлика между "излизането" от гроба и "възкресението на живота". Павел казва, че се стреми да живее християнски живот: "дано всякак достигна възкресението на мъртвите" (Филип. 3:11). Понеже е бил отговорен, ще бъде възкресен и съден. Че се е стремил да

“достигне възкресението” означава, че “възкресението” е “възкресението на живота”.

Други примери за “възкресението” със значение “възкресението на живота” има в Лука 20:35; Йоан 11:24; 1 Коринт. 15:21,42; Евреи 11:35; Откров. 20:6 (сравн. Лука 14:14). В Псалми 17:15 Давид говори, че ще получи наградата си когато се “събуди”. Той знаел за възкресението и за съда. Употребата на “възкресението” както в 1 Коринт. 15 ни изяснява 1 Коринт. 15:52: “мъртвите ще възкръснат нетленни”. “Мъртвите” понякога (и особено в 1 Коринт. 15) се отнася за праведните мъртви, които след възкресението ще получат вечен живот: 1 Коринт. 15:13,21,35,42; 1 Посл. към Солун. 4:16; Филип. 3:11; Откров. 14:13; 20:5,6).

1 Посл. към Солун. 4:16,17 изброява събитията, свързани със завръщането на Христос.

1. Христос се завръща в образ.
2. Мъртвите се възкресяват.
3. Отговорните, които са живи по това време ще бъдат отведени на съд.

Даването на вечен живот е след събирането на всички (Матей 25:31-34; 13:41-43). Затова нетленност не се дава при възкресението,

което предхожда събирането на всички. Вече показахме, че всички праведни ще получат безсмъртие по едно и също време (Матей 25:34; Евреи 11:39-40). Нямахме да е възможно, ако безсмъртието се даваше при възкресението веднага, тъй като то предшества събирането и на отговорните Богу, които са живи в този момент.

Трябва да отбележим, че представата ни за време е от човешка гледна точка. Бог не се ограничава с нея. Може и да се окаже твърде много, ако се опитваме да създадем хронологична представа за събитията след завръщането на Христос. Възкресението и промяната ни към безсмъртие след съда са описани като случващи се “в една минута, в миг на око” (1 Коринт. 15:51,52). Библейски принцип е, че отговорните ще дадат сметка за живота си по време на съда. Тя учи също и, че вечен живот ще бъде даден на съда, а не при възкресението. Затова 1 Посл. към Солун. 4:17 говори за праведните, които ще бъдат свикани на съд чрез звука на Божия тръба, докато 1 Коринт. 15:52 свързва звука от тръба с даването на безсмъртие. Ето защо сам Павел приемал възкресението като призив за съда (Филип. 1:23).

Отклонение 14: Възторженост

Широко разпространено вярване сред ‘евангелистите’ е, че праведните ще бъдат събрани на небето при завръщането на Христос (възторжеността). Това вярване се свързва с идеята, че тогава земята ще бъде унищожена. В Отклонение 9 видяхме, че това е невъзможно. В Урок 4.7 показахме също и, че мястото на награда е земята, не небето. Тези погрешни представи са базирани на погрешното тълкуване на 1 Посл. към Солун. 4:16,17: “Понеже сам Господ ще слезе от небето... и мъртвите в Христа ще възкръснат по-напред; после ние, ще бъдем грабнати заедно с тях в

облаците да посрещнем Господа във въздуха; и така ще бъдем всякога с Господа”.

Не е основателно да базираме вярванията си на един пасаж от Библията. Никъде не се споменава, че праведните ще бъдат събрани на *Небето*. Христос ще слезе от небето преди да бъде видян от вярващите. Той ще царува завинаги на Давидовия престол в Ерусалим и ние ще бъдем с него тук на земята. не е възможно да прекараме вечността с него във въздуха. “Въздуха”, който е на няколко километра над повърхността на земята означава, че не се отнася за Небето, обиталището на Бог.

Гръцката фраза, преведена ‘грабнати’ означава буквално отнесени, но не в конкретна посока. Среща се в Левит 6:4 и Второзак. 28:31 в гръцкия Стар Завет, където ‘отнасянето’ е свързано с кражба на стоки. Среща се също и в Деяния 8:39: “Господния Дух грабна Филипа; и скопецът вече не го видя... А Филип се намери в Азот”. Ето как Филип чрез чудо е пренесен от едно място на друго.

Когато Христос се върне отговорните ще бъдат събрани на мястото на съда. Те няма сами да

отидат там. Възможно е да бъдат пренесени по въздуха.

Исус казал: "в деня, когато Човешкият Син ще се яви... двама ще бъдат на нива; единият ще се вземе, а другият ще се остави" (Лука 17:30,36). Предадена е картината на неочаквано отнасяне. Учениците нетърпеливо питали: "Къде, Господи? А Той им рече: Гдето е трупът, там ще се съберат и орлите" (Лука 17:37). Както орлите от въздуха се спускат към мястото, където е трупът, така и отговорните ще се озоват на мястото на съда да посрещнат Господа.

Отново трябва да наблегнем на важността на учението за Христовия съд. Първо там ще се появят отговорните, преди праведните от тях да бъдат наградени. Повърхностното разбиране на 1 Посл. към Солун. 4:16,17 може да ни накара да вярваме, че всички отговорни ще бъдат във въздуха и ще останат там с Христос за винаги. Но ние знаем, че отговорните ще получат мястото си на съда, като бъдат доведени по въздуха и след това ще получат наградата си.

УРОК 4: Въпроси

1. Какво става с нас като умрем?
  - а) Душата ни отива на небето
  - б) Ставаме напълно безсъзнателни и телата ни се връщат в пръстта
  - в) Душата ни се пази някъде до времето на съда
  - г) Злите души отиват в ада, а добрите на небето

2. Какво е душата?
  - а) Безсмъртна част от нас
  - б) Дума, която означава 'тяло, човек, същество
  - в) Същото като духа
  - г) Нещо, което отива на небето или в ада след смъртта ни

3. Какво е човешкият дух?

4. Накратко опишете човешката природа.

5. Посочете два Библейски цитата, според които смъртта е състояние на безсъзнание.

6. Какво знаете за Христовия съд?

7. Кои ще бъдат възкресени и съдени?
8. Какво е адът?
9. Какво е Геена?

УРОК 5

БОЖИЕТО ЦАРСТВО

5.1 Какво представлява Божието Царство?

В предишните уроци показахме, че целта на Бог е да награди вярващите с вечен живот при завръщането на Христос, тук на земята. Никъде Бог не споменава, че вярващите отиват на небето. Само Исус отишъл на небето, но е обещал на последователите, че няма да отидат при Него (Йоан 13:33), а Той ще дойде при тях да прекара вечността с тях и тук (Йоан 14:3). Нашето спасение и вечен живот ще прекараме в тяло (Римл. 8:11,23), а мястото е Божието Царство, което ще е буквално и физически установено на земята. “Благовестието на царството” (Матей 4:23) е било проповядвано на Авраам под формата на Божии обещания за вечен живот на земята (Галат. 3:8). “Божието Царство” е времето след завръщането на Христос, когато тези обещания ще се изпълнят. Бог е Управител на цялото създание дори и сега, но е дал на хората свободна воля да управляват света и живота си както желаят. Затова сега светът представлява “царство на хората” (Даниил 4:17).

Като се върне Христос “Световното царство (ще) стане царство на нашия Господ и на Неговия Христос; и Той ще царува до вечни веков” (Откроев. 11:15). Тогава на земята ще се изпълнят Божиите желания. Затова Исус ни заповядва да се молим: “Да дойде Твоето Царство; да бъде Твоята воля, както на небето, така и на земята” (Матей 6:10). Ето за това фразата “Божието Царство” може да се

замени с "Небесно Царство" (Матей 21:25; Лука 15:18; Йоан3:27). Никъде не четем за "царство *в* небесата", а "царството небесно" ще се установи на земята от Христос като се върне. "Нашето гражданство е на небесата" (Филип. 3:20). Небесните ангели се подчиняват на Божията воля (Псалми 103:19-21) така ще бъде в бъдещото Божие Царство, когато земята ще се населява само от праведни, които ще бъдат "равни на ангелите" (Лука 20:36).

Приемането ни в Царството при завръщането на Христос е крайния резултат от старанието ни да водим християнски живот (Матей 25:34; Деяния 14:22), за което трябва да проявим пълно разбиране. Това е голяма част от темата на Божието откровение. "Цялата Божия воля" е равнозначна на "Божието Царство" (Деяния 20:25; сравн. строфа 27). Всичко, което се крие зад него и нас в него, е Божия воля. Проповядването на Филип за "Христос" е учение за "благовестване за Божието Царство и за Исус Христовото име" (Деяния 8:5,12). Стих след стих ни се напомня, че Павел проповядва главно за Божието Царство (Деяния 19:8; 20:25; 28:23,31). Много важно е да разберем учението за Божието Царство, защото то представлява основна част от посланието на Благовестието "чрез много скърби трябва да влезем в Божието Царство" (Деяния 14:22). Това е светлината в края на тунела на този ни живот, което ни стимулира да поемем саможертвата, която християнския живот изисква.

Навуходносор, цар на Вавилон, искал да узнае значението на съня си (виж Даниил 2).

Той получил видение – една огромна статуя, изградена от различни метали. Даниил разтълкувал главата от злато като представляваща Вавилонския цар (Даниил 2:38). След него щели да дойдат империи в земия около Израел и това ще завърши с “пръстите на нозете са били отчасти от желязо и отчасти от кал, така и царството ще бъде отчасти яко и отчасти крехко” (Даниил 2:42).

Днес силите в света са разделени между много народи, някои силни, а някои слаби. Даниил видял един камък да разрушава видението за пръстите, след което израства огромна планина, изпълваща цялата земя (Даниил 2:34,35). Този камък представлява Исус (Матей 21:42; Деяния 4:11; Ефес. 2:20; 1 Посл. на петър 2:4-8). “Планината”, която Той ще създаде след завръщането си по цялата земя представлява вечното Божие Царство. Това пророчество показва, че то ще е на земята, а не на небето.

И в много други пасажи се коментира, че царството ще бъде установено след завръщането на Христос. Павел казва, че Исус ще съди живите и мъртвите “пред вид на явлението Му, и царуването Му” (2 Тимот. 4:1).

Михей 4:1 говори за голямата планина (Божието Царство), спомената вече от Даниил: "А в последните дни Хълмът на дома Господен ще се утвърди по-високо от всичките хълмове". Следва описание на царството, което ще бъде на земята (Михей 4:1-4). Бог ще даде на Исус Давидовия престол в Ерусалим: "Ще царува... до века; и царството Му не ще има край" (Лука 1:32,33). Трябва да има определено време, когато Исус ще седне на престола и ще царува. Това е времето на завръщането Му. "Царството Му не ще има край" се свързва с Даниил 2:44: "Небесният Бог ще издигне царство, което до века няма да се разруши, и владичеството над което няма да премине към други люде". Откров. 11:15 използва подобни слова като описва как при завръщането "Световното царство (ще) стане царство на нашия Господ и на Неговия Христос; и Той ще царува *до вечни времена*". Отново повтаряме, че времето, когато ще започне Христовото царство на земята е времето на Неговото завръщане.

5.2 Царството не съществува сега

Някои твърдят, че Божието Царство го има и сега, съставено от вярващите, т. нар. 'църква'. Но ние не сме в онова царство, защото Христос не се е завърнал, за да го установи.

Ясно е от наученото дотук, че "плът и кръв не могат да наследят Божието царство" (1 Коринт. 15:50). *Наследството* ни е спасението, което ще се открие "в последно време" (1 Посл. на Петър 1:4,5). Ние сме "наследници на царството, което е обещал на тия, които Го любя" (Посл. Яковово 2:5), а кръщението ни прави наследници на Авраамовите обещания, които включват Благовестието за Царството (Матей 4:23; Галат. 3:8,27-29). Често се срещат обещания за наследство на царството при завръщането на Христос, когато ще се изпълнят и обещанията към Авраам (Матей 25:34; 1 Коринт. 6:9,10; 15:50; Галат. 5:21; Ефес. 5:5). Употребата на бъдещност означава, че царството не е притежание на днешните вярващи.

Исус разказал една притча, за да поправи тези, които мислят "че Божието Царство щеше веднага да се яви. Затова каза: някой си благородник отиде в далечна страна да получи за себе си царска власт, и да се върне". Междувременно оставил на слугите си отговорности, които да изпълняват. "А като получи царската власт и се върна, заповяда да му повикат ония слуги" и отсъдил (Лука 19:11-27).

Благородникът е Христос, отишъл в "далечна страна" – небето, за да получи царството, с което ще се завърне, за да отсъди. Не е възможно "слугите Му" да притежават царството сега, докато още не се е върнал.

Ето още доказателства в подкрепа на това твърдение:

- "Моето царство не е от този свят", казал Исус (Йоан 18:36). Но дори и тогава е можел да каже "Аз съм цар" (Йоан 18:37), но царуването Му още не е дошло. Дори вярващите от първия век са описани като "*ожидаещи* Божието Царство" (Марк 15:43).
- Христос казал на учениците си, че вече няма да пие вино "до оня ден, когато ще го пия с вас нов в царството на Отца Си" (Матей 26:29). Царството ще е в бъдеще и така хората разбирали проповядването на "добрата вест за Царството Божие" (Лука 8:1).

“Блажен онзи, който ще яде хляб в Божието Царство”, казал той (Лука 14:15).

- Лука 22:29,30 продължава: “Аз *завеждавам* на вас (царство)... да ядете и да пиете на трапезтата Ми в Моето царство”.

- Исус казал за знаците, които ще възвестят идването Му и заключил: “И вие, когато видите, че става това, да знаете, че е близо Божието царство” (Лука 21:31). Щеше да звучи нелепо, ако то съществуваше сега.

- “Чрез много скърби трябва да влезем в Божието Царство” (Деяния 14:22). Всеки всеотдаен вярващ се моли за идващото царство (Матей 6:10).

- Бог “ви призовава в Своето Царство” (1 Посл. към Солун. 2:12) и в отговор трябва да търсим път да влезем чрез духовен живот сега (Матей 6:33).

Царството Божие е вътре в нас?

Много ортодоксални християни вярват, че царството съществува в сърцата ни, заради една единствена строфа: “Божие Царство е сред вас” (Лука 17:21). От контекста разбираме, че Исус говори на фарисеите (строфа 20) и “вас” се отнася за тях. Те не били християни – и Божието Царство не било в сърцата *им*.

Юдеите ревностно търсели Месията. В този откъс “Божие Царство” е символ за Месията, който ще бъде цар на това царство. Когато Исус влязъл в Ерусалим, хората завикали: “Благословен, Който иде в Господното име! Благословено градушето царство на баща ни Давида, което иде в Господното име” (Марк 11:9,10). Ето паралелът между Месията и “царството”. Йоан Кръстител проповядвал, че “наближи небесното царство. Защото този (Исус) беше, за когото се е говорило” (Матей 3:2,3). В Лука 17:20-24 Исус отвърща на въпроса “кога ще дойде Божието Царство” - с идването на “човешкия син”.

Юдеите били толкова силно обхванати от желанието да видят как Месията (“Божие Царство”) е пристига с очакването да прояви веднага силата си, та не го познали, когато се явил в скромната личност на Исус. Исус ги предупредил: “Божие Царство не идва така щото да се забелязва... ето, Божие Царство е сред вас” (Лука 17:20,21).

5.3 Божието Царство в миналото

Божието Царство е бъдещата награда за вярващите. Това ги мотивира да посветят живота си, подражавайки на Христос, което би могло да означава и краткотрайно страдание. Дните им ще са изпълнени с нарастваща жажда да разкрият чудото на този бъдещ век. Той ще бъде проява на духовното им желание и изражение на Бога, когото са обикнали като Отец.

Писанията изобилстват с описания на бъдното царство и ще откриете, че и цял живот учение не стига да се разкрие цялостно пред нас. Един от начините да си представим основните принципи на Божието Царство е да разберем, че е съществувало в миналото под формата на Израелския народ. И то ще бъде възстановено при завръщането на Христа. Библията ни дава много информация за Израелския народ, за да видим как ще бъде уредено Божието Царство в бъдеще.

Бог често е наричан “царят на Израеля” (Исаия 44:6, сравн. Исаия 43:15; Псалми 48:2; 89:18; 149:2), откъдето следва, че народът на Израел е бил царството Му. Това станало след като приели Неговия завет на Синайския хълм, малко след като се избавили от Египет през Червено море. В отговор да запазят завета, те трябвало да “Ми бъдете царство... и свят народ” (Изход 19:5,6). Така “Когато излезе Израел из Египет... Израил (стана) Негово владение” (Псалми 114:1,2).

След приемането на тази спогодба, Израел пътувал из Синайската пустиня докато се установил в Ханаанската обетована земя. Бог бил техен цар, а те били управлявани от “Съдиите” (напр. Гедеон и Самсон), а не от истински царе. Съдиите не били царе, но били ръководени свисше и управлявали отделни територии, а не цялата земя. Бог ги направлявал за целите Си, напр. да доведат Израел до покаяние и да се избавят от враговете си. Когато израилтяните помолили Гедеон да им стане цар, той им рекъл: “Нито аз ще владее над вас... Господ ще владее над вас” (Съдии 8:23).

Последен съдия бил Самуил. По негово време израилтяните поискали човешки цар, за да бъдат като другите народи (1 Кн. на Царете 8:5,6). В

историята израелският народ е бил изкушаван да подцени близостта на връзката си с Бог, за да бъдат като останалите народи. Подобни изкушения изобилстват в днешно време. Бог се оплакал на Самуил: “Мене отхвърлиха, за да не царувам над тях” (1 Кн. на Царете 8:7). Бог им дал царе като започнал със злия Саул. След него им дал праведния Давид, и поредица от наследниците му за царе. По-духовните от тях знаели, че Израел е все още Божие царство, макар да са отхвърлили царуването Му. Царете съзнавали, че царуват от името на Бог, а не от собствено име.

Това ни помага да разберем Соломон, синът на Давид, царувал от “(Божия) престол, цар за Господа твоя Бог” (2 Летоп. 9:8; 1 Летоп. 28:5; 29:23). Царуването на Соломон в мир и просперитет сочело към бъдещото Божие Царство. Затова се набляга, че бил цар на Израел вместо Бог, както Исус ще царува на престола като цар на Израел вместо Бог (Матей 27:37;42; Йоан 1:49; 12:13).

Царуването на много от праведните царе в Стария Завет се отнасяло до Христовото бъдещо царство. Така както Соломон построил храм на Бога в Ерусалим, така и Исус ще построи такъв в бъдещото царство (виж Езек. 40-48). Езекия и Соломон получили дарове от околните народи (3 Кн. на Царете 10:1-4; 4 Кн. на Царете 20:12), и видели земята благословена с плодородие и просперитет (3 Кн. на Царете 10:5-15; Исаия 37:30), така и Христовото царство ще получи същото, но в по-голям размер.

Женитба

Въпреки, че Соломон започнал царуването си добросъвестно, докато бил млад направил грешки във връзка със семейното си положение, което по-късно осакатило духовната му сила.

“А цар Соломон залюби... много чужденки, моавки, амонки, едомки... от народите, за които Господ каза на Израилтяните: Не влизайте при тях, нито те да влизат при вас, за да не преклонят сърцата ви към боговете си. Към тях се Соломон страстно прилепи... и жените му отвърнаха сърцето му. Защото, когато остаря Соломон, жените му преклониха сърцето му към други богове; и сърцето му не беше свършено пред Господа неговия Бог... така Соломон стори зло пред Господа, и не следваше свършено Господа... А Господ се разгневи на Соломона...

Затова, Господ каза... Ще откъсна царството от тебе” (3 Кн. на Царете 11:1-11).

Соломоновото падение към отстъпничество ставало бавно. Отношенията му с жени, които не знаели за Израилевия Бог, го довели до вяра в други богове. Обичта му към жените му вече не признавала тези богове като превъплъщение на неговия Бог. С времето, сърцето му престанало да се кланя на Израилевия Бог. “Сърцето му не беше свършено”, т.е. съвестта му не го съветвала вече, че се кланя на други богове. Не се посвещавал на истинския Бог и “стори зло пред Господа” и Той скъсал връзката си със Соломон. Изарел често се съветва да не приема жени от околния свят (Изход 34:12-16; Исус Нав. 23:12,13; Второзак. 7:3).

Чрез кръщение в Христа ставаме част от духовен Израел. Ако сме неженени, трябва да се оженим само за човек от духовен Израел, “в Господа” (1 Коринт. 7:39), т.е. други кръстени вярващи “в Христа”. ако сме вече женени по време на кръщението си, не трябва да се делим от съпрузите си. Секейното ни положение е свято по силата на вярата ни (1 Коринт. 7:12-14). Ако изберем женитба с човек, който не знае за истинския Бог, съзнателно избираме отстъпничеството. Соломон не разбрал това: “за да не преклонят сърцата ви” (3 Кн. на Царете 11:2; Изход 34:16). Самоконтрол и покаяние могат да доведат до изключения на това правило.

Вече писанме, че ортодоксалните християни не приемат юдейската основа на Христовата вяра и не познават истинския Бог на Израел. Женитба с такива хора винаги води до отклоняване от вярата и уението за нашето спасение. С тази цел Исак и Яков се оженили за жени с истинска вяра и чакали – Исак до 40 години, за да открие правилната жена (Битие 24:3,4; 28:1). Тревогата на Ездра и Неемия като чули, че някои юдеи се оженили за неюдеи показва колко е сериозно това (Ездра 9:12; Неем. 10:29,30).

За женитбата ще дискутираме по-подробно в Урок 11.4, за сега само повдигаме въпроса за размисъл.

Отсъждането на Бог

В резултат на Соломоновото отстъпничество, Израилевото царство било разделено на две. Синът на Соломон, Ровоам царувал над Юдовото и

Вениаминовото племе, а Еровоам над другите десет племена. Царството на десетте племена е наречено Израел или Ефраим, а другите две – Юдея. Хората от тези племена в известна степен последвали лошия пример на Соломон – твърдяли, че вярват в истинския Бог, докато се кланяли на идолите на оклоните народи. Бог ги умолявал чрез пророците да се покаят, но безполезно. За да ги накаже, Бог ги извел от земята им в земите на враговете им. Това станало, когато асирийците превзели Израел и ги взели в плен. “Въпреки това, Ти много години ни търпеше и заявяваше против тях чрез Духа Си посредством пророците Си, но те не внимаваха; затова Ти ги предаде в ръката на племената на земите (околни)” (Неем. 9:30).

Царството от десетте племена на Израел нямало добри царе. Еровоам, Ахаав, Йоахаз и другите са описани в книгата на Царете като идолопоклонници. Последният от тях бил Охозия, по времето, на когото Израел е превзет от Асирия и взет в плен (4 Кн. на Царете 17). От там те не се завърнали.

Двете племена от царството на Юдея имали няколко добри царе (напр. Езекия и Йосия), макар повечето да били лоши. Греховете на хората накарали Бог да се отрече и от тях при царуването на последния цар Седекия. Те били покорени от Вавилонците (4 Кн. на Царете 25). Те останали във Вавилон 70 години, после някои се завърнали в Израел под ръководството на Ездра и Неемия. Те вече нямали свой цар, а били подчинени на вавилонския, гръцкия и римски владетели. Исус е роден под управлението на римляните. Юдеите отхвърлили Исус и римляните разрушили Израел като разпратили хората по целия свят през 70 год. след Христа. Едва през последните 100 години те започнали да се възвръщат, предвестявайки завръщането на Христа (виж Приложение 3).

Езекиил 21:25-27 предсказва края на Божието царство, представено чрез Израелския народ: “А ти, смъртоносно ранени, скверни княже Израилев (Седекия), чийто ден е настъпил... така казва Господ; сними митрата и свали короната (т.е. Седекия вече няма да е цар); тя няма вече да бъде такава... Аз ще я катурна, катурна, катурна, та и това няма да трае, *докле* дойде оня, комуто принадлежи; и нему ще я дам”. Краят на Божието царство се оплаква от пророците (Осия 10:3; Плачът на Ерем. 5:16; Ерем. 14:21; Даниил 8:12-14). Наблюдателните читатели ще забележат паралела между тези царства и Божието Царство, което предстои. Отхвърлянето на Седекия е отхвърлянето на Божието Царство (виж 5:2).

Ето как свършва Божието Царство в лицето на Израелския народ: “И ще туря край на царството на Израилевия дом” (Осия 1:4). “Това няма да трае, *докле...*” показва, че ще бъде съживено, когато “дойде оня, комуто принадлежи и нему ще я дам”. Бог ще “Му даде престола на баща Му Давида... и Царството Му не ще има край” (Лука 1:32,33) при завръщането на Христос.

Възстановяването на Израел

Възстановяването на Израел (Божието Царство) след завръщането на Месията е една обширна тема за пророците на Стария Завет. Това са знаели и учениците на Христос: “И тъй, еднаж, като се събраха, те Го питаха, казвайки: Господи, сега ли ще възвърнеш на Израеля царството?” т.е. ‘Сега ли ще се изпълни Езекиил 21:27?’ Исус отвърнал, че няма да узнаят времето на завръщането Му, макар ангелите да им потвърдили след това, че в определеното време Той ще се завърне (Деяния 1:6-11).

Възстановяването на Израел/ Царството ще е при второто Му пришествие. Петър проповядвал, че Бог ще прати “Христа Исуса... когото трябва небесата да приемат (т.е. трябва да остане там) *до времето, когато* ще се възстанови всичко, за които е говорил Бог от века чрез устата на светите Си пророци” (Деяния 3:20,21). Второто пришествие ще донесе възстановяването на Божието Царство като възстановление на старото царство на Израел.

Възстановяването на Божието Царство е наистина темата на “всички (Божии) свети пророци”.

- “И с милост ще се утвърди престол; и на него ще седи, с истина, в Давидовия шатър (при второто пришествие – Лука 1:32,33), оня (Христос), който съди... и бърза да върши правда” (Исаия 16:5).
- “В оня ден ще въздигна падналата Давидова скиния (т.е. Давидовия престол от Лука 1:32,33). И ще заградя проломите ѝ; ще въздигна развалините ѝ, и ще я съградя пак *както в древните дни*” (Амос 9:11).
- “Чадата им (Израилеви) ще бъдат *както по-напред*, и тяхното събрание ще се утвърди пред Мене” (Ерем. 30:20).

- “И (Господ) пак ще избере Ерусалим” (Захар. 12:2) и ще го направи главен град на световното Си царство (сравн. Псалми 48:2; Исаия 2:2-4).
- “Бог е бил в земия на Израел в миналото, така че когато се възстанови царството ще се знае, че “Господ е там” (Езек. 35:9-10, сравн. 48:35).
- “Ще върна Юдовите пленници и Израилевите пленници, и ще ги съградя *както по-напред... пак* ще се чуе глас на радост... защото ще върна пленниците, взети от тая земя, *както са били по-напред... пак* ще има (в Ерусалим) овчари... *пак* ще минават стадата” (Ерем. 33:7-13).

Завръщането на Христос да установи царството е наистина “надеждата на Израел”, с която трябва да се свържем чрез кръщение.

5.4 Божието Царство в бъдещето

Уроци 1 и 3 дадоха доста информация за царството. Видяхме как на Авраам е обещано, че чрез потомството му ще бъдат благословени хора от всички краища на света. Римл. 4:13 допълва, че цялата земя ще бъде наследена от хора, които са “в” потомството на Авраам, т.е. Христа. пророчеството в Даниил 2 показва как Той ще се върне като малкият камък, след което царството ще се разпростре по целия свят (сравн. Псалми 72:8). Царството Божие няма да е само в Ерусалим или в земята на Израел, както твърдят някои. Тези земи ще са само сърцето на царството.

Тези, които следват Христа в този живот ще са “царство и свещеници: и те (ще) царуват на земята” (Откров. 5:10). Ще имат различни отговорности (Лука 19:17). Христос ще споделя

с тях управлението на земята (Откров. 2:27; 2 Тимот. 2:12). "Един цар (Исус) ще царува с правда, и началници (вярващи) ще управляват с правосъдие" (Исаия 32:1; Псалми 45:16).

Христос ще царува от престола на Давид (Лука 1:32,33) и ще има Давидовото място на управление в Ерусалим. Христос ще царува в Ерусалим и той ще е столицата. Там ще бъде построен храм (Езек. 40-48). Хората по света ще славят Бога (Малахий 1:11), а храмът ще е централното място за преклонение. Народите "ще възлиза(т) от година на година да се кланя(т) на Царя, Господа на Силите, и да празнува празника на колибите" (Захар. 14:16).

Ежегодното пътуване до Ерусалим е предречено в Исаия 2:2,3: "В последните дни, хълмът на дома (храма) Господен ще се утвърди по-високо от всичките хълмове (т.е. Божието Царство и храм ще са над човешките)... и всичките народи ще се стекат на него. Дойдете, да възлезем на хълма Господен, в дома на Яковия Бог, Той ще ни научи на пътищата Си... защото от Сион ще излезе поука, и словото Господно от Ерусалим". Това прилича на ранните дни на

царството, когато хората са разпространявали знанието за царуването на Христос, и отиват на "планината" на Царството Божие, която ще се разпростира по света. Това е картина на искрен ентузиазъм в религиозното преклонение.

За съжаление днес хората почитат Бог по политически, социални, културни или емоционални причини, а не защото разбират истината за Него като Отец и Създател. В царството ще расте ентузиазмът да се научат пътищата Господни. Хората ще са мотивирани да пътуват за целта от всички краища на света, за да дойдат в Ерусалим и да научат повече за Бога.

Ще има един универсален съдебен код, а не объркващ и нечестен, какъвто е днес: "законът и словото Господно", което Христос ще произнесе от Ерусалим. "Всички народи ще се стичат" към това учение и това ще намали конфликтите между тях, така както става между хора, които се посвещават на подобно учение в този ни живот.

Описанието на стичане на народите към Ерусалим е подобно на описаното в Исаия

60:5, където юдеите "се събират" с езичниците (не-евреите), за да почитат Бог в Ерусалим. Това е свързано с пророчеството за царството в Захар.8:20-23.

"Ще има време, когато ще дойдат люде и жителите на много градове; и жителите на един град ще отидат в друг и ще рекат: Нека отидем незабавно да искаме Господното благоволение, и да потърсим Господа на силите. Ще отида и аз. Да! Много племена и силни народи ще дойдат за да търсят Господа на Силите в Ерусалим... десет мъже от всичките езици на народите ще хванат полата на един, който е юдеин, и ще рекат: Ще идем с вас, защото чухме, че Бог бил с вас".

Юдеите са представени като "глава, а не опашка" на народите, заради подчинението и покаянието им (Второзак. 28:13). Юдейската основа на Божия план за спасение ще бъде възприет от всички. Ще дойде краят на неведението на съвременните християни за това. Хората с ентузиазъм ще дискутират, за да кажат на евреите: "чухме, че Бог бил с вас". Разговорите ще са на духовни теми, а не суетата на днешното ни мислене.

С това посвещение, не е чудно, че Христос "ще съди между народите... и те ще изковат ножовете си на палечници, и копията си на сърпове; народ против народ няма да дигне нож, нито ще се учат вече на война" (Исаия 2:4). Властта на Христос и справедливостта ще променят военните оръжия в оръжия на труда. "В неговите дни ще цъфти праведният" (Псалми 72:7). На висота ще е духовността и ще се уважават тези, които отразяват Божия характер на обич, милост, правда, и т.н. Направете разликата с днешно време, когато на почит е гордостта, самолюбието и егоистичната амбиция.

Звънът от изковаването на "ножовете си на палечници" ще е част от промяната в новия свят. Земята е била прокълната, заради греха на Адам (Битие 3:17-19) и затова сега поагаме големи усилия да я подчиним на волята си. В царството "изобилие от жито ще има на земята до върховете на планините; плодът му ще се люлее като ливанската планина" (Псалми 72:16). "Орачът ще стигне жътваря, а лिनотъпкачът сеятеля, от планините ще капе мъст, и всичките хълмове ще се стопят" (Амос 9:13). Такова плодородие ще настъпи, защото

ще бъде оттеглено проклятието на земята, произнесено в Райската градина.

За тази земеделска работа ще трябва много хора. Според пророчествата за царството хората ще се върнат към земеделския живот.

“Ще седят всеки под лозата си и под смоковницата си, без да има кой да ги плаши” (Михей 4:4).

Когато работим за себе си няма да има злоупотреби каквито ивждаме днес, когато работим за пари. Да работим, за да са богати другите ще е отсанало в миналото.

“Те ще построят къщи и ще живеят в тях; ще насадят лозя, и ще ядат плода им. Няма те да построят, а друг да живее там. Няма те да насадят, а друг да яде... избраните Ми за дълго ще се наслаждават в делото на ръцете си. Не ще се трудят напразно...” (Исаия 65:21-23).

Исаия 35:1-7 описва как неплодородната земя ще се промени и тя ще засияе, заради полеката работа на хората: “Пустото и безводното място ще се развеселят и

пустинята ще се възрадва и ще цъфне като крем. Ще... се развесели дори с радост и песни... защото в пустата земя ще избликнат води, и потоци в пустинята. Нажеженият пясък ще стане езеро". Ще се премахне и животинската агресия: "Вълкът и агнето ще пасат заедно" и децата ще играят със змии (Исаия 65:25; 11:6-8).

Клетвата над естественото създание ще се отнеме, така че ще облекчи живота на хората. Затова Откров. 20:2,3 говори за дявола, който ще бъде "вързан", или укротен през Хилядата години. Продължителността на живота ще се увеличи така, че ако някой умре на 100 години ще бъде смятан за дете (Исаия 65:20). Жените ще раждат по-лесно (Исаия 65:23). "Тогава очите на слепите ще се отворят, и ушите на глухите ще се отпушат. Тогава куцият ще скача като елен, и езикът на немия ще пее" (Исаия 35:5,6). Това ще се дължи на чудните дарби, които ще притежаваме (сравн. Евреи 6:5).

Божие царство няма да е тропически райски остров, където праведните ще се радват така както се любуваме на природните красоти. Целта на царството е да славим Господа докле земята се изпълни със славата Му "както водите покриват морето" (Авакум 2:14). Крайната цел на Господ е: "Заклевам се в живота Си, че ще изпълня целия свят с Господната слава" (Числа 14:21). Слава на Бог означава, че жителите на земята ще ценят, славят и имитират праведното Му поведение, това ще

прави и самата земя. Затова “кротките ще наследят земята (в царството), и ще се наслаждават с изобилен (душевен) мир” (Псалми 37:11), а не на лесния живот. “Блажени, които гладуват и жадуват за правдата, защото те ще се наситят” (Матей 5:6).

Често идеята за вечния живот в царството се използва за привличане на интерес към християнството. Притежаването му ще е истинската причина да сме в него – да славим Бога. Колкото и време да ни остава след кръщението, трябва да продължим да развиваме вярата си. За мен (авторът) и десет години живот в радост, съвършенство и добро съзнание с Бог ще си струват травмите на настоящия живот. Трудно е, обаче, с начина ни на мислене да си представим, че това ще продължи вечно.

Да бъдем в Божието Царство ще е достатъчно като мотивацията, за да презираме материалното ни настояще. Вместо да мислим за непосредственото ни бъдеще Исус ни съветва: “Първо търсете Неговото царство и Неговата правда; и всичко това ще ви се прибави” (Матей 6:30-34). Всичко, за което мечтаем и към което се стремим сега е несравнимо с това, което ще бъде в Божието Царство.

Трябва да търсим "Неговата (Божията) правда", т.е. да развием Божият характер, да искаме да сме в Царството Му, защото там ще се слави правдата и ще сме морално чисти, а не да искаме да избегнем смъртта и да имаме лесен живот завинаги.

Често Благовестието се представя така, че да привлече човешкият егоизъм. Очевидно мотивацията ни се променя с времето. Тук предлагаме един идеал – първо да научим за Благовестието, да покажем покорство чрез кръщение и мотивът ни да е обичта ни към Бог. Ние ценим надеждата, която Бог предлага и причините да желаем да сме в Царството Му ще се множат с помъдряването ни след кръщението.

5.5 Хилядолетието

В учението ни за живота в царството разумният читател може да се запита 'Картината не изглежда ли твърде човешка?' Хората пак ще раждат деца (Исаия 65:23) и ще умират (Исаия 65:20). Те пак ще имат спорове, които Христос ще разрешава (Исаия 2:4), и пак ще трябва да обработват земята, макар и с по-малко усилия от преди. Това изглежда далеч по-различно от обещанията, че праведните ще получат вечен

живот и Божията природа, ще са равни на ангелите, които не се женят и не раждат (Лука 20:35,36). Отговорът е, че първата част на Царството ще продължи хиляда години (виж Откров. 20:2-7). През тези хиляда години ще има два вида хора.

1. Светците – тези, които са следвали Христос в настоящия живот, които ще са получили вечен живот на съда. Спомнете си, че “светец” означава “повикан” и се отнася за истински вярващите.
2. Обикновените смъртни – които не знаели за Благовестието при завръщането на Христа, т.е. не са били отговорни пред съда.

Светците, получили Божията природа на съда, няма да умират, нито да раждат. Хората, които ще бъдат подложени на това със сигурност принадлежат към втората група – живите по времето на Христовото завръщане и не са знаели Божиите изисквания. Наградата за праведните е, че ще са “царе и свещеници, и ще царуват на земята” (Откров. 5:10). Царете жаруват над някого и те ще царуват над тези, които не са знаели за Бог при завръщането на Исус. Ако сме “в Христа” ще споделим наградата да царуваме с Него в света: “На този, който победи... ще дам власт над народите и той ще ги управлява с желязна тояга... както и Аз получих от Отца Си” (Откров. 2:26,27).

Притчата за слугите и техният господар прилича на наградата, която вярващите ще получат – десет или пет градове, които да управляват (Лука 19:12-19). Знанието за Бога няма да се разпространи веднага щом Христос седне на престола в Ерусалим. Хората ще

пътуват до Ерусалим, за да узнаят повече за Бог (Исаия 2:2,3). Спомнете си как планината в Даниил 2:35,44 (представляваща Царството Божие) бавно се разраства по земята. Светците ще отговорят за разпространението на знанието за Бог и царството Му.

Когато Израел бил Царството Божие свещениците имали за задача да разпространяват знанието (Малахий 2:5-7). Затова били изпратени в различни градове на Израел. В по-славното възстановено царство светците ще поемат ролята на свещениците (Откров. 5:10).

АКО ХРИСТОС ДОЙДЕ ДНЕС;

1. Отговорните мъртви ще бъдат възкресени и заедно с отговорните живи ще бъдат съдени.
2. Отговорните злодеи ще се накажат със смърт, а праведните ще получат вечен живот. Ще бъдат съдени и народите, които отхвърлят Христос.
3. Праведните ще управляват живите по това време и които още не са отговорни пред Бога. Праведните ще ги учат на

Благовестието като “царе и свещеници” (Откров. 5:10).

4. Това ще продължи 1 000 години. За това време всички живи ще са чули и ще са отговорни пред Бога. Тези, които отвърнат, ще имат по-щастлив и дълъг живот.

5. В края на Хилядолетието ще има бунт между Христос и светците, който Бог ще потуши (Откров. 20:8,9).

6. В края на Хилядолетието тези, които са вече умрели, ще бъдат възкресени и съдени (Откров. 20:5,11-15).

7. Злодеите сред тях ще бъдат унищожени и праведните ще се присъединят към светците и ще имат вечен живот.

Целта на Бог за земята тогава ще е изпълнена. На нея ще живеят безсмъртни и праведни същества. Грехът и смъртта няма да съществуват и обещанието, че змията ще бъде унищожена от удар по главата, ще бъде изпълнено (Битие 3:15). През Хилядолетието ще е царувал “докато положи всички врагове под нозете Си. И смъртта, най-последен враг, и тя ще бъде унищожена... ще Му (на Бог) е било покорено всичко, тогава и сам Синът ще се покори на Този, Който Му е покорил всичко, за да бъде Бог все във все” (1 Коринт. 15:25-28).

“Тогава ще бъде краят, когато (Христос) ще предаде царството на Бога и Отца” (1 Коринт. 15:24). Какво ще следва, когато Бог е “все във

все” не ни е казано. Само знаем, че ще имаме вечен живот, Божията природа, ще Го славим и радваме. Ще е чисто гадаене, ако се опитаме да разберем какво следва след Хилядолетието.

Жизнено важно е да разберем “Благовестието за Божието Царство”. Бихме ви помолили да препрочетете този урок и да проверите Библейските цитати, които са посочени.

Бог иска да сме в Царството Му. Целта му сме ние, а не да изпробва силите си на творец. Кръщението ни свързва с обещанията за царството. Трудно е за вяване, че кръщението и скромното подчинение на Божието Слово ще ни даде път към вратите на вечността. Но трябва да вяваме силно в Божията безгранична любов към нас. Каквито и проблеми да имаме сега, не е основателно да загърбяме призова на Благовестието!

“Ако Бог е откъм нас, кой ще бъде против нас?” (Римл. 8:31).

“Сегашните временни страдания не заслужават да се сравнят със славата, която има да се открие към нас” (Римл. 8:18).

“Нашата привременна лека скръб произвежда все повече и повече една вечна тежина на слава за нас” (2 Коринт. 4:17).

Отклонение 15: Описанията на Царството

Описанията на царството в Стария Завет често са осмивани от теолози и членове на различни секти. Твърди се, че езикът е чисто метафоричен за т. нар. място на награда, различно от земята, тъй като планетата ще бъде изгорена.

Основно правило е да приемаме Библията буквално, освен ако нямаме особена причина да не го правим. В първата строфа на Откровение пише, че представата е доста символична (Откр. 1:1), което трябва да ни насочва в представите ни. В езика е вложен доста реализъм, което показва дали даден пасаж е символичен или не. Затова като четем, че земята се тресе като пиян човек (Исаия 24:20) става ясно, че трябва да го разбираме метафорично. Но езикът, използван за описание на бъдещото царство е доста буквален и никъде не се набляга, че трябва да го разбираме по друг начин.

Поради неспособността си да повярват, хората са измислили много начини да оборят очевидното. Алтернативата е духовно или небесно царство, на което, обаче, му липсват детайли, защото няма в какво да се повярва, за което не е нужна никаква вяра или

ентузиазъм. Ако описанията на излекуването на куците, или превръщането на пустини в плодородни земи са само символизъм, тогава трябва да си отговорим на въпроса: 'Какво символизират?'. Тези пасажии описват Божието Царство. Ако не знаем какво символизират, то не знаем Благовестието ('благата вест') за Царството и не можем да очакваме да сме в него.

Трябва да е ясно, че Бог има цел за хората – да им даде вечност на земята. Той няма да разруши планетата, която е обещал на Авраамовото потомство завинаги. Затова трябва да очакваме, че описаното в Библията за царството е буквална истина и ще се установи на земята.

Следните пасажии го доказват:

- "Бог, Който създаде земята, направи я и я утвърди; Който не я създаде пустиня, а я създаде, за да се населява" (Исаия 45:18). Сътворението на земята щеше да е напразно, ако Бог я унищожи, но целта Му е да я насели с безсмъртни хора.
- "Земята вечно стои" (Еклес. 1:4).

- “И утвърди ги (Слънчевата система) от века и до века, като издаде постановление, което няма да премине(Псалми 148:6).

Продължителността на Хилядолетието (1 000 години) също се приема буквално (Откров. 20:4). В Евреи 4:4-9 Хилядолетието е описано като Шабат (съботата) – ден за почивка. С Бог “един ден е като хиляда години” (2 Посл. на Петър 3:8). След шестте дни Божия цел за земята идва “Шабат” на Хилядолетието.

За нас времето е ограничено. Ранното завръщане на Христос ни принуждава да използваме всеки възможен момент в краткия ни живот, за да се готвим за Него.

Отклонение 16: Обобщение на историята на Израел

Авраам е повикан от град Ур на Халдеите; първият евреин. Бог му обещал Ханаанската земя за потомството му. Умрял без да получи обещаното.

Исак е предложен като жертва от баща си Авраам. понеже Авраам бил верен, Бог потвърдил обещанието Си с клетва. Желанието на Исак да умре, подчинявайки се на бащината си воля го прави сходен с Христа. Обещанията били повторени и на Исак(Битие 26:3-5).

Яков бил сина на Исак. Обещанията били повторени и на него. Имал 12 сина. Рувим – най-големият и Вениамин – най-младият. От Леви произлизат свещениците. Йосиф бил любимецът.

Йосиф имал две видения, като млад се видял като управител на братята си. Те започнали да ревнуват и го продали като роб в Египет. Там станал управител, където организирал съхранението на зърното за седем години на глад, които поразили района. По това време Яков и синовете му дошли да живеят в Египет с Йосиф. С наследниците си живели в Гошен, част от Египет. По-късно един фараом преследвал израилтяните и ги поробил.

Моисей е роден тогава. Бил е скрит сред тръстиките като малък и е бил намерен от дъщерята на фараона, която го осиновила. Като млад той убил един египтянин, който биел израилтянин. Тогава избягал в Мадямската земя, където бил овчар 40 години

с Йотор. Бог му се явил в горящ храст. Казал му да отиде при фараона и дса иска спасение за Израилтяните. Какво ли не направил да докаже, че Бог го е пратил. Фараонът не се съгласил и десет чуми били изпратени на Египет – жаби, мрак, градушка и накрая убиването на първородните мъжки рожби. Израилтяните трябвало да заколят агне и да напръскат вратите си с кръвта му. Ето защо кръвта на Исус ни спасява от смърт. Този празник става известен като Пасха.

Изход На израилтяните поне им позволили да напуснат Египет. Божият Ангел ги водел по пътя в облак през деня и огън през нощта. Армията на фараона ги следвала до Червено море. Водите се разтворили и те преминали, после се затворили и египтяните се издавили. После през пустинята пътували до Ханаанската земя. Бог им дал вода от скала, а хляб под формата на манна всяка сутрин. щом стигнали Синайския хълм Бог им дал 10-те заповеди и Моисеевия закон. Те били Неговото Царство. Наредил им да построят специален шатър, където да Го почитат. Дал им първо свещеник и свещеници, които да принсаят жертви на Бога. Всичко сочело към Исус.

Обетованата земя била достигната. Изпратени били 12 шпиона, десет, от които се върнали и казали, че трудно ще притежават Ханаанската земя. Другите двама – Исус Навиев и Халев казали истината, че могат да я притежават, ако вярват в Божиите обещания. Хората вярвали на десетте и 40 години се скитали из пустинята, докато умрели и тези, които били на 20 години при излизането от Египет.

Исус Навиев е последовател на Моисей и водил Израел към Ханаан. Първият град бил Ерихон, където живеел Рахав, а после и Ай. След като се установили в земята били ръководени от Съдии, но Бог им бил истински цар. Гедеон, Самсон и Йефтае са едни от тях. Те спасявали Израел от врагове, когато се покаяли за греховете си пред Бог. Израел често е бил непокорен към Бог и е наказван с нашествия от съседни народи, но при покаяние – винаги били избавяни, а после пак съгрешавали. Последен съдия бил Самуил. Тогава израилтяните отхвърлили Бог като техен цар и искали човешки цар като съседните народи.

Царете Саул е първият, който се оказал злодей, непокорен към Божиите заповеди и

преследвал Давид. След смъртта му Давид става цар и бил един от най-добрите. Бог му дал обещания. Наследил го синът му Соломон, който също се отдалечил от истинската вяра чрез многобройните си жени от съседните народи. След смъртта му царството се дели на две – 10 племена създали Израел с водач Еровоам, а другите две – Юдея и Вениамин, създали Юдея с водач Ровоам, син Соломонов.

Израелското царство (десетте племена) нямало добри царе. Те се бунтували срещу Бог. Той им пратил много пророци и ги молил да се покаят, но безнадеждно. Затова асирийците ги нападат и превземат. Разпиляли се по целия свят.

Юдейското царство (двете племена) имали няколко добри царе (напр. Аса и Езекия), но те също били непокорни към Бог. Изпратени били вавилонците да ги превземат и останали в плен 70 години. Никога вече нямали цар. След 70 години някои се върнали в земите на Израел, където царували Ездра, Неемия, Исус Навиев (първосвещеник по това време) и Зоровавел. Първо били управлявани от Персия, после от Гърция и накрая Рим. Тогава бил роден Исус. Юдеите го отхвърлили и Бог пратил римляните да унищожат Ерусалим през

70 год. след Христа и евреите били изгонени от земята им.

В последните години евреите започнаха да се завръщат в земята си, което е част от изпълнението на пророчеството на Стария Завет. Възраждането на държавата Израел е сигурен знак, че идването на Исус и установяването на Божието Царство (Израел) е близо.

УРОК 5: Въпроси

1. Кога ще бъде установено Божието Царство?
  - а) То вече съществува
  - б) Пир завръщането на Христос
  - в) Установено е било на Петдесетница в първи век
  - г) В сърцата на вярващите е след кръщението им
2. Преди съществувало ли е Божието Царство?
3. Кога е бил краят му?
4. Какво е Хилядолетието?
  - а) Царуване на благодатта в сърцата ни
  - б) 1000 години царуване на вярващите на небето
  - в) 1000 години царуване на Сатаната на земята
  - г) Първите 1000 години от Божието бъдещо Царство на земята
5. Какво ще бъде Божието Царство?
6. Какво ще правят истинските последователи през Хилядолетието?
  - а) Ще са безсмъртни управници над смъртните
  - б) Ще са управници на небето
  - в) Не знаем
  - г) Ще живеят на друга планета
7. Проповядвано ли е посланието за Божието Царство?
  - а) Само в Новия Завет
  - б) Само от Исус и апостолите
  - в) В Стария и Новия Завет
  - г) Само в Стария Завет

УРОК 6

--

БОГ И ЗЛОТО

--

6.1 Бог и злото

Много християнски секти и други религии вярват, че има същество или чудовище, наречено дявол или сатана, който поражда проблеми в света и живота ни, и който е отговорен за греховете ни. Библията учи, че Бог е всемогъщ. В Урок 1.4 видяхме, че ангелите не грешат. Ако вярваме в това не може да вярваме и в съществуването на свръхсила, противоположна на Бога всемогъщ. Ако приемем съществуването му, значи поставяме под въпрос върховенството на всемогъщия Бог. Много важно е да се разбере учението за дявола и сатаната. В Евреи 2:14 се казва, че Исус побеждава злото чрез смъртта си. Ако не разбираме правилно естеството на дявола, значи се съмняваме в делото на Исус.

В християнския свят се вярва обикновено, че доброто идва от Бог, а лошото от дявола или сатаната. Вавилонците вярвали в две божества – на доброто и светлината и на злото и мрака,

които били в смъртоносна борба. Персийският цар Кир вярвал на това, затова Бог му рекъл: "Аз съм Господ и няма друг; няма Бог освен Мене... Аз създавам светлината и творя тъмнината; правя мир, творя и зло! Аз Господ съм, Който правя всичко това" (Исаия 45:5-7, 22). Бог прави мир и твори зло, или нещастия. В този смисъл няма разлика между зло и грях, който е човешки недостатък, защото грехът е дошъл на земята чрез човека, а не Бога (Римл. 5:12).

Бог казал на Кир и вавилонците "няма (друг) Бог освен Мене". Еврейската дума 'ел', преведена 'Бог' означава 'сила или източник на мощ'. Бог казва, че няма друг източник на сила, освен Него. Ето защо истинските вярващи не приемат идеята за свръхсила, наречена дявол или демон.

Бог: Създателят на нещастията

Библията дава много примери за това как Бог праща зло на хората по света. Амос 3:6 казва, че има зло в един град, което е пратено от

Бога. ако стане земетресение, често се казва, че 'дявола има пръст в това' и той е докарал нещастиято. Вярващите истински трябва да вярват, че това е Бог. Михей 1:12 казва: "Зло слезе *от Господа* до ерусалимската порта". В Книгата на Йов, който бил праведник, чтем как загубил всичко стойностно за него. Той ни учи, че 'нещастията', които ни се случват нямат нищо общо с послушанието или неподчинението ни към Бог. Йов разбрал, че "Господ даде, Господ отне" (Йов 1:21), а не казва 'Господ даде, сатаната отне'. Казал на жена си: "Доброто ли ще приемаме от Бога, и да не приемаме и злото?" (Йов 2:10). В края на книгата, приятелите му го утешавават: "цялото зло, което Господ му беше нанесъл" (Йов 42:11, сравн. 19:21; 8:4).

Бог контролира всичко и ползва лоши хора да носят зло или наказание на Неговите люде. "Защото Бог наказва този, когото люби... ако търпите наказание... после принася правда като мирен плод за тия, които са се обучавали чрез него" (Евр. 12:6-11). Испитанията, които Бог ни праща са да растем духовно. Противно на Божието Слово е да кажем, че дяволът ни ги причинява, щом целта им е да развиваме "правда като мирен плод". Ортодоксалната

идея за дявола не се вписва. Опасни са пасажите, които казват, че сатаната спасява човека "да се спаси духа" и "предадоха на сатана, за да се научат да не богохулстват" (1 Коринт. 5:5; 1 Тимот. 1:20). Ако сатаната водеше грях, защо тук се говори за него в положителна светлина? отговорът е, че "сатаната" или трудностите в живота ни учат.

Ако приемем, че злото идва от Бога, можем да Му се молим да ни избави като ги премахне. Ако това не стане, знаем, че те са от Него за наше добро. Ако вярваме в злия дявол или сатана, които ни причиняват злини, няма как да се избавим от тях. Болестите, неспособността ни, смъртта и бедствията са само лош късмет. Ако дяволът е силен греховен ангел той би бил много по-силен от нас и няма да имаме избор, освен да търпим. Утешени сме, че под Божия власт "всичко съдейства за добро" (Римл. 8:28). Няма 'късмет' в това отношение.

Произходът на греха

Грехът идва вътре от нас. Ние грешим. Би било приятно да вярваме, че не ние грешим. Ще можем

спокойно да вършим грях и да сме извинени за себе си с мисълта, че дяволът е виновен. Когато човек съгреши, често се моли да му бъде простено, защото е бил обладан от дявола и сам не е отговарял за делата си. Това не е извинение и човекът се наказва.

Трябва да помним, че "заплатата на греха е смърт" (Римл. 6:23) и грехът води смърт. Ако дяволът бе виновен, че грешим, тогава Бог щеше да накаже него, а не нас. Ние сме съдени за нашите грехове и сме отговорни за деянията си. Вярата в дявола, който е извън нас е опит да се пренесе отговорността на друг. това също е начин човек да оспори Библейското учение, че по природа сме грешни.

"Няма *НИЩО* извън човека, което като влиза в него, може да го оскверни... защото отвътре, от сърцето на човеците, излизат зли помисли, блудства, кражби, убийства... гордост, безумство. Всички тия зли неща излизат отвътре и оскверняват човека" (Марк 7:15-23).

Грехът извън нас, който влиза в нас противоречи на учението на Исус. *Отвътре*, от сърцето излизат *всичките* зли неща. Затова при потопа Бог решил "помислите на

човешкото сърце са зло още от младините му” (Битие 8:21). Посл. Яковово 1:14 казва как сме изкушавани: “А който се изкушава, се завлича и подлъгва от собствената си страст”. Ние сме изкушени от собствените си сли желания. “Отгде произлизат боеве и отгде крамоли между вас?... Не от там ли от вашите сласти?” пита Яков (4:1). Всеки от нас има своите сласти. Те са породени от собствените ни зли желания и са лично наши. Вярно е казано, че сами сме си най-големите врагове.

Римляни разказва главно за греха – произходът му и как да се справяме с него. Не се споменава дявола и само веднъж – сатаната в книгата. Като говори за произхода на греха Павел не споменава нито дябло, нито сатана. ‘Дяволът’ е измислица на Новия Завет. Ако това същество го имаше, то щеше да е опоменато и в Стария Завет. По времето на Съдиите Израел в пустинята върши много прегрешения, но Бог не ги е предупреждавал за някакво свръхсилно същество или сила, която ще ги принуждава да грешат. По-скоро ги подтиква да се придържат към Словото Му, за да не потъват в собствената си плът (напр. Второзак. 27:9,10; Исус Нав. 22:5).

Павел оплаква: "В мене, сиреч, в плътта ми, не живее доброто... понеже желанието за доброто имам, но не и сила да го върша...защото не върша доброто, което желая; но злото, което не желая, него върша... грехът, който живее в мене" (Римл. 7:18-21). Той не обвинява никой друг за греха, наречен дявол. За него греховността му идва от вътре "*грехът, който живее в мене*. Намирам тоя закон, че при мене, който желая да върша доброто, злото е *близко*". Пречката да сме духовни, според Павел идва от нещото, наречено "*грехът, който живее в мене*". Грехът е "*пътя на сърцето*" (Исаия 57:17). Всеки духовно насочен човек ще стигне до същото самопознание. Християнин като Павел не е усетил промяна след като се е обърнал към религията, нито пък е достигнал положението, в което е предпазен от грях. Съвременните 'евангелисти' твърдят, че са го постигнали, затова за тях Павел е сред 'неспасените', заради това си твърдение в Римл. 7:15-21. Давид, друг несъмнено праведен човек, по подобен начин коментирал греховната си природа: "Родих се в нечестие и в грях ме зачна майка ми" (Псалми 51:5).

Библията ясно казва, че човек е грешен. Не е необходимо да се сътворява външна причина (въображаем човек), която да е отговорна за това. Ерем. 17:9 казва, че сърцето чоевшко е толкова греховно и в заблуда, че ни е трудно дори да си го представим. В Матей 7:11 Исус казва също, че човешката природа е греховна. Еклес. 9:3 звучи твърде ясно: "Сърцето на чоешките чада е пълно със зло". Ефес. 4:18 дава причината за отчуждението на хората от Бог "поради невежеството, което е в тях, и поради закоравяването на *сърцето* им". Нашите духовно слепи и невежи сърца ни отдалечават от Бог. Галат. 5:19 казва, че грехът е "творение на плътта". Нашата плът и природа ни принуждават да грешим. Никъде не пише за произхода му като за дявол, който го сътворява. Греховността ни е дадена по рождение и е част от човешкото в нас.

Сърцето е източник на греховността, което трябва да управляваме. Не може да обвиняваме за това странностите на природата си. "Сърце, което крои лоши замисли" (Притчи 6:18) не е лицеприятно на Бога. Израилтяните се извинявали, казвайки: "Напразно! Защото според своите замисли ще ходим, и ще постъпваме всеки според упоритото си и нечестиво сърце" (Ерем. 18:12). Сърцето е зло (Ерем. 17:9). Трябва да анализираме слабостите на природата си и чрез силата на знанието да се самоограничаваме. "Пази сърцето си, защото от него са изворите на живота" (Притчи 4:23). Ананий знаел кога 'сатаната' изпълвал сърцето му и кога не, за което бил прокълнат (Деяния 5:3). Ако вярваме, че

‘сатаната’ влияе на нашите грехове, като ни подтиква да грешим против волята ни, тогава правим същата грешка като Израел и Ананий.

6.2 Дяволът и сатаната

В Библията се срещат думи, които не са преведени (напр. “Мамон” в Матей 6:24). ‘Сатана’ е непреведена еврейска дума, означаваща ‘противник’, а ‘дявол’ е превод на гръцката дума ‘диаболос’, означаваща ‘лъжец, враг или несправедлив обвинител’. ‘Сатана’ е пренесена от иврит без да бъде преведена, също като ‘Шабат’ (Посл. Яковово 5:4), ‘Армагедон’ (Откров. 16:16) и ‘Алелуя’ (Откров. 19:1-6). Щом вярваме, че сатаната и дяволът са същества, отговорни за греха, когато ги срещнем в Библията, за тях трябва да четем като за хора. Могат да бъдат използвани да назовават обикновените хора. Това изключва възможността те да представляват отделни зли същества, които ги има извън нас.

Думата ‘Сатана’ в Библията

В 3 Кн. на Царете 11:14 пише: “Господ подигна противник (същата еврейска дума, преведена на други места “сатана”) на Соломона, едомеца Адад”. “Бог му подигна и друг противник (друг сатана), Резона Еелиадевия син... той бе противник (сатана) на Израиля” (3 Кн. на Царете 11:23,25). Бог не създал свръхестествен човек или ангел, който да е сатана/противник на Соломон. Той подигнал обикновени хора. Матей 16:22,23 дава друг такъв пример. Петър се опитал да разубеди Исус да не отива към смъртта си на кръста. Исус му казал: “Махни се зад Мене, Сатано... не мислиш за Божиите неща, а за човешките”. Петър бил наречен сатана. Ясно личи, че Исус не говорел на ангел или чудовище, а говорел на Петър.

‘Сатана’ означава само противник, който може да е добър човек или самият Бог. Не е задължително да се отнася за греха. Връзката с него се дължи на факта, че греха ни е най-големия ни противник или ‘сатана’. Бог може да е сатана спрямо нас, защото ни носи изпитания или ни попречва да сторим

намисленото от нас. Ако го наречем 'сатана', обаче, това не означава, че Той Самият е грешник.

Книгите на Царете 1 и 2 и Летописите разкриват еднакви случаи, така както четирите евангелия разказват едни и същи събития, но по различен начин. 2 Кн. на Царете 24:1 гласи: "Господа... подбуди Давид против тях (Израел)", за да го накара да ги преброи. В 1 Летоп. 21:1 пише: "Сатана се подигна против Израеля, и подбуди Давида" да преброи населението. На едното място Бог подбужда, а на другото – сатаната. Единственият извод е, че Бог действал като 'сатана' или противник на Давид. Същото сторил и на Йов, като му пратил изпитания и Йов казал за Бог: "Обърнал си се да се показваш жесток към мене" (Йов 30:21), т.е. 'действаш като сатана спрямо мен'.

Думата 'Дявол' в Библията

Думата 'дявол' е обикновена дума, а не лично име. За разлика от 'сатана' винаги е употребявана в лош смисъл. Исус казал: "Не съм ли ви избрал дванадест (ученика), като един от вас да е дявола? Той говореше за Юда Искариотски..."., който бил обикновен смъртен. Исус не говорел за някой с рога или за 'дух'. Думата 'дявол' тук единствено се отнася за злодей. 1 Тимот. 3:11 ни посочва подобен пример. Жените не трябвало да 'клеветят'. За тях оригиналният гръцки текст използва думата 'диаболос',

която се превежда ‘дявол’. Павел предупредява Тита, че възрастните жени в църквата не трябва да не са ‘клеветници’ или ‘дяволи’ (Тита 2:3). Така казал и на Тимотей (2 Тимот. 3:1,3): “В последните дни... човеците ще бъдат... хулители (дяволи)”. Те няма да се превърнат в свръхестествени същества, а злобата им ще нарастне. Трябва да е станало ясно, че думите ‘сатана’ и ‘дявол’ не се отнасят за паднал ангел или грешно същество извън нас.

Грехът, Сатаната и Дявола

Думите ‘сатана’ и ‘дявол’ се употребяват метафорично и описват естествената ни склонност към грях, за която говорихме в Урок 6.1. тази склонност е основният ни противник или ‘сатана’. Сладките ни са подвеждащи (Ефес. 4:22), затова ‘дяволът’ или ‘заблудителят’ е начин да ги предадем. Те са олицетворени, затова говорим за дявола като наш враг, клеветник на истината. Това е ‘човекът’ – ‘самият дявол’. Връзката

между дявола и подлите ни желания – грехът в нас – е изяснена в няколко пасажи: “Понеже децата (ние) са същества от общата плът и кръв, то и Той (Исус), подобно на тях, взе участие в същото, за да унищожи чрез смъртта (Си) този, който има властта, сиреч, дявола” (Евреи 2:14). Дяволът е представен като отговорен за смъртта. Но “заплатата за греха е смърт” (Римл.6:23). Затова грехът и дявола вървят заедно. Така и Посл. Яковово 1:14 твърди, че злите ни желания ни подмамват да грешим, а това носи смърт. Евреи 2:14 казва, че дявола носи смъртта. Пак там се казва, че Исус имал нашата природа, за да унищожи дявола. Вижте и Римл. 8:3: “Бог изпрати Сина Си в плът подобна на греховната (нашата)... и осъди греха в плътта”. Явен е паралелът между дявола и естествената ни склонност към грях, т.е. че са едно и също нещо. Исус също е бил изкушаван. Ако не възприемаме правилно учението за дявола, значи не можем да оценим делото на Исус. Понеже Исус имал нашата човешка природа – и ‘дяволът’ е бил в Него – можем да имаме вяра в спасението

(Евреи 2:14-18; 4:15). Исус преодолял слабостите на нашата природа и победил дявола на кръста (Евреи 2:140. ако дяволът бе човек, то той вече не съществува. Евреи 9:26 казва, че Христос се явил “да отмахне греха, като принесе Себе Си в жертва”. Евреи 2:14 подкрепя това твърдение, като казва, че чрез смъртта Христос унищожил дявола в Себе Си. Чрез смъртта си Исус унищожил “тялото на греха” (Римл. 6:6), т.е. човешкият потенциал на телата ни да грешат.

“Който върши грях, от дявола е” (1 Посл. Йоаново 3:8), защото греха идва, когато се поддадем на човешкото в нас, на лошите ни желаня (Посл. Яковово 1:14,150, които Библията нарича ‘дявол’. “Затова се яви Божият Син, да съсипе делата на дявола” (1 Посл. Йоаново 3:8). Ако кажем, че дяволът е лошите ни желаня и лоши дела, то резултатът от тях е греха. Това се потвърждава и в 1 Посл. Йоаново 3:5: “Той (Исус) се яви да носи греховете”. Това доказва, че “греховете ни” и “делата на дявола” е едно и също. Деяния 5:3 дава друг пример за

връзката между дявола и греховете ни. Петър пита Ананий “Защо изпълни сатана сърцето ти?” В строфа 4 Петър казва “Защо си *намислил това нещо в сърцето си?*” Да намислиш в сърцето си означава то да изпълни сърцето ти. Ако намислим нещо като греховен план, то той започва *вътре от нас*. Исаия 59:13 определя лъжата като “заченахме и изговорихме *из сърцето си* лъжливи думи”. Ако жена зачене дете, то не е извън нея, а расте вътре в нея. Посл. Яковово 1:14,15 използва същата метафора, за да опише как сладките се зачеват в нас и носят грях, а той носи смърт. Псалми 109:6 описва грешника като ‘сатана’: “Постави нечестив човек над него. И противник нека стои отдясно му”, т.е. да го направлява (сравн. Псалми 110:1).

Олицетворяване

Тук може и да кажете ‘Но той говори за дявола като за човек!’ Така е. Евреи 2:14 го описва като “този, който има власт, сиреч, дявола”. И малко да сме чели от Библията вече знаем, че в нея

често се ползва олицетворяване, т.е. говори се за абстрактна идея като за човек. Притчи 9:1 нарича ‘мъдрост’ жена, която строи къща, Притчи 20:1 сравнява виното с “присмивател”, а Римл.6:23 сравнява греха с началник, който раздава заплата на смъртта. В Отклонение 5 ще доразясним въпроса. Дяволът, ‘диаболос’ често предстелява нашите лоши желания. Те са ни в сърцата и не съществуват извън нас под формата на абстрактен дяволизъм. Те само са олицетворени чрез ‘дявола’. Грехът често е олицетворен като господар (напр. Римл. 5:21; 6:6,17; 7:13-14). Разбираемо е, че ‘дявола’ също е олицетворение, защото и той се отнася за греха. Затова и Павел казва за нас, че сякаш притежаваме две същности в нас (Римл. 7:15-21): човекът на плътта – ‘дяволът’, който се бори с човекът на духа. Това, естествено не трябва да се приема буквално, защото не сме създадени да притежаваме две същности. Греховната половина на природата ни е олицетворена чрез “лукавия” (Матей 6:13) – Библейския дявол. Същата гръцка фраза, която тук е преведена

“лукавия” е преведена “нечестивия” в 1 Коринт. 5:13 като ясно се посочва, че щом човек се поддаде на греха той става “нечестив”, т.е. ‘дявол’. Дори и в Стария Завет грехът е олицетворен чрез ‘Велиал’ (1 Кн. на Царете 2:12). Наистина ‘дявола’ и ‘сатаната’ са олицетворения на греха, защото ако ги разглеждаме като човеци ще се получат множество противоречия. “Дяволът” е представен като лъв (1 Посл. на Петър 5:8), ловец (2 Тимот. 2:26) и змия (Откр. 12:9). Може да е представен чрез всички тях. Каквото и да е дяволът (а ние вярваме, че той само олицетворява греха), трябва да помним, че той е представен по различни начини.

‘Дяволът’ и ‘Сатаната’ в политически контекст

Думите ‘дявол’ и ‘сатана’ се употребяват и за описанието на лошия ни и греховен световен ред. ‘Дяволът’ могат да бъдат наречени социалните, политически и псевдорелигиозни йерархии на човечеството. Дяволът и сатаната в Новия Завет често се отнасят

за политическата и социална сила на римската и юдейска системи. Затова четем, че дявола хвърля в затвора (Откров. 2:10), отнасящо се за римските власти, които затварят вярващи. За църквата в Пергам четем, че е разположена на мястото или престола на дявола, т.е. мястото на управление на римската колония в Пергам, където също имало вярващи.

Индивидуалният грях е определен като прегрешение спрямо Божия закон (1 Посл. Йоаново 3:4). Но грехът, изобразен колективно чрез политическа и социална сила, противна на Бога, е много по-мощна от индивидуалния грях. Тази колективна мощ се олицетворява чрез властното ‘същество’, наречено дявол. В този контекст Иран и другите Ислямистки сили са нарекли САЩ – “големият сатана”, т.е. техният най-голям противник на политическите и религиозните им цели. По този начин са употребени и в Библията.

В заключение ще кажем, че тази тема е много по-важна от останалите за това

как гледаме на Библията като *цяло*. Не основаваме вярванията си на няколко лесно запомнящи се строфи за всеобщите поверия относно дявола. Урок 6 и тази част от него ще даде своите плодове след много задълбочен прочит. В него е посочено единственото правилно учение, за да разберем всички откъси, в които се споменават дявола и сатаната. Тези думи могат да се употребят като обикновени нарицателни съществителни имена, а на други места се отнасят за греха, който е в нас. Най-разпространените погрешно тълкувани откъси от Библията на тази тема са цитирани в Отклоненията на тази книга.

Тези, които не приемат нашите изводи, могат да се запитат: (1) Грехът олицетворен ли е? Явно, да. (2) Вярно ли е, че 'сатана' се употребява само като нарицателно съществително име? Да. Къде тогава лежи проблема с възприемането на греха като олицетворение на нашият враг/сатаната? Често светът е олицетворен в Писмата на Йоан и

Благовестието. Какво по-добро име от 'сатана' или 'дявол'?

6.3 Демони (бесове)

В предишните части обяснихме защо не вярваме, че дяволът и сатаната са същества или чудовища. Ако приемаме, че те не съществуват, следва, че и демоните не съществуват, защото се приемат като слуги на дявола. Много хора мислят, че Бог изпраща добрините, а дяволът и демоните носят злините, които развалят доброто, което Бог ни дава.

Библията учи, че Бог е източникът на цялата сила (виж Урок 6.1) и е отговорен за добрините и злините в живота ни.

“Аз създавам светлината и творя тъмнината; правя мир, творя и зло! Аз Господ съм, Който правя всичко това” (Исаия 45:7)

“Понеже зло слезе от Господа до ерусалимската порта” (Михей 1:12)

“Може ли да засвири тръба в град и людете да не се уплашат? Може ли бедствие да сполети град и да не го е направил Господ?” (Амос 3:6)

Трябва да приемаме изпитанията като пратени от Бог, а не да обвиняваме дявола или демони. Йов загубил много от нещата, с които Бог го благословил, но не е казал: “Тези демони ми отнеха това, което Бог ми бе дал”. Не, ето какво казал:

“Господ даде, Господ отне; да бъде благословено Господното име” (Йов 1:21)

“Доброто ли ще приемаме от Бога, и да не приемаме и злото?” (Йов 2:10)

Щом разберем, че всичко идва от Бога, ще можем да Му се молим да ни избавя. Но ако не го прави, ще знаем, че ни го е дал, за добро и да развием характера си.

“Сине мой, не презирай наказанието на Господа, нито да ослабваш като те изобличава Той; защото Господ наказва този, когото люби, и бие всеки син, когото приема. Ако търпите наказание, Бог се обхожда с вас като със синове; защото кой е тоя син, когото баща му не наказва? Но ако сте без наказание, на което всички са били определени да участват, тогава сте незаконно родени, а не синове” (Евреи 12:5-8).

Бог: източник на цялата сила

Бог е източник на цялата сила.

“Аз съм Господ и няма друг; няма Бог (еврейската дума за ‘бог’ значи ‘сила’) освен Мене” (Исаия 45:5)

“Има ли Бог освен Мене? Наистина няма канара: Аз не познавам друг”, казва Господ (Исаия 44:8)

“Той е Бог и няма друг освен Него” (Второзак. 4:35)

Подобни строфи се срещат много често в Библията. Понеже Бог дава силата и е единствен Бог, Той е ревнив, както често ни напомня (напр. Изход 20:5; Второзак. 4:24).

Бог ревнува, когато хората му се обърнат към други богове или му кажат ‘Ти си велик Бог, но аз вярвам, че има и други освен тебе, макар не толкова силни’. Ето защо не може да вярваме, че има демони или дявол. Това е и гршката на Израел. В Стария Завет се разказва как Израел наранил Бог като вярвал в други Богове освен Него. Ще видим в Библията, че ‘демоните’, в които хората днес вярват са същите лъжливи богове, в които вярвал Израел.

Демоните са идоли

В 1 Коринтяни Павел обяснява защо християните не трябва да почитат и вярват в идоли. В Библейски времена хората вярвали, че демоните са малки богове, които почитали, за да прекратят проблемите в живота им. Те творили

изображения на демоните, които били като идоли и им се кланяли. Затова Павел заменя “демон” и “идол” като равнозначни в това си писмо.

“Онова, което жертват езичниците, жертват го на бесовете, а не на Бога; но аз не желая вие да имате общение с бесовете... но ако някой ви рече: това е било пренесено в жертва, не яжте...” (1 Коринт. 10:20,28). Идолите и демоните (бесовете) са едно. Забележете, че Павел казва: “на бесовете, а не на Бога”, т.е. демоните не са Бог и понеже има само един Бог, следва че демоните нямат власт и не са богове. 1 Коринт. 8:4 дава обяснение за това.

“Относно... идоложертвеното, знаем, че никакъв бог, изобразен от идол (равносилно на демон), *няма на света, и че няма друг Бог освен един*”. Идол или демон не съществува. В света има само един Бог или сила. Павел продължава (строфи 5 и 6):

“Защото, ако и да има така наричани богове...както има много богове и господари много (както вярват хората днес, че има много демони – един ти причинява загубването на работата, друг – жена ти да те напусне и т.н.).

Но за нас има само един Бог, Отец, от Когото е всичко (добро и зло, както вече видяхме)“.

Още доказателства за вярата в демони или 'идоли' по времето на Новия Завет можем да видим в Деяния 17:16-18. Там е описано как Павел проповядва в Атина, град, който бил "пълнен с идоли". След като чули Павел да проповядва Благовестието, хората казали: "Види се, че е проповедник на чужди (нови) богове (демони), защото проповядваше Исуса и възкресението". Хората помислили, че Исус и възкресението са нови демони или идоли, за които им обяснявали. Ако прочетете главата до края, ще видите как Павел ги учи на истината, и в строфа 22 четем: "По всичко виждам, че сте много набожни" (буквално, че всеотдайно се кланят на демоните си, или идолите). Помнете, че Бог е единствен източник на сила. Ако Той не е в демоните, значи те нямат никаква сила, защото няма друг такъв източник в цялата вселена, т.е. не съществуват такива.

‘Демоните’ на Стария Завет били идоли

В Стария Завет има повече доказателства, че ‘демоните’ са идолите. Второзак. 28:22-28, 59-61 предрича умствената болест като едно от наказанията за идолопоклоничество/демонопоклоничество. Затова в Новия Завет демоните се свързват с умствената болест. Но нека повторим, че става въпрос за болест, а не за грях. Никъде не четем, че Исус праща демони на завистта или смъртта и др. Библията споменава за *притежание* на демони/болести, а не че те *причиняват* болестта. Гръцката версия на Стария Завет използва думата ‘даймонион’ за ‘идол’ във Второзак. 32:17 и Псалми 106:37. думата в Новия Завет е преведена ‘демон’. Псалми 106:36-39 описва прегрешенията на Израел като оприличава Ханаанските идоли на демони:

“Тъй щото служиха на *идолите* им, които станаха примка за тях. Да!

Синовете си и дъщерите си принесоха в жертва на *бесовете*, и проляха невинна кръв, кръвта на синовете си и дъщерите си, които пожертваха на ханаанските *идоли*... така те се оскверниха от делата си”.

Ясно е, че демоните (бесовете) е другото име на идолите. Боготворенето им на демоните е описано от Бог като “делата си... деянията си”, защото вярата им в тях е човешко дело. Създадените идоли са тяхно “дело”. Днес вярващите в демони вярват във въображаемото, сътворено от човешкия ум, а не от Бог. Думата, употребена за идоли буквално означава ‘никакви’ като подчертава, че те не са част от реалния свят, а ги има само в умовете на хората, които вярват в тях.

Второзак. 32:15-24 описва Божият гняв над хората Му, когато вярват в демони: Израел “презря Канарата на спасението си. С чужди богове Го раздразниха до ревнуване, с мерзости Го раздразниха до гняв. Пожертваха на бесове, които не бяха Бог, на богове, които не бяха знаели... от които бащите ви не се

бояха... И (Той) рече:Ще скрия лицето
Си от тях... защото те са поколение
развратено, чада, в които няма вярност.
Те Ме раздражиха до ревнуване с
онова, което не е Бог, с кумирите си Ме
разгневиха... ще натрупам на тях зло”.

Така Бог описва демоните като идоли,
мерзости и кумири, в които не си
струва да се вярва, защото не
съществуват. Вярата в демони показва,
че не вярваме в Бог. Не е лесно да
вярваме, че Бог ни дава всичко в този
живот, и добро и зло. По-лесно е да
мислим, че злото идва от някой друг,
защото щом признаем, че Бог ги праща,
трябва да вярваме, че и ще ги отмени
или, че в крайна сметка са за наше
добро.

Демоните на Новия Завет

Може и да кажете ‘Ами какво ще
кажете за всички пасажии от Новия
Завет, които говорят за демоните?’

Едно е сигурно – Библията не си противоречи, защото е Словото на Всемогъщия Бог. Щом пише, че Бог праша проблемите и е източникът на цялата сила, то не е възможно и да твърди, че демоните – малките богове, съперници на Бог – ни ги носят. Думата ‘демони’ (бесове) се появява само четири пъти в Стария Завет и се отнася за идолопоклонничества. В Новия Завет се среща далеч по-често. Според нас по времето на написването на Благовестието се е говорело за болестите, които били необясними, като за преюатени по вина на демони. Ако бе така и те бяха отговорни за нашите болести и проблеми, то за тях щеше да пише повече в Стария Завет. Но в такъв контекст за тях не се говори изобщо.

Демоните на Стария Завет

Да се каже, че демоните са напуснали някого означава, че той е излекуван от душевна или необяснима за времето си болест. Хората от първи век обикновено обвинявали за необяснимото т.нар. ‘демони’.

Медицината, която владеели не можела да обясни някои душевни болести и за такива хора казвали, че са ‘обладани от демони’. По времето на Стария Завет за душевното разстройство говорели като за зъл или нечист дух (Съдии 9:23; 1 Кн. на Царете 16:14; 18:10). По времето на Новия Завет вече за душевно разстроените говорели като за ‘обладани от демони’. Връзката между демони и болест се проявява в следния откъс: “Доведоха при Него мнозина хванати от бяс; и Той изгони духовете с една дума... за да се сбъдне реченото чрез пророк Исаия, който казва:Той взе на Себе Си нашите немощи” (Матей 8:16,17). Човешките болести и немощи са като обсебване от “демони” и “зли духове”.

Хората мислели, че Исус е луд, защото бил обсебен от демон – “Бяс има и луд е” (Йоан 10:20; 7:19,20; 8:52). Те вярвали, че демоните носят лудост.

Изцеление на болните

Когато излекували “обсебени от демони” казвали, че се връщат “на себе си” (Марк 5:15; Лука 8:35). Да се каже “обсебен от демони” е начин да се каже, че човек е душевно болен, т.е. не на себе си.

“Обсебените от демони” били “излекувани” или “избавени” (Матей 4:24; 12:22; 17:18), като притежаването на демони е начин да се каже, че са болни.

В Лука 10:9 Исус казва на 70-те си апостоли да отидат и “излекуват болните”, което и направили. Върнали се и казали (строфа 17): “В Твоето име и бесовете се покоряват на нас”, където отново бесовете (демоните) означават болести. Понякога спостолите лекували хора в името на Исус и ето един пример за това (виж също Деяния 3:6; 9:34).

Тогавашният език

Видяхме, че по времето на Новия Завет е било типично за тогавашният език да се каже за душевно болен човек, че е

обсебен от бесове (демони), защото болестта била необяснима за тях. Според тогавашното вярване на римляните и гърците бесовете обсебвали хората и причинявали душевна болест. Християните, които вярват в това подкрепят тези езически вярвания. Библията, обаче, е написана на достъпен език. Употребата на тогавашният език не означава, че тя или Исус подкрепят вярата в демоните. На нашия език за душевно болен човек използваме и думата ‘лунатик’, която буквално означава ‘ходещ нощем под луната’. Някога хората вярвали, че ако човек на пълнолуние се разхожда на открито ще бъде поразен от луната и ще получат душевно разстройство. Днес с тази дума наричаме някой, който е луд, но това не означава, че вярваме във влиянието на луната в такъв случай.

Ако това бъде прочетено след още 2 000 години, ако, разбира се, Исус вече не се е завърнал, хората биха помислили, че за нас луната причинява лудост. Така например една от болестите е наречена от нас “Танца на

Св. Витус”, което не означава, че това е танц, нито пък, че е причинена от него. Ясно е, че и Исус не е роден на 25-ти декември, но всички казваме “Рождество Христово”, когато говорим за този ден, но ние не вярваме, че празнуваме раждането на Христос. Така е и с имената на дните от седмицата в някои езици, защото произлизат от имената на божествата, които се почитали на съответния ден. Употребата на тези наименования не означава, че подкрепяме езическите вярвания на хората, създали нашия език. ‘Инфлуенза’ (грип, настинка) произлиза от “повлиян от демони”. Когато Даниил бил преименуван на Валтасар, име на езически бог вдъхновеното слово на Даниил 4:19 го нарича ‘Валтасасар’, без да се посочва, че името отразява зли помисли. Употребявайки думата ‘Папата’ означава, че с нея идентифицираме конкретен човек, а не че всъщност вярваме, че е ‘папа’ или баща.

Според мита по времето на Езекиил израелската земя била отговорна за нещастията им. Не било истина и

Господ им казва: “Така казва Господ Йеова: Понеже ви думат: Ти си земя, която поглъщаш човеци и обезчадаваш людете си. Затова няма вече да поглъщаш човеци... казва Господ Йеова” (Езек. 35:13,14). Езическа представа било, че морето е огромно чудовище, желаещо да погълне земята.макар да не е истина, Библията често използва този мотив, за да помогне на тогавашните читатели да схванат идеята: виж Йов 7:12; Амос 9:3; Ерем. 5:22; Псалми 89:9; Авакум 3:10; Матей 14:24; Марк 4:37. асирийците наричат бунтуващото се море ‘Раав’ и това е името, дадено на морското чудовище в Египет в Исаия 51:9.

Библията е вдъхновена от Бог и не може да отразява само езическите влияния по онова време. Бог съзнателно прави връзка с тогавашните вярвания, за да покаже, че Той е силата; Той контролира ‘чудовището’ на морето и то върши Неговата воля. Бог поравил погрешното мислене на хората, че други сили, а не Той, движат света към зло. Библията, обаче, не се

занимава с това да отрича вярата в съществуването на подобно морско чудовище, или че самото море е това чудовище.

Друго подобно описание е това на буреносните облаци, наречени “бягащата змия” (Йов 26:13; Исаия 27:1). Това отразявало езическото вярване, че буреносните облаци и светкавици са видения на една огромна змия. В тези откъси не се дава научно обяснение за явлението, нито се осмива лудостта в такова вярване. Напротив, наблягат на това, че Бог ръководи всичко. Отношението на Христос към вярата в демони е подобна. Чудесата му ясно показват, че силата на Бог е абсолютна и крайна, неограничена от суеверията на хората относно т.нар. ‘демони’. Тези, които приемат да вярват в ‘демони’, значи вярват, че и морето е чудовище, а светкавицата – огромна змия. Трябва да помним, че Библията използва символите в представата на хората по онова време, без да подкрепя техните вярвания. Библията го прави, за да потвърди основните истини, които разгледахме в

Урок 6.1 и 6.2 – че Бог е всемогъщ. Той изпраща изпитанията ни. Грехът идва от вътре, от нас. Това можем да го разберем като повярваме във всемогъщата сила на Бог за спасение. Т.нар. ‘критици’ постоянно откриват връзки между езика на Писанията и вяванията на околните култури, когато са били писани под вдъхновение. Разбираемо е, че Библията е писана на езика на тогавашното население и техните вявания с цел да докаже, че Йехова, единственият Бог, е далеч по-могъщ от това, в което са вявали.

Забележително е, че в Библията можем да открием безброй примери за езика на тогавашните хора, без да е бил поправян. Ето няколко примера:

- Фарисеите обвинили Исус в извършването на чудеса като ползвал силата на бог, наречен Веелзевул. Исус им казал: “Ако Аз чрез Веелзевула изгонвам бесовете, чрез кого ги изгонват вашите възпитаници?” (Матей 12:27). 4 Кн. на Царете 1:2 разказва, че Веелзевул бил фалшив бог на Филистинците., но Исус не им казал: ‘Прочетете 4 Кн. на Царете 1:2, за да се

убедите, че Веелзевул не е истински бог и обвиненията ви са празни'. Напротив, Исус говорел така, сякаш Веелзевул съществува, защото проповдта му е трябвало да бъде разбрана от хората. Така говорел и за изгонването на бесовете (демоните), а не им казал 'Те всъщност не съществуват'. Той просто проповядвал Благовестието на езика на хората.

▪ Деяния 16:16-18 е писано от Лука под вдъхновение: "една мома, която имаше предсказвателен дух ни среща". В гръцкия оригинал (Диаглот) е използвано името на един неистински бог (Питон), в когото вярвали в първи век, подобен на Аполон. Този бог не съществувал, но Лука не го отрича, а само ползва езика на времето. Така Благовестието не казва, че 'Исус прогонвал бесове, които всъщност не съществуват, а така хората сега наричат болестите'.

▪ В Лука 5:32 Исус говори на злите юдеи: "Не съм дошъл да призова праведните...". Имал предвид тези, които вярват, че са праведни. Исус ползвал техните думи, макар и понякога погрешни. Лука 19:20-23 показва как Исус ползва грешните думи в притчата за човека с едната мнаса и не поправил грешната употреба на думите, които човека използвал.

▪ Библията често казва за слънцето, че ‘излиза’ и ‘слиза’, което е погрешно в научно отношение. Така и за болестите се ползва погрешно, ненаучно, название – ‘демони/бесове’. Деяния 5:3 казва как Ананий заблудил Светия Дух. Това е невъзможно, но все пак е посочено като факт.

▪ Много примери от езика на тогавашните хора са неразбираеми за нас днес. Напр. “кожа за кожа” (Йов 2:4) произхожда от търговията с кожи по онова време. Мъжеложникът (Второзак. 23:18) на еврейски е наречен “куче”. Друг такъв пример са и бесовете (демоните).

▪ Юдеите по времето на Христа мислели, че са праведни, защото били потомство на Авраам. Исус ги нарекъл “праведни” (Матей 9:12,13) и казал: “Зная, че сте Авраамово потомство” (Йоан 8:37). Но Исус не вярвал, че са праведни, както често обяснява, напр. в Йоан 8:39-44, че не са Авраамово потомство. Исус не им противоречал директно, а показвал истината. Така правел и Господ с езическите вярвания на хората от времето на Стария Завет. Отношението на Христос към бесовете/демоните е същото от времето на Новия Завет. Чудесата, които Бог му дал да върши показват, че Той е движещата сила и Той лекува.

- Павел цитирал гръцките поети, за да обърка вярващите на думите им (Тита 1:12; Деяния 17:28). Павел говорил за намерения олтар, където почитали “Незнайния Бог”, което и да е несъществуващо божество, който олтар бил забравен от атиняните. Вместо да ги укорява за глупостта им, той ги насърчил да вярват в единствения истински Бог, когото не познавали (Деяния 17:22,23).
- Ефес. 2:2 разказва за “княза на въздушната власт”. Това е алюзия към митологичният Зороастър, в който читателите на Павел някога вярвали. Казал им, че някога живеели под “княза на въздушната власт”. И в същата строфа го определя като “духа (уствената нагласа), който... действа” в човека. Преди са вярвали в езически небесен принц-дух, а Павел им казва, че това е само подлото им съзнание. Павел говори за тази езическа идея, но не я укорява, а показва истината за греха чрез нея.
- Деяния 28:3-6 описва една смъртоносна змия, която нападнала Павел и увиснала на ръката му. Туземците си помислили “без съмнение този човек ще е убиец, който... правосъдието не го остави да живее”. Тълкуванието им било погрешно. Павел не им обяснил, а направил чудо – отървал се от змията без тя да го захапне.

- Чудесата на Исус изобличават погрешните вярвания на хората за демоните и др. без да ги поправят. Лука 5:21 посочва две неистинни твърдения на юдеите, че Исус е богохулник и само Бог опрощава греховете. Исус не ги поправил с думи, а с чудо, което оборило твърденията им.
- Исус вярвал, че не думите, а делата говорят. Той не отричал погрешни схващания, нито, че Моисеевият закон не предлага спасение. Той показал истината, напр. изцелението в Шабат (събота). Когато го обвинили, че е самарянин, Исус не отрекъл (Йоан 8:48,49) макар да е евреин и потомък на Авраам, което било част от Божия план за спасение (Йоан 4:22).
- Когато юдеите погрешно заключили, че Исус “правеше Себе Си равен на Бога” (Йоан 5:18), той пак не отрекъл. Показал, че чудесата, които върши го правят човек, който действа от името на Бог, а НЕ равен Нему. Чудесата му показали, че демони/бесове не съществуват. Изцелението на куция в къпалнята изобличава глупостта на юдейския мит, че на Пасха един ангел докосва водата на извора Витесда и тя става целебна. Митът е отречен и чрез него се показва истината. Чудото на Исус изобличава лъжливия мит (Йоан 5:4).
- 2 Посл. на Петър 2:4 разказва за злодеите, които отивали в мрака (от гр. ‘Тартар’ – ад).

Тартар бил митологично място в подземния свят. Петър не го оспорва, а го използва като нарицателно име със символиката му като място на унищожение и наказание за греха. Така Христос използва думата Геена (пъкъла) (виж Урок 4.9).

Причиняват ли демоните болести?

Вярващите в демони трябва да се запитат: “Когато съм болен, демони ли го причиняват?” Щом вярвате, че демоните в Новия Завет са малки божества, които пакостят, отговорът е “да”. Защо тогава много от болестите са лечими или могат да бъдат контролирани? Маларията, например. В Африка хората вярват, че тя се причинява от демони, а ние знаем, че тя се лекува с хинин и други лекарствени средства. Да не би те да се плашат от лекарствата и да бягат? Някои от болестите, уж причинени от демони, които Исус лекувал, са тетанус и епилепсия, които също се контролират с лекарства.

Един мой приятел дойде веднъж от едно село, близо до Кампала, Уганда.

Разказа ми как хората вярват, че демони носят маларията, но видели, че лекарствата помагат и престанали да винят демоните. Но когато някой имал церебрална малария, която води до душевно заболяване, продължили да винят демоните. Един лекар отишъл и предложил лек, но пациентът отказал, защото не му трябвал лек, а оръжие за прогонване на демоните. Лекарят отишъл втори път и му казал 'Ето лек, който ще прогони демоните'. Болният го взел и му преминало. Това не означава, че лекарят вярва в демони, а просто използва езика на хората, за да бъде разбран. Така направил и Исус преди 2 000 години.

Отклонение 17: Магии

Това отклонение е насочено главно към хората, които вярват, че магиите са част от ежедневиия живот. Това, обаче, е несъвместимо с Библейското учение. 'Лечителите', ползващи магии са по-евтини и по-достъпни от другите, а понякога и по-привлекателни. Трябва

логически да погледнем на Библейската истина за тях. Единствено така бихте могли да се въздържите от услугите им.

Твърдения за извършване на магии

Първо трябва да анализираме успехите им, за които често се преувеличава. Лечението никога не протича на открито, та всички да го видят. Ако имаха такъв успех, със сигурност щяха да работят в болниците на света. Не е много ясно и до колко състоянието на болните се подобрява.

Трябва да се запитаме дали имаме доказателство за силата на тези лечители. Виждали ли сте човек с отязана ръка да се връща с цяла от такъв лечител? На това трябва да си отговорим преди да повярваме. Второзак. 13:1-3 е дори по-влиятелно. В Израел учели, че ако магьосник даде знак или направи чудо, все още е рано да му се вярва, освен ако не говорят за истинското учение на Божието Слово. Лечителите не вярват в Библейските истини, затова не трябва

да им се доверяваме, защото силата идва от Бога (Римл. 13:1; 1 Коринт. 8:4-6).

Има и доста оплаквания от тях. Знаем, че ползваме само около 1 % от умствените си способности, а останалото е отвъд съзнателните ни възможности. Чрез съзнанието можем да управляваме телата си, затова психолозите лекуват болести на кръвта, като накарат хората да вярват, че тя работи и има нормален състав. Лекарите признават, че това е възможно. Затова стресът води до язви и главоболия. Отпускането на ума води до облекчение. Но ако ни е отрязана ръката с ума не можем да я върнем. Само заболяванията се контролират от ума, което някога *са го приписвали* на магьосниците. Те не са такива, а са умеели да влияят на умовете на хората, за да доведат ефект.

Източникът на сила

Цялата сила е от Бога. Доброто и злото, и болестите са от Него, не от магьосниците. Това е позната тема в

Библията: Исаия 45:5-7; Михей 1:12; Амос 3:6; Изход 4:11; Второзак. 32:39; Йов 5:18. Тези пасажи си струват да бъдат прочетени внимателно. Към *Него* трябва да се обърнем с молитва, ако сме болни, макар да полагаме всичко по силите ни чрез медицината.

Магьосниците твърдят, че имат власт над ‘тъмни сили’, които ни помагат. Но ние знаем, че всичката сила е от Бога. Той е източникът на сила. Ако се обръщаме към магьосниците, значи се съмняваме в Бога и вярваме, че други сили носят болестите.

Бог не харесва такава нагласа. Израел вярвал в Бог, но и в други сили, което породило идолопоклонничеството. Затова Бог се разгневил и ги отхвърлил като Негов народ (Второзак. 32:16-24). Ако не вярваме изцяло Нему, не Му вярваме изобщо. Ако вярваме в Него, но и в други божества, значи действаме като самия Израел в миналото. Дългата история на Израел в идолопоклонничество е “написана за нас, за да се поучим”. Не трябва да имаме общение с хора, които вярват на други сили.

“Какво общо има светлината с тъмнината? Какво споразумение има Божият храм с идолите? Защото ние сме храм на живия Бог... излезте изсред тях и отделете се, казва Господ... и Аз ще ви бъда Отец, а вие ще Ми бъдете синове и дъщери” (2 Коринт. 6:14-17).

Ако сторим това ще сме негови чада. Родителят инстинктивно се грижи за детето си, когато е болно. Толкова ли е трудно за вярване?

Магьосниците влияят на тези, които им вярват. Когато сме загубили скъп човек, отиваме при магьосниците и искаме да видим този човек. Медиумът затваря очи и кара човека да си представи лицето на починалия. Медиумът чете мислите и убедително разказва сякаш наистина вижда починалия. Ако клиентът, обаче, не вярва, такъв контакт не може да се осъществи.

Когато ‘гадатели’ тълкували сънищата на фараона и Навуходоносор не получавали положение докато не се

докажат. Те ползвали тази техника на четене на съзнанието. Те губели силата си, когато Бог се намесвал в съдбата на дадения човек, както при фараона и Навуходоносор. Валак вярвал в силата на Валаам да проклине хората и за това му плащал добре, защото знаел, че “когото проклинаш, е проклет” (Числа 22:6). Валаам разбрал, че способността му го напуска, когато става въпрос за израилтяни. Те са свързани с Бог и нямат власт над тях.

Магьосничества в Библията

Ако отидем при такъв лечител (магьосник) трябва напълно да му вярваме. Това би означавало, че нямаме вяра в истинския Бог, Който е всемогъщ. Ако вярваме в написаното за фараона, Навуходоносор и Валак няма да можем да отидем с вяра при такъв лечител, за да получим желания ефект. Те нямат власт над Божиите люде, каквито сме и ние след като бъдем призовани и кръстени.

Магьосничеството е наречено от Павел “дела на плътта” подобно на ‘ерес’

(неистинско учение) (Галат. 5:19-21). Той казва: “Казвам ви, както съм и казвал преди, че които вършат такива неща, не ще наследят Божието Царство”. Равнозначен е законът на Моисей, отнасящ се за чародейците, които карали децата им да минават през огън, да бъдат убивани незабавно (Второзак. 18:10,11; Изход 22:18). Не тези, които давали децата си били магьосници, а тези, които твърждали, че по този начин ще бъдат предпазени от зли сили. Виждаме, че и двете страни е трябвало да бъдат убити. В новият завет наказанието за това е прогонване от Божието Царство.

Бог не желае да ползваме магии, за да ставаме по-добри. Във всяка ситуация от живота ни в Христа трябва да се питаме: ‘Бог наистина ли желае да сторя така? Ще бъде ли Исус до мен, когато го върша?’ Бог проклина магьосничеството и не желае да го ползваме. Цсамули пише, че то е равносилно на ‘бунт’ (‘провокация’) срещу Словото Божие (1 Кн. на Царете 15:23). Немислимо е да предизвикваме и провокираме Всемогъщия, както

направил Израел чрез идолопоклонничества (Второзак. 32:16-19). Бог заповядал на Израел да прогони ханаанците, заради вярата им в магии, които Той презирал, а те напротив се присъединили в практикуването им (Второзак. 18:9-14). Тъй като сме новият Израел и сме кръстени, не трябва да приемаме злото в околния свят, защото няма да получим обещаното Царство. Ако вярваме, че магиите действат, значи ги ползваме.

Нека Бог ни благослови в пътя ни през мрака към Царството Му на светлина, истина и слава.

“Защото не приеха да обичат истината, за да се спасят. И затова Бог праща заблуда да действа между тях, за да повярват лъжа... а ние сме длъжни винаги да благодарим на Бога за вас, възлюбени от Господа братя... и, тъй, братя, стойте твърдо и дръжте преданията, които сте научили било чрез наше слово или чрез наше послание. А сам нашият Господ Исус Христос и нашият Бог и Отец, който ни

възлюби и по благодат ни даде вечна утеха и добра надежда, да утеши сърцата ви и да ги утвърди във всяко добро дело и слово” (2 Посл. към Солун. 2:10-17).

Отклонение 18: Какво се случи в Райската градина?

Битие 3:4-5: “А змията рече на жената: Никак няма да умрете; но знае Бог, че в деня, когато ядете от него, ще ви се отворят очите и ще бъдете, като Бога, да познавате доброто и злото”.

Популярно тълкуване

Грешно се мисли, че змията е съгрешил ангел, наречен “сатана”. Прокуден от небесата за греха си, той дошъл на земята и изкушил Ева да съгреши.

Коментар

1. Говори се за “змията”. Думата ‘сатана’ и ‘дявол’ не се споменават в Битие.

2. Змията никъде не е описана като ангел.
3. Никъде в Битие не се споменава за някой, който е бил изхвърлен от небесата
4. Грехът носи смърт (Римл. 6:23). Ангелите не умират (Лука 20:35-36) и не грешат. Наградата за праведните е да бъдат като ангелите (Лука 20:35-36). Ако ангелите грешаха, праведните също щяха да грешат и да умират, а не да получат вечен живот.
5. В Битие четем за грехопадението на човека, в което участват Адам, Ева и змията. Други няма. Няма доказателства, че нещо вътре в змията я кара да действа. Павел казва, че “змията измами Ева с хитростта си” (2 Коринт. 11:3). Бог рекъл на змията “Понеже стори това...” (Битие 3:14). Ако ‘сатаната’ използваше змията, защо не е споменат, нито наказан?
6. Адам обвинил Ева за греха: “Тя ми даде от дървото” (Битие 3:12). Ева обвинила змията: “Змията ме подмами” (Битие 3:13).

Змията не обвинила дявола и той не се извинил.

7. Спомнете си това, ако някой каже, че змиите никога не са могли да говорят
  - (а) Веднъж едно магаре било наказано да проговори с Валаам: “Ням осел проговори

с човешки глас и възпря лудостта на пророка” (2 Посл. на Петър 2:16).

(б) Змията била едно от най-интелигентните животни (Битие 3:1). Ако бе прокълната нямаше да може да говори с Адам и Ева.

8. Бог създал змията (Битие 3:1). ‘Сатаната’ не е влязъл в нея. Ако мислим, че това е възможно, значи един човек може да влезе в живота на друг и да го контролира. Това са езически вярвания. Твърди се, че Бог няма да създаде змията, която довела Адам и Ева да съгрешат, но нека помним, че грехът идва в света чрез човека (Римл. 5:12). Змията говорела от свое лице, защото не била отговорна пред Бог и не сторила грях.

Някои свързват змията от Битие 3 със серафим. Еврейската дума за ‘змия’ в Битие 3 няма връзка с думата ‘серафим’. ‘Серафим’ означава ‘огнен’ и в Числа 21:8 срещаме “огнената змия”, но това няма връзка със “змията” от Битие 3.

Предложения за тълкуване

1. не трябва да приемаме буквално разказа за създаването на света и

прегрешението от Битие. “Змията” била истинска змия. Днес виждаме, че клетвата за змиите е изпълнена – те лазят по корем, както е била прокълнатата змията в Битие 3:14. Хората също страдат от проклятията, описани за тях по същото време. Адам и Ева били хора като нас, но се радвали на по-добър живот, затова и змията била животно, но далеч по-умно от днешните.

2. Първите глави на Битие трябва да бъдат разбирани буквално.

- Исус цитирал написаното за Адам и Ева, когато учел за брака и развода (Матей 19:5-6) и никъде не се намеква, че говори метафорично.

- “Защото първо Адам бе създаден, а после Ева. И Адам не се излъга; но жената се излъга, та падна в престъпление” (2 Тимот. 2:13-14), така че Павел също приемал Битие буквално. По-рано също писал “Змията измами Ева с хитростта си” (2 Коринт. 11:3), Павел не споменава, че дявол е помамил Ева, а змия.

3. Змията била прокълнатата (Битие 3:14) да пълзи по корем, значи преди е имала крака. Вероятно е била животно, което е било най-близко на човека – едно от “всички полски зверове, които Господ Бог беше създал” (Битие 3:1,14).

Отклонение 19: Луцифър

Исаия 14:12-14: “Как си паднал от небето, ти Деннице (Луцифър), сине на зората! Как си отсечен до земята, ти, който поваляше народите; А ти думаше в сърцето си: ще възляза на небесата, ще възвиша престола си над Божиите звезди, и ще седна на планината на събраните богове към най-крайните страни на север, ще възляза над висотата на облаците, ще бъда подобен на Всевишния”.

Популярни тълкувания

Смята се, че някога Луцифър бил силен ангел, който прегрешил по времето на Адам и бил захвърлен на земята, където вреди на Божиите хора.

Коментари

1. Думите “дявол”, “сатана” и “ангел” никъде не се споменават в тази глава. Това е

единственото място в Писанията, където името “Луцифър” се появява.

2. Не е сигурно, че Исаия 14 описва случките в Райската градина. Ако е така защо чак 3 000 години след времето на Битие се казва истината?

3. Луцифър е описан като покрит с червеи (строфа 11) и хората му се присмивали (строфа 16), защото вече нямал сила (стр. 5-8). Няма потвърждение, че Луцифър е на земята и подвежда вярващите.

4. Защо е наказан за думите си “Ще възляза на небесата” (стр. 13), ако вече е бил там?

5. Луцифър ще гние в гроба: “Великолепието ти и шумът на твоите псалтири се снишиха до преизподнята... и червеи те покриват” (стр. 11). Ангелите не умират (Лука 20:35-36), значи Луцифър не е ангел, а по-скоро става дума за човек.

6. Строфи 13 и 14 имат връзка с 2 Посл. към Солун. 2:3-4, където се говори за “човека на греха”, значи Луцифър е друг човек, а не ангел.

Предложения за тълкуване

1. Новите версии на Библията представят Исаия, глави 13-23, като поредица от “тегоби”

за различни народи – вавилонци, тирци, египтяни. Исаия 14:4 говори за това: “Ще употребиш това иносказание против вавилонския цар...” Пророчеството е за човешкия цар на Вавилон, описан като “Луцифър”. За падението му: “ония, които те видят... ще те разгледат и рекат:Тоя ли е човекът, който правеше да трепери земята...?” (стр. 16). Луцифър ясно е описан като човек.

2. Луцифър бил човешки цар и “Всичките царе на народите... ще ти рекат: И ти ли ослабна като нас? Стана ли равен нам?” (стр. 9-10). Луцифър бил цар като другите царе.

3. Строфа 20 казва, че потомството на Луцифър ще бъде унищожено. Строфа 22 твърди, че вавилонското потомство ще бъде унищожено. ‘Луцифър’ искал да възлезе на небето, също както Вавилон (Ерем. 51:53) “присъдата му стигна до небето” (Ерем. 51:9).

4. Помнете, че това е “иносказание против вавилонския цар” (стр. 40. “Луцифър” означава ‘Деница (Зорница)/утринна звезда’, която е най-ярка на небето, а това е планетата Венера. В пртичата звездата гордо решава да “възлезе на небето... и да се въздигне над (другите) Божиите звезди” (стр. 13). Затова е повалена на земята. Звездата представлява царят на Вавилон. Даниил, глава 4, обяснява как Навуходоносор, Вавилонският цар, гледал

с гордост на царството си, като мислел, че е покорил всички народи, но не признавал, че Бог му дал този успех. “Величието тинарстна и стигна до небето” (стр. 22). Затова “Той бе изгонен измежду човеците, ядеше трева като говедата, и тялото му се мокреше от небесната роса догдето космите му пораснаха като пера на орли, и ноктите му като на птици” (стр. 33). Това е драматичното падение на един властен човек, която ни подсеща за падането на утинната звезда от небето. Звездите често символизират хората, напр. Битие 37:9; Исаия 13:10 (за водачите на Вавилон); Езек. 32:7 (за водача на Египет); Даниил 8:10; Ерем. 51:53 (за Вавилон); Плачът на Ерем. 2:1; Матей 11:23 (за Капернаум): “Ти, Капернауме, до небесата ли ще се издигнеш? До ада ще слезеш!” (гроба).

5. Строфа 17 обвинява Луцифър, че “запустяваше (разрушава) света и съсипваше градовете мукойто не пускаше в домовете им затворниците си... и напълнят лицето на света с градове”... “скубачът на злато” (стр. 17,21; 4). Това е описание на военните действия във Вавилон – цели райони са били изравнявани със земята (както и в Ерусалим), пренасяли са затворници на други места без да им позволяват да се завърнат (както юдеите), градили са нови градове и са вземали злато от

победените народи. Луцифър нямало дори да получи погребение като другите царе (стр. 18-19), защото бил човешки цар като тях и тялото му се нуждае от погребване.

6. В строфа 12 пише, че Луцифър е “отсечен до земята” като дърво. В Даниил 4:8-16 Навуходоносор и Вавилон са оприличени на отсечени дървета.

7. Вавилон и Асирия са често взаимнозаменяеми при пророците. Говорейки за смъртта на вавилонския цар, стр. 25, четем: “Ще съкруша асириецата...”. Пророчествата за Вавилон в Исаия 47 са повторени като пише за Асирия: Наум 3:3-5; Софоний 2:13,15; 2 Летоп. 33:11 казва, че асирийският цар взел в плен на Вавилон Манасий, което показва, че са заменяеми. Амос 5:27 казва, че Израел ще отиде в плен “отвъд Дамаск”, т.е. Асирия, но Стефан пише “отвъд Вавилон” (Деяния 7:43). Ездра 6:1 описва Дарий, вавилонският цар, който дава указ за построяването наново на храма. Юдеите славили Бога, че “обърнал сърцето на асирийския цар” (Ездра 6:22), което отново посочва, че са взаимнозаменяеми. Пророчеството в Исаия 14, и много други, съвпада с инвазията над асирийците по времето на Езекия, затова строфа 25 описва падението на асирийците. Строфа 13 е полесна за разбиране като говорим за

богохулителите асирийци, които обсаждат Ерусалим, за да завземат храмовете и да ги населят с техни богове. Асирийският цар Теглат-Феласар искал да стори същото (2 Летоп. 28:20,21); Исаия 14:13: “ А ти думаше в сърцето си: ще възляза на небесата... (символ на храма и ковчега – 3 Кн. на Царете 8:30; 2 Летоп. 30:27; Псалми 2:2,6; 11:4; Евреи 7:26). И ще седна на планината на събраните богове (Сион, където бил храма) към най-крайните страни на севера” (Ерусалим – Псалми 48:1,2).

8. Трябва да разбираме думите “ще възляза на небесата” като хипербола, както и в 1 Кн. на Царете 5:12; 2 Летоп. 28:9; Ездра 9:6 и Псалми 107:26.

Отклонение 20: Изкушенията на Исус

Матей 4:1-11: “Тогава Исус биде отведен от Духа в пустинята, за да бъде изкушаван от дявола. И след като пости четиридесет дни и четиридесет нощи, най-после огладня. И тъй изкусителят дойде и Му рече: Ако си Божий Син заповядай тези камъни да станат хлябове. А Той в отговор каза: Писано

е: Не само с хляб ще живее човек, но с всяко слово, което излиза от Божиите уста. Тогава дяволът Го завежда в светия град, поставя Го на крилото на храма и Му казва: Ако си Божий Син, хвърли се долу; защото е писано: Ще заповяда на ангелите Си за Тебе: и на ръце ще Те дигат. Да не би да удариш о камък ногата Си. Исус му рече писано е още: Да не изпитваш Господа Твоя Бог. Пак Го завежда дяволът на една много вислока планина, показва Му всичките царства на света и тяхната слава и казва Му: Всичко това ще ти дам, ако паднеш да ми се поклониш. Тогава Исус Му казва: Махни се, Сатано, защото е писано: На Господа твоя Бог да се покланяш и само Нему да служиш. Тогава дяволът Го остави; и, ето, ангели дойдоха и Му прислужваха”.

Популярно тълкуване

Същество, наречено “дявол” изкушава Исус да съгреша като го поставя в различни ситуации.

Коментар

1. Исус “е бил във всичко изкушаван като нас” (Евреи 4:15) и “който се изкушава, се завлича и подлъгва от собствената си страст” (Посл. Яковово 1:14). “Дяволът” ни изкушава в собствените ни страсти и желаня, както и Исус. Това не е зло същество, което стои до нас и ни подканва да съгрешим, а те идват “отвътре, от сърцето на човеците” (Марк 7:21).
2. Изкушенията не се приемат буквално.

Матей 4:8 внушава, че Исус е заведен на висока планина, за да види всички царства на света в бъдещата им слава “в един миг време” (Лука 4:5). от никоя планина не се вижда целия свят. И как оттам ще види бъдещето? Земята е сфера и няма точка, от която да се вижда цялата на веднъж.

Сравнението между Матей 4 и Лука 4 показва, че изкушенията са в различен ред. Марк 1:13 пише, че Исус бил “в пустинята четиридесет дни, изкушаван от Сатана”, а Матей 4:2-3 пише, че “след като пости четиридесет дни... изкусителят дойде...”. Лука 4:13 казва, че дяволът оставил Исус след изкушението да скочи от храма. Матей 4:11 казва, че дявола си тръгнал след

изкушението на високата планина. Понеже Писанието не си противоречи, можем да считаме, че изкушенията се повтарят многократно в различен ред. Превръщането на камъните в хляб е типичен пример. Всичко се обяснява лесно, ако мислим, че изкушенията се явили в ума на Исус. Бил е оставен гладуващ четиридесет дни, което би оказало физическо влияние над него и той е започнал да халюцинира. За някои само няколко дни без грана би довело до делириум (сравн. 1 Кн. на Царете 30:12). Подобие на кямъните с хлябове е посочено в Матей 7:9 и затова образите се сливат в измъчения му ум, но винаги се опомнял като си спомни за Словото.

Изглежда невероятно дяволът да го е водил из пустинята или по улиците на Ерусалим. Или да се катерят по върха на храма под зорките погледи на юдеите. Изкушенията са в пустинята, където Исус прекарал четиридесет дни и бил изкушаван от дявола (който накрая си тръгнал – Матей 4:11). Ако той го изкушаваше всеки ден в пустинята, то тогава кога е успял Исус

да се върне в Ерусалим или да отиде до високата планина. Едва ли тези неща са се случили.

Ако дяволът съществуваше и не уважаваше Божието Слово, защо Исус ще му го цитира? Това няма да го сплаши. Исус винаги дава цитат от Библията. Ако дяволът е злите помисли в сърцето му, тогава е разбираемо, че чрез Словото той си припомня, за да ги преодолее. Псалми 119:11 казва: “В сърцето си опазих Твоето Слово, за да не ти съгрешавам”.

Матей 4:1 казва, че Исус “биде отведен от Духа в пустинята, за да бъде изкушаван от дявола.” Това бил токущо изпратеният Божи Дух (глава 3:16). Забележително би било Божият Дух да отведе Исус в пустинята, за да бъде изкушаван от свръхестествено същество, което е против Бога.

Предложения за тълкуване

1. Когато Исус бил кръстен в река Йордан от Йоан, получил силата на Светия Дух (Матей 3:16). Щом излязъл от водата бил

заведен в пустинята да бъде изкушен. Знаел, че има силата да превръща камъка в хляб, да скача от високо без да си навреди и т.н. и тези изкушения сигурно са били примамливи за него. Ако това бе предложено от един човек, за когото Исус знае, че е грешен, тогава изкушенията щяха да са по-малко примамливи отколкото ак оидват от самия него.

2. Да спечели всички царства би било примамливо, ако това идваше отвътре. Умът му е бил пълен с Писанията и поради постенето и обърканият му ум, би било изкушаващо да се възползва от лесния начин да се спаси от това положение.

Мотивът за високата планина ни напомня Езекиил, който гледал какво ще бъде Царството (Езек. 40:2) и Йоан, който видял “светия Ерусалим” от “една голяма и висока планина” (Откров. 21:10). Исус видял царствата в бъдещето (Лука 4:5), т.е. в Царството, когато “Световното царство стана царство на нашия Господ и Неговия Христос” (Откров. 11:15). Може и да е мислил за Моисей, който четиридесет години се скитал из пустинята (сравн. неговите 40 дни) и гледал към Обетованата земя (Царството) от

хълма. В Даниил 4:17,25,32; 5:21 се подчертава, че “всевишният владее над царството на човеците, дава го комуто ще”. Исус е знаел единственият Бог, не друг би могъл да му даде Царството. Не би могло да е изкушение, ако някакъв дявол твърди, че може да даде на Исус Царството, защото Исус знае, че само Бог има тая сила. Той знаел Отец Му ще Си достави удоволствието да му даде Царството, а ‘дяволът’ вътре в нвго може да му е подсказал да го вземе веднага. Исус размишлявал, че Бог ще му даде цялата власт в бъдеще (Йоан 5:26,27) дори да може да отнема и да дава живота си (Йоан 10:18), но това ще е само след смъртта и възкресението му (Матей 28:18).

3. Познанията му за Писанията трябва да са го подсетили за Езавел, който не издържал на 40-тия ден в пустинята (3 Кн. на Царете 19:8) и Моисей, който загърбил наследството в края на 40-та година в пустинята. Исус в края на 40-те дни бил в подобно положение – на крачка да отстъпи. Моисей и Езавел отстъпили заради човешката си слабост, а не заради някого, наречен “дявол” или противник, който изкушавал Исус.

4. “И дяволът Му рече: Ако си Божий Син...” (Лука 4:3). Трябва да е било постоянно изкушение в ума на Христос – дали е Божий Син, защото всички смятали, че е син на Йосиф (Лука 3:23; Йоан 6:42) или е незаконороден (Йоан 9:29), а официалните книги го водят като син на Йосиф (Матей 1:1,16; Лука 3:23, където “предполагам” означава ‘признат от закона’).

5. Откъсите, където Исус се окуражава против лошите си желания (“дявола”) са от Второзаконие, където се описват премеждията на Израел в пустинята. Исус виждал паралелно техните преживявания и своите.

Второзаконие 8	Матей 4 / Лука 4
<p>“Господ твоят Бог те е водил през тия четиридесет години из пустинята, за да те смири и да те изпита, за да узнае що има в</p>	<p>“Исус бе отведен от Духа” “четиридесет дни” “в пустинята”. Исус бил изпитван чрез изкушенията. Исус победил</p>

<p>сърцето ти, дали ще пазиш заповедите Му, или не” (стр. 2)</p>	<p>като цитирал Писанията, които били в сърцето му (Псалми 119:11).</p>
<p>“И те смири, и като те остави да огладнееш, храни те с манна... за да те научи, че човек не живее само с хляб, но... с всяко слово, което излиза из Господните уста” (стр. 3)</p>	<p>“И най- после огладня”. В Йоан 6 манната се тълкува от Исус като проява на Божието Слово, чрез което той преживял в пустинята. Исус научил, че духовно преживял чрез Словото Божие. “А в отговор той каза:</p>

	<p>Писано е: Не само с хляб ще живее човек, но с всяко слово... от Божиите уста”.</p>
<p>“Да вземеш в съображение в сърцето си, че както човек наказва сина си, така и Господ твоя Бог наказва тебе” (стр. 5)</p>	<p>Несъмнено, Исус размишлява л върху събитията. Бог наказал Сина Си, Исус – 2 Кн. на Царете 7:14; Псалми 89:32.</p>

Исус ни е показал как да четем и учим
Словото – поставил се в положението
на Израел в пустинята и взел поуки за
себе си от преживяното от тях.

Отклонение 21: Война на небесата

Откров. 12:7-9: “И стана война на небесата: излязоха Михаил и неговите ангели да воюват против змея; и змеят воюва заедно със своите ангели; обаче, те не надвиха, нито се намери вече място за тях на небето. И свален биде големият змей, оная старовременна змия която се нарича дявол и сатана, който мами цялата вселена; свален биде на земята, свалени бидоха и ангелите му заедно с него”.

Популярно тълкуване

Това е един от най-известните откъси за бунт в небесата сред ангелите, когато дяволът и неговите ангели биват хвърлени на земята, където под формата на змия те започват да създават проблеми и грехове.

Коментар

1. Ангелите не грешат и в небето не може да е станал бунт. Този откъс – единствен по рода си – трябва да бъде тълкуван така, че не

ангели съгрешават или карат хората да съгрешават на земята, защото греха ни идва отвътре нас (Марк 7:20-23).

2. Змията е прогонена от небето, което значи, че тя е била там преди. Но същинската змия в Райската градина е създадена от Бог от пръстта на земята (Битие 1:24-25). Не се загатва, че дяволът е слязъл от небето и е влязъл в змията.

3. Нкъде не се говори за ангели, които съгрешават или се бунтуват срещу Бога, а само за война в небето. Никой не може да се бие с Бог на небето: “Няма кой да избавя от ръката Ми” (Второзак. 32:39).

4. След драматичните строфи 7-9, строфа 10 гласи: “И чух силен глас на небесата: сега дойде спасението, силата и царството на нашия Бог и властта на Неговия Христос, защото се свали клеветникът на нашите братя, който ги клевети денем и нощем”. Ако строфи 7-9 описват случките след сътворението, как е възможно след падението на сатаната да дойде спасението и Божието царство? След греха на Адам започва тъжната история на робство към греха и провали, което със сигурност не е “спасение” и Божието царство. Радостта, че дяволът – клеветникът – е пратен на земята е голяма. Защо е радост, щом това ще навреди на човека? Ако го разбираме метафорично

като отнемане на властта (както в Исаия 14:12; Ерем. 51:53; Плачът на Ерем. 2:1; Матей 11:23) би било по-смислено. Ако това се е случило преди Адам или преди грехопадението му, как дяволът е успял вече да е наклеветил “братята му”, които още дори не съществуват?

5. Никъде не се посочва кога стават тези събития. В Откр. 1:1 и 4:1 пише, че Откровението на Йоан е пророчество за “онова, което има да стане скоро”. Не е описание на случилото се в Райската градина, а някога след първи век, когато било дадено от Исус. Истинските вярващи ще проумеят, че не става дума за Райската градина в Откр. 12. А защо за дявола и рая пише в края на Библията?

6. “Големият змей, оная старовременна змия” (Откр. 12:9). Змеят имал “седем глави и десет рога” (стр. 3) и очевидно не бил змия, но имал чертите на характера на змията от Райската градина, т.е. бил лъжец като нея. “Жилото на смъртта е грехът” (1 Коринт. 15:56), но смъртта не е змия, а е с нейния характер чрез връзката ѝ с греха.

7. Дяволът бил прокуден на земята и бил агресивен: “понеже знае, че му остава малко време” (стр. 12). Ако бе изгонен в Райската градина щеше да има възможността да

тормози човка в цялата му история, което съвсем не е “малко време”.

8. Как е могъл да клевети целия свят (стр. 9) преди да е изхвърлен от небето, виждайки че в света няма никого освен Адам?

9. Стр. 4 казва, че опашката си змея завлече третата част от небесните звезди. Змеят трябва да е доста голям, за да повлече една трета от вселената, а планетата ни няма да е достатъчно голяма, за да го задържи. И нека помним, че това се е случило или предстои да се случи след първи век след Христа, когато пророчеството е дадено.

10. Поради това и останалата част на Откровението, които действително не могат да се изпълнят, още в строфа 1 на глава 1 на Откровението ни е казано, че това послание е пълно със символи. Затова и Откр. 12:1 започва с “голямо знамение” и го описва.

11. Дяволът не кара хората да грешат на земята. Строфи 12-16 показват, че той се провалил в създаването на проблеми на земята, след като дошъл. Това противоречи на популярното схващане.

12. За да разберем дали описанието е метафорично или не, трябва да разберем дали “небето” е представено метафорично или не. По-рано обяснихме, че небето може да символизира положение или власт.

Откровението е книга на символи и затова трябва да очакваме разказите в нея да са символични.

Жената в строфа 1 е “облечена в слънцето, с луната под нозете ѝ и на главата ѝ корона от дванадесет звезди”. Описанието не можем да четем буквално, защото не може да е облечена в слънцето, нито на главата си да носи звезди.

Друго знамение е описано в строфа 3 – появява се червен змей в небето, което приемаме, че е изобразено метафорично, както и в строфа 1. В строфа 4 змеят помита една трета от звездите в небето. Видяхме, че поради размерите им, това е невъзможно. Царството Божие ще бъде установено на земята (Даниил 2:44; Матей 5:5), което е невъзможно ако тя бъде унищожена, а това няма да стане чрез падащи огромни звезди.

Жената в “небето” родила детето си, което “бе грабнато и занесено... при Неговия престол” (стр. 5). Божият престол е на небето. Ако тя също е на

небето защо детето е занесено в небето? Тя е символизираща нещо земно, макар и в “небесата”. После тя побягва “в пустинята” (стр. 6). Ако е била в небето, значи на небето има пустиня, повече ѝ подхожда да е била с високо положение и после да слезе от него и да побегне.

Строфа 7 – “стана война на небесата”. Щом “небето” е метафора или символ за нещо земно в останалата част от Откровение 12, значи и войната е на символичното небе. Трябва да е било така, защото на самото небе не може да има бунт (Матей 6:10; Псалми 5:4,5; Авакум 1:13). Според популярните вярвания злите ангели отиват в ада, а този път са на небето. Значи те не са ангели.

Авторът на тази книга често пита ортодоксалните християни за дявола, а именно: ‘Бихте ли ми разгълкували историята на дявола, като я подкрепите с цитати’. Отговорите са много различни. Отговорът според ортодоксалните християни е:

А) Дяволът бил ангел на небето, но бил прогонен в Райската градина. Бил пратен на земята в Битие 1.

Б) Предполага се, че е дошъл на земята и се е оженил в Битие 6.

В) По времето на Йов е можел да ходи и на небето и на земята.

Г) По времето на Исаия 14 отново е изхвърлен на земята.

Д) В Захар. 3 отново е на небето.

Е) В Матей 4 пак е на земята.

“Изхвърлен е “ по времето на Христовата смърт според популярното схващане, че “принцът на света” е “изпратен”.

Ж) В Откров. 12 има пророчество са това, че дяволът е “прогонен”.

З) Дяволът е “окован” в Откров. 20, но той и ангелите му били оковани в Битие според популярното вярване и Посл. Юдово стр. 6. ако тогава бе окован във ‘вечни окови’ как отново бива окован в Откров. 20?

Ето защо не може да бъде вярно твърдението, че дяволът е изхвърлен от небето заради греха, защото често е

описван като появяващ се и “отхвърлен”. Трябва да възприемаме дявола и небето метафорично.

Предложения за тълкуване

1. Не е наша цел да разглеждаме нацяло тази глава. Пълното обяснение изисква разбиране за цялата книга на Откровението, за да поставим всичко на място.
2. Конфликтът е метафоричен, т.е. за място на власт, за което са воювали две групировки, всяка със своите последователи или ангели. Нека не забравяме, че дяволът и сатаната често се свързват с юдейската и римска системи на управление.
3. Змеят предствалява политическа сила, защото има “корони на главите си” (стр. 3). Откр. 17:9,10 коментира същото: “ето и разумното значение”, т.е. не го разглеждайте буквално: “седемте глави са седем хълма... те са и седмина царе”. Един от царете продължава “само малко...”, което може би се отнася за “малко време му остава” (Откр. 12:12).

УРОК 6: Въпроси

1. Откъде идват проблемите и изпитанията?
  - а) Бог
  - б) Шанс
  - в) Греховно създание, наречено сатана
  - г) Греховни създания, наречени демони

2. Кой носи отговорността за това, че грешим?
  - а) Собствената ни човешка природа
  - б) Бог
  - в) Зли духове
  - г) Греховно създание, наречено сатана

3. Какво означава 'дявол'?
  - а) Грях
  - б) Змия
  - в) Клеветник
  - г) Луцифър

4. Какво означава 'сатана'?
  - а) Грешник
  - б) Противник
  - в) Звяр
  - г) Цар на демоните

5. Можем ли да наричаме "сатани" добрите хора?
6. Какво означават метафорично 'сатана' и 'дявол'?
- 7 . Как да разбираме 'демоните' в Новия Завет?
- а) Грешни ангели
  - б) Болести
  - в) Болести, които според тогавашния език, били причинени от 'демони'
  - г) Същества – духове
- 8 . Как разбирате змията в Райската градина?

Част 2:
"Благовестване...
Исус Христовото име"
(Деяния на Апостолите 8:12)

УРОК 7

**ПРОИЗХОДЪТ НА
ИСУС**

7.1 Пророчества за Исус от Стария Завет

Урок 3 обясни как Божията цел за спасението е Исус Христос. Обещанията дадени на Ева, Авраам и Давид показват, че Исус е техен пряк потомък. Всъщност, целият Стар Завет посочва и пророкува за Исус. Законът на Мойсей, на който Израел се е подчинявал преди времето на Христа, постоянно сочи към него: "Така законът за нас стана детеводител, да ни доведе до Христа" (Галатяни 3:24). Така на празника Пасха, е било пожертвано здраво агне (Изход 12:3-6), което представлява жертвоприношение към Исус, "Божият Агнец, който носи греха на света" (Йоан 1:29; 1 Коринт. 5:7). Перфектното състояние на агнето символизира безупречният характер на Исус (Изход 12:5; 1 Петър 1:19).

В Псалмите и писанията на пророците от Стария Завет има безброй пророчества за Месията. Особено много се акцентува на това как той ще умре. Юдаизма отрича идеята за Месията, който умира, поради недостатъчното внимание обърнато на пророчествата. Ето някои от тях:

Пророчество от Стария Завет	Изпълнение в Исус
"Боже мой, Боже мой, защо си ме оставил?" (Псалм 22:1)	Това били думите, които Исус изрича на кръста (Матей 27:46)
"А аз съм укоряван от човеците, и презиран от хората. Всички, които ме гледат, ругаят ме, кимват с глава и казват: Той упова на Господа: нека го избави" (Псалм 22:6-8)	Израел презирал Исус и го подигравал (Лука 23:35; 8:53); клатели глави (Матей 27:39) и казвали това докато той висял на кръста (Матей 27:43)
"И езикът прилепна на челюстите ми...прободоха ръцете ми и нозете ми." (Псалм 22:15,16)	Това било изпълнено, когато Христос ожаднял на кръста (Йоан 19:28). Пробождането на ръцете и краката се отнася за физическия метод на разпъване на кръст.
"Разделиха си дрехите ми, и за	Точното изпълнение на това е

облеклото ми хвърлиха жребие” (Псалм 22:18)	описано в Матей 27:35.
Обърнете внимание, че Псалм 22:22 цитира отнасящото се до Исус в Евреи 2:12	
“Чужд станах на братята си, и странен на чадата на майка ми. Защото ревността на твоя дом ме изяде” (Псалм 69:8,9)	Описва чувството на отчуждение у Исус към Еврейските си братя и собственото му семейство (Йоан 7:3-5, Матей 12:47-49). Също така е цитирано и в Йоан 2:17.
“И дадох ми жлъчка за ядене; и в жаждата ми ме напоиха с оцет” (Псалм 69:21)	Това се случва докато Христос е на кръста (матей 27:34)
Исаия 53 е изцяло забележително пророчество за смъртта на Исус и възкресението му и всяка стофа от него е безпогрешно изпълнена. Ще посочим само два примера	
“И не отвори устата си; както овца, която пред стригачите си не издава глас” (Исаия 53:7)	Христос, Божият Агнец, не проронил и дума при изпитанията си (Матей 27:12,14)
“И определиха гроба Му между злодеите, но по смъртта Му при богатия” (Исаия 53:9)	Исус е бил разпнат заедно с престъпници (Матей 27:38), но е бил погребан в гробница на богат човек (Матей 27:57-60).

Едва ли е учудващо, че Новият Завет ни напомня за ‘закона и пророците’ на Стария Завет, които са основата на нашето знание за Исус (Деяния 26:22; 28:23; Римл. 16:25,26). Исус сам е предупредил, че ако не разберем правилно ‘Мойсей и пророците’, не можем да разберем него (Лука 16:31; Йоан 5:46,47).

Фактът, че Законът на Мойсей сочи за Исус и пророците пророкуват за него, е достатъчно доказателство, че Исус физически не е съществувал преди да бъде роден. Лъжовната доктрина за съществуването на Исус преди рождението му звучи нелепо от повтаряните обещания, щом той ще бъде семето (потомък) на Ева, Авраам и Давид. Ако по това време той съществуваше на небето, Бог щеше да бъде некоректен да обещава потомък, който да стане Месия. Родословието на Исус, записано в Матей 1 и Лука 3, показва, че Исус произлиза от хората, които са получили обещанието.

Обещаното на Давид по отношение на Исус изключва физическото му съществуване, когато то е било направено: “ *Ще* въздигна потомца ти *подир* тебе, който *ще* излезе из чреслата ти...Аз *ще* му бъда Отец, и той *ще* Ми *бъде* син” (2 Кн. на Царете 7:12,14). Забележете граматическото бъдеще време използвано тук. Виждайки, че Бог *ще бъде* баща на Исус, невъзможно е Божият Син вече да е съществувал по време на обещанието. Семето, което ще излезе “от чреслата ти” показва, че той ще е буквално физически потомък на Давид. “Господ се кле с вяност на Давида...от рожбата на тялото ти ще положи на престола ти” (Псалм 132:11).

Соломон е първото изпълнение на обещанието, но тъй като той физически е съществувал по време на обещанието (2 Кн. на Царете 5:14) за Божия син, наследник на Давид, то това се отнася за Христос (Лука 1:31-33). “*Ще* въздигна на Давида праведен отрасъл” (Еремия 23:5) т.е. Месия.

Подобна употреба на бъдеще време има и в останалите пророчества за Исус. “Аз *ще* им въздигна отсред братята им пророк” (Второзак. 18:18) се цитира в Деяния 3:22,23, където “Проръкът” е Исус. “Девница *ще* зачне и *ще* роди син и ще го нарече Емануил” (Исаия 7:14). Това пророчество се изпълнява при рождението на Христос (Матей 1:23).

7.2 Раждане на девица

Разказът за зачеването и раждането на Исус не съвпада с представата, че той е съществувал физически преди това. Вярващите в ‘Триединството’ твърдят, че са съществували три същества на небето в един и същ момент, и един от тях е детето в утробата на Мария, оставяйки другите двама на небето. Значи Христос някак е слезал от небето и е влязал в утробата на Мария. Цялата тази теология излиза извън рамките на Писанието. Раждането на Исус не подсказва по никакъв начин, че той е

напуснал небесата и се е преселил в Мария. Доказателствата за това са едно голямо ‘липсващо звено’ в учението за триединството. Ангел Гавраил се появява пред Мария с известието: “ще заченеш в утробата си и ще родиш син, когото ще наречеш Исус. Той ще бъде велик, и ще се нарече Син на Всевишния...А Мария рече на ангела:Как ще бъде това, тъй като мъж не познавам?(т.е. тя била девствена) И ангелът в отговор ѝ рече: Светия Дух ще дойде върху ти, и силата на Всевишния ще те осени; за туй, и светото Онова, което ще се роди от тебе, ще се нарече Божий Син” (Лука 1:31-35).

Два пъти се набляга, че Исус ще бъде Божият Син като се роди, очевидно, Божият син не е съществувал преди това. Отново трябва да подчертаем употребата на бъдеще време, напр. “той *ще* бъде велик”. Ако Исус съществуваше вече физически при тези думи на ангела, то той вече е щял да бъде велик. Исус бил “потомък” на Давид (Откров. 22:16);гръцката дума ‘генос’ предполага, че Исус произхожда от Давид. Той е роден “от” Мария (Лука 1:35).

Зачеването на Исус

Мария зачева Исус чрез Светия Дух (Божият дъх/сила), който я спожда, така че Йосиф не е баща на Исус. Светият Дух не е в човешки образ (виж Урок 2) и Исус е Син на Бог, не на Светия дух. Бог използва духа Си върху Мария, “за туй и светото Онова”, което се роди от нея бе наречено “Божий Син” (Лука 1:35). Употребата на “за туй” показва, че без Светия Дух над утробата на Мария, Исус, Божият Син, нямаше да бъде роден.

Доказателството, че Исус е заченат в утробата на Мария (Лука 1:31) показва, че той не е съществувал физически преди това. Ако ни се ‘породи’ идея, то тя започва от нас. По подобен начин Исус е бил заченат в утробата на Мария – в началото като зародиш, както всяко друго човешко същество. Най-известната библейска строфа, Йоан 3:16, гласи, че Исус е “единороден син” на Бог. Много от цитиращите тази фраза не се замислят какво точно изразява тя. Щом Исус е ‘единороден’, той е ‘роден’(думата, от която произлиза ‘единороден’) след зачеването на Мария. Ако бащата на Исус е Бог, той е значително по-възрастен от него – Бог няма начало (Псалм 90:2) и съответно Исус не може да бъде самият Бог (Урок 8 допълва този въпрос).

Исус е бил “породен” от Бог, а не създаден като Адам. Това обяснява близостта на Бог с Исус – “Бог в Христа примиряваше света със себе си” (2 Коринт. 5:19). Христос е ‘породен’ от Бог, а не създаден от пръстта, което обяснява естествената му склонност към действията на Баща му.

Исаия 49:5,6 пророкува, че Христос е светлината на света, което той изпълнява (Йоан 8:12). Той размишлява за “Господ, Който ме създаде още от утробата за свой служител”. Затова Христос е бил “създаден” от Господ в утробата на Мария чрез Своя Свети Дух. Утробата ѝ очевидно е мястото на физическия произход на Исус.

В Урок 7.1 видяхме, че Псалм 22 пророкува мислите на Христос на кръста. Той размишлява: ‘Ти си, Който си ме извадил из утробата...На тебе бях оставен от рождението си; от утробата на майка ми Ти си мой Бог’(Псалм 22:9,10). Умирайки, Христос се връща към началото си – в утробата на Мария, създадена от Бог. Описанието на Мария като “*майка*” оборва идеята, че той е съществувал преди раждането си.

Мария била обикновен човек с обикновени родители. Имала е братовчедка, която ражда Йоан Кръстител, който също е обикновен човек (Лука 1:36). Католиците считат, че Мария не е обикновена жена и Исус не може да бъде едновременно ‘Син човешки’ и ‘Син Божи’. Това са двете му известни названия в Новия Завет. Бил е ‘Син човешки’, защото е роден от жена и ‘Син Божи’, защото Бог спохожда Мария чрез Светия Дух (Лука 1:35), което означава, че Бог е негов Баща. Това нямаше да бъде валидно, ако Мария не бе обикновена жена.

“Кой може да извади чисто от нечисто? Никой...Що е човек, та да е чист, и роденият от жена та да е праведен?...Как може да е чист роденият от жена?” (Йов 14:4; 15:14; 25:4). Това оборва идеята за непорочното зачатие.

Мария, “родена от жена” трябва да е притежавала нашата нечиста природа, която да предаде на Исус. “Роден” от Мария показва, че физически не е съществувал преди това. Гръцкото издание предава Галатяни 4:4 “Бил е *създаден* от жена”. Спасителят бил “потомство на жената” (Битие 3:15), което се проявява в контекста на множество родословни дървета, посочени в Битие.

В Евангелието често се споменава човечността на Мария. Христос е трябвало да я укорява поне три пъти за липса на духовно разбиране (Лука 2:49; Йоан 2:4). Тя не разбирала го разбирала (Лука 2:50). Това е, което можем да очакваме от жена с човешки произход, чийто син е Синът Божи и затова по-възприемчив от нея, макар той също да притежава човешка природа. Йосиф познал Мария след раждането на Исус (Матей 1:25) и няма причина да мислим, че те не са имали нормални семейни отношения от там нататък.

Споменаването на Христовите ‘майка и братя’ в Матей 12:46,47 подсказва, че Мария има и други деца след Исус. Исус бил ‘първородният’. Католическото схващане, че Мария остава девица и затова отива на небето няма потвърждение в Библията. Като смъртен човек, Мария щеше да живее до старост и да умре. В Йоан 3:13 четем: “Никой не е възлязал на небето”. Исус е имал човешка природа (виж Евреи 2:14-18) означава, че това се отнася и за майка му, за разлика от Баща му. Мария казва, че е “Господната слугиня” (Лука 1:38; сравн. Псалм 86:16) – не “майка на Господ”.

7.3 Мястото на Исус в Божият план

Бог не прави планове според момента, добавяйки допълнителни елементи, както сме свидетели от човешката история. Планът на Бог е ясно определен още от самото начало (Йоан 1:1). Желанието Му за син е било с Него от началото. Той го обичал още преди да бъде роден, така както родителите биха обичали детето си още от утробата. Целият Стар Завет

е посветен на многообразието на Божия план за спасението в Христа.

Често демонстрираме, че чрез обещанията, пророчествата на пророците и закона на Мойсей, Старият Завет постоянно разкрива целта на Бог в Христа. Поради знанието, че ще Му се роди син, това става реалност (Евреи 1:1,2; в гръцкия текст 'чрез' е по-добре преведено от 'поради'). Заради Христос Бог разделя вековете в човешката история (Евреи 1:2). Божието откровение към хората през годините, както е споменато в Стария Завет, е пълно с разкази за Исус.

Трудно ни е да разберем напълно върховенството на Исус и важността му спрямо Бог. Затова е истина, ако кажем, че Исус е съществувал в Божия ум и цел от началото, макар да е просъществувал след раждането на Мария. В Евреи 1:4-7, 13, 14 се подчертава, че Исус не е ангел, дори в живота си като смъртен е бил далеч от ангелите (Евр. 2:7). Отдадена му е далеч по-голяма чест от колкото на тях да бъде Неговият "единороден Син" (Йоан 3:16). Христос не е съществувал като дух преди рождението си. 1 Посл. Петър 1:20 обобщава: Христос "беше предопределен преди създаването на света...но се яви в скончанието на времената за вас".

Исус е опорна точка на Благовестието, което "по-напред Той беше обещал чрез пророците Си в Светите писания, за Сина Му нашия

Господ Исус Христос, Който по плът се роди от Давидовото потомство, а по дух на святост биде със сила обявен като Божий Син чрез възкресението от мъртвите” (Римл. 1:1-4).

Следното обобщава историята на Христос:

1. Обещан в Стария Завет – т.е. в Божия план.
2. Създаден като физически човек от девическо раждане, като потомък на Давид.
3. Благодарение на безупречния си характер (“духът на святост”), показан в живота му като смъртен.
4. Бил е възкресен, и отново публично е обявено от апостолските пламенни проповеди, че е Божи син.

Предвестието Божие

Лесно ще разберем как Христос е бил замислен от Бог, преди физически да просъществува, ако приемем, че Бог е всезнаещ относно всичко, което се случва ‘в бъдеще’. Той може да ‘предвиди’ всичко. Бог може да мисли и говори за неща, които не съществуват, а сякаш ги има. Той познава напълно бъдещето. Няма точна еврейска дума за ‘обещание’, а само ‘дума’; дотолкова е сигурна думата на Бог като обещание за изпълнение. Каквото казва, сякаш вече е станало. Така, че Той “повиква в действително съществуване онова, което не съществува” (Римл. 4:17). Той може да обяви “от началото ...края, и от древните времена нестаналите още неща, и казвам: намерението ми ще устои, и ще извърша всичко що ми е

угодно” (Исаия 46:10). Ето защо Бог може да говори за мъртвите като за живи и за хората преди да се родят. Той може да разкаже за ден, сякаш вече е дошъл (Исаия 3:8; Език. 7:10,12).

‘Съветът’ или Божието слово е пророкувал за Христа от самото начало. Той винаги е бил част от Божията цел или ‘радост’. Затова е било сигурно, че Исус ще биде роден в един момент, защото Бог ще изпълни казаното за Христа. Сигурността на предвестието Божие отразява сигурността на думите Му. Библейският еврейски език използва специално ‘пророческо перфектно’ време, което използва минало време, за да опише бъдещи случки, които Бог е обещал. Давид казва: “Това е домът на Господа Бога” (1 Кн. На Летописите 22:1), а всъщност Храмът е бил само обещан от Него. Давид дотолкова е вярвал, че е използвал сегашно време, за да опише бъдещи случки. Писанието избобилства с примери за Божието предвестие. Бог бил толкова сигурен, че ще изпълни обещанията си към Авраам, та му казал: “На твоето потомство давам тая земя...” (Битие 15:18) по време, когато Авраам не е имал потомство. През това време преди потомството (Исаак/Христос) да са били родени, Бог обещал и още: “Направих те отец на множество народи” (Битие 17:5). И

наистина Бог "нарича нещата, които ги няма, сякаш са там".

Исус говори, че Бог "е предал всичко в Неговата (Христовата) ръка" (Йоан 3:35). "Всичко си подчинил под нозете Му (на Христос)...обаче сега не виждаме да му е всичко подчинено" (Евреи 2:8).

Бог говори за плановете Си за спасение чрез Исус "както е говорил чрез устата на светите Си от века пророци" (Лука 1:70). Те били тясно свързани с Божия план и за тях се говорело, че буквално съществуват от началото, макар очевидно да не е така. Можем да кажем, че пророците са били част от Божия план от самото начало. Йеремиа е първият пример. Бог му рекъл: " Преди да ти дам образ в корема познах те, и преди да излезеш от утробата осветих те.Поставих те за пророк на народите" (Йеремиа 1:5). Бог е знаел всичко за Йеремиа преди той да е съществувал. По същия начин Бог е можел да разказва за Персийския цар Кир преди рождението му, използвайки език, който показва, че тогава е съществувал (Исаия 45:1-5). Същото срещаме и в Евреи 7:9,10.

Йеремия и пророците са част от Божия план и затова за тях се говори като за съществуващи дори преди рождението им. Това се отнася и за истински вярващите. Очевидно тогава не сме съществували, но Бог е знаел за нас. Бог "ни е спасил и призвал със Своето призвание...според Своето намерение и според благодатта, дадена нам в Христа Исуса преди вечните времена" (2 Тим. 1:9). Бог "ни е избрал в Него преди създанието на света...като ни е предопределил...по благоволенията на Своята воля"(Ефесяни 1:4,5). Идеята, че Бог е знаел предварително за отделни хора от самото начало и ги е 'белязал' (предопределил) за спасение, означава, че те са били в мислите Му от началото (Римл. 8:27; 9:23).

За Христос, обобщението на Божията цел, се говори като за съществуващ от самото начало, защото е част от Божият план. Той бил "закланото Агне от създанието на света" (Откров. 13:8). Исус бил "Божият Агнец", пожертван около 4 000 години по-късно на кръста(Йоан 1:29; 1 Коринт. 5:7). Исус е бил избран от началото (1 Петър 1;20), както и вярващите (Ефес. 1:4; употребена е една и съща гръцка дума за 'избран' в строфите). Ако

ни е трудно да го разберем, то е защото не можем да си представим как Бог работи извън представата за време. 'Вярата' е способността да виждаме с очите на Бог, отвъд ограниченията на времето.

7.4 В началото бе Словото (Йоан 1:1-3)

"В началото бе Словото, и Словото беше у Бога, и Словото бе Бог. То в начало беше у Бога. Всичко това чрез него стана"(Йоан 1:1-3).

Ако правилно разберем тези строфи, то те ще потвърдят изводите направени в последната глава. Този откъс е един от често и погрешно тълкуваните, че Исус е съществувал на небето преди рождението си. За да се тълкуват правилно, трябва да изясним значението на "Словото". Не става дума за човек, защото човек не може да бъде "с Бог" и да *бъде* бог същевременно. Гръцката дума 'логос' се превежда 'дума', а не 'Исус'. Обичайно се превежда 'дума', но срещаме и:

Разказ	Причина
Разговор	Доктрина
Намерение	Проповед
Разум	Изказ
Новини	

За думата ‘логос’ се говори като за ‘него’, тъй като на гръцки тя е от мъжки род, и това не означава, че става въпрос за мъж, хито за Исус. В немската версия срещаме ‘дас ворт’ (среден род), а на френски ‘ла парол’ е в женски род, което означава, че не може да става дума за човек от мъжки пол.

“В началото”

‘Логос’ може да се отнася и за помисли, облечени в слова или друг вид комуникация. В началото Бог е притежавал ‘логос’. И тази единствена мисъл е била насочена към Исус. Цялото създание е станало, заради Божията цел – Исус: звездите, планетите и всичко във връзка с раждането, съществуването и победата на Исус (обърнете внимание на Божие смирение, позволявайки раждането и смъртта на Исус). Посочихме как Бог разкрива мислите Си, оттам и връзката между Неговият дух и слово (виж част 2.2). Божият дух проявява Неговият план за хората и вдъхновява Писанието от началото, така се проявява идеята за Исус в действията и словата. Исус бил ‘логос-ът’ на Бог и затова Божият дух изразява Божият план за Исус чрез действието си. Ето защо много от случките в Стария Завет са свързани с Христос. Не можем да подчертаем, че Христос не е бил “словото”. ‘Логос’ (“Словото”) често се използва в Евангелието за Исус – “Христовото слово” (Колос. 3:16; сравн. Матей 13:19; Йоан 5:24; Деяния 19:10; 1 Солунци 1:8 и т.н.). Обърнете внимание, че ‘логос-ът’ е относно Исус, а не насочено към него лично. “Словото” се е превърнало в плът и кръв, щом Исус е бил роден: “и словото стана плът” (Йоан 1:14). Исус е бил ‘словото станало плът, а не самото “слово”. Той станал “словото” след като Мария го родила, а не някога преди това.

Планът, или посланието, за Исус е бил с Бог от началото, но се е разкрил в личността на Исус и чрез проповядването на Евангелието за него през първи век. Така Бог предавал думите Си чрез Христос (Евреи 1:1,2). Постоянно се набляга, че Исус предава Божиите слова и прави чудеса по Божия команда, за да ни разкрие Бог (Йоан 2:22; 3:34; 7:16; 10:32, 38; 14:10,24).

Павел спазвал Божието нареждане да проповядва Евангелието "на всички народи": "Проповедта за Исуса Христа, според откриването на тайната, която е била замълчана от вечни времена, а сега се е явила...станала позната на всички народи" (Римл. 16:25,26, сравн. 1 Коринт. 2:7). Вечен живот за хората е обещан, но може да се прояви чрез Исус (Йоан 3:16; 6:53-54). В началото Бог имал план за хората да ги дари с вечен живот, знаейки за жертвата, която Исус ще направи. Разкритието за това е получено с раждането и смъртта на Исус. "Вечен живот, който... преди вечни времена е обещал Бог...а в своите времена яви словото Си чрез посланието" (Тита 1:2,3). Виждаме, че Бог говори за пророците Си сякаш винаги са съществували (Лука 1:70) в смисъл, че

“словото”, което те разпространяват, е било сБог от самото начало.

Притчите за Исус разкриват това и той е изпълнил пророчеството за себе си: “Ще отворя устата Си в притчи; ще изкажа скритото още от създанието на света” (Матей 13:35). В таози смисъл “словото бе с Бог...в началото”, за да бъде “направено плът” при раждането на Христа.

“Словото бе Бог”

Сега ще разгледаме в какъв смисъл “Словото бе Бог”. Ние сме съвкупност от плановете и мислите си. ‘Отивам в Лондон’ е ‘слово’ или предание за моята цел, защото това съм решил. Божията цел относно Исус може да се разглежда по същия начин. “Защото, каквито са мислите в душата му – такъв е и той” (Притчи 23:7) и каквото Бог мисли, такъв е и Той. Затова мислите или словото на Бог са Бог: “словото бе Бог”. Затова е пряка връзката между Бог и словото Му. Подобни паралелизми са срещат често: “Гласът Господен разтърсва пустинята; Господ разтърсва пустинята” (Псалм 29:8; сравн. Псалм 54:4; 130:5). Често срещаме изказвания сред пророците като “Вие не ме послушахте, каза Господ” (Еремия 25:7). А всъщност Бог казва ‘Не чухте думите Ми, казани от пророците’. Понякога ‘Яхова’ трябва да се чете ‘словото на Яхова’ (напр. 1 Кн. На

Царете 3:8). И по същият начин 'Писанието' трябва да се разбира като 'Бог' (Римл. 9:17, сравн. Изход 9:16; Галатяни 3:8). Давид разбирал думите на Бог като негов светилник и светлина (Псалм 119:105) и продължава: "Ти, Господи, си светилник мой; и Господ ще озари тъмнината ми" (2 Кн. на Царете 22:29), разкривайки паралела между Бог и Неговото слово. Разбираемо е, че Божието слово е персонифицирано като Той Самият, т.е. сякаш е човек (виж Отклонение 5 "Принципа на персонификация").

Бог е самата истина (Йоан 3:33; 8:26; 1 Посл. Йоаново 5:10), затова Божието слово също е истина (Йоан 17:17). Исус по подобен начин се идентифицира с думите си: "Който ме отхвърля, и не приема думите Ми, има кой да го съди; словото, което говорих, то ще го съди в последния ден" (Йоан 12:48). Исус говори за думите си сякаш са одушевени, защото те били тясно свързани с него.

Божието слово е одухотворено сякаш е човек, т.е. Самият Бог, в Йоан 1:1-3. Така ни е казано за Словото: "Всичко това чрез Него стана" (Йоан 1:3). Обаче, "Бог създал" всичко чрез Словото Си (Битие 1:1). Ето защо, за Божието слово се казва, че е Самият Бог. Когато вярващият носи Божието слово в сърцето си, чрез него той се доближава до Бог. Бог говорил как Израел 'осквернил' заповедта да спазва Шабат и така осквернил Него (Езекиил 22:26). Той е словото Си и да презреш Словото значи да презреш Него. Отношението ни към Словото Му е отношението ни към Него. Саул съгрешил "против Господа, против Господното слово, което не опази" (1 Кн. на Лет. 10:13).

Очевидно от Битие 1 е, че Бог е Създателят чрез словото Си, а не чрез Исус. Словото е това, което е описано, че създава всичко, а не Исус (Йоан 1:1-3). "Чрез словото на Господа станаха небесата, и чрез

дишането на устата Му...защото Той каза и стана” (Псалм 33:6,9). Дори и сега естеството се движи чрез словото Му: “Изпраща заповедта Си по земята; Словото Му тича много бърже; Дава сняг като вълна...Пак изпраща словото Си...и водите текат”(Псалм 147:15-18).

Божие слово е съзидателната Му сила, чрез него създава Исус в утробата на Мария. Словото, което действа чрез Неговия дух (Лука 1:35), довежда до зачатие. Мария го разбрала в отговор на новините за предстоящото зачатие на Христос: “Нека бъде според както Си казал” (Лука 1:38).

Видяхме, че Божието Слово/дух отразява Неговият замисъл, а това се разкрива из целия Стар Завет. Доколко е вярно ни сочи Деяния 13:27, където за Исус се говори като за словото на пророците от Стария Завет: “ерусалимските жители... не Го познаваха, без да разберат пророческите думи”. Когато Исус се родил, Божието Слово/дух се е проявило в личността на Христос. От вдъхновението си, Апостол Йоан възтържествувал, че Божият план за вечен живот се е проявил чрез Христос, когото последователите са могли да докоснат и видят. Той познал, че вече могат да се докоснат до Словото Божие и планът Му за спасение в Исус (1 Посл. на Йоан 1:1-3). Понеже физически не можем да видим Христос, можем да се радваме чрез истинското си разбиране, че можем да опознаем Божията цел за нас и да бъдем сигурни във вечния живот (1 Посл. Петово 1:8,9). Трябва да си зададем въпроса ‘Наистина ли познавам Христос?’ Да знаем само, че някога е съществувал човек наречен Христос, не е достатъчно. Чрез постоянно четене и изучаване на Библията е възможно да разберем, че той е личният ни Спасител и да се свържем с Него чрез кръщение. Той ще съди хората в последния ден, словото също ще бъде техен съдител (Йоан 2:48). Той е пълното превъплъщение на същността на Божието слово. Всъщност Той е словото. Той е Словото/посланието, което проповядва.

Отклонение 22: Историческият Исус

Ако Исус от Назарет не съществуваше, както твърдят някои, трудно би могло да се обясни съществуването на Християнството. Сташно е да се очаква, че милиони хора в последните 2 000 години за базирали вярванията си на човек, който никога не е съществувал. Нито пък, че са били толкова силни във вярванията си, че с риск за гонение и дори живота си са били мотивирани да разпространяват вярата си по целия свят. Християните и евреите спокойно приемат, че Мохамед е живял някога, макар да отхвърлят твърденията и учението му. Понякога приемаме, че известни исторически личности са съществували без да изискваме доказателства за това. Често са правени анализи на известни моменти от историята, като битката при Хейстингс например от 1066 год., и те показват, че конкретните доказателства са много относителни. Силното желание на някои да отрекат, че Исус от Назарет е съществувал е пресилено, тъй като го използват като извинение да приемат неговата мисия. Първите евреи приемат, че човек, наречен Исус е съществувал в първи век. Следните исторически доказателства по никакъв начин не могат да бъдат отхвърлени като

теологическа измислица на хората. Много от следната информация е ползвана от книгата на Гари Хейбърмас "Древни доказателства за живота на Исус".

1. Тацит е римски историк, чиито две основни книги за първи век ("Анали" и "Истории") споменават Исус и Християнството. В "Анали" той пише (около 115 год. от нашия век):

“Една класа, наречена Християни, е мразена от населението заради тяхната ненавист. Христос, от където идва името, изстрадал злоещо наказание по време на царуването на Тиберий, в ръцете на един от нашите прокуратори, Понтий Пилат.”

Император Тиберий царувал от 14 до 34 год. от нашия век, а през този период е убит Христос, според този текст. Тацит описва как вярванията на тази група “се разпространили не само из Юдея, първоизточникът на тези идеи, а и в самият Рим” и продължава, че християните били мразени от всички и много били убити в Рим. Това съвпада с написаното в Новия Завет – апостолите и последователите, разпространяващи учението си първо в Юдея, а след това и в Римския свят, като срещат постоянно противопоставяне.

2. Светоний, друг римски историк, коментирал царуването на Клавдий (41-54 год. от нашия век) така: “Тъй като евреите постоянно се бунтували срещу Христос, той (Клавдий) го прогонил от града”. “Христос” е вариант на името “Христос”. В Деяния 18:2 се описва как двама евреи, Акила и Прискила трябвало да напуснат Рим заради гонението на евреите.

Светоний продължава за преследването на християните по времето на Нерон: “След опожаряването на Рим...наказания последваха християните, секта, която проповядва нова и непокорна религиозна вяра”. Фактът, че е съществувала група, наречена “Хриситяни” през първи век, означава, че човек с името “Христос” е съществувал в този век.

3. Ф.Ф. Брус (“Християнското начало”, стр. 29,30) обръща внимание на факта, че е спомената историята на Източното Средиземноморие, написана от историка Талий около 52 год. от нашия век. В книгата “Документите на Новия Завет”, стр.113, Брус посочва, че се споменава Талий, който подиграва описанието за мрака на разпятието на Исус, което се дължало на слънчево затъмнение. Това подсказва, че Талий е разказал за разпятието на Исус, което се е случило преди той да напише историята си през 52 год. след Христа.
4. Плиний, римски пълководец, разказва подробно за съществуването на група хора, наречени Християни, в последните години на първи век. Спазването на спомена за Христос е описано така: “Те имаха навика да се събират на определен ден, преди да се развидели и пеели редуващи се строфи от химн за Исус” (“Писма на Плиний”, превод У. Мелмот, том 2, X:96). Римските императори Траян и Адриан споменават за проблемите си с християните. За справки погледнете “Писма на Плиний”, том 2, X:97 и Църковната история на Евсебий, IV:IX. Съществуването на такава група и болезненото им преследване сочи, че са били последователи на истинска историческа личност, живяла в първи век.
5. Талмуда, еврейската свещена книга, разказва за смъртта на Исус в Синедрион 43а. Признатое, че тази част от Талмуда датира от ранния период на създаването ѝ (т.е. 70-200 год. от нашия век).

“В навечерието на Пасха Йесу (Исус) бе обесен. Четиридесет дни преди екзекуцията, един вестоносец дойде и възвести:”Той ще бъде убит с камъни, защото практикувал магии и хвърлил Израел в измяна. Ако мякоий може да го защити с нещо, нека да се заеме”.

Тъй като никой не се изказал, той бил обесен в навечерието на Пасха.

“Обесен” е идиом, означаващ разпятието – така се използва в Новия Завет (Галат. 3:13; Лука 23:39). Този откъс описва желанието на евреите Исус да бъде убит с камъни (според закона на Мойсей вероятно), но всъщност споменава, че той е бил обесен. Обяснение ни е дадено в Новия Завет как евреите трябвало да ползват римски закони за смъртта на Исус – трябвало е да бъде обесен.

Синедрион 43а описва и петте последователя на Исус, осъдени на смърт, което пак ни показва, че евреите са вярвали в съществуването на историческата личност Исус. Синедрион 106б дори цитира, че Исус е бил на 33 години, когато умира, също както в Новия Завет. Майер (“Първият Великден”, стр. 117,118) цитира еврейския документ от 5 век “Толедот Йесу”, според който последователите на Исус се опитали да откраднат тялото му след смъртта му, но един градинар на име Юда чул за плановете им и преместил тялото другаде като по-късно го предал на евреите. Джъстин Мартър, писал през 150 год. след Христа, описва как евреите изпратят човек да предаде, че тялото е било откраднато (“Диалог с Трифо”,108), и Тертулиан (“За Спектаклите”,30) описва подобна случка през година 200 след Христа.

Това са доказателства, че евреите от ранните години на нашия век са вярвали в съществуването и смъртта на историческата личност Исус.

- 6 . Гръцкият писател Луциан от 2 век се шегува с християните, които “почитат един човек до ден днешен, който (е бил) разпнат” (Луциан, “Смъртта на Перегрин, 11-13, в “Творбите на Луциан”, том 4, превод Фаулър и Фаулър).
- 7 Йосиф е най-популярният историк от първи век. В неговата книга “Древността”, 90-95 год. след Христа, той споменава Яков “братът на Исус, който е наречен Христос”. В друга част на книгата потвърждава описанието на Исус от Новия Завет.

“Ето че по това време Исус, един мъдър човек...който вършеше изненадващи подвизи...Бе Христос...той им се яви жив на третия

ден, както бе предсказано от Божиите пророци и още десетки хиляди други чудеса за него”.

Толкова ясен звучи този откъс, че някои смятат, че е добавен с някаква цел. Така че, можем да го използваме в подкрепа на спора дали е съществувал човек на име Исус от Назарет, живял в първи век. Причините:

- Евсебий (Църковна история, 1:XI) цитира този откъс на Йосиф.
- Уважавани учени подкрепят този текст като оригинал и могат да докажат, че стилът му съвпада със стила на творчеството на Йосиф (виж Даниел Ропс, “Мълчанието на Исусовите съвременници”, стр. 21; Дж.Н.Д.Андерсън, “Християнство: Свидетелят на историята”, стр. 20; Ф.Ф. Брус, “Документите на Новия Завет”, стр. 108, 109).
- Няма писмено доказателство, че този текст е вмъкнат като допълнение.
- Проф. Шломо Пайнс твърди, че са открити арабските текстове с работата на Йосиф, които със сигурност са оригинал. Пасажът, цитиран по-горе се среща и там без чистите доктрини за възкресението и месианството на Исус. В ова има логика, защото Йосиф е бил евреин. Пайнс публикува разкритията си първо в “Ню Йорк Таймс” на 12-ти февруари 1972 год., където цитира дебатираният откъс за Исус от арабската версия на текста: “По това време живееше един мъдър човек на име Исус. И поведението му бе добро и бе познат като добродетелен човек. И много хора сред евреите и другите народи станаха негови последователи. Пилат го прати на кръста, за да умре. А тези, които бяха негови последователи не изоставиха делото му. Те възвестили, че той се появил на третия ден след разпятието и бил жив. Вероятно той е Месията, за когото пророците са разказвали чудеса”.

Този разказ съответства по чудесен начин на този в Новия Завет.

Отклонение 23: “(Аз) слязох от Небето”

“Божият хляб е хлябът, който слиза от небето и дава живот на света...защото слязох от небето” Йоан (6:33,38).

Подобни думи се използват погрешно, за да потвърдят тезата, че Исус е съществувал на Небето преди да се роди. Трябва да отбележим следното:

1. Вярващите в триединството приемат буквално тези слова, за да подкрепят тезата си. Ако ги приемаме буквално, това означава, че Исус е слязъл като човек. Библията мълчи по този въпрос, но и зачатие на Исус в утробата на Мария се обезсмисля напълно. Йоан 6:60 описва учението за манната като “тежко учение” т.е. трябва да знаем, че се използва метафоричен език.
2. В Йоан 6 Исус обяснява, че манната е също като Него. Пратена е от Бог, който я е създал на земята. Тя не тече буквално от Божият престол в небесата. По подобен начин се разбира идването на Христос. Създаден е на земята чрез Божият Свети дух, завладял утробата на Мария (Лука 1:35).
3. Исус казва: “Хлябът, който аз ще дам, е моята плът” (Йоан 6:51). Според вярващите в триединството “Божествената” част от Исус е слязла от небето. Така Исус свързва хлябът от небето със себе си “Човешкият Син” (Йоан 6:62), а не ‘Божият Син’.
4. В Йоан 6 има множество доказателства, че Исус не е равен на Бог. “Живият Отец ме е пратил” (Йоан 6:57) показва, че Исус и Бог не са една същност и “Аз живея чрез Отца” (Йоан 6:57) едва ли е пример за триединството.
5. Трябва да попитаме: Кога и как Исус слезе от небесата? Поддръжниците на триединството използват Йоан 6, за да ‘докажат’, че Исус е слязъл от небето при раждането си (строфи 33,50), сякаш това е продължителен процес. Христо казва:”Моят Отец ви дава хляба”от небесата. Когато Исус

казва това той вече е на земята, т.е. бил е пратен от Бог. Затова може да говори в минало време: “Аз съм живият хляб, който е слезал от небето” (стофа 51). Той говори и за хлябът под формата на неговата смърт на кръста: “Хлябът, който аз ще дам...ще дам за живота на света”(строфа 51). Тук Исус говори след като е вече на земята, за слизането си на земята и за предстоящото слизане в смъртта на кръста. ‘Слизането’ се отнася за проявлението на Бог, а не раждането на Христос. Това го четем и в Стария Завет, където за Бог се говори, че ‘слиза’. Така Бог видял страданията на хората си в Египет и ‘слезал’, за да ги спаси чрез Мойсей. Той е прозрял греховността ни и е ‘слезал’ или се е проявил чрез изпращането на Исус, също като Мойсей, за да ни спаси от греховността.

Отклонение 24: Исус ли е създал Земята?

“Първороден преди всяко създание; понеже чрез Него бе създадено всичко, което е на небесата и на земята, видимото и невидимото, било престоли или господства, било началства или власти, всичко чрез Него бе създадено; и Той е преди всичко, и всичко чрез Него се сплотява. И глава на тялото, то ест, на църквата, е Той, Който е началникът, първороден от мъртвите...” (Посл. към Колос. 1:15-18). Този е от пасажите, който може да ни заблуди, че Исус е създателят на всичко.

1. Ако това бе вярно, то тогава се противоречи на много други откъси, които сочат, че Исус не е съществувал преди да бъде роден. Битие ясно учи, че Бог е създателят. Ако кажем, че Исус е създателят, а Битие твърди, че е бил Бог, ние твърдим, че Бог и Исус са едно. В такъв случай се обезсмислят множеството пасажии, показващи разликата между Исус и Бог (виж Урок 8.2 за примери).
2. Исус е ‘първороден’, а това значи начало. Няма доказателства, че Исус е бил ‘първороден’ за Бог преди създаването на земята. Откъсите от 2 Кн. на Царете 7:14 и Псалм 89:27 предсказват, че наследник на Давид *ще бъде*

Божият ‘първороден’. Той не е съществувал, когато това е било заявено, нито пък по времето на създаването на света, описан в Битие. Исус е станал “Божий Син със сила” (Римл. 1:4) чрез възкресение от мъртвите. Бог “възкреси Исуса, както е писано и във втория Псалом: “Ти си Мой Син, Аз днес Те родих” (Деяния 13:32,33). Така Исус става първороден на Бог чрез възкресението. Обърнете внимание, че щом син стои отдясно на баща си, то той е първороден (Битие 48:13-16), а Христос е бил възвисен до Божията десница след възкресението си (Деяния 2:32; Евреи 1:3).

3. Затова Исус е представен като първородния след смъртта (Колос. 1:18), като ‘първороден пред всичко живо’ или създанието (Колос. 1:15). Исус казва за себе си: “първороденият от мъртвите... начинателят на всичко, което Бог е създал” (Откров. 1:5; 3:14). Исус е първият новосъздаден безсмъртен човек, чието възкресение и рождение наново ще преживеят тези, които ще получат безсмъртие (Ефес. 2:10; 4:23,24; 2 Посл. към Коринт. 5:17). “В Христа всички (вярващи) ще оживеят. Но всеки на своя ред. Христос, първият плод, после, при пришествието на Христа, тия, които са Негови.” (1 Посл. към Коринт. 15:22,23). Колосяни 1 посочва същото. Исус е първият възкресен човек и е получил безсмъртие. Той е първият от новото създание и вярващите ще го последват при Неговото завръщане.
4. В Колосяни 1 се говори за новото създание, а не това, за което се говори в Битие. Чрез работата на Христа “бяха създадени престоли... господства” и т.н. Апостол Павел не казва, че Исус е създал всичко и не споменава имена на реки, планини, нито птици. Елементите на новото създание са наградите, които ще получим в Божието Царство. “Престоли... господства” и т.н. се отнасят до възкресените вярващи, които “ще царуват на земята” (Откров. 5:10). Исус е направил това да стане възможно. “Чрез Него бе създадено всичко, което е на небесата” (Колос. 1:16). В Ефесяни 2:6 яетем за вярващите, които в Христа седят “в небесни места”. Ако човек е в Христа чрез кръщение, то той е новосъздаден (2 Посл. към Коринт. 5:17). В Христа сме спасени чрез Неговата смърт (Колос. 1:22). В Христа не означава, че ще бъде създадена нова планета. Всичко това дължим на Исус. “Небесата и земята” съдържат “всичко,

(което) да примири... чрез кръвта...” (Колос. 1:16,20). Оттук, “всичко, което е на небесата” се отнася за вярващите, които седят на “небесни места... в Исуса Христа”, а не за обкръжаващия ни видим свят.

5. Ако Исус бе създателят, странно как може да каже: “в началото на създанието, Бог ги е направил...” (Марко 10:6). Той признава Бог за създател, а не Себе Си. И ако бе създал всичко на небето, то значи е създал и самият Бог.

Отклонение 25: ”Преди да се е родил Авраам, аз съм” (Йоан 8:58)

Понякога тези думи се цитират погрешно, за да покажат, че Исус е съществувал преди Авраам. По-внимателното вглеждане в тях сочи обратното:

1. Исус не казва “Преди да се е родил Авраам, аз бях”. Той е обещаният наследник на Авраам и ако кажем, че Исус е съществувал по негово време, то обезсмисляме Божието обещание към Авраам.
2. В Йоан 8:58 Христос разговаря с евреите за Авраам. Според тях, Авраам е бил най-великият човек, съществувал някога. Исус им казва ”Аз съм *сега*, стоя тук, по-важен от Авраам”. Възможно е “преди” да се разглежда като обстоятелство за време в Йоан 8:58, т.е. преди Авраам да е съществувал, Христос вече е бил част от Божият план от началото на света. Ето защо той е по-важен и по-преди от Авраам.
3. Доказателство намираме в Йоан 8:56: “Баща ви Авраам се възхищаваше, че щеше да види Моя ден; и видя го и се зарадва”. Единственият път, когато Авраам се смее е, когато му е обещано потомство. Той знаел, че всъщност става дума за Исус (Битие 17:17). Авраам “предвидил”, че обещанието е свързано с Исус. Той загатва за бъдещата жертва, която Исус ще даде: “На хълма Господ ще промисли” (Битие 22:14). Така Авраам е “видял” Исус. Затова той казва “Преди да се е родил Авраам, аз бях”. Обещанията пред Авраам са свързани с Исус (виж Урок

3.1), защото Бог е знаел от самото начало на света. Целта “Преди да се е родил Авраам” се разкрива пред него в Божието обещание, а тогава се разкрива предочите на евреите, застанали в кръг около Исус “словото станало плът”.

Отклонение 26: Мелхиседек

Много хора, изучаващи Библията казват ‘Амин’ след думите на Апостол Павел: “Любезният ни брат Павел... във всичките си послания... в които има някои неща мъчни за разбиране, които неучените и неутвърдените изопачават, както правят и с другите писания, за своята погибел” (2 Посл. на Петър 3:15,16). В коментара за Мелхиседек в Евреи, авторът признава, че задълбава в неща, които могат да бъдат разбрани от исински мъдрите вярващи (Евреи 5:10,11,14). Затова е неразумно да се базират доктрини на това учение, нито откъсите за Мелхиседек заемат важно място у тези, които учат основните доктрини на Писанието.

“Тоя Мелхиседек, (Йеру)салимски цар, свещеник на Всевишния Бог, който среща Авраама, когато се връщаше от поражението на царете и го благослови”, за него се говори, че е “без баща, без майка, без родословие, без да има или начало на дни, или край на живот, но оприличен на Божия Син” (Евреи 7:1,3). Оттук някои извличат, че Исус е съществувал преди рождението си и затова нчма човешки родители.

Исус има баща (Бог) и майка (Мария), и родословие (виж Матей 1, Лука 3 и сравн. Йоан 7:27). Затова ‘Мелхиседек’ не се отнася лично за него. Мелхиседек бил “оприличен на Божия Син” (Евреи 7:3), той не е самият Исус, но е приличал нему и това е използвано от автора с проповедническа цел. “Тъй като по подобие на Мелхиседек се издига друг свещеник”, Исус (Евреи 7:15), който е бил направен свещеник “според чина Мелхиседеков” (Евреи 5:5,6).

Еврейските думи за Мелхиседек не се приемат буквално. Ако той наистина нямаше ни баща, ни майка, то тогава той е трябвало да бъде сам Бог. Той е единственият без начало (1 Тимот. 6:16; Псалм 90:2). Това се оборва от Евреи 7:4: “Помислете, колко велик беше

тоя човек”, а също и фактът, че е бил видян от хората (за разлика от Бог) и е предавал жертвоприношения на Бога. Ако се нарича човек, то той е трябвало да има родители. Това, че е “без баща, без майка, без родословие”, означава, че те не са записани. Родителите на царица Естир не са записани по подобен начин и родословието ѝ е дадено така. “Мардохей... отхранваше Естир, чичовата си дъщеря, защото тя нямаше ни баща, ни майка... и когато баща му и майка му умряха, Мардохей го взе за своя дъщеря” (Естир 2:7).

Битие надълго представя семейните родословия и хората по отделно. Мелхиседек се появява без такова въведение, без родословие и също така изневиделица изчезва от разказа. Но, несъмнено, е бил човек, достоен за дълбоко уважение. Дори Авраам му е плащал десятък и е бил благословен от него, което със сигурност означава, че Мелхиседек е бил по-високо в йерархията от Авраам (Евреи 7:2,7).

Авторът не си е правил просто “умствена гимнастика” с Писанието. През първи век е имало сериозен проблем, който откъсът за Мелхиседек може да разреши. Евреите размишляват:

‘Вие, християните, ни казвате, че Исус може да ни бъде свещеник, да се моли с нас и да работи за Бог. Но свещеникът трябва да има известно родословие, с което да докаже, че е от рода Леви. И все пак, вие приемате, че Исус е от Юдовото племе (Евреи 7:14). Съжаляваме, за нас Авраам е висшият водач и пример (Йоан 8:33,39) и няма да уважаваме Исус’.

На което отговаря:

‘Спомнете си Мелхиседек. Битие показва, че този велик свещеник не е имал родословие, и Месията трябва да бъде едновременно цар и свещеник, чието свещеничество е по примера на Мелхиседек (Евреи 5:6, сравн. Псалм 110:4). Авраам е бил в подчинение на Мелхиседек, затова погледнете от Авраам към Исус, и не обръщайте такова внимание на родословието (виж 1 Посл. на Тимот.1:4). Ако се замислим, доколко Мелхиседек прилича на Исус (т.е. подробностите на живота му), ще разберем по-пълно работата на Христос.’

И да си вземем поука.

УРОК 7: Въпроси

1. Кажете две пророчества от Стария Завет, свързани с Исус.
2. Съществувал ли е Исус преди физическото си рождение?
3. Как би могло да се каже, че Исус е съществувал преди да се роди?
  - а) Като ангел
  - б) Като част от триединството
  - в) Като дух
  - г) Само в мислите и целта Божия.
4. Кои от твърденията се отнасят за Мария?
  - а) Била е съвършена и безупречна жена
  - б) Била е обикновена жена
  - в) Заченала е Исус чрез Божият Дух
  - г) Предава молитвите ни на Исус.
5. Исус ли създаде Земята?
6. Как тълкувате Йоан 1:1-3 “В началото бе Словото”? Какво *не* означава?
7. Защо е важно да сме сигурни, че Исус не е съществувал физически преди рождението си?

УРОК 8

ПРИРОДАТА НА ИСУС

8.1 Природата на Исус: Въведение

Една от най-големите трагедии, свързана с християнството, е, че Исус Христос не е получил заслуженото уважение и възторжена радост за победата си над греха чрез постигане на съвършенство на характера си. Широко разпространената доктрина за 'триединството' превръща Исус в Самия Бог. Тъй като Бог не може да бъде изкушен (Посл. Яковово 1:13) и не може да съгреша, значи Христос не се е борил с греха. Животът му на земята би бил измама, сякаш не е изживял истински човешките страдания, ако не бе живял с реалното усещане за духовната и физическа дилема, поставена пред човешката раса.

Мормоните и Свидетелите на Йехова, например, не гледат на чудото на Исус като единствения Божи Син. Като такъв, нямаше да може да бъде ангел или естественият син на Йосиф. Някои твърдят, че в живота си Исус е притежавал природата на Адам преди грехопадението. В Библията не се споменава за това. Те не правят разлика, че Адам е

създаден от пръстта, а Исус е 'създаден' чрез Бог в утробата на Мария. Без да има баща – човек, той е бил заченат и роден. Много хора не приемат, че човек грешен като всички нас, би могъл да има безупречен характер. Това пречи на истинската вяра в Христа.

Не е лесно да повярваме, че Исус е бил като нас, но е бил безгрешен и винаги е преодолявал изкушенията. Трябва добре да проучим какво казва Евангелието за безупречния му живот и да видим, че то отрича Исус да е бил Бог, за да сме сигурни и да вярваме в истинския Христос. Далеч по-лесно е да повярваме, че той е Самият Бог и съответно е безгрешен. Но тази гледна точка принизява величието, което Исус спечели срещу греха и човешката природа.

Той е бил човек по природа и е споделял нашата склонност към греха (Евреи 4:15) и въпреки това той ги преодолява като се посвещава на Бог и търси помощта му да преодолее греха. Бог с желание отвърнал с това, че “Бог в Христа примиряваше света със Себе Си” (2 Посл. към Коринт. 5:19) чрез Своя собствен Син. Когато Исус

ни призовава да споделим игото му, за да намерим покой (Матей 11:29), смисълът е, че и той като нас със същата природа и все пак намира сили.

8.2 Различията между Бог и Исус

Ще направим ясно разграничение между това кога “Бог е в Христа” и когато се подчертава неговата хуманност. Последното изключва идеята, че Исус е Самият Бог, както твърди учението за триединството. (Фразата “Самият Бог на Бог Самият” е използвана за пръв път в съвета на Ницея през 325 год. от нашия век, където за пръв път се споменава доктрината за триединството; била е непозната на ранните християни). Думата ‘триединство’ не се споменава никъде в Библията. Урок 9 ще доразвие идеята за пълната победа над греха и участието на Бог в нея. Нека не забравяме, че спасението зависи от правилното разбиране на истинският Исус Христос (Йоан 3:36; 6:53; 17:3). Щом проумеем победата му над греха и смъртта, можем да бъдем кръстени в него и да споделим спасението.

Пример за ясната връзка между Бог и Исус откриваме в 1 Посл. към Тимотей 2:5: “Има само **един** Бог и един **ходатай** между Бога и човечите, **човекът** Христос Исус”. Ето и размишленията върху подчертаните думи:

- Тъй като има само *един* Бог, не е възможно Исус да бъде Бог. Ако Отецът е Бог и Исус е Бог, значи има два Бога. "Но за нас има само един Бог, Отец" (1 Посл. към Коринт. 8:6). 'Бог – Отец' е единствен Бог. Затова не може да съществува друго същество, наречено 'Бог – Син', както твърди неистинната доктрина за триединството. Старият Завет описва Йахова, единственият Бог, като Отец (напр. Исаия 63:16; 64:8).
- Освен Бог има и "ходатай"- човекът Исус Христос: "... и един ходатай...". Съюзът 'и' показва разликата между Христос и Бог.
- Това, че Христос е 'ходатай' означава, че е посредник. Ходатай на грешниците пред безгрешния Бог; за това е бил необходим безгрешен човек, но с греховна човешка природа. "Човекът Христос Исус" не оставя съмнения в това отношение. Макар, че пише послания след възнесянето на Исус на небето, Апостол Павел не говори за него като "Богът Христос Исус".

На няколко места ни се напомня, че "Бог не е човек" (Числа 23:19; Осия 11:9), но Христос е "човешкият Син, или както често го наричат в Новия Завет "човекът Христос Исус". Гръцкият текст го нарича "син на *антропос*", т.е. на човечеството, а не "син на *анер*"(съпруг, мъж). На евреиски език "човешки Син" означава обикновен, смъртен човек (Исаия 51:12). "Понеже, както чрез чоевка дойде смъртта, така чрез човека дойде възкресението на мъртвите." (1 Посл. към Коринт. 15:21). И все пак Той бил "Син на Всевишния" (Лука 1:32). Фактът, че Бог е Всевишен означава, че притежава крайна власт. Тъй като Исус е "Синът на Всевишния", той не може да бъде Самият Бог. Говори се за отец и син, следователно Бог и Исус не са едно. Синът може да прилича на баща си, но не може да бъде една и съща личност с него, нито да бъде на неговата възраст.

Има множество очевидни разлики между Бог и Исус, което показва, че Исус не е самият Бог.

Бог	Исус
"Бог се не изкушава"	Христос "е бил във

(Посл. Яковово).	всичко изкушен като нас" (Евреи 4:15).
Бог не умира – Той е безсмъртен по природа (Псалм 90:2; 1 Посл. към Тимот. 6:16).	Христос умрял и е бил мъртъв три дни (Матей 12:40; 16:21).
Хората не виждат Бог (1 Посл. към Тимот. 6:16; Изход 33:20).	Хора видяли Исус и го предали (1 Посл. на Йоан 1:1 го подчертава).

Когато ни изкушават ние избираме между греха и следване на Бог. Често избираме да не се подчиним на Бог. И Христос е срещал подобен избор, но винаги следвал Бог. Имал е възможността да съгреша, но никога не го е правил. Немислимо е Бог да съгреша. Видяхме, че потомството на Давид, обещано в 2 Кн. на Царете 7:12-16, е определено Христос. Строфа 14 говори за възможността му да съгреша: "Ако стори беззаконие, ще го накажа".

8.3 Природата на Исус

Думата 'природа' означава 'фундаментално, съществено създание'. В Урок 1 показахме, че Библията споменава две природи – тази на Бог, и тази на чоек. По природа Бог не умира, не греши и т.н. През живота си Христос не е бил с божествена природа, а с човешка. От определението на думата 'природа', което дадохме, става ясно, че Христос не може да дели две природи едновременно. Особено важно е, че Христос е бил изкушаван като нас (Евреи 4:15) и чрез безупречно преодоляване на изкушението е успял да ни извоюва опрощение. "Нямаме такъв първосвещеник, който да не може да състрадава с нас в нашите немощи..., който е бил във всичко изкушен като нас" (Евреи 4:15) са мислели дори и в първи век за Исус. А също така: "(Исус) не може да бъде докоснат от нашите безчинства", където авторът набляга, че това всъщност не е така и че грехът може да застигне и Исус. Тези първи стъпки към погрешно тълкуване природата на Исус

***получават връх в доктрината за триединството. Желанията, които водят към греха, са основата на изкушенията, които се пораждаат вътре в нас (Марко 7:15-23) и се дължат на човешката ни природа (Посл. Яковово 1:13-15).
Необходимо е било Исус да носи нашата същност, за да може да преживее изкушение и да го преодолее.***

В Евреи 2:14-18 това е подробно описано: "Понеже децата (ние) са същества от общата плът и кръв (човешката природа), то и Той (Христос), подобно на тях, взе участие (т.е. "вкуси от") същото, за да унищожи... дявола... Защото, наистина, Той не помогна на ангелите, но помогна на Авраамовото потомство. Затова трябваше да се оприличи във всичко на братята Си, за да бъде милостив и верен първосвещеник... , за да извърши умилостивение за греховете на хората. Понеже в това дете и сам Той пострада като изкушен, може и на изкушените да помага".

Този откъс особено набляга на това, че Исус е с човешка природа: "И Той подобно" взе участие (Евреи 2:14). Той е взел участие в

“общата ” ни същност. В Евреи 2:16 се набляга, че Христос не е притежавал ангелска природа, тъй като е потокък на Авраам. Във всяко отношение е трябвало “да се оприличи на братята Си” (Евреи 2:17), за да ни даде Бог опрощение чрез жертвата на Исус. Твърдението, че Исус не е притежавал човешка природа, е незначитане на Библейското благовестие за Христа.

Когато хора, кръстени в името на Христа, съгрешат, те могат чрез молитва да признаят греха пред Христос (1 Посл. Йоаново 1:9). Бог знае, че Христос е бил изкушаван както хората. Но той е бил безупречен, преодолявайки изкушението, на което те се поддават. Заради това “Бог в Христа е простил на вас” (Посл. към Ефес. 4:32). Важно е да разберем, че Христос е бил изкушаван също като нас, а за това му е била необходима човешка природа. В Евреи 2:14 ясно се заявява, че Христос е бил “от общата плът и кръв”, за да бъде това възможно. “Бог е дух” (Йоан 4:24) по природа и като такъв няма плът, нито кръв. Христос е имал “плът”, значи не е притежавал Божествена природа в смъртния си живот.

Всички опити на хората да следват божие слово, т.е. да преодоляват напълно изкушението, са се провалили. С тази цел “Бог...изпрати Сина Си в плът и кръв подобна на греховната плът и в жертва за греха, и осъди греха в плътта” (Римл. 8:3).

Тук “грях” означава естествената склонност към грях, която носим в себе си. Вече сме се поддали и продължаваме по този начин, а “заплатата на греха е смърт”(Римл. 6:23). За да се спаси от това положение човек се нуждае от външна помощ. Човек сам не може да се избави; не е било и няма да бъде възможно за нас като хора от плът да откупим плътта. Затова Бог се е намесил и ни е дал Сина Си, който е притежавал “греховната ни плът” с всичките изкушения, които ние срещаме. За разлика от хората, Христос надвива изкушението, макар да е могъл да се провали и да съгреши като нас. В Римл.8:3 е описана Христовата природа като “греховната плът”. Няколко строфи

по-горе Апостол Павел пише, че в плътта “не живее доброто” и как самата плът се бори срещу спазване на Божиите закони (Римл. 7:18-23). В такъв смисъл е чудесно, че Исус е притежавал “греховна плът” (Римл. 8:3). Той е превъзмогнал плътта, за да спаси и нас от нея, макар да е съзнавал огромната власт, която тя държи и над него. Веднъж към него се обърнали с “Учителю благи”, защото е бил “благ” и безупречен по природа. Той отвърнал: “Защо ме наричаш благ? Никой не е благ освен един Бог” (Марко 10:17, 18). В друг случай, хората започнали да се възхищават от величието му, че извършва знамения, но “Той нямаше нужда да Му свидетелства някой за човека, понеже сам знаеше що има в човека” (Йоан 2:23-25). Понеже познавал много добре човешката природа (“сам знаеше що има”), Христос не искал хората да му се възхищават, тъй като той познавал своята природа.

8.4 Човешкото в Исус

Благовестието съдържа множество примери за това, че Исус носел човешка природа. Записано е, че веднъж като се изморил, поседнал, за да пие от един кладенец (Йоан 4:6). “Исус се просълзи” при смъртта на Лазар (Йоан 11:35). И върховият момент – краят на страданията му - е достатъчен да разкрие човечността му: “Сега душата ми е развълнувана”, признал той, докато се молел на Бог да му помогне да преживее смъртта на кръста (Йоан 12:27). Молитвата му била: “”Отче мой, ако не е възможно да ме отмине това, без да го пия (от чашата на страданията и смъртта), нека бъде Твоята воля” (Матей 26:39). Това ни показва, че понякога Христовите плътски желания се различавали от тези на Бог.

Но през целия си живот Христос подчинявал своите желания на тези на Бог в подготовка за последното изпитание на кръста. “Аз не мога да върша нищо от Себе Си, съдя както чуя, и съдбата Ми е справедлива, защото не искам Моята воля, но волята на Онзи, Който Ме е пратил” (Йоан 5:30). Разликата между волята на Христос и тази на Бог показва, че Исус не е Бог.

От нас се очаква да увеличим знанието си за Бог през живота, който ни е даден, и да се учим от изпитанията, които срещаме. Исус е пример за нас. Той не е познавал Бог повече от нас. От детството си “Исус напредваше в мъдрост, в ръст (духовен, сравн. Ефес. 4:13) и в благоволение пред Бога и човечите”(Лука 2:52). “А Детенцето растеше, крепнеше и се изпълваше с мъдрост” (Лука 2:40). Тези две строфи посочват израстването на Христос, физически и духовно. Ако “Синът е Бог”, както твърдят последователите на ‘триединството’, това не би било възможно. Дори и в края на дните си, Исус не е знаел кога ще се завърне пак на земята, за разлика от Отца Му (Марко 13:32). Исус разпитвал проповедниците на Закона с желание да научи, и често говорел за това, което *научил и бил научен от Отца Си*.

Да се научим да следваме Бог отнема известно време. Христос също е трябвало да премине през период на обучение, за да последва Отца Си, както всеки син. “Ако и да беше Син, пак се научи на

послушание (към Бога) от това, което пострада, и като се усъвършенства (духовно), стана причина за вечно спасение за всички” в резултат на пълния си духовен растеж (Евреи 5:8,9). Във Филипяни 2:7,8 (както и в Отклонение 27) четем още за този процес на духовно израстване, чиято кулминация е неговата смърт на кръста. Той “се отказа от всичко, като взе на Себе Си образ (поведение) на слуга... смири Себе Си и стана послушен... до смърт, даже смърт на кръст”. Исус съзнателно е израствал духовно, подчинявайки се напълно, така че накрая “стана послушен” към Божието желание и умира на кръста. Начинът по който приема страданието си го прави “безупречен”.

Виждаме, че Исус е направил съзнателен, личен опит да бъде праведен, а не е направен такъв от Бог, защото щеше да бъде само една марионетка. Исус искрено ни е обичал, за да даде живота си. Любовта на Исус щеше да бъде неискрена, ако Бог го бе заставил да умре на кръста (Ефес. 5:2,25; Откров. 1:5; Галат. 2:20). Ако Исус бе Бог, тогава пред него нямаше да стои подобен избор, а щеше да е безупречен и така да умре на кръста. Исус е трябвало да направи избор и това ни води към преценката, че той ни обича и това ни свързва с него.

Исус доброволно предава живота си, затова Бог е доволен от него: “Затова Ме люби Отец, защото Аз давам живота Си... Никой не ми го отнема, но Аз от Себе Си го давам” (Йоан 10:17,18). Ако Исус бе Бог, щеше да ни е трудно да преценим Божията радост от послушанието Му и от живота Му като човек, и от посвещението Му на грешниците (Матей 3:17; 12:18; 17:5). Разказите за радостта на Ощеца от послушанието на Сина са доказателство, че Исус е можел да се противопостави, но той съзнателно избира да се подчини.

Нуждата на Христос от спасение

Поради природата си, Исус е бил смъртен като всички нас. Необходим му е бил Бог да го избави от смъртта. Христос “принесе със силен вик и със сълзи молитви и молби на Този (Бог), Който можеше да го избави от смърт, и... биде послушан поради благоговението Си” (Евреи 5:7). Фактът, че Христос е молил Бог да го избави изключва възможността той да е бил самият Бог. След

възкресението му, смъртта вече “няма власт над Него” (Римл. 6:9), за разлика от преди.

Много от Псалмите пророкуват за Исус. Когато в някои строфи от Псалмите в Новия Завет се гоеори за Исус, това означава, че и останалите се отнасят за него. На много места се подчертава нуждата на Христос от спасение Божие.

- Псалм 91:11,12 е цитиран в Матей 4:6 и се говори за Исус. Псалм 91:16 пророкува как Бог ще избави Исус: “Ще го наситя с дългоденствие, и ще му покажа спасението”. Псалм 69:21 се отнася за разпятието (Матей 27:34) и описва Христовите мисли на кръста: “Изжави ме, Боже...Приблужи се при душата ми и я изкупи... Да ме възвиси, Боже, Твоето *спасение*” (строфи 1, 18, 29).
- Псалм 89 цитира Божието обещание пред Давид, свързано с Исус. Строфа 26 пророкува: ”Той ще извика към мене: Отец ми си, Бог мой и спасителната ми канара”.
- Молитвите на Исус за спасение са били чути, заради вътрешната му душевност, а не защото е имал място в ‘триединството’ (Евреи 5:7). Фактът, че *Бог* възкресява и прославя Исус с безсмъртие е основна тема в Новия Завет.
- “Бог на бащите ни възкреси Исуса... Него *Бог* възвиси до десницата Си за Началник и Спасител” (Деяния 5:30,31).
- “Бог... прослави Служителя Си Исуса... (когото) *Бог* възкреси от мъртвите” (Деяния 3:13,15).
- “Когото *Бог* възкреси” (Деяния 2:24,32,33).
- Исус веднага го разбрал щом помолил Бог да го прослави (Йоан 17:5, сравн. 13:32; 8:54).

Ако Исус бе самият Бог всичко това нямаше да носи никакъв смисъл, защото Бог не умира. Той нямаше да се нуждае от спасение ако бе Бог. Бог въздига Исус и това показва Божието превъзходство над него и за пореден път е доказателство, че Христос и Бог не е едно. По никакъв начин Исус не може да е “самият и вечен Бог (с) две... природи... Бог- глава и човек” както цитира Първа от 39-те клаузи на Англиканската църква. От самата дума ‘същество’ следва, че тя изразява една същност (природа). За нас доказателствата са поразителни, че Исус е носил нашата същност.

8.5 Отношението на Бог към Исус

Виждаме, че Бог е възкресил Исус и трябва да поразмишляваме за отношението помежду им. Според учението за 'триединството' те са "и двамата равни... и двамата вечни". Достатъчно примери дотук посочиха, че това не е така. Отношенията между Исус и Бог приличат не тези между съпруг и съпруга: "Глава на всеки мъж е Христос, а глава на жената е мъжът, глава пък на Христа е Бог" (1 Посл. към Коринт. 11:3). Както мъжът е глава на жена си, така и Бог е глава на Христос, тъй като имат същото единение като цел, подобно на съпрузи.

Затова "Христос (е) Божий", както жената е на мъжа си.

Бог Отец често се споменава като Христови Бог. В 1 Посл. на Петър 1:3 (и в Ефес. 1:17) Бог е "Бог и Отец на нашия Господ Исус Христос" дори и след възнасянето на Исус на небето, т.е. това и сега са техните отношения, както е било през тленния живот на Христа. Вярващи в триединството спорят, че Исус е бил считан за по-нисш от Бог (, но Бог) по време на земния си живот. Посланията в Новият Завет са писани няколко години след въздигането на Исус на небето, но в тях за Бог се говори като за Христовия Бог и Бог Отец. Исус все още гледа на баща си като Бог.

Откровението на Йоан, последна книга на Новия Завет, е написано много години след прославянето и възкачването на Исус на небето, но Бог пак е наречен "(Христовия) Бог и Отец" (Откр. 1:6). В тази книга възкресеният и прославен Христос праща послания на вярващите. Той говори за "храма на Моя Бог... името на Моя Бог, новия Йерусалим, който слиза от небето от Моя Бог" (Откр. 3:12). Исус и сега гледа на баща си като на Бог Отец, ето защо той не е Богът.

През тленният си живот Исус мисли същото за своя Отец. Казвал е, че се възнесе при "Моя Отец и вашия Отец, при моя Бог и вашия Бог" (Йоан 20:17). На кръста Исус проявява всичко човешко у себе си: "Боже Мой, Боже Мой, защо си ме оставил?" (Матей 27:46). Тези думи нямат смисъл, ако са казани от Бог. Фактът, че Исус се е молил на Бог "със силен вик и със сълзи молитви" (Евреи 5:7; Лука 6:12) показва естеството на отношенията им. Бог очевидно не може да се моли сам на себе си. Дори и сега Исус

*се моли на Бог заради нас (Римл.8:26,27,
сравн. 2 Посл. към Коринт. 3:18).*

Отклонение 27: “Който беше в Божия образ”

“Исус... Който, като беше в Божия образ, пак не счете, че трябва твърдо да държи равенството с Бога, но се отказа от всичко като взе на Себе Си образ на слуга” (Посл. към Филип. 2:5-11).

Тези строфи означават, че Исус е бил Бог, но при раждането си е станал човек. Ако е вярно, значи всичко казано в Урок 7 и 8 трябва да се обясни наново. Не е възможно една строфа да да противоречи на основния глас на Библията. Това е единственият откъс, с който може да се обясни ‘липсващото звено’ в учението за ‘триединството’ – как Исус се превърнал от Бог в Небесата в детето в утробата на Мария. Слендото ни обяснява какво точно означава този откъс:

1. Има множество случайни фрази в този откъс, които противоречат на идеята за ‘триединството’.
  - а) “Затова и *Бог* го превъзвиши, и му *подари* името” (строфа 9) показва, че Исус е бил превъзвишен от Бог – Бог го е направил. Той не е могъл да го стори сам преди Господ да го е направил при възкресението му.
  - б) Процесът на подчиняване на Исус и превъзвишението му от Бог е било “за слава на Бога и Отца” (строфа 11). Затова *Бог Отец* не е равен на Сина.
2. Трябва внимателно да се проследи смисъла на този откъс. Апостол Павел не започва да говори за Исус изведнъж. Той споделя за размислите на Исус вив Филипяни 2:5. А още във Филипяни 1:27 Павел говори за това колко е важно какво ние *мислим*. В първите строфи на Глава 2 четем: “направете радостта ми пълна като *мислите* все едно... като бъдете единодушни и единомислени...със *смиреномъдрие* нека всеки счита другия по-горен от себе си. Имайте в себе си същия *дух*, който беше и в Христа Исуса...” (Филип. 2:2-5). Павел казва, че е важно да *мислим* като Исус, посветени в услуга на другите. Последващите ги строфи демонстрират смиреномъдрия на Христос, а не промяна в природата му.

3. Исус е бил “в Божия образ”. В Урок 8.3 доказахме, че Исус е бил човек, затова този цитат не означава, че той е с Божествена природа. Преводът на Новата международна версия на Библията е доста погрешен. Между другото, много от съвременните версии за ‘лесно четене’ се базират на гръцкия текст и имат лошо перифразиране на отделни места. Филип. 2:5-8 е класически пример за това. Не трябва, обаче, да отхвърляме и другите тълкувания.

Думата ‘образ’ (от гр. ‘морфе’) не се отнася до съществената му природа и това се потвърждава в Филип. 2:7, където Исус приема “образ на слуга”. Имал е образът на Бог, а приема този на слуга. Същността на слугата не е по-различна от тази на всеки друг човек. Това можем да разглеждаме като ‘божествено мислене’ от страна на Исус и все пак той е пожелал да стане слуга. Малко по-късно Павел ни подканва да станем “съобразувани със смъртта Му (на Исус)” (Филип. 3:10). Да споделим ‘морфе’, образът, който Исус показва при смъртта си. Това не означава да споделим тогавашната му природа, защото ние вече притежаваме човешкото. Не трябва да се променяме, за да имаме човешка природа, но трябва да променим мисленето си; да бъдем като Исус при смъртта му, т.е. да споделим ‘морфе’ или умствения си облик. Във Филип. 2 има ясна алюзия към Битие 1:27. Човек е създаден по ‘Божие подобие’, за да управлява създанието, макар да не е безсмъртен. Когато съгрешил спрямо Бог (вземайки от забранения плод), човек буквално се пресегнал да разруши подобие си с Бог. Последниците са противно на казаното от змията; смъртта дошла за човека и наследниците му. Христос направил обратното. Той също бил с “Божия образ”, но ‘не потърсил равенство с него’. Той оставил човешката гордост настрана и бил смирен към Отца си.

Гръцката дума ‘образ’ означава облик, белег или прилика. За хората се казва, че имат “образ (‘морфе’) на благочестие” (2 Тимот. 3:5). Галатяни 4:19 говори, че “Христос (да) се изобрази във вас (вярващите)”. Той имал безупречен характер, мислене като на Бог и затова е бил с “Божествен образ”. Затова не е погрешно да се смята за, че е еднакъв с Бог. Новата международна версия на Библията превежда по друг начин тази фраза, а именно, че Исус не се смятал за равен с Бог. Ако този превод е верен, значи напълно опровергава теорията, че Исус е Бог. Според Новата международна

версия на Библията Исус и за миг не се е смятал за равен с Бог. Той е знаел, че Му е подчинен, а не равнопоставен.

4. Христос “се отказа от всичко” или “се опразни” според пророчеството за разпването му в Исаия 53:12: “(Исус) изложи душата си на смърт”. Той “взе на Себе Си образ на слуга” по отношение на последователите си (Йоан 13:14), показано най-видно чрез смъртта на кръста (Матей 20:28). Исаия 52:14 предвещава Христовите страдания на кръста “Толкова бе погрозило лицето му, повече от лицето на кой да е бил човек”. Това постоянно смирение “(да изложи) душата си на смърт, дори на самия кръст” постоянно се развива през живота му, а не се явява при раждането му. Този пасаж се отнася до мисленето на Исус, до смирението му, което трябва да ни бъде за пример. В тези строфи се разказва и за живота му на земята с нашия образ и как се е смирил, макар да има Божествено мислене, за да отговори на нашите нужди.
5. Ако Христос бе Бог по природа, а после е загърбил това и е приел човешкото, както твърдят вярващите в триединството, тогава Исус не е бил “самият Бог”, докато е живял на земята. Но привържениците на триединството продължават да вярват в това. Това показва противоречията, получени от човешката интерпретация.
6. И послателно за фразата “*бидейки* с Божествен образ”. Гръцката дума ‘същество’ не означава ‘роден първоначално от вечността’. Деяния 7:55 посочват Стефан “*бидейки* пълен със Светия Дух”. Той е бил изпълнен от Светия Дух тогава и малко по-преди, но не *винаги* е бил обладан от него. Други примери срещаме в Лука 16:23; Деяния 2:30; Галатяни 2:14. Христос “*бидейки* с Божествен образ” тогава означава, че е като Бог в мислите си. Не означава, че такъв е бил от началото на времето.

УРОК 8: Въпроси

1. Учи ли Библията, че Бог е триединство?
2. Избройте три разлики между Бог и Исус.
3. По какъв начин Исус се е различавал от нас?
  - а) Никога не съгрешил
  - б) Бил е единственият Син Божи
  - в) Никога е нямало да съгреши
  - г) Бог направо го превръща в праведен
4. По какъв начин Исус е приличал на Бог?
  - а) Имал е Божествена природа през живота си на земята
  - б) Имал е безупречен характер като Бог
  - в) Знаел е колкото Бог
  - г) Бил е равен на Бог
5. По какво Исус е приличал на нас?
  - а) Преживял е човешки изкушения и неволи
  - б) Съгрешил е като дете
  - в) Имал е нужда от спасение
  - г) Имал е човешка природа
6. Кое твърдение е вярно?

- а) Исус е бил с безупречен характер и природа
- б) Исус е бил с греховна природа, но с безупречен характер
- в) Исус приличал много и на Бог, и на човек
- г) Исус имал природата на Адам преди да съгреша

7. Могъл ли е Исус да съгреша?

УРОК 9

ДЕЛОТО НА ИСУС

9.1 Победата на Исус

В предния урок показахме, че Исус е имал човешка природа и е бил изложен на греха като всички нас. Разликата е, че той напълно превъзмогва греха, макар с греховна природа, и винаги е показвал безупречност по отношение на характера си. Това трябва да ни вдъхновява и да го ценим дълбоко.

- Той бил "във всичко изкушен като нас, но пак без грях" (Евреи 4:15).
- Той "не е знаел греха". "В Него няма грях" (2 Посл. към Коринт. 5:21; 1 Посл. на Йоан 3:5).
- "Който грях не е сторил, нито се е намерило лукавщина в устата му" (1 Посл. на Петър 2:22).
- "Свят, невинен, неопорочен, отделен от грешните" (Евреи 7:26).

Разказите на Евангелието показват, че съвременниците му виждат безупречния му характер, изразен в думи и дела. Жената на Пилат го нарича "праведник" (Матей 27:19) и заявява, че той не заслужава наказание. Римският войник (стотникът), който пази Христос на кръста, коментира: "Наистина Този човек бе праведен" (Лука 23:47). По-рано в живота си Исус предизвиква Юдеите с въпроса: "Кой от вас Ме обвинява в грях?" (Йоан 8:46). Отговор не получава.

Поради победната си безупречност във всичко, Исус от Назарет *е бил въздигнат* високо от ангелите (Евреи 1:3-5). Дадено му е възвишено име (Филип. 2:8), което включва всички ангелски имена. "И името Му *ще бъде*: Чудесен, Съветник (употребено за ангелите в 3 Кн. на Царете 22:20 Евр. Текст)..." (Исаия 9:6). Очевидно, Исус не е притежавал това високо положение преди рождението и смъртта си. Идеята, че е въздигнат до това положение, го отхвърля.

Чрез безупречния си характер Исус е бил Божие проявление в плът (1 Тимот. 3:16). Говорел и действал както би действал самият Бог, ако е бил човек. Затова е бил безупречното отражение на Бога - "*образ* на невидимия Бог" (Колос. 1:15). Затова не е било необходимо смъртните да виждат Бог. Както Исус обяснява: "Който е видял Мене, видял е Отца; как казваш ти: Покажи ми Отца?" (Йоан 14:9). Библията постоянно напомня, че Бог Отец се проявява чрез Исус Христос, Неговия Син (2 Коринт. 5:19; Йоан 14:10; Деяния 2:22). Учението за триединството сочи, че Синът се проявява чрез Исус, или "*се превъплъщава*" в Исус, но

Библията учи, че Бог се проявява ("се превъплъщава", ако трябва да използваме терминът) в Исус. Словото *стана* плът (Йоан 1:14), а не е влязло в тялото му.

Живеем в греховен свят и сме подложени на грях поради самата ни природа. Затова ни е трудно да осмислим Христовото духовно надмощие и това, че човек с нашата природа проявява праведността в Божия характер. За да повярваме се изисква силна вяра, а не просто приемане на теологическата идея, че Христос бил Самият Бог.

Христос е бил с нашата природа и е трябвало да умре. Той е бил наследник на Адам чрез Мария, а всички наследници Адамови умират (1 Коринт. 15:22). Заради греха умират всички Адамови наследници, независимо от личните обстоятелства. "Смъртта царува... поради прегрешението на единия (Адам) измряха мнозината... съдбата беше от един грях за осъждане (на смърт)... чрез непослушанието на единия човек станаха грешни мнозината" (Римл. 5:14-19). Като наследник Адамов Исус е трябвало да умре, защото е наследил смъртната природа на Адам чрез майка си Мария.

Всички наследници на Адам, не само Исус, заслужават това наказание, защото всички сме грешили. Исус е трябвало да умре, споделяйки проклятието на Адамовите наследници. И понеже не е сторил нищо, заслужаващо смъртта "Бог (го) възкреси, като развърза болките на смъртта, понеже не беше възможно да бъде държан Той от нея" (Деяния 2:24). Христос бил "със сила обявен като Божий Син чрез възкресението от мъртвите"(Римл. 1:4). Благодарение на безупречността си и "духът си на святост" Исус е бил възкресен.

Христос не умира на кръста, *само* защото е бил с човешка природа. Той доброволно ни предава живота си като дар. С това показва любовта си, умирайки "заради греховете ни" (1 Коринт. 15:3) и знаейки, че чрез смъртта си ще спечели спасение от греха и смъртта в наше име (Ефес. 5:2,25; Откров. 1:5; Галат. 2:20). Исус е бил безгрешен в характера си и се е преборил с греха, за да стане първият човек възкресен и получил вечност. Тези, които се доближат до Христос чрез кръщение и водят Христов живот, могат да се надяват за подобно възкресение и награда.

В това се съдържа огромното значение на Христовото възкресение. Това е "гаранцията", че ще бъдем възкресени и съдени (Деяния 17:31) и ако сме го следвали истински, ще споделим наградата му от вечен живот: "понеже знаем, че Тоя, Който е възкресил Господа Исуса, ще възкреси и нас заедно с Исуса" (2 Коринт. 4:14; 1 Коринт. 6:14; Римл. 6:3-5). Бидейки грешници, заслужаваме вечна смърт (Римл. 6:23). И въпреки това, заради безупречния живот на Исус, послушанието, смъртта и възкресението му, Бог ни *дарява* с вечен живот, в унисон с Неговите принципи.

За да премахне влиянието на греховете ни, Бог "вменява правда" (Римл. 4:6) чрез вярата ни в обещаното спасение. Знаем, че грехът носи смърт и ако истински вярваме, че Бог ще ни спаси, трябва да вярваме също, че Той ще ни "сметне" за праведни, макар да не сме. Исус бил безупречен и ако сме истински *в* Христа, Бог ще ни приеме като безупречни, дори и да не сме. На човешко ниво получаваме т.нар. "царско благоволение. "Бог направи Христа "грешен, Който не е знаел греха, за да станем ние чрез Него праведните пред Бога" (2 Посл. към Коринт. 5:21), т.е. *в*

Христа чрез кръщение и Христов живот. За тези "в Исус Христос" , Той "стана за нас мъдрост от Бога, и правда, и освещение, и изкупление" (1 Посл. към Коринт. 1:30,31). Тази строфа ни показва, че трябва да го славим за великите неща, които е сторил за нас. "В него (Благовестието) се открива правдата, която е от Бога чрез вяра към вяра, ... Праведният чрез вяра ще живее" (Римл. 1:17). За да разберем това трябва добре да познаваме Благовестието.

Това е станало възможно чрез възкресението Христово. Той бил "първият плод" от хората, които ще станат безсмъртни чрез постижението му (1 Коринт. 15:20). "Първият плод" от новото духовно семейство, което ще получи Божия природа (Колос. 1:18, сравн. Ефес. 3:15). Христовото възкресение дава възможност на вярващите да се считат за праведни, закриляни от неговата праведност. Христос "биде предаден за прегрешенията ни, и биде възкресен за оправданието (дума означ. "да бъдеш праведен") ни" (Римл. 4:25). Това са неща за духа. Не трябва да мислим, че "оправданието" е просто съдебна процедура. Бог изисква истинско покаяние и приемане, че Христос "(е показал) правдата си..., че Той е

праведен и че оправдава този, който вярва в Исуса”(Римл. 3:25-26). Дори Исус, който е безупречен и безгрешен, приел Божието решение, че Той трябва да умре, тъй като е наследник на Адам. Това твърдение справедливо се отнася и за нас. Подобно на Апостол Павел, ние сме “окаяни”, които прегрешават отново и отново. Оправдание получават смирените пред Всемогъщия и таят в сърцата си: “Бог да ме пощади, мен, грешникът”.

За да ни “смята” Бог като безупречни трябва да вярваме съзнателно и с убеденост. Христос може да ни представи на съдебното ложе “непорочни пред (Неговата) слава”, “свети, непорочни и безупречни” (Посл. на Юда, стр.24; Колос. 1:22, сравн. Ефес. 5:27). С нашата греховна природа и постоянни духовни прегрешения ще ни е необходима силна вяра, за да се убедим. Само едно академично оценяване на учението не се нарича вяра. Вярата е правилното разбиране на Христовото възкресение, което да я мотивира: “Бога... го възкреси от мъртвите... *ЩОТО* вярата и надеждата (за подобно възкресение) ви да бъдат в Бога” (1 Посл. на Петър 1:21).

Само чрез правилно кръщение в Христа и последователност в живота, можем да бъдем “в Христа”, защитени от неговата праведност. Чрез кръщението се свързваме със смъртта и възкресението му (Римл. 6:3-5), които се средство за избавление от греховете, за да бъдем “оправдани” или смятани за праведни (Римл. 4:25).

Чудесните теми, разгледани в този урок, можем напълно да разберем, ако сме покръстени. При кръщението се свързваме с кръвта, която Христос е пролял на кръста; вярващите изпират “дрехите си и са ги избелили в кръвта на Агнето” (Откров. 19:8). Възможно е да опетним тези бели дрехи в резултат на грях (Посл. Юдово, стр. 23). Ако това сторим след кръщението, трябва да помолим Бог за прошка чрез Христа.

След кръщението продължаваме пазим благословеното си положение, което сме получили. Трябва редовно, всекидневно да се самонаблюдаваме с молитва и да търсим опрощение. Ако го правим ще бъдем покорни и сигурни, че сме окриляни от Христовата праведност, и ще получим място в Божието Царство. Трябва да се стремим да следваме Христа в деня на смъртта си и при пришествието: “без да имам за своя правда... но оная, която е чрез вяра в Христа, то ест,

правдата, която е от Бога въз основа на вяра” (Филип. 3:9).

Вярата във вменената правда показва, че сами с делата си не можем да достигнем спасението. То идва от Божията милост: “Защото по благодат сте спасени чрез вяра, и то не от сами вас; това е дар от Бога” (Ефес. 2:8,9). Опреданението и праведността са ‘дарове’ (Римл. 5:17) също като спасението. Мотивацията ни да следваме християнските дела е благодарността към Бог, че ни смята за благочестиви чрез Исуса и така ни посочва пътя към спасението. Не е оправдано да мислим, че делата ни ще ни спасят. Това е *дар*, който не можем да откупим, а само да се отдадем на дълбока благодарност, която ще се отрази в делата ни. Истинската вяра сама по себе си е мъртва, ако няма дела (Посл. Яковово 2:17).

9.2 Кръвта на Исус

В Новия Завет често се споменава, че нашето оправдание и спасение са чрез кръвта на Исус (напр. 1 Посл. на Йоан 1:7; Откров.5:9; 12:11; Римл. 5:9). Библейският принцип за Христовата кръв гласи "колкото за живота на всяка твар, кръвта ѝ – тя е животът ѝ" (Левит 17:14). Тялото не живее без кръв, затова тя символизира живота. Това обяснява думите на Исус: "Ако не ядете плътта на Човешкия Син, и не пиете кръвта му, нямате живот в себе си" (Йоан 6:53).

Грехът води до смърт (Римл. 6:23), т.е. изливане на кръвта, която носи живота. Затова от Израилтяните се е изисквало да изливат кръв щом прегрешат, за да им напомня тя за смъртта. "По закона (на Мойсей) всичко с кръв се очистя; и без проливането на кръв няма прощение"(за греха – Евреи 9:22). А това, че Адам и Ева се закрили със смокинови листа е било неприемливо. За това Бог убил едно агне, за да им даде кожи да прикрият греха си (Битие 3:7,21). Подобна е и историята с Авел, който пренасял в жертва животни, а не като брат си Каин – зеленчуци, защото вярвал, че проливането на кръвта е опрощението и приемливо дело към Бога (Битие 4:3-5).

Тези примери посочват особената важност на Христовата кръв. Това е било загатнато на Пасха, когато Божиите чада трябвало да поставят кръвта на едно агне на вратите си, за да се избавят от смъртта. Тя символизираща кръвта на Исус, която прикрива греховете ни. Преди времето на Христос според закона на Мойсей, юдеите трябвало да дават в жертва животни за греховете си. Разливането на тази кръв, обаче, е трябвало да им бъде за урок. Грехът се наказва със смърт (Римл. 6:23), но не е било възможно човек да убие животни и да очаква Бог да го приеме, ако самият той не е възприел символиката му. Пожертваното животни не разбира от право и грешно, затова не символизира директно човека: "Не е възможно кръв от юнци и от козли да отмахне грехове" (Евреи 10:4).

Възниква въпросът: Защо юдеите са принасяли в жертва животни щом съгрешат? Апостол Павел обобщава различните отговори в Галатяни 3:24: "Законът стана за нас детеводител, да ни доведе при Христа". Пожертваните животни трябвало да бъдат без недостатък (Изход 12:5; Левит 1:3,10). Това се е отнасяло до Христа – "агнец без недостатък" (1 Посл. на Петър 1:19). Кръвта на животните

представлявала тази на Христос. Животните са пожертвувания за греха, макар да сочели Христовата безупречна саможертва, която Бог е знаел, че ще направи. Затова Бог простил прегрешенията на Своите хора, живели преди Христа. Смъртта му била "за изкупване престъпленията, извършени при първия завет" (Евреи 9:15), т.е. закона на Мойсей (Евреи 8:5-9). Пожертвуванията спрямо закона били насочени към Христа, безупречният Син – жертва, който "се яви да отмахне греха, като принесе Себе Си в жертва" (Евреи 9:26; 13:11,12; Римл. 8:3, сравн. 2 Посл. към Коринт. 5:21).

В Урок 7.3 обяснихме как целия Стар Завет говори за Христос. Под този закон Бог е бил достиган чрез Първосвещеник. Той бил ходатай между Бог и хората, приели Стария Завет (съглашение), тъй като Христос е част от Новия Завет (Евреи 9:15). "Законът поставя за първосвещеници немощни човеци; а думите на клетвата... (се) поставят от Сина, Който е усъвършенстван за винаги" (Евреи 7:28). Те самите са били грешници и не са могли да спечелят истинско опрощение за хората. Животните, които принасяли в жертва не представлявали самите грешници. Нужен е бил

безупречен човек, с грешна природа, но който да бъде приемлива жертва за греха. Хората могли да се възползват от жертвоприношението само ако се идентифицирали с жертвата. По подобен начин, Първосвещеникът е трябвало да състрадава с хората, за които ходатайствал, тъй като бил изкушаван като тях (Евреи 2:14-18).

Исус отговаря на условието: "Такъв първосвещеник ни трябваше: свят, невинен, непорочен" (Евреи 7:26). Не му е необходимо постоянно да принася жертви за греховете си, нито пък е подвластен вече на смъртта (Евреи 7:23,27). Тук Писанието посочва Христос като наш първосвещеник: "Затова и може съвършено да спасява тия, които дохождат при Бога чрез Него, понеже всякога живее да ходатайства за тях" (Евреи 7:25). Притежавайки човешка природа, Исус е нашият идеален Първосвещеник "може да състрадава с невежите и заблудилите, защото *и сам той* е обиколен с немощ" (Евреи 5:2). Това ни връща към фразата "*и Той подобно на (тях)*", е бил с греховна природа (Евреи 2:14).

Тъй като юдейските първосвещеници ходатайствали за Божиите хора (Израел), така Христос е бил само първосвещеник за духовния Израел, т.е. за покръстените в Христос, които са разбрали истински Благовестието. Той е "свещеник над Божия дом" (Евреи 10:21), което включва покръстените (родените отново чрез кръщение – 1 Посл. на Петър 2:2-5) и приемащи надеждата от Благовестието (Евреи 3:6). Оценявайки чудесните блага на Христовото първосвещеничество трябва да се ентузиазираме и да бъдем кръстени в него, без това той не може да ходатайства за нас.

Кръстени в Христа, трябва напълно да се възползваме от Неговото първосвещеничество и да спазваме отговорностите ни във връзка с това. "Чрез Него нека принасяме на Бога непрестанно хвалебна жертва" (Евреи 13:15). Божият план да даде Христос като наш свещеник е да Го славим. Трябва постоянно да използваме Бог чрез Христос, за да Го славим. Евреи 10:21-25 изброява отговорностите, които ни свързват с Христос, нашия Първосвещеник: "Имаме велик Свещеник над Божия дом:

1. Нека пристъпваме с искрено сърце в пълна вяра, със сърца очистени от лукава съвест и с тяло измито с чиста вода". Да разбираме Христовото свещеничество означава да бъдем кръстени в него ("тяло измито") и да не допускаме нечиста съвест. Ако вярваме в Христовото

изкупление, ние сме едно с Бог чрез жертвата.

2. "Нека държим непоколебимо надеждата". Не трябва да се отклоняваме от истинското учение, чрез което сме научили за Христовото свещеничество.
3. "И нека се грижим един за друг, тъй щото да се поощряваме към любов и добри дела като не преставаме да се събираме заедно". Трябва да сме свързани с любов с други, които разбират Христовото свещеничество, а това става като се събираме за причастие, чрез което си спомняме за жертвата на Христос (виж Урок 11.3.5).

Осъзнаването на тези идеи трябва да ни изпълва с тихо задоволство, че наистина ще достигнем спасението, ако се покръстим и живеем в Христа: "Нека пристъпваме с дръзновение към престола на благодатствата, за да придобием милост, и да намерим благодат, която да помага благовременно" (Евреи 4:16).

9.3 Жертва за Себе Си и нас

Важно е да се знае как Исус Христос е дал своята жертва. Че за нас е извлякъл полза, в това няма съмнение. Не трябва да забравяме, че Исус не е грешил, макар с нашата човешка природа. Той е споделял с тези, които е спасил тленността и склонността към прегрешение, което се отнася и за всички нас. Както посочихме в тези уроци той е бил “изкушаван във всичко” като всички нас. Видяхме също, че той е преодолял склонността си към грях чрез безупречно подчинение на Отца Си, макар това да го е довело до смъртта на кръста. Той, обаче, също се е нуждаел от “изкупление” или “спасение” от тленността си. Това става ясно от пророчествата за неговата смърт.

- “В Твоята ръка предавам духа си; Ти си ме изкупил, Господи Боже на истината” (Псалм 31:5). Спомняме си, яе това са част от думите на Исус, умирайки на кръста (Лука 23:46). Той гледа на Отца си като на Изкупител, който “ще изкупи душата ми от силата на преизподнята” (Псалм 49:15).
- “Той ще извика към Мене: Отец ми си, Бог мой и спасителната ми канара. Аз ще го поставя в положение на първороден, по-горе от земните царе” (Псалм 89:26-27). Чрез молитвата към Отца му, Бог ще го избави от смъртта и ще го въздигне до положение на “Първороден”.

Подобни цитати ни напомнят, че и Исус се е нуждаел от избавление от тленността, която е дошла при хората от греха Адамов. Исус не се е различавал от тези, които е дошъл да спаси.

За смъртта и възкресението му Петр казва: "Него, предаден според определената Божия воля и предумисъл, вие разпнахте и убихте чрез ръката на беззаконници; Когато Бог възкреси, като като развърза болките на смъртта, понеже не беше възможно да бъде държан Той от нея" (Деяния2:23-24). *Не е било възможно* гробът да го задържи, защото "отплатата за греха е смърт", но Исус, макар и изкушаван, *никога не се поддал и не съгрешил*. Затова не е било възможно праведник да бъде задържан от смъртта. Бог е праведен във всичко. Чрез послушанието си Исус прекъсва връзките с греха и тленността за себе си и всички, кръстени в Него. Чрез него получаваме порощение на греховете и можем да се надяваме да споделим неговото безсмъртие.

- "Знаейки, че Христос, като биде възкресен от мъртвите, не умира вече; *смъртта няма вече власт над него*. Той умря за греха еднаж завинаги; а животът, който живее, живее го за Бога" (Римл.

6:9-10). Умрял е според условията на греха, но е възкресен, защото не е правилно безгрешен човек да остава в смъртта.

- "Тоя Христос в дните и плътта Си, като принесе със силен вик и със сълзи молитви и молби на Този, Който можеше да го избави от (на гръцки 'вън от') смърт, и като биде послушан поради благоговението Си, и като се усъвършенства, стана причина за вечно спасение за всички, които Му са послушни" (Евреи 5:7-8). Чрез молитва и живот в послушание Отца Му го избавя ("вън") от смъртта.
- "И то не с кръв от козли и от телци, но със Собствената Си кръв, и придоби за нас вечно изкупление" (Евреи 9:12). С това Павел пртивопоставя влизането на Първосвещеника в Светилището с това на Исус в небесата (стпофа 24). Докато свещеникът е влязал с кръвта на определени жервоприношения, а те са били насочени към саможертвата на самият Божи Син. Чрез саможертвата си той е получил "вечно изкупление" – бил е освободен от връзката с тленността. Тленността с присъщата ѝ слабост и

греховност е връзката, разрушена от Христос чрез покорност към смъртта за Него самият и за всички, които са в Него. Чрез смъртта си "унищожи... този, който има власт, сиреч, дявола" (Евреи 2:14). Така Той е получил "вечно изкупление" за бремето, което е носил.

- "А Бог на мира, Който чрез единия вечен завет е въздигнал от мъртвите великия Пастир на овцете, нашия Господ Исус, дано ви усъвършенства във всяко добро нещо, за да вършите Неговата воля, като действате във вас това, което е угодно пред Него чрез Исуса Христа, Комуто да бъде слава във вечни векове. Амин." Апостол Павел завършва писмото си с това, че Исус е бил доведен *от мъртвите* от Бог чрез кръвта на вечния завет. Тази кръв е кръвта, за която се говори в горната стая на последователите му: "Това е Моята кръв на (новия) завет, която се пролива за прощаване на греховете" (Матей 26:28). Неговата *кръв*, както видяхме по-горе се отнася за неговия *живот*. Той с доброволно предава живота си (Матей 20:28) за да изкупи човечеството от

връзката му с греха и тленността, ако
чрез вяра в Бог дойдат при Него.

На разпятието той показва на хората, че каквото е правил през живота си да отрече изкушенията на плътта, сега го обявява достойно за разпятие на същата плът с всичката ѝ похот и страсти, и покорно позволява да се прояви Божията воля. Павел пише: “И като се намери в човешки образ, смири Себе Си и стана послушен до смърт, даже смърт на кръст”. В това безропотно се подчинил на Бог. “Затова (удивително послушание във всичко) И Бог Го превъзвиши, и Му подари името, което е над всяко друго име; така щото в Исусовото име да се поклони всяко коляно от небесните и земните и подземните същества, и всеки език да изповяда, че Исус Христос е Господ, за слава на Бога Отца” (Филип. 2:8-11). Послушанието прослави Бог, затова Той изпълнява молбата на Христос: “Прослави Ме, Отче, у Себе Си със славата, която имах у Тебе преди създаването на света” (Йоан 17:5). Бил е въздигнат до безсмъртие, или божесвена природа, за да седи до Бащината си десница.

Служейки вярно на Отца си през целия си живот, дори и при смъртта на кръста, Исус е открил пътя за всички, които ще бъдат покръстени в Него, за да споделят полученото. Той слага край на слабата човешка природа, която е надвила всички останали, донасяйки им грях. С вяра и възхита ние го виждаме “който сам понесе в тялото Си нашите грехове на дървото, тъй щото, като сме умрели за греховете, да живеем за правдата; с чиято рана вие оздравяхте” (1 Посл. на Петър 2:24). Размишлявайки, осъзнаваме, че с последната си проява на послушание той “унищожи смъртта и осия живот и безсмъртие чрез благовестието” (2 Тимот. 1:10).

9.4 Исус като наш представител

Видяхме, че жертвоприношенията на животни не представляват грешните люде. Предствлявал ни е Исус, тий като във всичко е бил

“уприлич(ен) на братята Си” (Евреи 2:17). “ За да вкуси смърт... за всеки човек” (Евреи 2:9). Когато извършваме грях, или напр. лъжем – Бог ще ни прости “в Христа” (Ефес. 4:32). Така е, защото Бог ни сравнява с Христа - човек като нас, изкушаван от греха подвластен на измама, но преодолял всяко изкушение. Бог прощава греховете ни, или измамността ни, защото сме в Христа, защитени от праведността му. Признавайки греха си пред Бог, признаваме безупречният пример на безгрешният Исус Христос и показваме колко много искаме да бъдем като него. Христос ни представлява и Бог може да покаже милостта Си, придържайки се към Своите принципи за праведност.

Ако Исус бе Бог, а не с човешка природа, нямаше да бъде наш представител. Това е още един пример как една погрешна идея води след себе си друга такава. За тази цел теолозите са развили множество сложни обяснения на Христовата смърт. Най-популярна сред отстъпниците на Християнството е, че греховете ни задължават пред Бог и не можем да ги изкупим. После Христос платил този дълг у всеки един вярващ чрез кръвта си на кръста. Много проповедници на Евангелието обясняват следното: “Било е, сякаш всички сме подредени до една стена, за да бъдем застреляни от дявола. Тогава дошъл Исус, а дяволът прострелял него вместо нас и затова сме свободни.”

Подобни усложнени теории не са подкрепени от Библията с доказателства. Явно е противоречието, че ако Христос е умрял *вместо* нас, като наш заместител, не е необходимо да умираме. Тъй като все още сме човеци по природа, все още сме подвластни на смъртта. Спасението от греха и смъртта ще се появи при съда (когато ще получим безсмъртие чрез Божията милост). Не сме го получили със смъртта на Исус.

Библията учи, че спасението е възможно *чрез* Христовата смърт И възкресение, не *от* смъртта му. Христос някога "умря за нас". Теорията за заместничеството би означавала, че е умрял лично за всеки един от нас.

Ако Христос е изплатил дължимото с кръвта си, спасението ни е нещо, което можем да очакваме по право. Ако смятаме, че Христовата саможертва е изплащане на дълга по Божията милост и опрощение, то спасението като дар се обезсмисля. Подсказва същевременно, че гневният Бог се е успокоил щом видял пролятата кръв на Исус. Но щом се покаяме Бог вижда Исус като наш представител, този, на който се опитваме да подражаваме. Много християнски химни и песни съдържат невероятен брой лъжовни твърдения като тези. Много лъжовни идеи се прокрадват в човешкото съзнание чрез музика, а не чрез разумно изучаване на Библията. Трябва постоянно да се пазим от подобно промиване на истината.

За съжаление, простите слова "Христос умря за нас" (Римл. 5:8) се преиначават, за да означават 'Христос умря вместо нас'. Има много общо между Римл.5 и 1 Посл. към

Коринт. 15 (, а именно Римл. 5:12 = 1 Коринт. 15:21; Римл. 5:17 = 1 Коринт. 15:22). "Христос умря за нас" (Римл. 5:8) се свързва като равнозначно на "Христос умря за греховете ни" (1 Коринт. 15:3). Смъртта му постига пътя към опрощението на греховете ни и в този смисъл можем да кажем, че "Христос умря за нас". Думата "за" не означава задължително "вместо". Христос умря за греховете ни, не "вместо" тях. Затова Христос може да "ходатайства" за нас (Евреи 7:25), а не "вместо" нас (Евреи 10:12; Галат. 1:4). Ако Христос бе умрял "вместо нас", нямаше да носим неговия кръст, както ни повелява. Нямаше да има смисъл и да се покръстваме в неговата смърт и възкресение с желанието да се идентифицираме с него като наш победен представител. Идеята за наместничеството е краткият път към прославата му, но това не носи смисъл. Фактът, че го приемаме като наш наместник ни посвещава в кръщение в смъртта и възкресението му, да носим кръста заедно с него и да бъдем част от възкресението му. Неговото възкресение е и наше. Имаме надежда за възкресение, защото сме в Христа, а той е бил възкресен (1 Посл. на Петър 1:3). Исус живя и умря с нашата природа, с всичките ѝ странности, за да бъде близо до нас

и да можем да се идентифицираме с него. Разберем ли това, той ще може да види резултата от страданието на душата си и ще бъде удовлетворен.

9.5 Исус и законът на Мойсей

Исус бил безупречната жертва за греха и безукорният Свещеник, който истински да спечели опрощение за нас. Ето защо принасянето в жертва на животни е било изоставено след смъртта му (Евреи 10:5-14). "Ако се промени свещенството, по необходимост става промяна и на закона" (Евреи 7:12). Христос "се установи не по закон, изразен в плътска заповед, но по силата на един безконечен живот", който му е бил даден благодарение на безупречната му саможертва (Евреи 7:16). Ето защо "по тоя начин се унищожават по-предишната заповед (тази на Мойсей), поради нейната слабост и безполезност понеже законът не е усъвършенствал нищо, и се въвежда една по-

добра надежда (чрез Христос)” (Евреи 7:18,19).

Очевидно Христовата саможертва измества закона на Мойсей. Ако вярваме в човек свещеник или продължаваме да принасяме в жертва животни, това означава, че не приемаме напълно Христовата победа. Такова вярване показва, че не приемаме саможертвата му като напълно успешна, а смятаме, че трябва чрез дела да извоюваме опрощение, не само чрез вяра в Христа. “Никой не се оправдава пред Бога чрез закона..., “че праведният чрез вяра ще живее” (Галат. 3:11, сравн. Авакум 2:4). Колкото и да сме твърдо решени сами да спазваме Божиите закони, ще се провалим и не можем да отвоюваме опрощение.

Със сигурност читателят на тази книга вече е установил това.

Ако спазваме закона на Мойсей, трябва да се опитаме да спазваме *всичко* в него. Да загърбим една единствена част от него означава да бъдем прокълнати. “Защото всички, които се облягат на дела, изисквани от закона, са под клетва, понеже е писано:”Проклет всеки, който не постоянства да изпълнява всичко писано в книгата на закона” (Галат. 3:10). Слабата ни природа не ни позволява да спазваме напълно закона на Мойсей, но благодарение на Христовото пълно съблюдаване сме освободени от задължението да го спазваме. Спасението ни е дар от Бог чрез Христа, а не наше лично задължение към послушание. “Понеже това, което бе

невъзможно за закона, поради туй, че бе ослабнал чрез плътта, Бог го извърши като изпрати Сина Си в плът и в жертва за греха, и осъди греха в плътта” (Римл. 8:3). По този начин “Христос ни изкупи от проклетията на закона, като стана проклет за нас” (Галат. 3:13).

Поради това не сме длъжни да спазваме никое от постановленията в Мойсеевия закон. В Урок 3.4 видяхме, че Новият Завет в Христа заменя Стария Завет на Мойсеевия закон (Евреи 8:13). Чрез смъртта Исус заличава “противния нам в постановленията Му закон, който беше враждебен нам (поради неспособността ни да го спазваме), махна го от среда и го прикова на кръста... Никой да не ви осъжда за това, което ядете, или което пиете, или за нещо относно някой празник, или новомесечие, или събота, които са сянка на онова, което ще дойде, а тялото е Христово” (Колос. 2:14-17). Ясно е, че поради Христовата смърт на кръста, законът е “премахнат”, за да не се поддаваме на натиска да спазваме части от него, напр. празници и Шабат. Както и в останалата част от закона, целта на постановленията е Христос. След смъртта му става ненужно спазването им.

Ранната християнска църква от първи век е била под постоянен натиск от ортодоксалните евреи да спазват части от закона. В Новия Завет често се предупреждава за въздържание от това. Изненадващо е, че дори днес има няколко секти, които препоръчват спазването на част от закона. Вече посочихме, че опитите да получим спасение чрез послушание изискват спазването на *целия* закон, защото иначе сме проклети за неспазването му (Галат. 3:10).

Човешката ни природа ни води към идеята за опрощение чрез дела. Искаме да усещаме, че *вършим* нещо за спасението си. Затова се смята за задължително даването на десетък, носенето на кръст, казването на молитви в определена поза и т.н., което е широко разпространено сред повечето религии, включително и християнството. Спасение *само* чрез вяра в Христос е единственото учение на истинското християнство, което се ръководи от Библията.

В Новия Завет често се срещат предупреждения да не се спазва Мойсеевия закон за спасение. Някои мислят, че

християните трябва да бъдат обрязвани според Мойсеевия закон "и да спазват правилата". Яков Зеведеев директно осъжда тази идея от името на истинските вярващи: *ние* не сме издавали подобна "заповед от нас" (Деяния 15:24). Петър описва защитниците на подчинението на този закон така: "да налагате на шията на учениците хомот, който нито бащите ни, нито ние можем да носим? Но вярваме, че ние ще се спасим чрез благодатта на Господа Исуса (опонент на спазването на закона), също както и те" (Деяния 15:10,11). Вдъхновен, Апостол Павел е също толкова красноречив за пореден път по въпроса: "Човек не се оправдава чрез дела по закона, а само чрез вяра в Исуса Христа... за да се оправдаем чрез вяра в Христа, а не чрез дела по закона; защото чрез дела по закона няма да се оправдае никоя твар... никой не се оправдава чрез закона... всеки, който вярва се оправдава чрез Него (Христос) от всичко, от което не сте могли да се оправдаете чрез Мойсеевия закон" (Галат. 2:16; 3:11; Деяния 13:39).

Много от практиките на популярното християнство са базирани на елементи от закона на Моисей, които са сигурен знак за

отстъпничество, защото християните не са длъжни да го спазват, защото е бил спазен чрез Христос (Матей 5:17). Сега ще разгледаме най-явните начини, по които Моисеевите закони се проявяват като основа на християнски практики.

Свещеници

Католическата и Англиканската църкви използват система от хора – свещеници. Католиците виждат Папата като равнозначен на еврейския свещеник. Има “само един Бог и един ходатай между Бога и хората, човекът Христос Исус” (2 Тимот. 2:5). Не е възможно Папата или свещеници да бъдат наши ходатаи, както са били свещениците според Стария Завет. Сега Христос е наш Първосвещеник в небесата, предавайки молитвите ни на Бог.

Няма Библейско обяснение, че властта на дарените духом старейшини от първи век, напр. Петър, е била предадена на следващите поколения, или лично на Папата. Дори ако го допуснем, не можем да докажем, че те са получили духовния покров на старейшините от първи век.

Духовните дарове са били оттеглени и всички вярващи са били еднакво разположени към Духът-Слово в Библията (виж Урок 2.2 и 2.4). Те всички са братя и никой не притежава повисша духовна сила от останалите. Всъщност,

всички истински вярващи са част от новото свещеничество чрез кръщението си в Христа, в смисъл, че възвестяват светлината на Бог от тъмнината на света (1 Петър 2:9). Затова те ще станат новите свщеници на Царството, когато се създаде на земята при завръщането на Христос (Откр. 5:10).

Католическата практика да наричат свещениците си "Отче" ('Папа' означава 'баща') е в пълен разрез с Христовите думи: "И никого на земята недейте нарича свой отец, защото един е вашият Отец, Небесният" (Матей 23:9). Исус ни предупреждава да не даряваме никому духовното уважение, изисквано от съвременните свещеници: "Недейте се нарича учители, защото Един е вашият Учител, а вие всички сте братя" (Матей 23:8). Орнаментираните одежди, носени от свещениците, епископите и други духовници са подобни на тези, носени от Моисеевите свещеници. Облеклото олицетворява безупречният характер на Исус, и подобно на закона, е изпълнило целта си. Одежди, използвани да възвеличат славата на Христос сега се използват, за да възвеличат славата на носещите ги - като някои от тях дори

твърдят, че не приемат Христовото възкресение и дори съществуването на Бог.

Католиците вярват, че Мария е свещеник, а това е напълно погрешно. Ние искаме в името на Христос, а не Мария (Йоан 14:13,14, 15:16; 16:23-26). Христос е единственият първосвещеник, а не Мария. Исус порицава Мария, когато тя му казва да направи нещо за другите (Йоан 2:2-4). Бог, а не Мария, довежда хората при Исус (Йоан 6:44).

Десятък

Той също е бил част от Моисеевите закони (Числа 18:21), според който юдеите трябва да дарят десятък от състоянието си на свещениците от рода Левий. Тъй като вече няма хора, считани за свещеници, не е необходимо изплащането му. Още една подвеждаща идея е довела до друга по отношение на свещениците (и даването на десятък). Бог не се нуждае от нашите дажби, тъй като всичко Му принадлежи (Псалм 50:8-13). Така само бихме му върнали това, което той ни е дал (3 Кн. на Царете 29:14). Не можем да отвоюваме спасението си чрез материални дарения, напр. пари. От благодарност към Бог за Неговия дар, трябва да дадем не просто десятък, а целия си живот. Апостол Павел ни е дар пример, като искрено е извършвал това, което е проповядвал: “Да представите телата си в жертва жива, света, богоугодна на Бога, като ваше духовно служение” (Римл. 12:1).

Месо

Еврейският закон определя някои меса като мръсни, което е възприето от някои религии в наши дни, отнасящо се най-вече да свинското месо. Тъй като Христос премахва този закон на кръста

“Никой да не ви осъжда за това, което ядете, или което пиете” (Колос. 2:14-16). Така с идването на Христос, някои Моисееви забрани са премахнати. ‘Чистите’ храни сочат към Христос.

Исус ясно обяснява, че всичко, което човек яде, не го опетнява духовно, тъй като всичко идва от сърцето (Марк 7:15-23). “Като каза това той направи всички ястия чисти” (Марк 7:19). Петър получава същия урок (Деяния 10:14,15) както Апостол Павел: “Зная и уверен съм в Господа Исуса, че нищо не е само по себе си нечисто” (Римл. 14:14). Малко по-рано Павел разсъждава, че отказът от някои меса е знак за духовна слабост (Римл. 14:2). Отношението ни към месото “не ни препоръчва на Бога” (1 Коринт. 8:8). Най-уличаващо е предупреждението, че отстъпниците християни ще учат хората на “въздържанието от ястия, които Бог създаде, за да се употребяват с благодарение от ония, които вярват и разбират истината” (1 Тимот. 4:3).

9.6 Шабатът

Една от най-широко разпространените практики, свързваща съвременните християнски практики с Моисеевите закони, е

спазването на Шабат. Някои твърдят, че трябва да се спазва както е указано в закона. Много други, обаче, смята, че християните трябва да имат определен ден от седмицата, в който да почитат Бог, и че този ден е неделя. Първо, Шабат е бил последният ден от седмицата, когато Бог си починал след шест-дневното сътворение (Изход 20:10,11). А неделя е първият ден от седмицата, така че е погрешно да се почита този ден като Шабат. Шабат е “знак между Мене (Бог) и тях (Израел), за да познаят, че Аз Господ ги освещавам” (Езекиил 20:12). Като такъв, никога не е бил задължителен за неверниците (нееврейците). “Понеже Господ ви даде съботата” (Изход 16:29); “и им (на Израел) направи позната светата Своя (на Бог) събота” (Неемия 9:14).

Исус веднъж коментирал по теологически проблем – дали едно момченце на осем дни трябва да бъде обрязано, ако денят се падне събота (Шабат). Кой закон трябва да бъде спазен? Спред Исус трябва да се извърши обрязването, тъй като това е Авраамов закон, а Шабат е наложен по-късно от Моисей: “Моисей ви даде обрязването (не защото е от Моисей, а от предците му, т.е. от Авраам)... ” Ако законът за обрязването предхожда този за Шабат, как могат да спорят някои, че Шабатът задължава, а обрязването – не? Обрязването е било знак на завета (споразумението) с Авраам, а Шабат за закона на Моисей (Изход 31:17) и Исус решил, че споразумението с Авраам е по-важно. Същият аргумент е използван от Апостол Павел, когато размишлява, че заветът към Авраам (който не

включва съботата) не може да бъде просто добавен. Той пита защо *“се даде закона”* (Галат. 3:15,19)? Той отвърща, че законът е добавен, за да научи хората за греха и да ги накара да разберат Христос, обещаният наследник на Авраам. Сега когато Христос вече е дошъл не сме зависими от този закон.

Чрез смъртта на Христос на кръста законът е премахнат, така че не сме длъжни да спазваме съботата (Шабат) или другите празници, напр. денят на Христовата смърт (Колос. 2:14-17). Ранните християни, които започнали отново да спазват Моисеевите закони, напр. Шабат, са описани от Павел като връщащи се към *“слабите и сиромашки първоначални учения, на които изново желаете да робувате. Вие пазите дните (напр. Шабат), месеците, времената и годините (напр. еврейските празници). Боя се за вас, да не би напусто да съм се трудил помежду ви.”* (Галат. 4:9-11). Дотолкова сериозен е бил опитът им да спазват Шабат като средство за спасение. Ясно е, че спазването на Шабат няма връзка със спасението: *“Някой уважава един ден повече от друг ден, а друг човек уважава всеки ден еднакво. Всеки да бъде напълно уверен в своя ум. Който пази деня, за Господа*

го пази, а който не пази деня, за Господа го не пази" (Римл. 14:5,6).

Ето защо никъде не срещаме, че ранните вяващи спазват Шабат. Всъщност, четем, че те се събирали на "първия ден на седмицата", т.е. неделя: "И в първия ден на седмицата, когато бяхме събрани за разчупването на хляба..." (Деяния 20:7). Това била популярна практика и за нея Павел разказва, че съветва вяващите в Коринт да се събират "в първия ден на седмицата" (1 Коринт. 16:2), т.е. прикогато са били редовните им събирания. Всички вяващи са описани като свещенство (1 Петър 2:9), което е освободено от спазването на Шабат (Матей 12:5).

Ако спазваме Шабат, трябва да го правим както е казано, а по-горе посочихме, че частичното спазване на Моисеевия закон води до проклетие (Галат. 3:10; Посл. Яковово 2:10). Спасението идва чрез Христос, а не чрез закона на Моисей. На Израилтяните не им е било позволено да работят в съботата: "Който разботи в тоя ден, да се умъртви", а също и "В съботен ден да не кладете огън в никое от жилищата си", сатова им е било забранено дори да приготвят храна на този ден (Изход 35:2,3; 16:23). Човек, който събира дърва, за да накладе огън, е бил наказван със смърт за това (Числа 15:32-36).

Сектите, които учат, че спазването на Шабат е задължително, трябва да убиват членовете,

които не го спазват. Не трябва да се готви или да се използва огън като напр. при шофиране на превозни средства, употреба на отоплителни системи и др. Ортодоксалните евреи днес ни дават пример със спазването на Шабат – остават вкъщи с изключение на религиозните си задължения и не се занимават с приготвяне на храна, не шофират и т.н. Повечето християни, които твърдят, че спазват Шабат са далеч от истината.

- Често се спори, че спазването на Шабат е една от десетте заповеди на Моисей и ако другата му част е премахната, то това задължение държи живи всички други. Адвентистите на Седмия Ден правят разлика между 'моралния закон' на десетте заповеди, 'Божият закон' и т.нар. 'церемониален закон', за 'Моисеевия закон' са вярвали, че е премахнат от Христос. Това разграничение не се разглежда в Библията. Библията говори за 'закон на Моисей' и 'Божия закон' като за взаимнозаменяеми (Числа 31:21; Исус Нав. 23:6; 4 Кн. на Царете 31:3). Вече показахме, че Стария Завет се отнася за Моисеевия закон, който на кръста се

заменя с Новия Завет. Бог "ви заяви завета си, който ви (на Израел) заповяда да вършите, сиреч, десетте заповеди; и ги написа на две каменни плочи" (Второзак. 4:13). Отново трябва да заявим, че този завет е сключен между Бог и израилтяните, а не днешните вярващи.

- Моисей се изкачил по планината Хорив да получи каменните плочи, на които Бог е изписал десетте заповеди. Моисей коментира по този повод: "Господ нашият Бог направи завет с нас на Хорив" (Второзак. 5:2) т.е. чрез десетте заповеди.
- Тогава Бог: "написа на плочите думите на завета, Десетте Заповеди" (Изход 34:28). Този същият завет включва подробности за т. нар. 'церемониален закон' (Изход 34:27). Ако твърдим, че трябва да спазваме десетте заповеди, трябва да спазваме всяка подробност от целия закон, тъй като е част от общия завет. Това, обаче, е невъзможно.
- "В ковчега нямаше друго освен двете каменни плочи, които Моисей положи там на Хорив... ковчегът, в който е

заветът, който Господ направи" (3 Кн. на Царете 8:9,21). Тези плочи, на които са били написани десетте заповеди, са заветът.

- Евреи 9:4 за "плочите на завета". Десетте заповеди били написани на каменни плочи, които представляват '(старият) завет'.
- Апостол Павел говори за завета като за "написано и издълбано на камък", т.е. на каменни плочи. Нарича го: "което докарва смърт... което докарва осъждане... изгуби славата си" (2 Коринт. 3:7-11). Заветът с десетте заповеди със сигурност не носи вяра в спасението.
- Христос заличи "противният нам в постановленията си закон"(Колос. 2:14) на кръста. Това ни напомня за Божието писание на десетте заповеди на каменните плочи. По подобен начин Павел споменава "като умряхме към това, което ни държеше, освободихме се от закона, тъй щото ние служим по нов дух, а не по старата буква" (Римл. 7:6), отнасящо се вероятно до буквите на десетте заповеди на каменните плочи.

- Само една от десетте заповеди е наречена 'закон' в Римляни 7:8: "Грехът понеже взе повод чрез заповедта, произведе в мене всъщност всяко пожелание". Предишните строфи в Римл. 7:1-7 подчертават как 'законът' е бил унищожен чрез Христовата смърт, а 'законът' включва десетте заповеди.

Оттук става ясно, че Старият Завет и 'законът' включват десетте заповеди. Били са заличени чрез Новия Завет, съответно десетте заповеди са невалидни. Девет от десетте заповеди, обаче, са били префразирани в Новия Завет. Заповед 3, 5, 6, 7, 8 и 9 се срещат в 1 Тимот., а 1, 2 и 10 в Коринт. 5. Но 4-та заповед във връзка с Шабат не се споменава в Новия Завет като задължителна.

Следният списък показва къде се появяват останалите девет в Новия Завет.

1-ва	Ефес. 4:6; 1 Посл. Йоаново 5:21; Матей 4:10
2-ра	1 Коринт. 10:14; Римл. 1:25
3-та	Посл. Яков. 5:12; Матей 5:34,35
5-та	Ефес. 6:1,2; Колос. 3:20
6-та	1 Посл. Йоаново 3:15; Матей 5:21,22
7-ма	Евреи 13:4; Матей 5:27,28
8-ма	Римл. 2:21; Ефес. 4:28

9-та Колос. 3:9; Ефес. 4:25; 2
Тимот. 3:3
10-та Ефес. 5:3; Колос. 3:5

Исус призовава тези, които Го следват да приемат “останалите”, които той дава (Матей 11:28). Той използва гръцка дума за съботната почивка. Исус предлага съботният живот да е живот от почивка в израз на вярата в нашите собствени дела (сравн. Евреи 4:3,10). Не трябва да спазваме Шабат като един ден от седмицата, а да живеем цял живот в духа на Шабат (съботата).

Отклонение 28: Разпятието

Популярна е представата, че Исус е бил убит на кръста. Гръцката дума ‘ставрос’, която обикновено се превежда ‘кръст’ в Библията означава всъщност клада или стълб. Вероятно символът ‘кръст’ има езически произход. По-подходяща е представата, че Исус е умрял с ръце вдигнати над главата, а не разпънат на кръст, защото вдигнатите ръце символизират изпълнение на Божието обещание (Езекиил 20:5,6,15; 36:7; 47:14), така както и символизират силна молитва (1 Тимот. 2:8; 3 Кн. на Царете 6:12,13; Псалм 28:2), която Христос е изричал на кръста (Евреи 5:7). Казал е, че както бронзовата змия е издигната на стълб, когато израел е в пустинята, така той трябвало да бъде издигнат при смъртта си, и така свързал ‘кръста’ със стълб (Йоан 3:14).

Римокатолическата църква е придала голямо значение на кръста. Това няма Библейска обосновка. Разпятието се е превърнало в талисман, във физически символ на това, че Бог е с нас. Хората вярват, че ако го носят или често се кръстят, Бог е с тях. Това е чист символизъм. Истинската сила на кръста се проявява чрез кръщение и вярата ни в Христовата смърт, а не чрез физическата форма на кръста, която носим или имитираме чрез кръстене с ръце. Естествено, по-лесно е да правим последното отколкото първото.

Има доказателства, че разпятието е езически символ и е бил използван преди времето на Христос. Още един явен езически символ е коледното дръвче, внесен в 'християнството' от църквите отстъпници.

Отклонение 29: Исус на 25-ти декември ли е роден?

Друга главна грешка при християните е рождената дата на Исус. Овчарите са били заспали на полето когето е роден Христос (Лука 2:8). Не би било възможно, ако това се е случило по Коледа през зимата. Израелските вестници като 'Йерусалим Поуст' често пишат за сняг, който е парализирал Йерусалим.

25-ти декември е ден на езически празник от пред-християнска Европа. В Деяния на Апостолите пише, че християните са били преследвани от езичниците заради вярванията им. Често Апостолите са предупреждавали, че християните приемали някои езически вярвания, за да превърнат религията си в по-поносима за езичниците около тях (Деяния 20:30; 1 Посл. на Йоан 2:18; 2 Посл. към Солун.2:3; 2 Посл. на Петър 2:1-3). Възприемането на 25-ти декември е пример за това. Коледни дръвчета, имел и др. са свързани с езически ритуали, извършвани на 25-ти декември.

Оттук следва, че истинските християни не отбелязват рождението на Христос на 25-ти декември. На практика, те трябва да се възползват от подобни дсенародни празници като Коледа, за да се събират и да споделят братството си където е възможно.

Урок 9: Въпроси

1. Защо смъртта на Исус, а не на друг човек, е необходима за спасението ни?
2. Защо жертвоприношенията на животни от Моисеевия закон не са достатъчни да премахнат греха?
3. Когато е умрял, бил ли е Исус наш представител или ходатай?
4. Кое от следните твърдения е вярно?
  - а) Христос умря, за да не умираме ние
  - б) Христос ни представи, за да може Бог да ни прости чрез него, ако вярваме и се покаяваме
  - в) Христос е бил като нас, но не ни е представял
  - г) Христовата смърт означава, че Бог вече не обвинява никое човешко същество в грях
5. Исус облагодетелствал ли се е чрез собствената си смърт?
6. Когато Христос умрял на кръста, той:

а) Заместил по-незначителните заповеди от Моисеевия закон, но не десетте (Божии) заповеди

б) Заменил целия Моисеев закон, включително и десетте заповеди

в) Заменил Моисеевия закон, с изключение на еврейските празници

г) Не повлиял с нищо на Моисеевите закони

7. Трябва ли да спазваме Шабат (съботата) днес?

8. Посочете причини за отговора си на въпрос 7.

УРОК 10

КРЪЩЕНИЕ В ХРИСТОС

--

10.1 Кръщението с жизненоважно значение

На няколко места в предишните уроци споменахме от какво жизненоважно значение е кръщението. То е първата стъпка към подчинение на Благовестието. В Евреи 6:2 се говори за него като за най-важната доктрина. Оставихме разглеждането му на този краен етап, защото истинското кръщение може да се получи само след правилно разбиране на основните истини, съставляващи Благовестието. Вече приключихме с изясняването им. Ако желаете да се свържете истински с голямата надежда, която Библията предлага чрез Исус Христос, тогава кръщението е абсолютно задължително.

“Спасението е от юдеите” (Йоан 4:22) в смисъл, че обещанията за спасение са дадени само на Авраам и потомството му. Ние ще получим обещаното само ако се присъединим към него чрез кръщение в Христос (Галат. 3:22-29). Тогава, което е вярно за Исус става вярно за нас. Захарий цитира пророчествата за Авраамовото и Давидово потомство като отнасящи се за всички вярващи (Лука 1:73,74). Без кръщение оставаме извън заветната връзка с Бог. Ето защо Петър подканва: “покайте се и се кръстете”, за да получите опрощение. Само които са били кръстени в Христа са в Него и ще получат обещаното пред Авраам спасение (Галат. 3:27). Ако споделим

Христовата смърт и възкресение чрез кръщение, тогава - и само тогава "ще се съединим и чрез възкресение подобно на Неговото... ще и да живеем с Него" (Римл. 6:5,8).

Исус ясно призовал последователите си: "Идете по целия свят и проповядвайте благовестието (което се съдържа в обещанията към Авраам – Галат. 3:8) на всяка твар. Който повярва и се кръсти ще бъде спасен" (Марко 16:15,16). Употребата на съюза 'и' показва, че само вяра не ни спасява и кръщението не е избираемо за християните, а е жизненоважно изискване за спасение. Нито можем да кажем, че само едно кръщение ни открива пътя към спасението. То трябва да бъде последвано от живот, изпълнен с упорито подчинение на Божието Слово. Исус подчертава: "Истина, истина ти казвам, ако се не роди някой от вода и дух, не може да влезе в Божието царство" (Йоан 3:5). Когато се премахат бариерите на греха, когато ни 'покрие' Христовата праведност, тогава ще бъдем поканени за личната заветна връзка с Бог.

Това е постоянен процес: "Тъй като се възродихте... чрез Божието слово" (1 Посл. на

Петър 1:23). Чрез постоянен отговор на Словото-Дух, ние се раждаме от духа (виж Урок 2.2).

“Кръщаваме се в Христа” (Галат. 3:27), *в* Неговото име и това на Отца (Деяния 19:5; 8:16; Матей 28:19). Обърнете внимание, че се кръщаваме в Христос – не в Кристаделфийците или някоя друга организация. Чрез кръщението в него се превръщаме в народ наречен на Христовото име, така както за Израел се казва, че носят Божието име (2 Кн. на Летописите 7:14). Често Бог предупреждава, че Израел носи неговото име и трябва строго да спазват тази отговорност, тъй като той е свидетел на всичко по света. Това се отнася и за нас, кръстените в това име. Ако не сме кръстени, ние не сме ‘в Христа’ и не сме защитени от спасителните му деяния (Деяния 4:12). Петър разкрива чудесна притча на тази тема – той оприличава Ноевия ковчег на Христос, казвайки че както ковчегът спасява Ной и семейството му от съд за грешниците, така и кръщението в Христа ще спаси вярващите от вечна смърт (1 Посл. на Петър 3:21). Ной, който влиза в ковчегът е оприличен на нас влизащи в Христа чрез кръщението. Всички извън ковчегът са били унищожени от

потопа. Останалите до ковчега или твърдящите, че Ной е техен приятел не са били спасени. Единственото спасение е, и е било, да бъдем в Христос/ковчега. Ясно е, че второто пришествие на Христос, което прилича на потопа (Лука 17:26,27), е скоро (виж Приложение 3). Ето защо е от голямо значение да влезем в Христос/ковчега чрез кръщение. Човешките слова не могат да предадат колко е важно това; много по-въздействащо е Библейското описание за влизането в ковчега по времето на Ной.

Ранните християни спазили Христовата заповед да пътуват и проповядват Благовестието и да кръщават хората. Това четем в Деяния на Апостолите. Доказателство за значимостта на кръщението е фактът, че хората са кръстени незабавно след като разберат и възприемат Благовестието (напр. Деяния 8:12, 36-39; 9:18; 10:47; 16:15). Разбираемо е, щом ни стане ясно, че без кръщение напразно сме научили за Благовестието. Кръщението е жизненонеобходим етап от живота по пътя към спасение. Вдъхновените Писания подчертават как, въпреки многото човешки причини да забавим кръщението и трудности в

извършването му, е важно хората да ги превъзмогнат с Божията помощ.

Тъмничарят във Филипи изживява най-голямата криза в живота си, когато силно земетресение разрушава укрепената тъмница. Затворниците избягват, което би могло да му коства живота. Тогава прозрял Благовестието дотолкова, че "в същия час през нощта... без забава се кръсти" (Деяния 16:33). Ако някой е трябвало да се забави в кръщението си, то този някой е бил той. Над него е била надвиснала опасността от екзекуция поради неизпълнение на служебните задължения и въпреки това той прозрял, че кръщението е най-важното дело в целия му живот и вечната съдба. Така той преодолял проблемите на обкръжаващия го свят (като земетресението), напрежението от ежедневните задължения в работата и напрегнатостта да бъде кръстен. Много колебаещи се желаещи да се кръстят трябва да черпят вдъхновение от него. Проявата на такава вяра е доказателство, че добре е познавал Благовестието, и че истинската вяра идва чрез вслушване в Божието Слово (Римл. 10:17, сравн. Деяния 17:11).

В Деяния 16:14,15 четем как Лидия "слушаше.. това, което Пвел говореше. И като се кръсти...". *Приема се*, че който чуе и повярва на Благовестието ще бъде кръстен. Кръщението е неизбежен отклик на проповядването на Благовестието. Добри дела не са достатъчни, *трябва* да бъдем кръстени. Корнилий бил "благочестив и се боеше от Бога... раздаваше много милостини на хората, и непрестанно се молеше на Бога", но и това не било достатъчно. Трябвало да му покажат какво *трябва да направи* – да вярва в Благовестието за Христос и да се кръсти (Деяния 10:2,6).

Деяния 8:26-40 разказва как един Етиопски скопец изучавал Библията докато управлявал колесница през пустинята. Срещнал Филип, който обстойно го запознал с Благовестието, включително и с условието за кръщение. Трябва да е било невъзможно да се спази заповедта за кръщение в тази безводна пустиня. И все пак, Бог нямаше да даде заповед, която някои хора не могат да спазят. "И като вървяха по пътя дойдоха да една вода", т.е. един оазис, където кръщението е станало възможно (Деяния 8:36). Ето защо кръщението с пълно потапяне не се отнася

само за зони с обилни и достъпни водни басейни. Бог винаги ще достави начин, по който заповедите Му да бъдат изпълнени.

Апостол Павел получил видение от Христос, което разтърсило съзнанието му и възможно най-скоро "и начаса... стана та се кръсти" (Деяния 9:18). Трябва да е било примамливо да отлага кръщението си, мислейки за ярката си обществена позиция и обещаваща кариера, предначертана за него в Юдаизма. Но тази изгряваща звезда от юдейския свят е взела правилното и своевременно решение да бъде кръстена и открито да отхвърли предишния си начин на живот. По-късно разсъждава за избора си да бъде кръстен: "Това, което беше за мене придобивка, като загуба го счетох за Христа... изгубих всичко (което е смятал за 'придобивка') и считам всичко за измет, само Христа да придобия... забравям задното (предишния си юдейски живот) и се простирам към предното, пускам се към прицелната точка за наградата" (Филип. 3:7,8,13,14).

Това като че ли е атлет, който се стреми да пресече финалната лента. Подобна физическа и умствена концентрация трябва да характеризира живота ни след кръщението.

Кръщението е началото на състезанието към Божието Царство, а не символ на промени в църквата и вярата, нито пък е началото от пасивен и спокоен живот от повърхностно спазване на няколко християнски принципи. Кръщението ни свързва с постоянното съзнаване за разпятието и възкресението на Исус (Римл. 6:3-5), изпълнени с динамика във всяко отношение.

Като изморен, но духовно ликуващ старец, Павел си спомня: "Не бях непокорен на небесното видение" (Деяния 26:19). Вярно е за Павел и за всички кръстени правилно. Кръщението е решение, за което човек няма да съжалява. Покаянието не причинява разкаяние, посочва Павел (2 Посл. към Коринт. 7:10). Ще знаем, че сме направили преавилният избор в живота си. За много малко от решенията си можем да бъдем толкова сигурни. Трябва сериозно да помислим и да отговорим на въпроса: "Защо да не се кръстя?"

10.2 Как трябва да бъдем кръстени?

Широко разпространено е схващането, че кръщението се извършва с деца като се напръскат с вода по челата (т.нар. 'кръщене'). Това напълно противоречи на Библейската идея за кръщение.

Гръцката дума 'баптисо' *не* означава 'напръсквам', а пълно измиване и потапяне в течност. Думата се използва и в класическия гръцки език по отношение на кораби, потънали и "потопени" (затънали) във вода, или за кофа спусната във водите на кладенец. Използва се и за парче плат, боядисано от един цвят в друг чрез 'потапяне', или топване във боя. За да се промени цвета на плата е трябвало да бъде потопен целия в течността, а не да се напръсква с боя. Йоан 13:26 използва гръцката дума 'бапто' да опише как Бог потопил парче хляб във виното. Потапянето е правилната форма на кръщение, и се подкрепя от следните строфи:

- "Също и Йоан кръщаваше в Енон, близо до Салим, защото там имаше много вода; и хората дохождаха и се кръщаваха" (Йоан 3:23). Това показва, че много вода е необходима за кръщение и ако само няколко капки вода бяха необходими, то

една кофа вода би била достатъчна за стотици. Хората отивали на брега на река Йордан за кръщението си, а не Йоан е ходил при тях с бутилка вода.

- Исус е бил кръстен от Йоан в река Йордан – *в* Йордан (Марк 1:9). “И като се кръсти, Исус веднага излезе от водата” (Матей 3:13-16). Очевидно, кръщението му е било чрез потапяне, защото той “излезе от водата” след кръщението си. Причината Исус да бъде кръстен е да даде пример, за да не твърди някой, че следва Исус без да следва примера му с потапянето.
- По същия начин Филип и етиопския скопец “слязоха във водата... и кръсти го. А когато излязоха из водата...” (Деяния 8:38,39). Спомнете си, че етиопецът е пожелал кръщение когато е видял оазис: “Ето вода; какво ми пречи да се кръстя?” (Деяния 8:36). Със сигурност той не е предприел пътуване през пустинята без бутилка вода. Ако кръщението се извършваше с напръскване, нямаше да има нужда от оазис.
- Кръщението е ‘погребване’ (Колос. 2:12), което означава пълно покриване (с вода).

- Кръщението се нарича "измиване" от греховете (Деяния 22:16). Оподобено е на "окъпване" в Откров. 1:5; Тита 3:5; 2 Посл. на Петър 2:22; Евреи 10:22 и т.н. Всичко това посочва потапяне, а не напръскване.

В Стария Завет се посочва, че Бог предпочита определени начини на измиване.

Свещениците трябвало да се мият във вана преди да пристъпят към служба на Бога (Левит 8:6; Изход 40:32). Израилтяните трябвало да се къпят, за да се пречистят от определени нечистотии (напр. Второзак. 23:11), които са били символ на греха.

Един човек на име Нееман бил болен от проказа и търсел лек от Бога на Израел. Той олицетворявал грешниците, които изживяват смъртта приживе, дошла от греха. Той бил излекуван чрез потапяне в река Йордан. В началото му било трудно да приеме факта, тъй като смятал, че Бог ще изиска от него нещо по-драматично като да се потопи в огромната река Авана. По същия начин на нас ни е трудно да повярваме, че едно такова просто нещо води към спасение. По-привлекателно за

нас е да си мислим, че собствените ни дела или връзката ни с някоя голяма църква (сравн. река Авана) могат да ни спасят, а не простото съюзяване с истинската вяра на Израел. След като се потопил в Йордан плътта на Нееман "се обнови, като месата на малко дете, и очисти се" (4 Кн. на Царете 5:9-14).

Едва ли остава съмнение, че 'кръщението' е пълно потапяне във вода след като разберем основното послание на Благовестието. Библията не споменава нищо за стауса на човека, извършващ кръщението. Теоретически е възможно човек сам да се кръсти, тъй като е потапяне във вода след приемане на вярата в Благовестието. Но, понеже, кръщението идва след приемане на правилните доктрини, в които човек вярва по време на потапянето, препоръчително е то да се извърши от друг вярващ в истинското учение, който може да оцени степента на познание у него преди да го потопи за кръщение.

При кристаделфийците е практика да се провежда задълбочена беседа с кандидата за кръщение преди самият акт на потапяне. Най-добре е това да е друг човек, а не този, който е обучавал в Благовестието съответния

кандидат. Основата на тази дискусия е списък с въпроси, подобен на тези след всеки урок в настоящата книга.

10.3 Значението на кръщението

Една от причините за кръщение чрез потапяне е, че то символизира нашето влизане в гроба – свързваме се със смъртта на Христос, и изразяваме ‘смъртта’ си спрямо предишния ни живот в грях и невежество. Излизането от водата символизира възкресението на Христос, което ни свързва с надеждата за вечен живот при завръщането му, а също и началото на новия ни живот, духовно надвили греха заради Христовата победа чрез смъртта и възкресението му.

“Ние всички, които се кръстихме да участваме в Исуса Христа, кръстихме се да участваме в смъртта му. Затова, чрез кръщението ние се погребяхме с Него да участваме в смърт, тъй щото, както Христос биде възкресен от мъртвите чрез славата на Отца, така и ние да ходим (да живеем ден след ден) в нов живот. Защото ако сме се съединили с Него чрез смърт (чрез кръщение) подобна на Неговата, ще се съединим и чрез възкресение подобно на Неговото” (Римл. 6:3-5).

Спасението е възможно само чрез Христовите смърт и възкресение, затова е жизненоважно да се свържем с тях, ако търсим спасение. Символичните смърт и възкресение с Христа, които кръщението олицетворява, са единственият начин за това. Напръскването не отговаря на символиката. При кръщение "нашето старо естество (начин на живот) бе разпнато" заедно с Христос на кръста (Римл. 6:6). Бог "съживи ни заедно с Христа" при кръщение (Ефес. 2:5). И въпреки това пак имаме човешка природа след кръщението и затова плътското естество може да продължи да бъде наш водител. 'Разпването' на плътта ни е продължителен процес, който сапочва с кръщението, затова и Исус казал на вярващия да носи кръста си всеки ден и да го следва (Лука 9:23; 14:27). Живот в носене на Христовият кръст не е лесен, но идват успокоението и радостта, че сме обединени с Христовото възкресение.

Христос донесе "мир чрез Него с кръвта, пролята на Неговия кръст" (Колос. 1:20) – "и Божият мир, който никой ум не може да схване" (Филип. 4:7). Във връзка с това Исус обещал: "Мир ви оставям; Моя мир ви давам; Аз не ви давам както светът дава" (Йоан 14:27). Мирът и духовната радост заличава

болката и страданието на връзката ни с разпнатия Христос. "Защото както изобилват в нас Христовите страдания, така и нашата утеха изобилва чрез Христа" (2 Посл. към Коринт. 1:5).

Имаме и свободата, която идва от знанието ни, че естественото ни Аз е мъртво и Исус активно живее в нас и във всяко наше деяние. Апостол Павел е разказал за собствените си впечатления от това. "Съразпнах се с Христа, и сега вече, не аз живея, но Христос живее в мене; а животът, който сега живея в тялото, живея го с вярата, която е в Божия син" (Галат. 2:20).

"Кръщението и сега ви спасява... чрез възкресението на Исуса Христа" (1 Посл. на Петър 3:21), тъй като връзката ни с Христовото възкресение към вечен живот ни дава шанс за същото при завръщането му. Ще бъдем спасени ако споделим възкресението му. Исус съвсем ясно го казва: "Понеже Аз живея и вие ще живеете" (Йоан 14:19). А също и Павел: "Бидохме примирени с Бога чрез смъртта на Сина Му... и ще се избавим чрез Неговия живот" (възкресение; Римл. 5:10).

Отново и отново се подчертава, че свързвайки се чрез кръщение с Христовата смърт и страдания, със сигурност ще споделим и славното възкресение:

“Защото ако сме умрели с Него (Христос), то ще и да живеем с Него. Ако устоим, то ще и да царуваме с Него” (2 Тимот. 2:11,12).

“Всякога носим на тялото си убиваното на Господа (Исуса), за да се яви на тялото ни и живота на Исуса... понеже знаем, че Тоя, Който е възкресил Господа Исуса, ще възкреси и нас заедно с Исуса” (2 Коринт. 4:10,11,14).

Павел споделил “общението в Неговите страдания, ставайки съобразуван със смъртта Му, дано всякак достигна възкресението на мъртвите” (Филип. 3:10,11, сравн. Галат. 6:14).

10.4 Кръщение и спасение

Кръщението ни свързва със смъртта на Исус и затова само чрез него можем да получим опрощение. Ние сме “погребани с Него (Христос) в кръщението, в което бидохте и възкресени с Него чрез вяра в действието на

Бога, Който Го възкреси от мъртвите. И вас, които бяхте мъртви чрез прегрешенията си... вас съживи с Него, като прости всичките ви престъпления” (Колос. 2:12,13). Ние се “измих(ме)... в името на Господа Исуса Христа” (Коринт. 6:11), т.е. чрез кръщение в името на Исус означава, че греховете ни са измити. Това срещаме в Числа 19:13, където хората без пречистващата вода трябва да умрат. В Урок 10.2 посочихме как кръщението очисти греховете (сравн. Деяния 22:16). Описанието на измиване на греховете чрез Христовата кръв представлява кръщението (Откр.1:5; 7:14 и Тита 3:5 описват “окъпването и новородението” като “раждане от водата” при кръщение (Йоан 3:5).

Във връзка с това е разбираемо, че когато Петър запитал “Какво да сторим?” (за да бъдем спасени) отговорът бил “Покайте се, и всеки от вас нека се кръсти в името Исус Христово за прощение на греховете ви” (Деяния 2:37,38). Кръщението в името Христово е *за* опрощение на греховете. Без него няма прошка за греха и некръстените ще получат отплата за греха – смърт (Римл. 6:23). Спасението има само в името Христово (Деяния 4:12), а ние можем да споделим това

име само чрез кръщение. Това означава, че нехристиянските религии не водят до спасение. Не може вярващите в Библията да го приемат за възможно. Фактът, че католицизма и вселенската църква го приемат, е отражение на неправилно отношение към Светото Писание.

Христовото възкресение към вечен живот е знак за личната му победа над греха. Чрез кръщението ние се свързваме с нея и сме възкресени заедно с Христос, а грехът вече няма власт над нас, тъй като няма власт и над него. Чрез кръщението ние сме "освободени от греха... грехът няма да ви владее" след него (Римл. 6:18,14). След кръщението, обаче, ние продължаваме да грешим (1 Посл. Йоаново 1:8,9). Грехът продължава да ни заробва наново, ако се отдалечим от Христа. Споделяме Христовата смърт и страдания, въпреки че кръщението символизира връзката ни с Христовото възкресение, но имаме надеждата за него при пришествието му.

В бъдеще ще сме спасено от грях. "Който повярва и се кръсти ще бъде спасен" (Марко 16:16) при пришествието Христово. Окончателното спасение не идва с

кръщението, а в деня на съда (1 Коринт. 3:15). Всъщност, нямаше да се нуждаем от учението за отсъждането, ако спасението идваше направо от кръщението, нито пък щяхме да бъдем тленни. "Който устои до край, той ще бъде спасен" (Матей 10:22).

Дори и след кръщението си, Павел (и всички христини) е трябвало да се бори за спасение (Филип. 3;10-13; 1 Коринт. 9:27). Той говорел за *надеждата* за вечен живот (Тита 1:2; 3:7; Посл. към Солун. 5:8; Римл. 8:24) и за това, че сме "(наследници на) спасение" (Евреи 1:14). При отсъждането праведните ще получат вечен живот (Матей 25:46). Вдъхновението на Апостол Павел се разкрива в Римл. 13:11, където говори, че след кръщението ще знаем, че всеки ден на търпение в живота ни ни приближава с един ден до Христа, за да се радваме, че "сега спасението ни е с един ден по-близко, отколкото вярвахме". Това означава, че сега не притежаваме спасението. За него има и едно условие – да се придържаме към истинската вяра (Евреи 3:12-14), да помним основните учения, съставляващи Благовестието (1 Тимот. 4:16; 1 Посл. към Коринт. 15:1,2), и да вършим дела,

съобразени с голямата ни надежда (2 Посл. на Петър 1:10).

Гръцката дума, преведена като 'спасен' понякога е използвана в продължително време, което означава, че това е продължителен процес, който извършваме с разум и постоянно подчинение на Благовестието. Затова за вярващите се говори като за 'спасени' в резултат на техния отговор на Благовестието (1 Посл. към Коринт. 1:18; а също и Деяния 2:47, и 2 Посл. към Коринт. 2:15). Същата гръцка дума за 'спасен' е използвана в минало време, когато се говори за великото спасение, което Христос е донесъл на кръста и с което можем да се свържем, ако се кръстим (2 Тимот. 1:9; Тита 3:5).

Всичко това е представено в отношенията между Бог и израилтяните, които са основата на връзката Му с духовния Израел, т.е. вярващите. Израилтяните напускат Египет, олицетворявайки светът на плътта и неистинската религия, с които сме свързани преди кръщението ни. Те прекосили Червено море и Синайската пустиня на път за Обетованата земя, където се установили като в Божието Царство. Прекосяването на Червено море олицетворява кръщението (1 Коринт. 10:1,2). Пътят през пустинята е настоящият ни живот, а Ханаанската земя е Божието Царство. В Посл. Юдово, строфа 5, се описва колко много от хората са загинали в пустинята: "Господ, като избави веднъж Своя народ от египетската земя, после погуби ония, които не

повярваха". Израел е бил 'спасен' от Египет, както са 'спасени' от грях кръстените. Ако бяха попитали някой от израилтяните "Спасен ли си?", отговорът му би бил "Да", но това не означавало, че ще бъде спасен *накрая*.

По начина, по който Израел обръща гръб на Египет (Деяния 7:39) и се отдава на живот от плътски удоволствия и неистинни учения, така и 'спасените' чрез кръщение могат да се отдалечат от благословената си позиция спрямо Бог. Вероятността това да ни се случи е спомената в 1 Посл. към Коринт. 10:1-12, Евреи 4:1,2 и Римл. 11:17-21. Безброй примери в Писанието показват как 'спасени' от греха чрез кръщение по-късно ще са прокълнати при завръщането на Христос (напр. Евреи 3:12-14; 6:4-6; 10:20-29). Подобни откъси изобличават евангелисткото учение, че 'щом веднъж сме спасени, то за винаги сме спасени'.

Както във всичко, така и в това има нужда от равновесие, за да разберем до каква степен сме 'спасени' от кръщението. То не е *удобен случай* да се застраховаме за спасение и да мислим 'по-добре с него, отколкото без него'. Преминавайки 'в Христа' при кръщението си, ние ще сме спасени, но в бъдеще. Наистина

получаваме истинската надежда да бъдем в Божието Царство, ако продължим да се придържаме към Христа, така както го правим, излизайки от водите при кръщението. След кръщението трябва да продължим да вярваме, че със сигурност ще бъдем приети в Божието Царство при Христовото пришествие. Не можем да бъдем абсолютно сигурни, защото е възможно в утрешния ден да се отдалечим от вярата, непознавайки предварително личното си духовно бъдеще в настоящия живот.

Трябва да направим всичко възможно да поддържаме съвестта си чиста, такава каквато е при кръщението. Кръщението е “позив на чиста съвест” (1 Посл. на Петър 3:21), т.е. желаещият да се кръсти е призован (и обещава) да пази съзнанието си чисто спрямо Бог.

Жизненоважното ни кръщение – пътя към спасението чрез Христос – не трябва да възприемаме като единствен акт или ‘деяние’ към спасението. Вече показахме, че е необходим живот в постоянство към Христовото разпятие: “Ако се не роди някой от вода и Дух, не може да влезе в Божието царство” (Йоан 3:5). Сравнявайки с 1 Посл. на Петър 1:23 виждаме, че новородението при кръщение трябва да бъде последвано от градивна регенерация на духа-слово. Спасението не идва само от кръщението, а е

резултат от Божиата милост (Ефес. 2:8), вяра (Римл. 1:5) и надежда (Римл. 8:24), наред с много други. Понякога се спори, че спасението идва само с вяра, затова 'деяния' като кръщението няма връзка с него. В Посл. Яковово 2:17-24 става ясно, че такова мислене придава неистинско разграничение между вяра и деяния. Истинска вяра в Благовестието е вяра, която е резултат от делата, напр. кръщение. "чрез дела се оправдава човек, а не само чрез вяра" (Посл. Яковово 2:24). При няколко от кръщенията вярващи са питали какво трябва 'да вършат', за да бъдат спасени, а отговорът винаги е включвал кръщение (Деяния 2:37; 9:6; 10:6; 16:30). Извършването на кръщението е задължително, ако вярваме в спасителната сила на Благовестието. Спасението е било извършено вече от Бог и Христос, но ние трябва да "върш(им) дела съответни на покаянието (ни)" и да вярваме (Деяния 26:20, сравн. Марк 16:15,16).

Споменахме, че измиването на греховете е Божието опрощение при кръщението ни в Христа. На места се говори, че измиваме греха чрез вяра и покаяние (Деяния 22:16; Откров. 7:14; Исус Навиев 4:14; Исаия 1:16), а на други, че Бог е този, който премахва греха ни (Езикиил 16:9; Псалм 51:2,7; 1 Посл. към Коринт. 6:11). Това ясно показва, че след като дадем своето чрез кръщение, Бог е този, който измива греховете. Затова кръщението е жизненоважна стъпка към Божиата милост ('незаслужена благод'') предложена нам от Благовестието.

Отклонение 30: Повторно кръщение

Някои се притесняват да бъдат кръстени поради факта, че вече са преминали един вид 'кръщение' като деца чрез напръскване или пълно потапяне в друга църква. Но преди кръщението трябва да има покаяние и правилна вяра в истинското Благовестие (Деяния 2:38; марк 16:15,16). Това е единственото кръщение, което Бог приема. В Матей 28:19,20 кръщението се свързва първоначално с разбиране учението за Христос. Едно дете не е в състояние да се покаява или да разбере Благовестието, а и напръскването само по себе си не е кръщение. Всички кръщения в Библията са извършени по инициатива на човека, който желае да бъде кръстен (напр. Лука 3:10; Деяния 2:37; 8:36; 16:30). Родителите не могат да предприемат кръщение от името на детето им. Плувците могат да се гмуркат във воден басейн, но това не означава кръщение, защото такива хора не отговарят съзнателно на истинското Благовестие. Същото се отнася и за тези, които

са потопени, а вярват в неистински учения. Те са потопени, но не и кръстени.

Има само "една вяра", едно учение, което съставлява истинското Благовестие и затова "едно кръщение" – това след като приемем "единствената вяра". "Има едно тяло (това на истинската църква)... както и бяхте призовани към една надежда на званието ви. Един Господ, една вяра, едно кръщение, един Бог" (Ефес. 4:4-6). Няма две надежди, както вярват някои, казвайки, че е без значение дали вярваме в наградата на небето или на земята. Има само "един Бог" – затова Исус не е Бог. Оттук следва, че когато сме били кръстени, не сме разбирали основните доктрини като тази за Божието Царство, Божието естество и това на Исус и т.н., затова първото "кръщение" не е от значение.

Йоан Кръстител потапял хората, призовавайки ги да се покаят и им давал знания за Исус (Марк 1:4; Лука 1:77). Това, обаче, не било достатъчно. Деяния 19:1-5 разкриват, че някои вече кръстени от Йоан трябвало да бъдат кръстени отново поради непълното им познаване на Благовестието. Подобно на тези, които Йоан е кръстил, може да чувстваме, че

при първото ни потапяне истински сме се покаяли и сма поставили ново начало. Може и да е така, но то не заличава нуждата да получим "едно (истинско) кръщение", което е възможно само след възприемане на "едната вяра".

Отклонение 31: Какво трябва да знаем преди да се кръстим

Много от настоящите читатели са се докосвали до Евангелистки църкви, според които доктрината не е от значение за спасението, а само устното изявление 'Вярвам, че Исус Христос е Божият Син' е основна предпоставка за спасение. На повърхността изглежда много вероятно, тъй като в Деяния има записани подобни спорове, които апелират и към 'любов' и 'толерантност', които са в унисон с духа на нашето време. Този урок подробно разглежда колко важно е учението.

Защо да бързаме?

Ако набързо прелистим Деяния ще получим впечатлението, че много кръщения са били извършени след кратко изложение за основите на Благовестието и само след признание за вярата в това, че Исус Христос е Синът Божи. Изричането на четирите думи 'Аз вярвам в Христос' е безсмислено като средство за спасение. Докато болшинството Евангелистки привърженици ще признаят, че са необходими и други познания, за да се твърди, че човека, който ги изрича влага съответния смисъл. Това се доказва лесно. Трудно е да

се докаже, че пасажите с признания за вяра във Христос като Божият Син са единствените необходими слова. Логично е, че с изричането на едно кратко изречение, независимо от вяра и чувства, човек не тръгва по пътя на спасението. Следните уточнения помагат в значителна степен:

- Записаното в Деяния, както и в по-голяма част от Светото Писание, е силно съгъстено. Интересно е, ако на глас се прочетат някои от изказванията в Деяния и да се засече времето, което те отнемат. Почти сигурно е, че ще отнемат много повече реално време, ако се включи и много от онова, което не съдържат. Ето няколко примера:
- Защитата на Павел в Йерусалим отнема четири минути (Деяния 22), тази пред Феликс – една минута; пред Агрипа – четири минути; към Корнилий – три минути; речта на Господ след като нахранва 5 000 души (Йоан 6) – шест минути; проповедта на хълма – осемнадесет минути. Проповедите на Петър в Деяния 3:12-26 отнемат около две минути да бъдат прочетени на глас, но всъщност проповядването отнема повече реално време на “свещениците и началникът на храмовата стража и садукееите” да се появят (Деяния 4:1). Проповедта на Павел в Ефес е предадена накратко, а по-късно хората от града се оплакват, че ги учел “че не са богове тия, които са от ръка направени” (Деяния 19:26), но тази част от посланието не е включена в краткото изложение, описващо “неща отнасящи се до Божието Царство... И това се продължава две години... Господното учение” (Деяния 19:8,10). Проповядването за Божието Царство и висотата, до която е въздигнат Господ Исус включвало хората да отхвърлят суеверията човешки. Кристаделфийското изявление за вяра съдържа доктрини, които трябва да бъдат приети или отхвърлени от истински вярващите.
- Фактът, че не се споменава за породължително обучаване на желаещите да се кръстят, не означава, че не се е случвало. Мълчанието по този въпрос е много спорно.
- Има причина да вярваме, че масовите кръщения на юдеи в Йерусалим в ранните години на християнството са били особен случай. Когато Петър ги призовава да се покаят и кръстят, хората, казал той, вече са чували проповеди за Исус (Деяния 3:20). Помолил ги е да приемат вече чутото

послание. Няма доказателства, че подобни методи и множество кръщения са били провеждани по-късно в първия век. Ако тази практика е била продължена в този си вид, то Йерусалим щял да стане християнски за няколко години. Людете са били юдеи, следователно са били запознати със Стария Завет и Божиите намерения. Дълбочината на Посланията на Петър и тези до Евреите показват, че читателите им са били в състояние да разберат множеството препратки към Стария Завет. Объркващо е, че в Евреи Мелхиседек е представен като млякото на словото. Авторът изразява съжаление, че не може да се впусне в по-големи подробности за него поради духовната им незрялост (Евреи 5:11,12). Това показва нивото на познанията им при приемането на новата вяра и Павел ги определя като непроменени от преди. Изглежда тези писма са били насочени към Йерусалимската църква, чиито привърженици не са били все още кръстени в ранните дни, описани в началото на Деяния.

- Надяваме се да покажем, че проповядването в Христовото име и признанието описано в Деяния, се отъждествява със значително познание на доктрините.
- От 1 Коринт. 1:17 се оказва, че Павел (и други апостоли?) е работил в екип с последователи – инструктори и кръстители – и затова прекарвал сравнително кратко време във всеки град, където е проповядвал.
- 1 Коринт. 15:24-28 ни дава информация за събитията в края на Хилядолетието, които Павел представя като нещо обичайно и познато на читателите. Библията описва основните доктрини за единната вяра, които вероятно са били по-често проповядвани в ранната църква, за което не се споменава в Благовестието.

Името Исусово

Божие Имя включва много учение за Него и намеренията Му. Божиите Имена и титли изразяват Неговия характер и цел. Името Исус Христово също не е просто название, а дълбоко отражение на доктрината.

Вярата в Христовото име се равнява на извършването на кръщение (Йоан 3:5; 18:23). Галатяни 3:26,27 представя вярата като неразривно свързана с кръщението в името му: “Защото всички сте Божии чада чрез вяра в Исуса Христа. Понеже всички вие, които сте се кръстили в Христа, с Христа сте се облекли”. Други примери на връзката между вяра и кръщение срещаме в Деяния 19:4; 10:42 сравн. 48; 2:37,38; Лука 24:47. Апостол ‘знаел’ за кръщението на Йоан (Деяния 18:25), показвайки че то не е само ритуал, а включва познания от определено учение.

“Филип... им проповядваше Христа” (Деяния 8:5) звучи, като че ли току-що е казал “Вярвайте в Исус”. За Христос се споменава в Деяния 8:12: “Когато повярваха на Филипа, който благовестваше за Божието Царство и за Исус Христовото име, кръщаваха се мъже и жени”. ‘Благовестваше’ е в минало несвършено време, което изразява не кратко и приключило действие по отношение на Христос, а ‘проповядването’ включва и доктрината за кръщението. В Йоан 6:40 четем за Божията воля: “Всеки, който види Сина и повярва в него, да има вечен живот”, а по-късно Исус казва: “Ако иска някой да върши Неговата воля, ще познае дали учението е от Бога” (Йоан 7:17). Това означава, че познаването на доктрината е като да ‘виждаме’ Сина. Христовите слова: “Пак си опазил Моето слово и не си се отрекъл от името Ми” (Откр. 3:8) показват, че Христовите слова се отъждествяват с името му. Вярата в Христа е процес на разбиране, последван от подчинение, а не бързо устно изявление ‘Аз вярвам в Христос’. За това четем и в Йоан 6:35: “Който дойде при Мене никак няма да ожадне, и който вярва в Мене никак няма да ожадне”, което приравнява вярата в Христа с идване при Него, което потвърждава, че вярата е процес.

Проповядването за “Христос” включва поредица от доктрини. “Христос” представя доктрината за Себе Си (2 Посл. към Коринт. 11:4; Галат. 1:8; 2 Посл. Йоаново 7-12), за Своето Царство (Марк 10:29 в сравн. с Лука 18:29; Матей 16:28 в сравн. с Марк 9:1). Лука 9:11 описва как Христос проповядва Благовестието за Божието Царство (сравн. Матей 4:23), а паралелният разказ в Марк 6:34 го представя като проповядващ “много неща”. Благовестието е съставено от “много неща”, а не е кратко изложение за Христос, което продължава минута-две. Ето защо срещаме: “И след като проповядваха Благовестието в тоя град и придобиха много ученици” (Деяния 14:21) уеднаквяване на проповядване и обучение.

Нямаше да са необходими, ако Благовестието беше сбор от няколко кратки изявления. Проповедта на Павел във Верейя принуждава хората да прелистват ежедневно Писанието, за да четат какво ги е учил Павел (Деяния 17:11). Благовестието, проповядвано от Павел е базирано на Стария Завет и е представлявало продължителен процес за хората да приемат вярата след като чуят Библейското учение: “И така мнозина от тях повярваха” (Деяния 17:12). Ако хората познават бегло Библията и не се зачитат в нея ежедневно, не е учудващо, че обучението е по-продължително, отколкото е било в първи век. “Всеки, който вярва, че Исус е Христос, е роден от Бога” (1 Посл. Йоаново 5:1) ясно кореспондира с “От собствената Си воля ни е родил чрез словото на истината” (Посл. Яковово 1:18). “Тъй като се възродихте... чрез Божието слово... и това е словото, което ви е благовестено” (1 Посл. на Петър 1:23,25). Това показва, че вярата в Христа като Синът Божи е олицетворение на разбирането на Благовестието в Божието слово.

Господарят на Царството

‘Вярата в Христа’ има смисъл щом разберем, че името ‘Христос’ е синоним на Царството Христово в някои строфи. Затова Господ казва на фарисеите да не търсят Месията, защото той вече е сред тях. Думите му са: “Божието царство е веред вас” (Лука 17:21), където ‘Царството’ е равносилно на ‘господарят на царството’. Проповядването на Йоан, че Божието Царство е близо, се отнася до възвестяването на Христовата поява. Фразата ‘Небесно Царство’ в Матей 3:2 в гръцкото издание е наречено ‘Негово Величество на небесата’, т.е. Христос. По подобен начин “Божието царство” (Лука 17:21) е ‘Негово (на Бог) Величество’ в лицето на Исус Христос. Камъкът, който удря Навуходоносор представлява Божието Царство (Даниил 2:44). Камъкът е Царството, който “ще строши и довърши всички тия царства”. Притчата на Езикиил за кедъра описва как “едно крехко клонче” ще бъде отчупено и посадено, за да израстне великолепен кедър и “под него ще обитават всички птици от всякакъв вид” (Езикиил 17:22,23). Това се отнася до Христос – “крехкото клонче” от Исаия 53:2, а има и очевидна връзка с притчата Му за синапеното семе, на което е оприличено Божието Царство: малко семенце, което ще прерастне във великолепно дърво, под което ще живеят всякакви птици. Връзката между словото за Царството и Самият Исус показва, че Той е гледал

на Себе Си като на живото слово за Царството. Разбираемо е, че ‘вярата в Христос’ и вярата в Благовестието са едно и също нещо.

Какво представлява Благовестието?

Сега ще обсъдим коя доктрина е била съществена за вярващите от първи век. Трябва да знаем, че част от времето на Новия Завет в известна степен е равнозначна на нашето ‘Изявление за Вярa’. Друг важен фактор е съществуването на братя, които са притежавали дарба да предричат – ‘пред-сказват’ чрез директно откровение и вдъхновение Божие. Имаме причина да смятаме, че тези вдъхновени слова са били добавени към доктрината.

Доктрината

Павел потвърждава, че Римската църква поне “се покорихте от сърце на оня образец на вероучението, в който бяхте обучени” (Римл. 6:17) преди кръщението. Гръцката дума ‘форма’ се превежда и като ‘пример’ и ‘модел’, отнасящ се до учение, копирано от другаде. Павел отчита важността на определено учение да бъде разбрано преди кръщението и че то не съдържа няколко кратки изявления, споменати набързо преди кръщението. Някои от църквата може да притежават “вид на благочестие, но отречени от силата му” (2 Посл. към Тимот. 3:5), което означава, че познават основните доктрини на вярата, но не признават реалната сила на Истината в ежедневието си. Павел напомня на Галатяни: “Вас, пред чиито очи Исус Христос е бил ясно очертан като разпнат” (Галат. 3:1). Гръцката дума за ‘очертан’ буквално означава ‘обрисуван с думи’, като че ли първоначалното учение сред Галатяни е било в писмена форма от книжка с инструкции.

Когато говори за доктрината за възкресението, Павел казва: “Първо ви предадох онова, което и приех, че Христос умря...” (1 Посл. към Коринт. 15:3). Това показва, че е получил откровение и го е предал като учение, което да бъде прието като основа. На място звучи 2 Посл. на Петър 2:21,22: “Понеже по-добре би било за тях да не бяха познали пътя на правдата, отколкото... да се отвърнат от предадената на тях света заповед...Окъпаната свиня се върна да се валя в тинята”. Тук ‘пътя’ и ‘светата заповед’, ‘предадени’ се свързват с измиването при кръщение, като че ли пътят и заповедта са били познати преди кръщението. Вече посочихме, че преди

кръщение няма една заповед за спазване, затова ‘заповед’ в единствено число означава поредица от ясно уточнени учения, които трябва да бъдат разбрани преди кръщението да се извърши. На няколко места се говори за ‘получаване’ на учението за доктрината и “Благовестието” : Галат. 1:9,12; Филип. 4:9; Посл. към Колос. 2:6; 1 Посл. към Солун.1:6; 2:13; 4:1. това потвърждава, че Благовестието е съставено от редица учения, ‘получени’ първоначално от апостолите, а после и от тези, на които ги проповядвали.

“Вярата”

Юда също споменава “вярата, която еднаж за винаги бе предадена на светните” (Посл. на Юда 3). “Вярата” е означава “формата на доктрина”, предадена им преди кръщението, а в първи век е трябвало да бъде използвана друга дума, която да обозначи поредицата от доктрини. Думите на Павел: “нека държим непоколебимо надеждата” (Евреи 10:23) също ни насочват към публичното им оповестяване на вярата в “надеждата” преди кръщението. Да запазим “вярното слово” (Тита 1:9) първоначално се е отнасяло за подкрепяне на “Изявлението за вяра”, на което първо са учили. “Общата ни вяра” (Тита 1:4) показва, че доктрината е била споделяна от всички вярващи. Имало е “една вяра” (Ефес. 4:5). “Вярата” и името Христово са обединени в Деяния 3:16. Вече видяхме, че името Христово е другото название на учението, съдържащо “вярата”. В 1 Посл. на Тимот. 6:10 и 1 Посл. на Тимот. 4:1 Павел предупреждава, че някои ще се “отстранят от вярата”. Първият етап към отстъпничеството би било заявлението, че “вярата” е трудна за дефиниране.

Практически въпроси

Те също са част от доктрината. “Вярата в Христа” включва размишление върху “правда, себеобуздание, и бъдещия съд” (Деяния 24:24,25). Павел говори за разчупването на хляба, така и за учението за възкресението: “Защото аз от Господа приех това, което ви и предадох” (1 Посл. към Коринт. 11:23). Част от практическите въпроси, които Павел развива в последствие, е мястото на сестрите в църквата: “Вие... държете преданията тъй, както ви ги предадох. Но желая да знаете, че... глава на жената е мъжът...” (1 Посл. към Коринт. 11:2,3). Разяснението по тези въпроси трябва да стане

преди кръщението и на тази част от учението се е наблягало в първи век. На гръцки 'предания' се превеждат също и 'традиции'. 2 Посл. към Солун. 3:6 и 2:15 гласи: "Да страните от всеки брат, който се обхожда безчинно... не по преданието, което сте приели от нас... Стойте твърдо и дръжте преданията, които сте научили било чрез наше слово или чрез наше послание". Разбираме, че е жизненоважно да се придържаме към учението и да страним от тези, които не го спазват: "Който да държи вярното слово според както е било научено, за да може и да увещава със здравето учение, и да опровергава ония, които противоречат" (Посл към Тита 1:9).

Знаем, че в ранните църкви е имало "лъжепророци", твърдящи, че са получили откровение от Бог за учението, което трябвало да се добави към него. Павел подчертава какви са "верните слова" на вдъхновеното откровение за доктрината (Тита 1:9; 3:8; 2 Тимот. 2:11; 1 Тимот. 4:9), кои "заслужават да бъдат приети" (1 Тимот. 1:15; 4:9) в доктрината, съставлявайки "вярата". Затова Йоан предупреждава: "Не вярвайте на всеки дух", който твърди, че е (Бого)вдъхновен.

Особености

Следват няколко ярки примера за лъжливи учения, не "вяра в Христа", разпространявани като основа на Благовестието преди кръщение:

- "Бог чрез Исуса ще съди тайните дела на човеците според Моето Благовестие" (т.е. което Павел учи; Римл. 2:16). Учението за съда и отговорността се счита за "първи принцип" – виж също Деяния 24:25; Евреи 6:1,2.
- Идеята, че за спасението е необходимо обрязване, е представена от Исус като "другото Благовестие" (Галат. 1:6). Знаем, че не трябва да спазваме Моисеевия закон, вкл. и Шабат, и това означава, че разбираме истинското Благовестие.
- "Благовестието за Царството" не се отнася само за Христос, а и за идващото Царство. Исаия 52:7 (сравн. Римл.10:15) описва проповедник на Благовестието, който говори за времето, когато ще бъде казано за Сион: "Твоят Бог царува!", т.е. в Царството.

- Правилното разбиране за Христовата природа е въпрос на разбирателство (2 Посл. на Йоан 7-10), ето защо Благовестието говори и в множествено число за Христа (Деяния 8:12). Повтаряме отново, че само изричането, че вярваме в Христа не е достатъчно.
- Значимостта на обещанията за Царството са жизнена част от Благовестието и са предадени чрез обещанието, че Благовестието е проповядвано на Авраам (Галат. 3:8) и на Израел (Евреи 4:2). Павел говори за проповедта си за обещанията, направени пред Давид като за “вестта на това спасение” (Деяния 13:23,26). Те са жизнена част от посланието за спасение. Той казва: “Ние ви донесохме (същата дума се превежда и ‘проповядахме’ на други места) блага вест (Благовестието) за обещанието дадено на бащите ни” (Деяния 13:32). Същото четем и в Римл. 1:1-4: “Благовестието от Бога... за Сина Му нашия Господ Исус Христос, Който по плът се роди от Давидовото потомство”.

За да разберем обещанията трябва да сме запознати с историята на Израел. Павел проповядва в Антиох в Деяния 13 и описва историята на Израел, като набляга на обещанията и как са се изпълнили в Исус. Проповядването му се е основавало на историята на Израел и можем да го наречем “експозе”, завървящо с предупреждение за последиците при съда, ако не откликнем на проповедническите му слова (Деяния 13:40,41). Съдържанието на нашите проповеди би трябвало да е същото.

Заклучение

Не трябва да преувеличаваме важността на всичко това. “Внимавай на себе си и на поучението си, като правиш това, ще спасиш и себе си и слушателите” (1 Тимот. 4:13-16). Вдъхновени поучения като това са изброени в Приложение 1 на тази книга, тъй като според автора ѝ, си струва на кратко да бъдат споменати множеството пасажии от Библията, които се отнасят до “вярата”, “традициите” и др. Този урок доказва, че има нужда от поучителна доктрина, която ние да приемем и която да представлява инструкциите, дадени на желаещия да се кръсти. Тяхно задължение е да ги дискутират преди кръщението с потапяне, за да са сигурни, че правилно разбират наученото. “Божните основи са сигурни”. Познанията ни за първите принципи и начина, по който Бог ги е

изпълнил трябва да ни стимулират. Трябва постоянно да препрочитаме наученото и да сме дълбоко убедени, за да можем да кажем като Апостол Павел в мигове на самота и огорчение: “Попрището свърших, вярата опазих... зная в Кого съм повярвал, и съм уверен, че Той е силен да опази до оня ден онова, което съм му поверил” (2 Тимот. 4:7; 1:12).

Признание в Господ Исус

“Ако изповядаш с устата си, че Исус е Господ, и повярваш със сърцето си, че Бог Го е възкресил от мъртвите ще се спасиш” (Римл. 10:9)

Трябва да направим следните уточнения:

- За да разберем Христовото възкресение трябва да познаваме Библейското учение за ада и човешката природа
- Цитираният пасаж от Римляни 10:8,9 се среща и в строфа 13: “всеки, който призове Господното име ще се спаси”. Описано е, че Павел е кръстен и призовава името Господно (Деяния 22:16). Само кръщението ни дава пътя към името Господно (Матей 28:19).
- Ако в по-ранните глави наблегнахме, че кръщението е важно, не е възможно сега в глава 10 да твърдим, че Павел ни учи, че то не е необходимо за спасението.
- Римляни 10:6-8 гласи: “да не речеш в сърцето си: Кой ще се възкачи на небето... Кой ще слезе в бездната?... Но що казва тя? Казва, че “думата е близо при тебе, в устата ти и в сърцето ти”, сиреч, думата на вярата, която проповядваме”. “Думата на вярата” е това, което трябва да се признае и е равнозначно на “Господ Исус” в строфа 9. Видяхме, че “вярата” представлява цялата доктрина, която Благовестието съдържа. Павел цитира Второзаконие 30:11-14: “Тая заповед, която днес ти заповядвам... не е на небето... нито е отгатак морето... но думата е много близо при тебе”. Той, като че ли тълкува “думата... тая заповед” като отнасяща се до Христос. Ако Израел някога бе спазил словото щеше да бъде благословен, така и новият Израел ако повярва на словото за Христа ще бъде спасен. Да признаем Христос с устата си означава да приемем

учението за Него. “Ако слушаш гласа на Господа” (Второзак. 30:10) се среща в Римляни 10:9 “Ако изповядаш с устата си, че Исус е Господ”. Паралелът между двете фрази отново показва, че “Господ Исус” е титла, обединяваща основните учения за словото Божие.

Отклонение 32: Злодеят на кръста

Злодеят казва на Исус:

“Господи Исусе, спомни си за мене, когато дойдеш в Царството Си. А Исус му рече; Истина ти казвам, днес ще бъдеш с мене в рая” (Лука 23:42,43).

Тези стихове понякога се посочват като доказателство, че кръщението не е съществено за спасението и че отиваме направо в рая след смъртта си. Изключвайки всички други доказателства, сочещи противното, ето какво следва от по-близък прочит на този пасаж:

1. Заповедта за кръщението в името на Христовата смърт и възкресение е дадена след Христовото възкресение (Марк 16:15,16). Злодеят все още е бил подчинен на Моисеевия закон, когато Христос е разговарял с него.
2. Истинското кръщение е в смъртта и възкресението на Исус. Когато Исус е говорил със злодея, тези събития са били предстоящи и кръщение в Христа не е било възможно.
3. Кръщението символизира смъртта ни в Христос (Римл. 6:3-5). Злодеят е единственият човек, който буквално умира с Христос.
4. Много вероятно е злодеят да е бил кръстен от Йоан Кръстител. Много от приелите вярата са били бивши злодеи (Матей 21:32). Не можем да твърдим, че не е бил кръстен. Това не е разумен принцип, чрез който да откажем кръщение и ние. По същият начин в пасажа не се споменава нищо за думите ‘душа’ и ‘небе’.
5. Злодеят помолил Исус да си спомни за него, когато се върне “в” Царството Си. Той е знаел за Божието Царство,

за което Исус е проповядвал (Матей 4:23). Знаел е за деня на съда при създаването на Царството; затова му казал да го запомни, знаейки, че Исус ще бъде възкресен и ще отсъжда в този ден. Злодеят е бил осведомен и признавал, че спасението в деня на възкресението и съда, ще бъде изречено от устата на Исус.

6. Исус казал на злодея, че ще бъде с него в “Рая”. Тази гръцка дума означава идеално място на *земята*. Използва се за възстановената Райска градина, която ще бъде в Божието Царство на земята (Откров. 2:7). По време на Царството светът ще се превърне в своеобразна Райска градина (Исаия 51:3; Езекиил 36:35), тъй като проклятието ще бъде премахнато (Откров. 22:3). Гръцкият Стар Завет използва същата дума за “рай” по отношение на идилията на земята в Еклес. 2:5, Неемия 2:8, Песен 4:13 и Битие 13:10. “Раят” се свързва с небето в литературата чрез употребата на думата в “Изгубеният Рай” на Милтън. Обещанието за място в рая от страна на Исус към злодея е в отговор на желанието му да бъде в Христовото Царство. В Урок 5 показахме, че Царството ще бъде на земята и “раят” ще бъде там.
7. Въпросната строфа 43 звучи като че ли Христос и злодеят ще бъдат заедно на същия ден в “рая”. Очевидно, Царството не е установено все още на земята и те не са отишли в него на този ден. Исус е отишъл в гроба (Деяния 2:32), така както е пророкувал: “в сърцето на земята три дни и три нощи” (Матей 12:40, сравн. 16:21), след смъртта си на кръста. Дори и след възкресението казал: “Не се допирай до Мене, защото още не съм се възнесъл при Отца” (Йоан 20:17). Така, че Исус не е отишъл в рая на този ден.

И въпреки това Исус обещава: “ *днес* ще бъдеш с мене в рая”. Отговорът на това противоречие намираме във факта, че в еврейския и гръцкия оригинал на текста на Библията липсват препинателни знаци и главни букви. Възможно е да сменим словоредата и да го четем така: “Исус му каза, истина ти казвам днес, ти ще бъдеш с мене в рая” (Лука 23:43). Преводът на Ротерам поставя запетаята след “днес”. Това пасва идеално на контекста. Злодеят казва на Исус да си спомни за него в деня на съда. Знаел е, че Исус е отговорен и ще се яви там. Ни Исус го успокоява: ‘Мога

веднага да ти кажа! Не е нужно да чакаш до тогава, за да разбереш присъдата ми за теб – ти *ще бъдеш* с мен в Царството!’.

8. От горепосоченото можем да изведем доктрините, които злодеят очевидно е разбирал:

- ✓ Божието Царство
- ✓ Второто идване на Христос
- ✓ Възкресението и съда
- ✓ Отговорността
- ✓ Спасение чрез вяра в Христа
- ✓ Христовото възкресение
- ✓ Безупречността на Христос (“този човек не е правил нищо погрешно”)
- ✓ Необходимостта да следваме Христос (нарекъл го е “Господ”)
- ✓ Греховността на човека (“и то справедлива”)

Не е логично да мислим, използвайки този човек за оправдание, че всеки, който покаже слаб интерес към християнството, ще бъде спасен. Човек трябва да узнае основата на доктрината за това също като него. Христос не предложил спасение на другия злодей, който твърдял: ‘Ако тая работа за Исус е вярна, не зная защо да не се възползвам’. Той не познавал учението, за разлика от другия злодей, и не е открил спасението в последните си дни, тъй като не повярвал.

Отклонение 33: Службата при кръщение

За да демонстрираме правилния ритуал на провеждане на кръщението, ще покажем протичането му, извършено от Кристадеклфийци в Хартълпул, Англия в събота следобед през ноември 1990 год. трябва да отбележим, че кръщението е пълно потапяне във вода след изявлението за искрено покаяние и вяра в Благовестието. Тази ‘служба’ показва важността на събитието. Редът на провеждане е следният:

- ✓ Начална молитва
- ✓ Прочит на Римляни, глава 6
- ✓ Кратко обръщение относно кръщението (следва; имената са променени)
- ✓ Молитва
- ✓ Потопяне на човека в басейн
- ✓ Молитва

Обръщение при кръщение

Несъмнено днес е най-важният ден в живота на Дейв. Само след няколко мига той ще се потопи във водата и ще се възроди “в Христа”, потомък на Авраам, получил славните обещания, съставляващи Благовестието.

Простотата на този акт може да бъде заблуждаващ, но всички ние с Дейв вярваме, че потапянето му във вода ще го свърже със смъртта и възкресението на Исус, така както четем в Римляни 6:3-5:

“Или не знаете, че ние всички, които се кръстихме да участваме в Исуса Христа, кръстихме се да участваме в смъртта Му? Затова, чрез кръщението ние се погребяхме с Него да участваме в смърт, тъй щото, както Христос биде възкресен от мъртвите чрез славата на Отца, така и ние да ходим в нов живот. Защото, ако сме се съединили с Него чрез смърт подобна на Неговата, ще се съединим и чрез възкресение подобно на Неговото”.

Нека за миг си представим възкресението на Исус, защото знаем, че щом Дейв излезе от водата, той ще бъде свързан с възкресението на Исус от смъртта.

Представете си тишината и свежия въздух на нощта и славното чувство на нов живот в Исус. Той е виждал в далечината блясъка на светлините в Йерусалим, а хората не са съзнавали чудото, което става толкова близо до тях – един човек се възкресява от смъртта за нов живот.

Светът около нас няма да види славното събитие как Дейв излиза от водата. Това, което хората ще видят, ако погледнат, е група вървяща към басейна и един човек потапя друг във водата.

Ангелите се радвали при възкресението на Христос, а сега, невидими за нас, ще се радват за грешника, който се разкайва.

В Римляни 6 четем, че ще “ходим в нов живот”. Радостта ще съпътства Дейв през целия му живот оттук нататък. Вече няма да е роб на греха, а на Бог, изпълнявайки волята Му както е писано в Библията. Измамно е да мислим, че искаме свободата за себе си, тъй като щом робуваме не сме свободни; роби сме на греха. Дейв сменя господаря, за да служи на Бог. понякога ще ни се струва, че ограниченията на новия живот са непосилни за нас и може да се опитаме да се освободим от тях. Ако го сторим, пак няма да сме свободни, а ще служим на греха.

Павел обяснява в 1 Коринт. 10:1,2, че преминаването ни през водата прилича на прекосяването на Червено море от Израел. Те били кръстени “в облака и морето”, тъй като имало вода от двете им страни и над тях – в облаците. Преминавайки “облаците изляха поройни води” (Псалм 77:17) и всички се измокрили в проливния дъжд. От това можем да извлечем много поуки. Израилтяните били в плен на Египет, работили усърдно в робство и служили на египетски богове. Те молили Бог да ги изведе от там без да имат представа как би могло да стане това.

В отговор Бог праща Моисей да ги изведе от Египет през Червено море и пустинята, за да достигнат Обетованата земя. Израилтяните в Египет били в положението на Дейв и всички, които идват за кръщение. Дейв е бил изведен на бреговете на Червено море. Щом прмине през водата, няма веднага да се озове в Обетованата земя на Царството, но ще се присъедини към нас, които вървим през пустинята. Бог превел Израел през пустинята чрез един ангел, който бдял над тях ден и нощ. Така и всеки от нас има своя ангел до себе си, който ни води в живота към спасението (Псалм 34:7; 1:14).

Израел бил хранен с манна, която Исус тълкува в Йоан 6 като Своето и Божието Слово. Ако не бяха яли от нея са щели да загинат в пустинята, а там храна няма. Затова препоръчваме ежедневно четене на Библията със задълбоченост и разбиране, хранейки се с *Христос*, когото ще откриваме “в цялото Писание”. Важно е да отделяме време всеки ден, за да четем и размишляваме.

На Израел е било казано да не събират манната от няколко дни, а да събират всеки ден. Трябва ежедневно да се храним със Словото. Не бива да забравяме, както не забравяме физическата храна. Йов е казал, че цени по-високо Божието слово от “необходимата ми храна”. Израел пил от потока, който се изливал от канарата, която ги придружавала, а 1 Коринт. 10 ни казва, че това бил “Христос”.

Трябва да се храним и прием по примера на Исус, което можем да сторим на възпоменателната служба всяка седмица. Естествено би било да желаем да се срещаме с хора, споделящи нашата Надежда. Пътуващият през пустиня би се възползвал от всяка възможност да срещне спътник и да обсъдят възможни проблеми, които предстоят или са зад гърба им. Така в пустинята, наречена живот, трябва да се стремим да контактуваме помежду си. Не винаги това е възможно наживо, но трябва да поддържаме връзка чрез писма, списания и др.

Говорихме за отговорностите на новия живот, но не трябва да се прави погрешен извод, че чрез ежедневно четене на Библията, ще получим наградата си. Проява на волята Божия е наградата за Царството, а не отплата за нашите дела (Римл. 6:23). Погрешно е да мислим, че кръщението е добра идея, даваща шанс да влезем в Царството. Това право ни се дава от Истината и Божията любов, и победата на Исус. Бог *желае* Дейв и всички ние да влезем в Царството. Да си спомняме често този славен факт, че е истина и да отвърщаме на Божията любов.

Голяма радост обзема Израилтяните щом прекосяват Червено море. Моисей запява своята песен и всички се радват. Псалм 105:35-41 ни го предава, показвайки как Бог е осигурил всичко необходимо за това пътуване:

“Който изпоядоха всичката трева по земята им (Египет); и изпоядоха плода на нивите им. Порази и всичките първородни в земята им, първака на силата на всички тях. И изведе людеите Си (Израел) със сребро и злато; и нямаше ни един между племената им, който се спъваше по пътя. Развесели се Египет, когато си излязоха; защото страх от тях бе го нападнал. Разпротря облак да ги покрива. И огън да им свети нощем. Те поискаха и той им докара пътпъдъци, и с небесен хляб ги насити. Разцепи канарата, и бликнаха води, потекоха в безводните места като река”.

Ние споделяме радостта им, вашите бъдещи братя и сестри, които днес ще присъстват на кръщението. Радва се Бог, и Исус, и ангелите, които внимателно ни наблюдават. Нека всички запазим Надеждата и радостта “стабилна до края”, за да влезем заедно в Царството.

Нека сега се насочим към съблекалните и после към басейна...

УРОК 10: Въпроси

1. Може ли да бъдем спасени без кръщение?
2. Какво означава думата 'кръщение'?
  - а) Посвещение
  - б) Напръскване
  - в) Вяра
  - г) Потапяне
3. Как е обяснено кръщението в Римляни 6:3-5?
4. Кога трябва да бъдем кръстени?
  - а) След като изучим истинското Благовестие и се покаяме
  - б) Като деца
  - в) След като проявим интерес към Библията
  - г) Когато искаме да се присъединим към църква
5. В какво се кръщаваме?
  - а) Църквата, която ни кръщава
  - б) Божието Слово
  - в) Христос
  - г) Светия Дух
6. Кое се случва след кръщението?

- а) Ставаме част от Авраамовото ПОТОМСТВО
  - б) Никога няма да съгрешим
  - в) Спасени сме завинаги
  - г) Опрощават ни греховете
7. Само кръщение ще ни спаси ли?
8. Ще получим ли чудесните дарове на Светия Дух след кръщението си?

УРОК 11

ЖИВОТ В ХРИСТОС

11.1 Въведение

Кръщението ни дава сигурна вяра за вечен живот в Божието Царство. Колкото по-силно вярваме в това, толкова по-ясно става, че носим определени отговорности. Това означава живот, подобаващ за човек, който носи надеждата да получи Божията природа (2 Посл. на Петър 1:4) и споделящ Името Му (Откр. 3:12) като стане безупречен във всяко отношение.

В Урок 10.3 обяснихме, че след кръщението се отдаваме на живот, в който постоянно пресичаме (разпваме на кръст) злите желания на плътта ни (Римл. 6:6). Кръщението ще има смисъл ако имаме желанието да сторим това. Трябва да подходим към него само когато сме готови да приемем отговорностите на новия живот.

При кръщението умираме за стария живот и метафорично сме възкресени с Христа. "И тъй, ако сте били възкресени заедно с Христа, търсете това, което е горе, гдето седи Христос

отдясно на Бога. Мислете на горното, а не за земното; защото умряхте... затова умъртвете... блудство, нечистота... зла пощявка" (Колос. 3:1-5). След кръщението приемаме живот, в който виждаме нещата от Божията перспектива, мислейки за небесните (т.е. духовни) неща, заменяйки светската си амбиция с тази да победим плътските си желаниа и да влезем в Царството Божие.

Човешката ни природа ни подтиква да изразяваме желанието си за подчинение с прекъсвания. Бог ни предупреждава за това. По отношение на заповедите Си, Той казва: "които ако извършва човек ще живее чрез тях" (Езекиил 20:21). Ако познаваме Божиите заповеди и ги спазваме в кръщението, ще им се подчиняваме цял живот.

11.2 Святост

“Свят, свят, свят Господ” (Исаия 6:3). Тройното изричане на тази дума се среща често, кето подчертава светостта на Бог. “Святост” означава ‘раздяла’ – раздяла с несветите неща и раздяла за път към духовните. От нас се изисква да бъдем “подражатели на Бог” като негови малки деца (Ефес. 5:1). Затова “както е свят Тоя, Който ви е призовал, така бивайте свети и вие в цялото си държане (практически в живота); защото е писано, понеже Аз съм свят” (1 Посл. на Петър 1:15,16; Левит 11:44).

Израел били призовани и изведени от Египет чрез кръщение в Червено море, за да бъдат “свят народ” (Изход 19:6). След нашето кръщение, членовете на духовния Израел по подобен начин получават “свято призвание” (2 Тимот. 1:9). След кръщението ние ставаме “слуги на... святост” (Римл. 6:19,22).

Светостта е съществена част от Божието същество и затова трябва да бъде основна грижа на всички, “подражаващи на Бог”. Ако го сторим ще “участваме в светостта”, когато получим Неговата природа (Евреи 12:10; 2 Посл. на Петър 1:4). Без святост в настоящия ни живот, няма да “видим Бог” (Евреи 12:14),

т.е. няма да го познаем и да се свържем с Него лично в Царството, ако не сме показали святост сега.

За да получим тази голяма надежда, трябва да се отделим *от* света около нас, който не носи надеждата и завинаги е разделен *да не* споделя Божията природа. Не трябва да си мислим, че 'раздялата' ни е наложена насила, заради тези непосилни призвание и надежда. Трябва свободно да чувстваме, че сме отделени *от* светските неща, които се ръководят от принципите на плътта.

Сега ще изброим някои от нещата, *от* които трябва да се отдалечим, а после в Урок 11.3 ще обсъдим *за* какво сме се разграничили.

Употреба на сила

Живеем в свят, в който доминира греха. В Урок 6.1 видяхме, че правителствата на хората могат да бъдат наречени "дяволът", защото са организирани около стремленията на плътта, в Библията – "дявола".

Библията постоянно напомня, че скоро грехът и потомството на змията ще се появят

победоносно, но след временното им господство ще надделее потомството от жената. Затова на вярващите се заповядва: "Не се противете на злия човек" (Матей 5:39; Римл. 12:17; 1 Посл. към Солун. 5:15; 1 Посл. на Петър 3:9).

Видяхме, че понякога Бог позволява и изпраща злото (Исаия 45:7; Амос 3:6; сравн. Урок 6.1). да се противим на злото означава да се противим на Бог. Затова Исус ни заповядва да не се противим на злите сили: "Ако те плесне някой по дясната буза, обърни му и другата. Но тогава, който би искал да се съди с тебе и да ти вземе ризата, остави му и горната дреха" (Матей 5:39,40). Христос е пример за това: "Гърба си дадох на биене..." (Исаия 50:6).

Думите на Христос разглеждат светския съд като дела, противни на вярващия. Ако не се съдим означава, че не се противим на злото и не можем да го сторим, ако имаме силна вяра в Божието обещание, че "На Мене принадлежи отмъщението, Аз ще сторя въздаяние, казва Господ"(Римл. 12:19). "Да не речеш: Ще въздам на злото; Почакай Господа и Той ще те избави" (Притчи 20:22, сравн. Второзак.

32:35). Затова Павел укорил коринтяни, че завеждат дела помежду си (1 Коринт. 6:1-7).

Ако надеждата ни е голяма, няма защо да се тревожим за несправедливостите на сегашния ни живот: “Когато някой от вас има нещо против другото, смее ли да се съди... Или не знаете, че светиите ще съдят света?” (1 Коринт. 6:1,2).

Съдебните процеси, независимо дали за земя или за развод, не подхождат на истинския вярващ.

За да подтиснат силите на злото, а понякога и да държат злодеи на власт, правителствата на хората използват военна и полицейска сила. Това са цели институции за противопоставяне на злото и истински вярващите трябва да странят от тях. “Всички, които се залавят за нож от нож ще загинат” (Матей 26:52). Това повтаря един ранен Божии принцип: “Който пролее човешка кръв (с умисъл), и неговата кръв от човек ще се пролее; защото по Своя образ направи Бог човека” (Битие 9:6). Всяко

волно престъпление срещу човек е престъпление срещу Бог, освен ако Той не го е разрешил.

Новия Завет ни завещава: “Обичайте неприятелите си, благославяйте тия, които ви кълнат, правете добро на тия, които ви мразят и молете се за тия, които ви гонят (Матей 5:44; Лука 6:27). Армията и полицията действат против тези принципи и затова вярващият трябва да страни от тях. Не трябва да участваме или да работим в тези организации, хито да вършим жестокости. Всякаква работа, изискваща полагане на клетва за вярност пред подобна власт ни отнема свободата на съзнанието да се подчиняваме на Божиите заповеди. Истински вярващите винаги са били противници на военната и полицейска служба в каквато и да е форма, макар да приемат временна служба във време на национална криза, което ще облагодетелства съгражданите им.

Политика

Ако вярваме силно в Божието царство, значи признаваме, че правителствата на хората не могат да доведат до идеален ред. Несъвместима е намесата в правителства с вярата в Царството. Исус пророкува, че нещата ще се променят от лоши в по-лоши в “последните дни” точно преди идването му (Лука 21:9-11, 25-27). Не може да вярваме в думите му и да се опитваме да подобрим света чрез политика или агенции за помощ. Притчата за добрия Самарянин показва как да възприемаме околния свят – да вършим добро на всеки, когато имаме възможност (Галат. 6:10).

Писанията за ранните вярващи показват, че са били отдадени на духовен живот и проповядване в очакване на Христовото завръщане. Не се споменава за участие в социални, икономически или политически проблеми в обкръжаващия ги свят.

“Не е дадено на човека, който ходи, да управлява стъпките си” (Еремия 10:23). Познавайки доброто и злото в човешката природа, ние можем да разберем, че човешкото ръководство не е подходящо за Божиите хора. Отказ да гласуваме на избори съответно показва нашето разбиране. “Всевишният владее над царството на човеците, и го дава комуто ще” (Даниил 4:32). Той стои над всички управници в днешните правителства (Еклес. 5:8). Властта на

човешките управници е дадена от Бог (Римл. 13:1) и гласоподаването на демократични избори може да означава гласуване срещу този, който Бог е избрал. Записано е, че Бог *поставил* определени народи под ръководството на Навуходоносор, цар на Вавилон (Еремия 27:5,6).

Бог е поставил народите под нечие управление, затова трябва да бъдем образцови граждани, подчинявайки се на реда в страната ни, освен ако не се противопоставяме на Христовите закони.

“Всеки човек да се покорява на властите, които са над него... колкото власти има, те са отредени от Бог... понеже за тая причина и данък плащате... отдавайте на всички дължимото: комуто се дължи данък, данък... комуто почит, почитта” (Римл. 13:1-7).

Участието на християнски организации във форми на политически протест или срещу данъците показва тяхното незачитане на основните Библейски принципи. Примерът, който Петър ни дава, когато Правителството му забранява да проповядва Христа е, че той продължава да го прави. Така показва, че

трябва да спазваме човешките закони, когато не са в разрез с тези на Христос: “Право ли е пред Бога да слушаме вас, а не Бога, разсъдете” (Деяния 4:17-20; 5:28,29).

Отношението на Кристаделфийците към задължителната военна служба в последните години е пример за това.

Светски удоволствия

Поради липсата на връзка с Бог и реалистична представа за бъдещето, светът е изобретил безкрайно количество форми за развлечение. Тези, които угаждат на плътта трябва да бъдат избягвани от хората, развиващи духовния си ум. “Защото плътта силно желае противното на Духа, а Духът противното на плътта” (Галат. 5:17). Тази фундаментална противоположност обяснява как не можем да твърдим, че развиваме духа си, ако следваме плътта. Светът се върти около “похотта на плътта, пожеланието на очие, и тщеславието на живота” (1 Посл. на Йоан 2:16). “Приятелството със света е вражда с Бога” (Посл. Яковово 4:4). Имайки приятели от света, гледайки светски филми и т.н. ние се превръщаме в “приятели на света”. Желанията на света скоро ще се свършат и тези, които са били част от него ще си отидат с него (1 Посл. на Йоан 2:15-17). “Нечестивия свят (обществото)” ще бъде унищожен при пристигането на Христос (2 Посл. на Петър 2:5), защото “целия свят лежи в лукавия” (1 посл. на Йоан 5:19). Ако искаме да избегнем това, трябва да “не (сме) от света” (Йоан 17:16, сравн. Откров. 18:4).

Множеството от начините да задоволим плътта са за сметка на телесното ни здраве – пушене, употреба на твърди наркотици и алкохол и др. Физическото ни здраве, парите ни и всичко, което имаме е притежание на Бог. Не сме свободни да използваме всичко както желаем, а трябва да се възползваме разумно от това, което Бог ни е дал. В деня на съда ще дадем обяснение за това как сме ги

използвали (Лука 19:12-26). Прекомерното тютюнопушене и употреба на алкохол са злоупотреба с финансите и здравето ни. “Не знаете ли, че сте храм на Бога, и че Божият Дух живее във вас? Ако някой развали Божият храм, него Бог ще развали... вашето тяло е храм на Светия Дух, който е във вас... и вие не сте свои си... защото сте били с цена купени; затова прославете Бога с телата си” (1 Коринт. 3:16,17; 6:19,20). Сериозен проблем е злоупотребата с тялото чрез навици като тютюнопушенето.

Ясно е, че ако тези навици са придобити преди обръщането ни към вярата, не можем да ги оставим веднага. От нас се очаква да проумеем колко пагубен е такъв навик и с разум да се опитаме да го преустановим. Житетските стресови ситуации трябва да облекчаваме чрез четене на Божието Слово, а не с други средства. Прилагането на всички тези примери води до фундаменталния въпрос дали позволяваме на мисленето ни да се промени под влияние на Христовите дела чрез Божието Слово. Ако е така, ще се убедим, че всичко това, а нека добавим и безчестията от всякакъв род, е несъвместимо с Христовия начин на живот.

“Но вие сте така познали Христа; понеже сте чули, и сте научени от Него, както е истината в Исуса, да съблечете, според по-предишното си поведение, стария човек, който тлее по измамнителните страсти, да се обновите в духа на своя ум, и да се облечете в новия човек, създаден по образа на Бога в правда и святост на истината. Затова, като отхвърлите лъжата, говорете всеки с ближния си истина; защото сме части един на друг. Гневете се, но без да съгрешавате; слунцето да не залезе в разгневяването ви; нито давайте място на дявола. Който е крал, да не краде вече, а по-добре да се труди, като върши с ръцете си нещо полезно, за да има да отдели и на този, който има нужда.” (Ефесяни 4:20-28).

11.3 Практически християнски живот

Изучаване на Библията

След кръщението трябва да изведем на преден план "плодът на святост", т.е. да живеем, водени от духа, не от плътта (Римл. 6:22; Галат. 5:16,25). Чрез Божието Слово, живеещо в нас, можем да извлечем духовния плод (Йоан 15:7,8). Нас ни направлява духът, в смисъл, че Божият дух е в Словото Му. В живота трябва да сме близо до това Слово чрез редовен прочит на Библията и учение.

Пълното изучаване на Библията дава като резултат необходимост от кръщение. Този процес на влияние и направление от страна на Словото трябва да продължи и в по-нататъшния ни живот. Кръщението е първата крачка в живота на покорност към Божието Слово. Има опасност, обаче, Словото да престане да има същия ефект върху нас, ако четем без практическо приложение на прочетеното (Виж Приложение 2). Затова е добре да се казва кратка молитва преди всяко четене на Писанията: "Отвори очите ми, за да гледам чудесни неща в Твоя закон" (Псалм 119:18).

Божието Слово трябва да се превърне в насъщна храна и да сме зависими от нея, но по естествен път. Трябва да чувстваме по-силен апетит към нея отколкото към физическата храна: "Съхранил съм думите на устата Му повече от нужната си храна" (Йов 23:12). Еремия също казва: "Като накерих Твоите думи, изядох ги, и Твоето слово ми беше радост и веселие на сърцето" (Ерем. 15:16). Много е важно да намерим всеки ден време за

четене на Библията. Тридесет минути рано сутринта, например, ще ни настроят духовно за през целия ден. Изграждането на подобен навик ще струва по-скъпо и от злато в деня на съда.

За да избегнем прочита само на откъсите, които най-много ни харесват, Кристаделфийците са измислили програма наречена "Библейски приятел" (можете да го поръчате от издателя на тази книга). Тя ни предлага списък от глави, които да бъдат четени всеки ден, като потози начин прочитаме Новия Завет два пъти, а Стария завет – веднъж в рамките на една календарна година. Четейки всеки ден се обнадеждаваме като знаем, че много други вярващи четат същите пасажки. Когато ги срещнем се създава една естествена връзка между нас, на базата на вече прочетените глави, които са основа на един ползотворен разговор. Но трябва да се пазим от привидно повърхностния прочит. Трябва да позволим на Словото наистина да ни завладее. Еремия коментира: "Сърцето ми дълбоко се съкрушава, всичките ми кости треперят, като пиян съм, и като човек, обладан от вино, поради Господа, и поради светите Негови думи" (Ерем. 23:9). Той направил

паралел между Бог и думите Му, затова чувствал присъствието му докато четял и чувал думите Му.

Молитва

Друга важна практика, която трябва да развием, е молитвата. Павел ни напомня, че има “само един ходатай между Бога и човешките, човекът Христос Исус... искам мъжете да се молят на всяко място... не гневни и препирливи” (1 Тимот. 2:5-8). “Защото нямаме такъв първосвещеник, Който да не може да състрадава с нас в нашите немощи, а имаме Един, Който е бил във всичко изкушен като нас, но пак без грях. Затова, нека пристъпваме с дръзновение към престола на благодатта, за да намерим благодат, която да помага благовременно” (Евреи 4:15,16).

Ако вярваме, че Исус е личният ни първосвещеник и той предава молитвите ни на Бог, ще сме вдъхновени да се молим редовно и с вяра. Молитвата, обаче, не трябва да бъде `списък с пожелания` пред Бог, а благодарност преди храна, пътуване и др. Ако просто изразим проблемите си пред Господа в молитва, това ще ни подейства успокоително: “Във всяко нещо, с молитва и молба изказвайте прошенията си на Бог с благодарение; и Божият мир, който никой ум не може да схване, ще пази сърцата ви и мислите ви” (Филип. 4:6,7).

Ако молитвите ни са според Божията воля, то със сигурност ще получим ответ (1 Йоан 5:14). Божията воля познаваме чрез изучаване на Словото Му, което разкрива Неговия дух/ум пред нас. Изучаването на Библията ще ни научи да се молим ефективно. Затова: "Ако... думите Ми пребъдат във вас, искайте каквото и да желаете, и ще ви бъде" (Йоан 15:7).

В Писанията има много примери за редовни молитви (Псалм 119:164; Даниил 6:10). Сутрин и вечер, и няколко кратки благодарствени молитви през деня са минимално изискване.

Проповядване

Едно голямо предизвикателство за нас, познаващите истинския Бог, е да не се превръщаме в духовни егоисти. Дори и да сме доволни от връзката си с Бог, вгълбени в изучаването на Библията и духовността, не трябва да забравяме да споделяме с хората около нас. Божието Слово и Благовестието са оприличени на светлина или свещилник, запален в тъмното (Псалм 119:105; Притчи 4:18). Исус казва, че който притежава светлината не трябва да я скрива, а да я покаже на хората (Матей 5:15). "Вие сте виделината на света" (Матей 5:14; Йоан 8:12), защото сте кръстени в Христа, който е "светлината на света". "Град поставен на хълм не може да се укрие", продължава Исус (Матей 5:14).

Ако живеем според изискванията на истинското Благовестие, нашата 'святост' ще бъде видяна и от хората, с които живеем. Няма да можем да скрием факта, че сме 'отделени за' надеждата в Царството, и същевременно 'отделени от' светските неща.

Трябва с много такт да предаваме познанията си за Истината на хората около нас – да пренасочваме разговора към духовни теми, да дискутираме учението с членове на други църкви, да разпространяваме брошури, да пускаме обявления в медиите – все начини да пръснем светлина около нас. Не трябва да си мислим, че другите ще свършат тези дела; трябва да носим индивидуална отговорност. Кристаделфийците организират няколко проповеди пред обществеността, но не толкова грандиозни като някои религиозни общества. Ние наблюдаваме на индивидуалните решения за собствени разности.

Един от най-ефективните начини да проповядваме е да обясним вярванията си на семействата и близките си. Тези, чиито партньори, които не принадлежат на вярата, трябва да им обяснят вярванията си без да налагат насила мнението си. Бог не желае хора да се присъединяват към вярата насила. Работата ни е да покажем Истината без да се притесняваме доколко тя ще бъде възприета. Имаме отговорността да я направим достояние на всички (Езекиил 3:17-21), така че ако Христос дойде в наши дни “Двама ще бъдат на нива; единият ще се вземе, а другият ще се остави” (Лука 17:36). Би било странно, ако това се случи по наше време, да не сме споделили с колегите и семейството си за завръщането на Христос.

Църковен живот

Дотук говорихме за личните ни духовни отговорности. Дължни сме, обаче, да се срещаме с хора, споделящи нашата надежда. Това, естествено, трябва да го желаем. Показахме как след кръщението започваме пътешествие през пустинята към Царството. Би било естествено да поискаме да се срещнем със спътници. Живеем в последните дни преди завръщането на Христа и изпитанията, на които сме подложени са все по-сложни, затова имаме нужда да споделим с тези в нашето положение: “Като не преставаме да се събираме заедно... да увещаваме един друг; и толкова повече, колкото виждаме, че денят приближава” (Евреи 10:25, сравн. Малахия 3:16). Вярващите трябва да се събират, да контактуват чрез писма, да пътуват, за да срещнат други, с които да четат Библията, да се събират за възпоменание на Христос и за проповеди.

Всеки от нас “е бил призван” от света за вярата в Царството. Думата ‘свещец’ означава ‘призван човек’ и се отнася за всички вярващи, а не за няколко бележити вярващи от миналото. Гръцката дума в превод ‘църква’ е ‘еклесия’(църковна общност), която означава ‘събор на призваните’, т.е. вярващите. ‘Църква’ се отнася за група вярващи, а не за физическата сграда, в която те се срещат. За да се избегне това недоразумение, Кристаделфийците използват ‘църковна общност вместо ‘църква’.

Ако в дадено населено място има множество вярващи, логично е те да потърсят място за събирания, което да посещават редовно. Това може да бъде къщата на някой от вярващите или наета зала. Кристаделфийците по света се събират в центрове на общността си, хотелски конферентни зали, построени от самите тях сгради или частни домове. Целта е да си помагат взаимно по пътя към Царството. Има разнообразни начини, по които това се осъществява – учат и четат заедно Библията или я възвестяват на света чрез колективни проповеди. Типичен план за всяка Кристаделфийска църковна общност е следният:

Неделя	11 ч.	-	Разчупване на хляб
	18 ч.		- Обща проповед
Сряда	20 ч.		- Библейски урок

Църковната общност е част от семейството на Бог. Във всяка тясно-свързана общност всеки нейн член трябва да бъде покорен и отзивчив към другите. Самият Христос е пример за това. Въпреки очевидното си духовно превъзходство, той бил като “слуга на всички”, мие краката на последователите си, докато те спорели помежду си кой е най-велик сред тях. Исус ни повелява да следваме неговия пример (Йоан 13:14,15; Матей 20:25-28).

Кристаделфийците се обръщат един към друг с ‘брат’ и ‘сестра’ и по малко име, независимо от позицията им в света. Въпреки това, трябва да показваме уважение към тези, които познават истинския Бог от дълги години или тези, които са израстнали бързо в духовно отношение чрез посвещението си на Божието Слово. Техният съвет би бил много полезен за тези, които искат да последват Божието Слово. Съвет можем да приемем, стига да е в единогласие със Словото Божие.

Обучението в църковната общност трябва да бъде базирано на Божието Слово. Тези, които произнасят слова отразяват Бог, говорейки от Негово име. Той заповядал само братята да водят обучението от Божието Слово. 1 Коринт. 14:34 е достатъчно ясен: ”Жените нека мълчат в църквите, защото не им е позволено да говорят”, в 1 Тимот. 2:11-15 се посочват причините за това, породени още в Райската градина. Фактът, че Бог първо създал мъжа е знак, че “глава на жената е мъжът” (1 Коринт. 11:3) и затова мъжът трябва духовно да води жената, а не обратното.

“Жената да се учи мълчаливо с пълно подчинение. А на жената не позволявам да поучава, нито да владее над мъжа, но нека бъде мълчалива. Защото първо Адам бе създаден, а после Ева. И Адам не се излъга; но жената се излъга, та падна в престъпление. Но пак тя ще се спаси чрез чадородието, ако пребъдат във (на гръцки ‘чрез’)вляра, в любов и в святост с целомъдрие” (1 Тимот. 2:11-15).

Библията определя различни роли на вярващите мъже и жени. Това противоречи на хуманистичния теории за равнопоставеност на половете, според които жената с кариера може да твърди, че е равна на мъжа си във всяко отношение. Истински отдадените на вярата не биха се придържали към тези твърдения на новия век, макар, балансът винаги да е необходим. Съпругът не е господар на съпругата си, а я обича така както Христос ни е обичал (Ефес. 5:25).

“Също и вие мъже, живеете благоразумно с жените си, като с по-слаб съсед, и отдавайте почит на тях като на сънаследници на дадения чрез благодат живот” (1 Посл. на Петър 3:7).

В духовно отношение кръщението прави мъжа и жената равнопоставени (Галат. 3:27,28, сравн. 1 Коринт. 11:11). Това, обаче, не заменя принципа, които гласи, че “глава на жената е мъжът” (1 Коринт. 11:3) в църковната общност и в семейството.

Жените, в знак на разбиране, покриват главите си, когато техен брат чете от Божието Слово. Шал или шапка се носят на всички сбирки на общността. Разликата в ролите се подчертава и от начина, по който мъжете и жените носят косите си (1 Коринт. 11:14,15). “Всяка жена, която се моли... гологлава, засрамва главата си (т.е. съпруга си, строфа 3), защото това е едно и също, като да е с бръсната глава. Защото, която жена се не покрива, нека остриже и

косата си. Но ако е срамно за жена да си стриже косата, или да си бръсне главата, то нека се покрива... защото жената е длъжна да има на главата си белег на власт” (1 Коринт. 11:5,6,10).

“Непокритата” глава е “като бръсната”, т.е. не е глава, ако е без коса. Затова “покрита” глава не означава с коса, а със съзнателно поставено покритие върху нея. Без покривало за глава, жената не може да разчита на покривалото от косата си, в такъв случай е все едно без коса в очите на Бог. Мъжете не трябва да носят такова (1 Коринт. 11:7). Не става въпрос за косата, а за покриването на главата.

В Новия Завет жените са били с бръснати глави само в случаите, когато са определени като прелюбодейки, сякаш тъжат за загубата на съпрузите си. Ако жена си обръсне главата, тя е загубила или отрича съпруга си – Христос.

Жената представлява църквата, докато мъжът представлява Христос. Както ние трябва да вземем съзнателното решение да бъдат покрити нашите грехове, така и жената трябва да вземе съзнателното решение да покрива главата си. Да се доверява на естествената си коса като покривало е като да се надяваме на собствената ни праведност да ни спаси, а не тази на Христа.

Женската коса “е слава за нея, защото косата ѝ е дадена за покривало” (‘естествено облекло’, гръцки вариант; 1 Коринт. 1:15) и затова жената трябва да оставя косата си да расте, за да се отличава от мъжа. Разликата в мъжките и дамски прически трябва да се използват от жените като възможност да подчертаят отредената им роля.

Говорейки, че жените трябва да носят дълга коса и покривало за глава, не трябва да го свеждаме до нещо, извършвано проформа. Ако една сестра има истинско духовно и смирено поведение (сравни 1 Посл. на Петър 3:5), то тя ще бъде покорна пред братята си, както вярващите са покорни пред Христа и би се радвала да покаже това покорство по всякакъв начин, включително и като носи покривало за глава. Ако разбираме и тази Божия заповед, наред с всички други, няма да срещаме неохота в изпълнението ѝ.

За сестрите винаги има работа в църковната общност – да преподават в Неделните училища, да бъдат домакини на различни събития, които не включват публични речи или обучение, напр. в поддържане на сметките и др. Духовно израстнали жени могат да обучават по-млади сестри (Тита 2:3,4, сравн. Мириам извежда жените на Израел в Изход 15:20).

Разчупването на хляба

Наред с молитвите и изучаването на Библията, много е важно да си спомняме за Христовата саможертва като спазваме заповедта му да разчупваме хляб и да прием вино в израз на възпоменание. “Това правете за мое възпоменание” (Лука 22:19). По негово желание ярващите трябва да го правят до завръщането му, когато той лично ще сподели хляба и виното с тях (1 Коринт. 11:26; Лука 22:16-18). Господ Исус праща откровение на Павел за това как да се извършва това във връзка с възкресението (1 Коринт. 11:23, сравн. 15:3) и колко важно е да се спазва.

Хлябът представлява Христовото тяло на кръста, а виното – неговата кръв (1 Коринт. 11:23-27). Той не се превръща буквално в тялото и кръвта на Исус. Когато Исус казал: “това е Моето тяло” (Матей 26:26) трябва да разбираме ‘това *представява*, т.е. е символ на Моето тяло’. “Това е” ясно означава ‘това *представява*’ в Захария 5:3,8; Матей 13:19-23,38; 1 Коринт. 11:25; 12:27. В някои версии на Библията думата ‘означава’ е преведена с ‘е’ (Матей 9:13; 12:7; Лука 15:26; Деяния 2:12). “Това е” трябва да се чете ‘това означава/представява’. Ранните ярващи редовно са провеждали разчупването на хляба (Деяния 2:42,46), вероятно веднъж седмично (Деяния 20:7). Ако истински обичаме Христа, ще се подчиним на заповедите му (Йоан 15:11-14). Ако имаме истинска лична връзка с него, ще ни се иска да си спомняме саможертвата му, така както той желае и това би ни окуражавало да помним великото спасение, което той постигна за нас. Ако тихо размислим за страданията му на кръста, ще видим, чесобствените ни изпитания са незначителни в сравнение с Неговите.

Разчупването на хляба е форма на *възпоменание*. Не се случва нищо магическо, когато го правим. Тази служба е същата като празника

Пасха по времето на Моисей (Лука 22:15; 1 Коринт. 5:7,8). Било е средство за възпоменаване на великото спасение от Египет, която Бог извърши чрез Моисей през Червено море. Разчупването на хляба ни връща към момента на спасението ни от грях чрез Христос, което е станало на кръста и с което се свързваме при кръщение. Затова е необходимо и естествено да спазваме тази заповед.

Като приемаме хляба и виното любовта на Христос става толкова реална, както и всичко, свързано със спасението. Разчупването на хляб веднъж седмично е знак за духовно здраве. Ако някой вярващ не може да го осъществи с братята си, то тогава го извършва сам. Няма причина, която да извини неспазването на тази заповед. Трябва да си оставяме хляб и вино за тази цел, макар при сериозни обстоятелства дори и да ги нямаме пак можем да си спомним за Христос по определения от него начин. Исус използвал “плода на лозата” (Лука 22:18) и затова трябва да използваме червено вино от грозде.

Приемането на тези символи Христови е висока чест за нас. Да не обръщаме нужното внимание на това, което те олицетворяват, е равносилно на богохулство, защото “всеки път, когато ядете тоя хляб и пиете тая чаша, възвестявате смъртта на Господа... който яде хляба или пие Господната чаша недостойно, ще бъде виновен за грях против тялото и кръвта на Господа” (1 Коринт. 11:26,27). Разчупването на хляба трябва да се провежда в удобно време и на места, където не се разсейват мислите ни – рано сътрин или късно вечер; в спалнята или на друго подходящо място. Съветват ни: “Да изпитва човек себе си, и така да яде от хляба и да пие от чашата” (1 Коринт. 11:28). Трябва да се съсредоточим върху Христовата саможертва, разлиствайки Благовестието за разпването му, преди да поемем тези символи. Ако го извършваме правилно ще изпитаме съзнанието си по отношение на Христос.

Подобаващ ред за извършване на разчупването на хляба е следният:

1. Молитва към Бог да благослови събирането, да отвори очите ни за Словото му, да си спомня за нуждите на

вярващите, да Му възхвалим за любовта Му, проявена чрез Христос, и молитва за някои други въпроси на дневен ред.

2. Прочит на пасажите за деня, определени от “Библейския приятел”.
3. Размишление върху поставените от тях въпроси и прочит на проповед върху тези пасажи, който да ни насочи към целта на събирането – да си спомним за Христос.
4. Прочит на 1 Коринт. 11:23-29.
5. Размишление в мълчание.
6. Молитва за хляба.
7. Отчупване от хляба и поемане на залък.
8. Молитва за виното.
9. Глътка от виното.
10. Заключителна молитва.

Цялата церемония отнема около час.

11.4 Женитба

Ще започнем с коментар на тези, които на са женени при кръщението. В Урок 5.3 посочихме необходимостта да се венчаем само за кръстени вярващи. В някои пасажи се подсказва, че тези, които останат сами могат да се посветят изцяло в служба на Божието дело (1 Коринт. 7:7-9,32-38, сравн. 2 Тимот.

2:4; Матей 19:11,12,29; Еклес. 9:9). "Ако се и ожениш, не съгрешаваш" (1 Коринт. 7:28). Повечето, макар не всички, апостоли са били женени (1 Коринт. 9:5) и Бог възнамерявал да ни даде след женитбата физически и духовни облаги. "Женитбата нека бъде на почит у всички, и леглото неосквернено" (Евреи 13:4). "Не е добре за човека да бъде сам" освен ако не се посвети изцяло на духовността, затова Бог възприел женитбата (Битие 2:18-24). "Който е намерил съпруга намерил е добро и е получил благоволение от Господа... благоразумна жена е от Господа" (Притчи 18:22; 19:14).

1 Коринт. 7:1,2 обобщава: "Добре е човек да се не докосва до жена. Но, за да се избягват блудодеянията, нека всеки мъж има своя си жена, и всяка жена да има свой мъж" (сравн. строфа 9).

Тези стофи показват, че сексуалните желания извън брака са блудодеяния. Предупреждения за блудодеяния (сексуални връзки между неженени), прелюбодейание (когато единия или вдамата са вече женени) и всякакви форми

на неморалност се срещат често в Новия Завет, в почти всяко писмо. Ето някои от тях: Деяния 15:20; Римл. 1:29; 1 Коринт. 6:9-18; 10:8; 2 Коринт. 12:21; Галат. 5:19; Ефес. 5:3; 1 Солун. 4:3; Посл. Юдово 7; 1 Посл. на Петър 4:3; Откров. 2:21.

Бог ясно е изразил волята си и е сериозно нарушение, ако му се противим. Бог се радва да прости греховете, плод на временна слабост, ако за тях се разкайваме (напр. прелюбодеянието на Давид с Витсавее), но не ако са постоянно деяние водят до проклетие. Павел често изброявал: "Блудство, нечистота, сладостастие... и тем подобни; за които ви предупреждавам, както ви и предупредих, че които вършат такива работи, няма да наследят Божието царство" (Галат. 5:19,21), затова "Отбягвай младежките страсти" (2 Тимот. 2:22). "Всеки друг грях, който би сторил човек, е въвн от тялото; но който блудства, съгрешава против своето си тяло" (1 Коринт. 6:18).

Широко възприета практика по света е младите да живеят заедно преди брака в пълно съпругеско единение. Бракът за вярващите трябва да бъде според Божиите

възприятия за брак. Не е възможно определението за 'брак' да се диктува от угаждащия на плътта свят, а да забравяме това, дадено от Бог. В крайна сметка, Бог въвежда брака, а не хората. От Библейска гледна точка бракът включва следните три елемента:

1. Брачна церемония, макар и скромна. Женитбата на Рут и Вооз, описана в Рут 3:9 – 4:13, показва, че е нещо повече от просто встъпване в брак. Идва момент, в който човек става изцяло женен. Христос е оприличен на младоженеца, а вярващите на булката, за която той ще 'се ожени' при завръщането си. Ще дойде "сватбата на Агнето" (Откров. 19:7-9). Отношенията между съпруг и съпруга наподобяват тези между Христос и вярващите (Ефес. 5:25-30). Както има женитба между нас, така ще дойде такъв ден и между вярващите, олицетворяващ съюза ни с Христос в деня на съда.
2. Божията женитба с Израел представлява двустранен духовен обет за вярност един към друг (Езекиил 16:8) и това трябва да важи и за женитбата между вярващите.

3. Сексуалните отношения са в брака (Второзак. 21:13; Битие 24:67; 29:21; 3 Кн. на Царете 11:2). Затова в 1 Коринт. 6:15,16 се обяснява защо такива отношения извън брака са грях. Те представляват физическата връзка, която Бог е създал между двамата (Битие 2:24). Да бъдат свързани като 'една плът' във временна връзка е нарушение спрямо Бог и телата, които ни е дал. Той ги е създал за физическа връзка след като сме встъпили в брак.

От това следва, че двойки, които 'живеят заедно' без брак, живеят в грях. Докато не установят официално своите отношения – да се оженят или да се разделят – няма смисъл да бъдат кръстени.

При някои култури от развиващите се страни няма възприета церемония за бракосъчетаване. Една двойка може да е живяла години наред заедно без брачен договор, считайки се за женена. Съветът ми в такъв случай е да се извърши кръщение, но да се обясни на желаещия да се кръсти, че трябва да подпише брачно свидетелство пред съответните власти.

Кръстените в Христа, ако имат некръстени партньори, не трябва да ги напускат (1 Коринт. 7:13-15), а да ги обичат и да им покажат искрената си вяра в истинския Бог, а не че само са си сменили религията. В 1 Посл. на Петър 3:1-6 той ни обяснява, че това е един добър начин да превърнем партньора във вярващ като нас.

Принципите в брака са посочени от Бог: "ще остави човек баща си и майка си и ще се привърже към жена си и те ще бъдат една плът" (Битие 2:24). Стремещт към единение между мъжа и жената е подобен на този между нас и Христос, преодолявайки греха и егоизма на природата ни. Този стремеж е срещу нас самите, а не срещу Христос или нашите партньори. Колкото повече се доближим, толкова по-голяма е радостта ни от връзката.

Ние живеем в свят на грях и провали, неспособни да достигнем висшите идеали за святост, изложени в Библията и показани чрез Божията и Христова любов. Идеалният стандарт за нас е изразен в Битие 2:24, според

който мъжът и жената живеят в пълно единство до края на дните си.

Не винаги можем да постигнем този 'стандарт'. Съпрузите може и да загубят това единство в мислите или във физическо отношение. Един мъж може да има няколко жени преди кръщението си, ако е живял в общество, където полигамията е обществено приета. В този случай той остава и се грижи за тях, но не приема повече жени до себе си. Апостол Павел съветва, че при големи несъответствия между партньорите се допуска раздяла: "Жена да не оставя мъжа си; но, ако го остави, нека остане неомъжена" (1 Коринт. 7:10-11).

Типично за Писанието е това принижаване на стандартите без да се нарушават основните Божествени принципи (напр. че прелюбодеянието е грях). Съветът на Павел в 1 Коринт. 7:10-11 е подобен на този в 1 Коринт. 7:27,28: "Отвързан ли си от жена? Не търси жена. Но, ако се и ожениш, не съгрешаваш". Разводът по собствено желание е нарушаване на Божиите принципи, защото мъжът и жената не признават, че Бог ги е

събрал в една плът, макар да им е трудно да се погодят. Христос обяснява:

“В началото на създанието, Бог ги е направил мъж и жена. Затова ще остави човек баща си и майка си и ще се привърже към жена си, и двамата ще бъдат, една плът. И тъй, онова, което бог е съчетал, човек да го не разлъчва (чрез развод)... който си напусне жената, и се ожени за друга, прелюбодейства против нея. И ако тя напусне мъжа си, и се омъжи за друг, тя прелюбодейства” (Марк 10:6-12).

В тази сфера на сексуалните отношения, плътта е способна да намери подходящи извинения, за да оправдае насладите на естествените желания. Тези, които се намират в състояние на съблазън ще намерят сила и духовен стоицизъм, размишлявайки върху във строфите, посочени в този урок. Някои дори твърдят, че хомосексуалните връзки са законни и естествени. Подобни практики, обаче, са противни на Бога.

Основният принцип в Битие 2:24 отразява хомосексуалността като грях. Божието намерение е мъж и жена да се оженят и да

държат един на друг. Бог създал жената да помага на Адам, а не е създал друг мъж за това. Библията не одобрява сексуални отношения между мъжете е една от причините за унищожението на Содом (Битие 18-19). Апостол Павел ясно заявява, че подобно поведение поражда Божия гняв и изключване от Неговото Царство (Римл. 1:18-32; 1 Коринт. 6:9,10).

Дори и да сме били част от подобни действия, Бог не ни е обърнал гръб. Бог прощава и това, ако му покажем уважение (псалм 130:4). Църквата в Коринт имала голямо количество покаяли се грешници. "И такива бяха някои от вас; но вие измихте себе си (в кръщение) от такива неща, но се осветихте, но се оправдахте (чрез кръщаване) в името на Господа Исуса" (1 Корин. 6:9-11).

Ако някой не чувства привличане към противоположния пол, то той обвинява Бог, че е несправедлив, забранявайки хомосексуалността, а създавайки това изкушение. Бог не ни позволява изкушение в повече от това, което можем да проявим без да ни предлага и начин да се спасим от него (1 Коринт. 10:13). Чрез злоупотреба по

отношение на плътта, човек може да достигне период, в който злоупотребата става част от него самия. Затова пристрастеният към алкохол или наркотици не може без необходимата доза от химически вещества, но от него се изисква да промени светогледа си и с помощта на терапия да се върне към нормален и балансиран живот.

Това се отнася и за хомосексуалистите. Бог ще подпомогне хората в усилията им, но ако те се отдадат изцяло само на страстите си бог ще се отнесе с тях както към последните дни на Израел.

“Затова Бог ги предаде на срамотни страсти, като и жените им измениха естественото употребление на тялото в противоестественно. Така и мъжете, като оставиха естественото употребление на женския пол, разжегоха се в страстта си един към друг, струвайки безобразие мъже с мъже, и приемаха в себе си заслуженото въздаяние на своето нечестие” (Римл. 1:26,27).

11.5 Участие

Гръцките думи, преведени ‘участие’ и ‘общение’ описват състоянието на обща принадлежност. “Общение” се свързва с глагола ‘общувам’. Познавайки и следвайки Божиите пътища, ние участваме с Него и всички други “в Христа”. Лесно е да пренебрегнем отговорностите си в участието наред с други: “не забравяйте да правите благодеяния и да споделяте (да участвате) с другите” (Евреи 13:16). Филипяни 1:5 говори за “участие в делото на благовестието”, т.е. основата на общуването ни са доктрините и начина на живот, описани в Благовестието. Затова радостта от общуването ни с други вярващи е много по-голяма, отколкото в други организации или църкви. Заради участието в делото пътуваме на големи разстояния, за да посетим наш изолиран събрат или пък контактуваме чрез писма и телефонни разговори. Павел го нарича “общение на Духа” (Филип. 2:1), т.е. общение на основата на духа/ума Господен, както ни е разкрит в Неговия Дух-Слово.

Най-великата изява на общение между нас е разчупването на хляба. Ранните вярващи “постоянстваха в поучението на апостолите, в общението, в преломяването на хляба и в молитвите... разчупваха хляба... с радост и простосърдечие” (Деяния 2:42,46). Тези символи са основа на надеждата ни, която да споделяме заедно с “простосърдечие”. “Чашата, която биде благословена, и която ние благославяме, не е ли това да имаме общение в Христовата кръв? Хлябът, който пречупваме, не е ли да имаме общение в Христовото тяло? Тъй като ние, ако и да сме мнозина, сме един хляб, едно тяло, понеже всички в единия хляб

участваме" (1 Коринт. 10:16,17). Длъжни сме да споделяме символите на Христовата саможертва с всички "понеже всички в единия хляб участваме". Само правилно кръстените в Христос, узнали истината, са в това положение и трябва с тях, а не с други да ги споделяме.

Йоан си спомня как споделял Благовестието за вечен живот с другите: "да имате и вие общение с нас; а пък нашето общение е с Отца и с Неговия Син Исус Христос" (1 Посл. Йоаново 1:2,3). Общението се основава на всеобщо възприемане на истинското Благовестие и това ни свързва в общение с други вярващи, както и лично с Бог и Исус. Колкото повече прилагаме Благовестието в живота си, преодолявайки греха, колкото по-дълбоко разбираме Божието Слово, толкова по-силно е общението ни с Бог и Исус.

Общението ни с Бог, Христос и другите вярващи не зависи само от съгласието ни с истините в доктрината, които съставляват "едната вяра". Трябва да спазваме тези принципи. "Бог е светлина, и в него няма никаква тъмнина. Ако речем, че имаме общение с Него, а ходим в тъмнината, лъжем и не действаме според истината. Но ако ходим в

светлината, както е Той в светлината, имаме общение един с друг, и кръвта на Сина Му Исуса ни очиства от всеки грях” (1 Посл. Йоаново 1:5-7).

“Пътят на нечестивите е като тъмнина” за тези, които вървят против светлината на Божието Слово (Псалм 119:105; Притчи 4:18), но това не важи за греховете, които правим от слабост, защото следва: “Ако речем, че нямаме грях, лъжем себе си, и истината (т.е. Божието Слово – Йоан 17:17; 3:21; Ефес. 5:13) не е във вас” (1 Посл. Йоаново 1:8).

Очевидно, общението се прекъсва, когато вярващ се отдалечи от ученията на Библията: “И не участвайте в безплодните дела на тъмнината, а по-добре ги изобличавайте” (Ефес. 5:11). Трябва да положим усилия да ги върнем към добрия живот както овчар събира изгубените овце (Лука 15:1-7). Ако братът или сестрата проявяват упорит интерес към неистинни учения или имат непристойно поведение, трябва да прекъснем официално общението с тях (Матей 18:15-17). На практика се провежда интервю с отговорни членове на църковната общност. Но към тази мярка се

прибягва в случай, че се установят сериозни отклонения от Библейското учение.

Един от най-ярките пасажии относно общението е 2 Коринт. 6:14-18, който гласи: “не се впрягайте заедно с невярващите; защото какво общо имат правдатаи беззаконието или какво общение има светлината с тъмнината?... Излезте изсред тях и отделете се, и не се допирайте до нечисто... Аз ще ви приема, и ще ви бъда Отец, и вие ще ми бъдете синове и дъщери, казва всемогъщият Господ ”.

Показахме, че Божието Слово е виделина. Тези строфи обясняват, че не трябва да общуваме с други църкви, учеши на неистинни доктрини. Не трябва да се женим за хора, непознаващи Истината и да отбягваме светските неща. Ако проповядваме Божията истина, както и трябва да правим, ние се отлъчваме от общества, които вярват в ‘триединството’ или в ‘дявола’.
Доктрината е полезна, защото ни учи как

да живем и вършим делата си. Трябва да сме “чисти в учението”, ако смятаме да водим неопетнен живот. Начинът ни на живот “се превръща” в или отвърща на Благовестието, в което вярваме и разбираме (Филип. 1:27). Всички неистинни доктрини размиват облика на Бог като идеята за вечно наказание в “ада”, или ортодоксалния “сатана”. Отделяйки се от света имаме преимуществото да сме Божиите собствени синове и дъщери, част от световното семейство, които споделят тази връзка – нашите братя и сестри. Има само “едно тяло”, т.е. една истинска църква (Ефес. 1:23), основано на тези, които имат една надежда – един Бог, едно кръщение и “една вяра”, а именно доктрините, които съставляват единната вяра (Ефес. 4:4-6). Не може да сме част от “едно тяло” и да общуваме с други религиозни организации, които не подкрепят тази вяра. Светлината не общува с тъмнината, затова се отдаваме на тъмнина, ако изберем да сме в нея.

Ако добре сте проследили уроците, вече сте разбрали, че няма средно положение в общуването ни с Бог. Или сме в Христа кръстени, или сме извън Него. Или сме в светлината на познанието за истинната доктрина и я спазваме, или сме в мрака. Не можем да стоим на прага между двете.

Познанието ни ни носи определени отговорности спрямо Бог. Ние не чакаме животът ни да протече по рутинния начин както повечето хора по света. Бог ни наблюдава. Той и Исус Христос, и всички вярващи биха желали да вземете правилното решение. Всички ние можем да помогнем – а Бог вече е дал Своя единствен Син за нас – и в края, спасението зависи от волята ви да разберете и задържите голямата Надежда, която сега ви се предлага.

УРОК 11: Въпроси

1. Какви промени трябва да настъпят в живота ни след кръщението?
2. Какво означава "святост"?
  - а) Да нямаме контакти с неверници
  - б) Да сме отделени *от* греха *за* Божиите дела
  - в) Да ходим на църква
  - г) Да правим добро на другите
3. Кои занимания са подходящи за истинския християнин?
4. Какво означават думите "светец" и "църковна общност"?
5. Кои от следните твърдения са вярни за разчупването на хляба?
  - а) Трябва да го правим редовно и всяка седмица
  - б) Трябва да го правим веднъж годишно на Пасха
  - в) Хлябът и виното се превръщат буквално в тялото и кръвта на Христос
  - г) Хлябът и виното представляват тялото и кръвта на Христос
6. Кои от следните твърдения са вярни за истинския брак?
  - а) Трябва да се женим само за истински вярващи

- б) Разводът е позволен за вярващи
  - в) Жененият за невярващ трябва да се постарее да остане с него
  - г) В брака мъжът представлява Христос, а жената – вярващите
7. Трябва ли жените да преподават в църквата?
  8. Ако сте кръстени след като сте узнали истината, трябва ли да поддържате връзки с църкви, които не учат на цялата истина?
  9. Бихте ли желали Кристаделфиец да се свърже с вас, за да дискутирате по-задълбочено Благовестието?

www.carelinks.net email: info@carelinks.net